

SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX KADENCJA

Warszawa, dnia 6 lipca 2016 r.

Druk nr 224

MINISTERSTWO
SPRAW ZAGRANICZNYCH

Pan
Stanisław KARCZEWSKI
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z realizacją zobowiązań wynikających z ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), w załączeniu przekazuję przygotowaną w trybie art. 3 ust. 1 ustawy *Informację dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej o udziale Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresie styczeń – czerwiec 2016 r. (przewodnictwo Holandii w Radzie Unii Europejskiej)*.

Jednocześnie informuję, że ww. dokument został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 5 lipca 2016 r.

Z poważaniem,

Podsekretarz Stanu

(-) Aleksander Stępkowski

**INFORMACJA DLA SEJMU I SENATU RP
O UDZIALE RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
W PRACACH UNII EUROPEJSKIEJ
W OKRESIE STYCZEŃ – CZERWIEC 2016 R.**

**/PRZEWODNICTWO HOLANDII
W RADZIE UNII EUROPEJSKIEJ/**

przygotowana w związku z art. 3 ust. 1 ustawy
z dnia 8 października 2010 r. o współpracy
Rady Ministrów z Sejmem i Senatem
w sprawach związanych z członkostwem
Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej
(Dz. U. Nr 213, poz. 1395)

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
2. PREZYDENCJA HOLENDERSKA I JEJ ZNACZENIE DLA INTERESÓW POLSKI W UE	4
3. AKTYWNOŚĆ POLSKI W PRIORYTETOWYCH DLA PREZYDENCJI HOLENDERSKIEJ OBSZARACH FUNKCJONOWANIA UE	10
3.1 Migracja i bezpieczeństwo międzynarodowe	10
3.1.1 Migracje.....	10
3.1.2 Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna	13
3.1.3 Wzmocnienie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa	15
3.2 Europa jako katalizator innowacji i zatrudnienia	25
3.2.1 Jednolity rynek cyfrowy.....	25
3.2.2 Polityka społeczna i zatrudnienie	27
3.2.3 Wzmocnienie rynku wewnętrznego.....	30
3.3 Stabilne finanse i silna strefa euro	34
3.3.1 Przegląd Wieloletnich Ram Finansowych	34
3.3.2 Reforma Unii Gospodarczo-Walutowej	34
3.3.3 Kwestie podatkowe	38
3.4 Przyszłościowa polityka klimatyczno-energetyczna	40
3.4.1 Energia (Unia Energetyczna)	40
3.4.2 Polityka klimatyczna i Szczyt Klimatyczny w Paryżu (COP 21)	43
3.4.3 Gospodarka o obiegu zamkniętym.....	45
IV. POZOSTAŁE OBSZARY FUNKCJONOWANIA UE.....	48
4.1 Polityka spójności i polityka regionalna.....	48
4.2 Wymiar sprawiedliwości.....	51
4.3 Polityka handlowa	54
4.4 Transport	61
4.5 Ochrona środowiska	67
4.6 Polityka rolna	70
4.7 Polityka rybołówstwa	75
4.8 Zdrowie	78
4.9 Edukacja, młodzież, kultura i sport.....	79
V. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW	83

1. WPROWADZENIE

Niniejsza Informacja jest dwudziestym piątym półrocznym sprawozdaniem Rady Ministrów dla Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z udziału Rzeczypospolitej Polskiej w pracach Unii Europejskiej w okresach kolejnych prezydencji. Została opracowana w związku z realizacją postanowień art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej (Dz. U. Nr 213, poz. 1395), na mocy którego Rada Ministrów ma obowiązek poinformować Sejm i Senat – nie rzadziej niż raz na sześć miesięcy – o udziale Polski w pracach Unii Europejskiej. W dokumencie, przygotowanym wspólnie przez wszystkie ministerstwa i urzędy centralne, podsumowano działania realizowane przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej w okresie prezydencji holenderskiej, tak aby poprzez zaprezentowanie ich Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej dopełnić zasady kontroli władzy ustawodawczej nad wykonawczą.

Pierwsza część informacji podsumowuje w syntetyczny sposób przebieg i dokonania prezydencji holenderskiej, przez pryzmat jej priorytetów oraz kwestii kluczowych z punktu widzenia Polski. Natomiast część druga zawiera szerszy opis działań podejmowanych w poszczególnych obszarach tematycznych. Dokument koncentruje się na elementach współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem, które są kluczowe z perspektywy politycznego, społecznego i gospodarczego interesu Polski w Unii Europejskiej. W Informacji zwrócono szczególną uwagę na postulaty i inicjatywy, które miały na celu realizację polskich interesów, przede wszystkim w odniesieniu do projektów o najpoważniejszych długofalowych konsekwencjach, zarówno w zakresie pozytywnych bodźców oddziałujących na rozwój wielu obszarów, jak i elementów niosących ze sobą potencjalne zagrożenia.

W załącznikach zamieszczono informacje o transferach finansowych pomiędzy Polską a Unią Europejską, o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych i funduszu spójności, a także wykazy stanowisk do aktów prawnych i dokumentów pozalegisłacyjnych Unii Europejskiej, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 roku o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, przekazanych do Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w pierwszej połowie 2015 roku. Podstawą przygotowania planu prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (zamieszczonego w załączniku nr 5.3) jest ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej.

2. PREZYDENCJA HOLENDERSKA I JEJ ZNACZENIE DLA INTERESÓW POLSKI W UE

Holandia sprawowała prezydencję w Radzie UE od stycznia do czerwca 2016 r., jako pierwsze z państw w ramach trio Holandia-Słowacja-Malta. Państwa te będą współpracowały na rzecz realizacji swojego 18-miesięcznego programu prac do czerwca 2017 r. Poprzednia prezydencja Holandii miała miejsce w 2004 r., obecnie przewodniczyła ona pracom w Unii Europejskiej po raz dwunasty.

Program prezydencji holenderskiej uwzględniał program tria prezydencji, wytyczne Agencji Strategicznej przyjętej przez Radę Europejską w 2014 r., a także bieżący program prac Komisji Europejskiej.

W listopadzie 2015 r. prezydencja przedstawiła cztery obszary priorytetowe dla swojego przewodnictwa tj.:

- kompleksowe podejście do migracji i bezpieczeństwa międzynarodowego,
- innowacyjna Unia Europejska ukierunkowana na wzrost i zatrudnienie,
- stabilne finanse europejskie i rozwój strefy euro,
- dalekosiężna polityka klimatyczna i energetyczna.

Brexit

W trakcie przewodnictwa holenderskiego w Radzie kontynuowane były negocjacje dotyczące miejsca Wielkiej Brytanii w UE. W lutym 2016 r., przed posiedzeniem Rady Europejskiej, Przewodniczący Rady Europejskiej przedstawił pakiet propozycji mający na celu uwzględnienie postulatów zgłoszonych przez Premiera D. Camerona, jak również utrzymanie jedności UE i zachowanie fundamentalnych zasad, na których opiera się jej funkcjonowanie. Rozwiązania dla Wielkiej Brytanii i UE sformułowano odnośnie do czterech zagadnień: zarządzania gospodarczego (w celu określenia zasad regulujących wzajemne relacje krajów strefy euro i spoza euro), podnoszenia konkurencyjności UE, suwerenności oraz świadczeń społecznych i swobody przepływu osób. O ile pierwsze trzy obszary nie budziły większych zastrzeżeń Polski, to w odniesieniu do kwestii świadczeń społecznych, Polska dążyła przede wszystkim do zabezpieczenia interesów polskich obywateli podejmujących zatrudnienie w Wielkiej Brytanii w kontekście propozycji dotyczących indeksacji świadczeń na dzieci oraz mechanizmu bezpieczeństwa, pozwalającego na czasowe zawieszenie prawa do świadczeń dla pracujących w Wielkiej Brytanii obywateli pozostałych państw członkowskich UE. Kompromisowe porozumienie, mające na celu pozostanie Wielkiej Brytanii w UE osiągnięto podczas szczytu RE w dniach 18-19 lutego 2016 r. W ocenie Polski wypracowane rozwiązania, szczególnie w obszarze Swobodnego Przepływu Osób i świadczeń socjalnych, uwzględniały najważniejsze obawy i postulaty Wielkiej Brytanii, bez naruszania podstawowych zasad funkcjonowaniu UE i przy poszanowaniu praw wszystkich obywateli UE. W referendum, które odbyło się w dniu 23 czerwca 2016 r., obywatele Zjednoczonego Królestwa stosunkiem głosów 48,1% do 51,9% zdecydowali o opuszczeniu Unii Europejskiej. Omówienie wyników referendum było kluczowym tematem posiedzenia RE w dniach 28-29 czerwca 2016 r. Wyrażono oczekiwanie, iż Wielka Brytania zaproponuje kształt przyszłych relacji z UE, które będą bliskie i wzajemnie korzystne. Potwierdzono, że decyzja o momencie złożenia notyfikacji ws. rozpoczęcia procedury wyjścia z UE należy do rządu brytyjskiego, który powinien mieć odpowiedni czas na przygotowanie się do negocjacji. Do momentu opuszczenia UE, Wielka Brytania zachowuje wszystkie prawa i obowiązki członka Unii, co dotyczy również praw obywateli UE mieszkających na jej terytorium. Polska zapowiedziała dążenie do ochrony praw Polaków zamieszkałych w Wielkiej Brytanii także po jej wyjściu z UE.

Realizacja priorytetów prezydencji:

Migracje i bezpieczeństwo międzynarodowe

W pierwszej połowie 2016 r. tematyka migracyjna stanowiła nadal główną oś debaty politycznej w Unii Europejskiej. Próby ograniczenia presji migracyjnej w kierunku Grecji, poprzez implementację zawartego w marcu br. porozumienia z Turcją zaczęły przynosić pozytywne rezultaty – UE zaczęła odzyskiwać kontrolę nad przepływami migracyjnymi przez Morze Egejskie. Niemniej jednak, presja na granicę włoską nadal utrzymywała się na wysokim poziomie.

Posiedzenia Rady UE w formacie Ministrów do Spraw Wewnętrznych z inicjatywy prezydencji holenderskiej, koncentrowały się na wymiarze wewnętrznym oraz zewnętrznym polityki migracyjnej UE. Podstawą dyskusji w tych kwestiach były propozycje Komisji Europejskiej dotyczące m.in. zmian w rozporządzeniu dublińskim regulującym podstawowe zasady polityki azylowej UE, propozycji wzmocnienia relacji z państwami trzecimi w zakresie zewnętrznego wymiaru polityki migracyjnej, ustanowienia systemu rejestracji i sprawdzania osób wjeżdżających i wyjeżdżających z UE, wzmacniających bezpieczeństwo i funkcjonowanie strefy Schengen. Prowadzone były również intensywne negocjacje kluczowego z punktu widzenia bezpieczeństwa granic rozporządzenia ustanawiającego Europejską Straż Graniczną i Przybrzeżną.

W trakcie toczących się dyskusji Polska konsekwentnie opowiadała się za poszukiwaniem długoterminowych rozwiązań kryzysu migracyjnego, mających usuwać przyczyny obecnych problemów. W ocenie Polski, tylko działania zewnętrzne, uwzględniające w realnym stopniu różne kierunki geograficzne, pozwolą na zmniejszenie skali migracji. Kluczowa dla znalezienia stabilnego rozwiązania jest współpraca z państwami trzecimi i zarządzanie przepływami migracyjnymi. Rząd akcentował, iż ew. ocena zaangażowania poszczególnych państw w projektowane działania powinna być dokonywana z uwzględnieniem istniejących między państwami UE różnic wynikających m.in. z obiektywnych przesłanek i odmienności dotychczasowych doświadczeń w sposobach i zakresie realizacji polityki azylowej. Dla Polski kluczowym postulatem pozostawała konieczność utrzymania zasady dobrowolności udziału w działaniach UE, przy jednoznacznym odrzuceniu obowiązkowych mechanizmów redystrybucji, ze wskazaniem na konieczność uszczelnienia i wzmocnienia bezpieczeństwa granic.

Polska negatywnie ocenia jednak niektóre propozycje KE dot. harmonizacji prawa azylowego. Celem działań UE i państw członkowskich powinno być maksymalne zniechęcenie migrantów do przybywania do UE. Zachowując dotychczasowe ramy systemu azylowego, Polska proponowała uzupełnić je o możliwość wyboru formy wsparcia, np. poprzez zwiększony udział w operacyjnym wsparciu granicznym, kontrybucję finansową, wsparcie eksperckie na rzecz państw trzecich itp.

Polska poparła zawarcie (podczas posiedzenia RE 17-18 marca 2016 r.) porozumienia UE – Turcja, którego jasnym celem jest zahamowanie napływu migrantów o nieuregulowanym statusie do UE. Pierwsze miesiące obowiązywania umowy UE–Turcja dają szansę na zwiększenie kontroli nad przepływami migrantów przez Morze Egejskie, a rzetelna i niezwłoczna realizacja wszystkich zobowiązań przez stronę turecką, w tym stosowanie zobowiązań readmisyjnych również w odniesieniu do obywateli państw trzecich, stanowi punkt zwrotny w zahamowaniu presji migracyjnej, szczególnie w zakresie szlaku wschodniośroziemnomorskiego.

Polska poparła wzmocnienie strategicznej i profilowanej współpracy z partnerami dla UE kluczowymi w zakresie migracji, zaproponowaną przez KE i dyskutowaną podczas prezydencji holenderskiej w gronie Ministrów Spraw Zagranicznych. W trakcie debat Polska podkreślała, iż polityka migracyjna powinna być postrzegana przez pryzmat równowagi geograficznej. Tym samym zarówno polityki, jak i finansowanie działań UE nie mogą koncentrować się wyłącznie na jednym kontynencie bądź regionie. Polska z zadowoleniem przyjęła ideę możliwego w dalszej perspektywie poszerzenia nowych ram współpracy o partnerów innych obszarów, w tym z wschodniego sąsiedztwa UE.

Dyskusje inicjowane przez prezydencję holenderską dotyczyły również kwestii zapewnienia bezpieczeństwa granic zewnętrznych UE oraz sprawnego funkcjonowania strefy Schengen. W tym aspekcie prezydencja położyła nacisk na pilne zakończenie negocjacji rozporządzenia ustanawiającego Europejską Straż Graniczną. Polska aktywnie uczestniczyła w toczących się pracach, wspierając prezydencję w osiągnięciu kompromisu z PE. Europejska Straż Graniczna jest, w ocenie Polski, jednym z kluczowych elementów służących skutecznemu zarządzaniu migracjami i zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w UE.

Prace prezydencji holenderskiej w zakresie walki z terroryzmem koncentrowały się na implementacji planu działania przyjętego przez Radę Europejską w lutym 2015 r. dotyczącego wymiany informacji pomiędzy organami ścigania, zasilania baz danych Europolu i Eurojustu dotyczących zagranicznych bojowników, zapobiegania radykalizacji i ochronie wartości, a także reformie mechanizmu kontroli wewnątrzunijnego obrotu bronią palną. Polska aktywnie wspierała powyższe inicjatywy, w szczególności postulując wzmocnienie współpracy i usprawnienie wymiany informacji pomiędzy służbami państw członkowskich i państw trzecich, jak również angażując się w prace nad zmianą dyrektywy o obrocie bronią palną i amunicją.

Europa jako katalizator innowacji i zatrudnienia

Prezydencja holenderska skoncentrowała swoje prace na rynku wewnętrznym UE z uwzględnieniem jego cyfrowego wymiaru. Działania podejmowane przez prezydencję dotyczyły przede wszystkim implementacji przyjętych w 2015 r. przez KE Strategii Jednolitego Rynku oraz Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego. Prezydencja holenderska rozpoczęła prace nad przyjętym przez KE w grudniu 2015 r. pakietem propozycji dotyczących umów zawieranych w Internecie, które mają ułatwić rozwój handlu transgranicznego. Doprowadziła także do przyjęcia podejścia ogólnego Rady do projektu rozporządzenia Rady i PE ws. transgranicznego przenoszenia usług *online* w zakresie treści, który ma na celu umożliwienie konsumentom korzystania z dostępu do usług takich jak serwisy muzyczne i VoD w trakcie czasowego pobytu w innym państwie członkowskim. Podczas prezydencji holenderskiej Rada przyjęła również podejście ogólne do decyzji Rady i PE ws. harmonizacji wykorzystania zakresu częstotliwości 470 – 790 MHz w Unii (tzw. pasma 700 MHz), która powinna sprzyjać dalszemu rozwojowi usług Internetu mobilnego. Prezydencja zainicjowała również dyskusje na temat opublikowanego w maju br. pakietu propozycji w zakresie ułatwień dla handlu elektronicznego.

Polska była aktywnie zaangażowana w prowadzone prace, promując rozwiązania służące pogłębieniu rynku wewnętrznego i eliminacji barier hamujących rozwój przedsiębiorstw. Polska wspierała również prace nad projektami związanymi z budową jednolitego rynku cyfrowego, dostrzegając jego potencjał w pobudzaniu wzrostu gospodarczego oraz wzmacnianiu innowacyjności i konkurencyjności UE na arenie globalnej. Z punktu widzenia Polski szczególne znaczenie będą mieć także przyszłe inicjatywy KE w obszarze rynku wewnętrznego, przede wszystkim w zakresie wspierania rozwoju europejskiego rynku usług.

Drugim istotnym komponentem obszaru priorytetowego „Europa jako katalizator innowacyjności i zatrudnienia” była polityka społeczna i funkcjonowanie rynków pracy. Prezydencja holenderska prowadziła swoje działania pod hasłem „godnej pracy” (*decent work*), kładąc szczególny nacisk na kwestię ochrony praw pracowniczych. Realizując ten cel, prezydencja prowadziła intensywne prace nad przyjętym przez KE 8 marca 2016 r., budzącym szereg kontrowersji, projektem zmiany dyrektywy 96/71/WE ws. j delegowania pracowników w ramach świadczenia usług. Od początku dyskusji na temat zasad delegowania pracowników, Polska konsekwentnie opowiadała się przeciwko proponowanym zmianom, wskazując, iż spowodują one nieuzasadnione i nieproporcjonalne obciążenia dla przedsiębiorców delegujących pracowników oraz utrudnią proces delegowania poprzez brak przejrzystości nowych przepisów. Mogą one również skutkować ograniczeniem traktatowej swobody świadczenia usług i wyeliminowaniem szeregu podmiotów gospodarczych, w tym z Polski, z rynków pozostałych państw członkowskich UE. Polska podkreślała również, że

obowiązujące aktualnie regulacje w obszarze delegowania zapewniają odpowiednią równowagę pomiędzy potrzebą ochrony praw pracowniczych a wspierania konkurencyjności przedsiębiorców. Stanowisko Polski w tej kwestii znalazło szerokie poparcie wśród wielu państw członkowskich. Wątpliwości co do kształtu nowej propozycji KE podzieliły również parlamenty narodowe z 11 państw członkowskich, które uchwaliły uzasadnione opinie w sprawie niezgodności projektu zmiany dyrektywy z zasadą pomocniczości. Pozwoliło to na uruchomienie trzeciej od wejścia w życie Traktatu z Lizbony tzw. procedury żółtej kartki. W jej efekcie, KE zobowiązana jest do poddania projektu ponownej analizie, która może skutkować jego podtrzymaniem, zmianą lub wycofaniem. Decyzja w tej sprawie musi być uzasadniona. Należy podkreślić, że ostateczna decyzja KE w tym zakresie będzie wpisująca się w szerszą dyskusję na temat roli parlamentów narodowych w procesie decyzyjnym UE w kontekście zwiększenia jego przejrzystości i demokratyzacji.

Stabilne finanse i silna strefa euro

Przewodnictwo holenderskie zaowocowało intensyfikacją debaty na temat przyszłości Wieloletnich Ram Finansowych (WRF). Prezydencja wolała skupić się na kształcie kolejnych ram finansowych, a kwestie przeglądu obecnych WRF pozostawiła w całości prezydencji słowackiej. W styczniu 2016 r., podczas konferencji nt. WRF zorganizowanej przez prezydencję holenderską, omówiono kwestię subsydiarności, powiązanej z koncepcją Europejskiej Wartości Dodanej oraz ocenę efektywności wykorzystania środków unijnych poprzez realizację zakładanych celów. Całość dyskusji miała na celu refleksję nad potrzebą zmian w budżecie UE i zaowocowała sporządzeniem tzw. mapy amsterdamskiej, czyli graficznej prezentacji potencjalnych stanowisk w czterech obszarach: elastyczności, priorytetów, procesu negocjacji i sposobu finansowania budżetu UE. Polska podkreślała w tych dyskusjach znaczenie polityki spójności i Wspólnej Polityki Rolnej dla procesu integracji europejskiej, a także możliwość realizacji przez te polityki Europejskiej Wartości Dodanej.

W pierwszym półroczu 2016 r. kontynuowane były prace nad wdrożeniem propozycji w zakresie reformy Unii Gospodarczej i Walutowej w oparciu o Raport 5 Przewodniczących *Dokończenie budowy europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej* z czerwca 2015 r. oraz komunikat KE w sprawie *działań na rzecz dokończenia budowy Unii Gospodarczej i Walutowej* z października 2015 r., prezentujący pakiet rozwiązań dotyczących wyzwań krótkookresowych. Dokumenty towarzyszące pakietowi przewidują m.in. poprawę transparentności Paktu Stabilności i Wzrostu, powołanie Europejskiej Rady Budżetowej, utworzenie w strefie euro krajowych rad ds. konkurencyjności czy działania na rzecz bardziej spójnej zewnętrznej reprezentacji strefy euro na forach międzynarodowych i w Międzynarodowym Funduszu Walutowym. Polska konsekwentnie postulowała zapewnienie otwartości UGW na wszystkie państwa członkowskie UE, co dotyczy również unii bankowej. Brała też aktywny udział w pracach nad propozycją KE w sprawie krajowych rad ds. konkurencyjności. Strona polska, wraz z wieloma innymi państwami członkowskimi, prezentowała stanowisko krytyczne względem przedmiotowej propozycji, nie dostrzegając wystarczającego uzasadnienia dla powołania tego typu organów, które mogłyby prowadzić do skomplikowania sposobu realizacji polityki gospodarczej oraz obniżenia poziomu legitymizacji demokratycznej dla działań podejmowanych na forum UE. W związku z wątpliwościami państw członkowskich w toku dalszych prac projekt zalecenia ws. utworzenia krajowych rad ds. konkurencyjności uległ znacznym modyfikacjom, m.in. zmieniona została nazwa instytucji na rady ds. produktywności, ustalono, że radami mogą być nazwane już funkcjonujące instytucje o ile spełniają wymogi zalecenia, podkreślono konieczność uwzględnienia zarówno strefy euro jak i wymiaru ogólnounijnego w prowadzonych analizach. Pomimo zastrzeżeń Polska nie blokowała przyjęcia wprowadzenia zalecenia z uwagi na to, że dotyczy ono tylko państw strefy euro. Ostatecznie zalecenie Rady ws. utworzenia krajowych rad ds. produktywności zostało przyjęte przez Radę UE 17 czerwca 2016 r.

Przyszłościowa polityka klimatyczno-energetyczna

W trakcie prezydencji holenderskiej niezwykle istotne z punktu widzenia interesów Polski pozostawały prace na rzecz pełnego wdrożenia Unii Energetycznej, a tym samym wzmocnienia

bezpieczeństwa energetycznego UE, korzyści dla odbiorców końcowych i zwiększenia efektywności funkcjonowania wewnętrznego rynku energii w UE. Polska dążyła do postępu prac w tym zakresie, podkreślając szczególne znaczenie dwóch priorytetowych filarów Unii Energetycznej, tj. bezpieczeństwa dostaw w oparciu o zasady solidarności i zaufania oraz ukończenia budowy wewnętrznego rynku energii. W związku z tym Polska z zadowoleniem przyjęła publikację w dniu 16 lutego 2016 r. tzw. pakietu zimowego na rzecz bezpieczeństwa dostaw, realizującego zobowiązania pierwszego z ww. filarów. Nowelizacja tzw. decyzji IGA 994/2012 (w sprawie ustanowienia mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi i uchylającej decyzję nr 994/2012/UE) i rozporządzenia SoS 994/2010 (dotyczącego środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 994/2010), wchodzące w skład pakietu, mają kluczowe znaczenie z perspektywy bezpieczeństwa energetycznego UE. Polska aktywnie uczestnicząc w pracach nad projektem decyzji IGA postulowała ambitne rozwiązania dotyczące mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi. W celu realizacji swoich celów i postulatów Polska zbudowała koalicję wraz z państwami bałtyckimi (Estonią, Łotwą i Litwą), Rumunią i Wielką Brytanią, która stanowiła przeciwwagę dla państw, które opowiadały się za mniej ambitnymi rozwiązaniami. Ponadto Polska prowadziła aktywne działania na rzecz utrzymania ambitnych rozwiązań zawartych w projekcie nowelizacji rozporządzenia SoS. W tym celu m.in. z inicjatywy Polski, we współpracy z Łotwą i Litwą, został przedstawiony non-paper, w którym wykazano potrzebę zacieśnienia współpracy regionalnej oraz zalet z niej płynących. Był on odpowiedzią na non-paper przedstawiony przez Niemcy, Francję, Włochy, Austrię i Belgię, który zawierał krytykę rozwiązań zaproponowanych przez KE oraz sugerował brak potrzeby wzmocnienia współpracy regionalnej. Dalsze prace nad mandatem Rady w zakresie negocjacji rozporządzenia SoS będą prowadzone przez prezydencję słowacką. Polska aktywnie angażowała się także w prace przewodnictwa holenderskiego w obszarze strategii na rzecz LPG i magazynowania gazu oraz strategii dotyczącej chłodnictwa i ciepłownictwa, w obu przypadkach wychodzącym naprzeciw postulatom polskim prezentowanym podczas prac prowadzonych przez KE.

W obszarze polityki klimatycznej kluczowe dla Polski w omawianym okresie były prace związane z podpisaniem i ratyfikacją przez UE Porozumienia Paryskiego do Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych ws. zmian klimatu z grudnia 2015 r. w wyniku Konferencji COP21. Polska podczas prac nad decyzją Rady ws. podpisania Porozumienia Paryskiego, przyjętą 23 marca 2016 r., zaproponowała poprawki m.in. precyzujące zakres kompetencji UE w odniesieniu do Porozumienia, których część została uwzględniona w ostatecznym kształcie decyzji. Porozumienie Paryskie zostało podpisane przez 175 państw świata, w tym Polskę, UE i wszystkie państwa członkowskie 22 kwietnia 2016 r. W kwestii przygotowań do ratyfikacji przez UE Porozumienia Paryskiego osiągnięciem Polski było zapewnienie, że konkluzje Rady Europejskiej z 18 marca 2016 r. ws. ratyfikacji odnoszą się również do roli państw członkowskich, co wyklucza sytuację, w której tylko UE mogłaby przystąpić do Porozumienia. W tekście deklaracji nt. ratyfikacji Porozumienia, przyjętej przez Radę ds. Środowiska w dniu 20 czerwca 2016 r., uwzględnione zostały dwie poprawki zaproponowane przez Polskę – wskazująca na rolę Porozumienia Paryskiego w zapewnieniu zrównoważonego rozwoju, w walce z głodem i ubóstwem oraz w ochronie bioróżnorodności, a także dotycząca procedury złożenia dokumentów ratyfikacyjnych przez UE i państwa członkowskie.

Ponadto prezydencja holenderska kontynuowała prace nad wdrożeniem ram polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 r. uzgodnionych na Radzie Europejskiej w październiku 2014 r., obejmujące m.in. negocjacje projektu nowelizacji dyrektywy ETS. W dyskusji, Polska wskazywała na konieczność odzwierciedlenia ustaleń Rady Europejskiej w treści dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do Funduszu Modernizacyjnego, podkreślała konieczność wprowadzenia dynamicznej alokacji jako metody przydziału uprawnień oraz postulowała o większą elastyczność dla państw w zakresie swobody wyboru metody przydziału darmowych uprawnień. Przedstawiciele Polski apelowali również o uwzględnienie roli lasów w polityce klimatycznej UE.

Z punktu widzenia Polski, w obszarze ochrony środowiska priorytetowy charakter miały również prowadzone przez prezydencję holenderską intensywne negocjacje dyrektywy w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia atmosferycznego oraz zmiany dyrektywy 2003/35/WE (dyrektywa NEC). Prezydencja dążyła do osiągnięcia porozumienia z Parlamentem Europejskim w ramach pierwszego czytania projektu. Najważniejszą kwestią sporną pozostawał poziom celu głównego dyrektywy, jakim jest ograniczenie liczby przedwczesnych zgonów spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza w Europie, co przekłada się bezpośrednio na wysokość krajowych zobowiązań redukcyjnych dla substancji zanieczyszczających powietrze, objętych zakresem dyrektywy. Pod koniec czerwca br. prezydencja uzyskała zgodę większości państw członkowskich w Radzie na przedstawienie Parlamentowi propozycji ostatecznego porozumienia w sprawie dyrektywy NEC. Polska sprzeciwiła się tej propozycji ze względu na nierealistyczne w jej ocenie poziomy redukcji emisji związków ujętych w dyrektywie i związane z tym nieproporcjonalnie wysokie koszty dostosowawcze dla gospodarki.

Prezydencja holenderska prowadziła także prace nad opublikowanym w grudniu 2015 r. pakietem na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym. W tym kontekście Polska była szczególnie zaangażowana w prowadzone na poziomie roboczym negocjacje nowych propozycji legislacyjnych dotyczących zarządzania odpadami. Polska konsekwentnie postulowała, by przyjęte w ramach projektowanej legislacji cele dotyczące m.in. recyklingu odpadów były możliwe do osiągnięcia pod względem technologicznym i uwzględniały realne możliwości państw członkowskich. Polska była również aktywna w procesie uzgadniania konkluzji Rady w *sprawie zamknięcia obiegu - plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym*. Przyjęty w czerwcu br. tekst ostateczny konkluzji uwzględniał główne postulaty Polski, m.in. w zakresie złagodzenia zapisów dotyczących śladu środowiskowego oraz odzwierciedlenia w konkluzjach specyficznych uwarunkowań w państwach członkowskich istotnych w procesie przechodzenia do modelu gospodarki o obiegu zamkniętym.

3.1 Migracja i bezpieczeństwo międzynarodowe

3.1.1 Migracje

3.1.1.1. Kryzys migracyjny i kwestia ochrony granic

Kwestie migracyjne

Tematyka migracyjna nadal stanowiła główną oś dyskusji, w szczególności na najwyższym szczeblu politycznym.

W dniach 17-18 marca 2016 r. odbyło się posiedzenie Rady Europejskiej, w wyniku którego szefowie państw i rządów państw członkowskich UE oraz Turcji uzgodnili wspólne oświadczenie. Zawarte z Turcją porozumienie mające na celu wzmocnienie współpracy w zakresie migracji obejmuje trzy grupy narzędzi: mechanizmy zarządzania migracją (readmisja z Grecji do Turcji, tzw. mechanizm przesiedleń 1 za 1, dobrowolny program admisyj humanitarnej), instrumenty w zakresie wsparcia finansowego, a także procesy polityczne obejmujące przyspieszenie liberalizacji wizowej oraz akcesji Turcji do UE. W wyniku aktywnych zabiegów Polski, implementacja wspólnego oświadczenia odbywa się na zasadzie dobrowolności.

Jednym z działań implementujących decyzje podjęte przez RE oraz Szczyt UE - Turcja była m.in. opublikowana w dniu 21 marca 2016 r. propozycja zmiany decyzji Rady (UE) 2015/1601 z dnia 22 września 2015 r. ustanawiającej środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji. Celem przedmiotowego wniosku jest wpisanie działań podjętych przez poszczególne państwa członkowskie, w związku z realizacją zobowiązań wynikających z tzw. mechanizmu 1 za 1 zgodnie z zasadą że „każdej readmisji Syryjczyka z wysp greckich do Turcji będzie towarzyszyć przesiedlenie innego Syryjczyka z Turcji do państw członkowskich UE” na poczet tzw. rezerwy 54 tysięcy osób, które mają być relokowane na mocy decyzji Rady (UE) 2015/1601. Dzięki wspomnianym wcześniej naciskom Polski, możliwość wykorzystania kwot z relokacji na wypełnienie zobowiązań przesiedleńczych wobec Turcji pozostaje w wyłącznej gestii państw członkowskich. Polska, zgodnie z prezentowanym stanowiskiem, angażuje się w implementację powyższego porozumienia poprzez udzielenie wsparcia operacyjnego i eksperckiego na rzecz innych państw europejskich.

W zakresie zapowiadanej reformy systemu azylowego UE, 4 maja 2016 r. Komisja Europejska przedstawiła pierwszą część pakietu dokumentów¹. Wśród przedłożonych propozycji najbardziej kontrowersyjny jest projekt zmiany tzw. rozporządzenia dublińskiego, zakładający m.in. ustanowienie mechanizmu alokacji uchodźców. Polska na wszystkich forach UE konsekwentnie sprzeciwiała się wszelkim próbom ustanowienia stałych i obowiązkowych mechanizmów redystrybucji uchodźców, również w kontekście przedmiotowej propozycji. W ocenie Polski będą one stanowiły bardzo silny czynnik przyciągający, pogłębiając istniejący już kryzys.

Wśród pozostałych dyskutowanych podczas prezydencji holenderskiej tematów w ramach kryzysu migracyjnego, wskazać należy również konieczność zwiększenia efektywności procesu relokacji i przesiedleń, zapewnienie właściwego funkcjonowania tzw. hotspotów w Grecji i we Włoszech,

¹1) Rozporządzenie w sprawie ustanowienia kryteriów i mechanizmów ustalania państwa członkowskiego odpowiedzialnego za rozpatrzenie wniosku o udzielenie ochrony międzynarodowej złożonego w jednym z państw członkowskich przez obywatela państwa trzeciego lub bezpaństwowca (wersja przekształcona), 2) Rozporządzenie w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Azylu i uchylające rozporządzenie (UE) nr 439/2010 oraz 3) Rozporządzenie w sprawie ustanowienia systemu Eurodac (wersja przekształcona).

zintensyfikowanie współpracy z państwami trzecimi m.in. w zakresie wykonywania umów readmisyjnych, zwalczania przemytu migrantów.

Granice zewnętrzne UE

Działania prezydencji holenderskiej w odniesieniu do problematyki ochrony granic miały bardzo intensywny charakter i koncentrowały się na realizacji europejskiego programu na rzecz migracji i strategii bezpieczeństwa wewnętrznego. Ich trzon stanowiła dyskusja ws. opublikowanego 15 grudnia 2015 r. przez Komisję Europejską pakietu wniosków legislacyjnych, obejmującego przede wszystkim ustanowienie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej (ESGiP), wprowadzenie systematycznych kontroli granicznych wobec osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii, a także określenie wymogów dla europejskiego dokumentu podróży obywateli państw trzecich dla celów powrotowych. Kwestie te uzyskały wysoki priorytet polityczny w związku z konkluzjami Rady Europejskiej z 17-18 grudnia 2015 r., w których wezwano Radę do szybkiego przeanalizowania w trakcie prezydencji niderlandzkiej ww. propozycji, w tym do przyjęcia stanowiska Rady w odniesieniu do Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej.

Na tej podstawie prezydencja niderlandzka podjęła intensywne prace legislacyjne, doprowadzając do przyjęcia stanowiska Rady 25 lutego 2016 r. - w odniesieniu do zmiany kodeksu granicznego Schengen przewidującej wprowadzenie systematycznych kontroli granicznych wobec osób korzystających z prawa do swobodnego przemieszczania się na mocy prawa Unii poprzez sprawdzanie w bazach danych ich dokumentów podróży. 21 kwietnia 2016 r. przyjęto stanowisko w odniesieniu do Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, a 23 maja 2016 r. stanowisko w odniesieniu do ww. europejskiego dokumentu podróży do celów powrotowych.

Ww. zmiana kodeksu granicznego Schengen ma stanowić odpowiedź na zidentyfikowane zagrożenia terrorystyczne. Celem wniosku dot. Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, który jest postrzegany jako kluczowy element ww. pakietu dla zachowania integralności strefy Schengen, jest ustanowienie ogólnych zasad europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, służącego skutecznemu zarządzaniu migracjami i zapewnieniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii Europejskiej, przy jednoczesnym zagwarantowaniu w niej swobodnego przepływu osób. W niniejszym wniosku znacząco wzmacnia się mandat agencji Frontex, która w związku z tym ma działać pod nową nazwą.

Mając na względzie nadanie priorytetu wzmocnieniu ochrony granic zewnętrznych w ramach zwalczania trwającego kryzysu migracyjnego, a także stałą potrzebę doskonalenia systemów kontroli granic niektórych państw członkowskich UE, Polska poparła ustanowienie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej, dążąc jednocześnie do utrzymania podziału kompetencji między UE i państwa członkowskie, i uwzględnienia prerogatyw suwerennych państw. Wypracowane w ramach Rady stanowisko uzyskało poparcie Polski.

Po opublikowaniu przez KE w marcu 2016 r. mapy drogowej „*Back to Schengen*”, postanowiono o rozpoczęciu prac implementacyjnych, jeszcze przed przyjęciem i wejściem w życie rozporządzenia ws. ESGiP. W wyniku nieformalnych konsultacji z Parlamentem Europejskim, w ramach trilogów, prezydencji holenderskiej udało się pod koniec czerwca osiągnąć porozumienie ws. brzmienia rozporządzenia. Finalne przyjęcie tego aktu prawnego powinno nastąpić we wrześniu na sesji plenarnej PE.

6 kwietnia 2016 r. KE opublikowała kolejny pakiet legislacyjny w zakresie zarządzania granicami, tj. zmienione wnioski dot. ustanowienia Europejskiego Systemu Wjazdu i Wyjazdu (EES), w którym mają być rejestrowane przekroczenia granicy (wraz z danymi alfanumerycznymi i biometrycznymi podróźnymi) przez wszystkich obywateli państw trzecich wjeżdżających na obszar Schengen na pobyt krótkoterminowy i powiązanej z nim zmiany kodeksu granicznego Schengen. Pakiet stanowi zmienioną wersję pakietu legislacyjnego „*Smart Borders*” z 2013 r. W trakcie prezydencji niderlandzkiej poczyniono znaczne postępy w uzgadnianiu stanowiska Rady, ale szereg kwestii będzie wymagać jeszcze dalszych prac podczas prezydencji słowackiej.

Poza tym w związku ze stwierdzeniem poważnych niedociągnięć w zakresie stosowania przez Grecję dorobku prawnego Schengen w obszarze granic zewnętrznych, 4 maja 2016 r. Komisja Europejska przedstawiła wniosek w sprawie uruchomienia unijnego mechanizmu w przypadku wystąpienia wyjątkowych okoliczności zagrażających ogólnemu funkcjonowaniu obszaru bez wewnętrznej kontroli granicznej. Wniosek ten przewiduje przedłużenie na maksymalnie sześć miesięcy kontroli na wybranych granicach wewnętrznych Austrii, Niemiec, Danii, Szwecji i Norwegii. Na tej podstawie Rada w dniu 12 maja 2016 r. przyjęła odpowiednie zalecenie, a ww. państwa potwierdziły zamiar jego wdrożenia.

W kontekście sytuacji kryzysowej na południu Europy i uznając uszczelnienie granic zewnętrznych UE za jedno z działań priorytetowych dla zmniejszenia presji migracyjnej, Polska zapewniała także w ostatnim półroczu eksperckie i sprzętowe wsparcie operacji, koordynowanych przez agencje Frontex i EASO w ramach wspólnych działań na rzecz zwalczania kryzysu migracyjnego.

3.1.1.2. *Terroryzm*

Prace prezydencji holenderskiej w zakresie przeciwdziałania i zwalczania terroryzmu koncentrowały się na implementacji działań przewidzianych w deklaracji Rady Europejskiej z 12 lutego 2015 r. oraz powstałego w jej rezultacie planu działania. Podobnie jak w okresie prezydencji luksemburskiej, priorytetowo taktowano problematykę wymiany informacji pomiędzy organami ścigania oraz zasilania baz danych Europolu/Eurojustu/Interpolu dotyczących tzw. zagranicznych bojowników, zwalczania radykalizacji i rekrutacji, a także reformy mechanizmu kontroli obrotu bronią palną w UE. Uwzględniając zalecenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych z 20 listopada 2015 r., Rady Europejskiej z 18-19 grudnia 2015 r. oraz treść specjalnego oświadczenia Ministrów SWiS z 24 marca 2016 r. (z nadzwyczajnego posiedzenia Rady po zamachach w Brukseli 22 marca 2015 r.), prezydencja holenderska przedłożyła projekt i doprowadziła do przyjęcia bardzo ambitnej inicjatywy, mającej na celu usprawnienie wymiany informacji w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych. Przyjęta przez Radę ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniach 9 - 10 czerwca 2016 r. mapa drogowa m.in. zobowiązuje państwa członkowskie do bardziej proaktywnego korzystania i zasilania baz danych Europolu/Eurojustu/Interpolu, szerszego wykorzystywania istniejących instrumentów współpracy operacyjnej, dążenia do lepszej koordynacji i podjęcia działań prowadzących do interoperacyjności baz danych. Holandia doprowadziła ponadto do reformy mechanizmu koordynacji i opracowywania analiz ryzyka w zakresie zagrożenia terrorystycznego pomiędzy Europolem i INTCEN (ang. *Intelligence and Situation Centre*). Polska w pełni popierała dobór działań priorytetowych i aktywnie uczestniczyła w ich implementacji. W szczególności Polska postulowała wzmocnienie współpracy i usprawnienie wymiany informacji pomiędzy służbami państw członkowskich i państw trzecich. Większa skuteczność działań UE w tym zakresie powinna mieć bezpośredni skutek w zwiększeniu bezpieczeństwa państw członkowskich.

Po bardzo intensywnych pracach nad zmianą dyrektywy dot. kontroli obrotu bronią palną i amunicją, prezydencja holenderska doprowadziła podczas Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniach 9-10 czerwca 2016 r. do przyjęcia podejścia ogólnego do projektu, co będzie postawą do rozpoczęcia trilogów z Parlamentem Europejskim. Polska bardzo aktywnie uczestniczyła w negocjacjach doprowadzając do daleko idących zmian w tekście projektu. Wychodzą one naprzeciw postulatam dot. wyłączeń dla określonych grup posiadaczy broni palnej oraz uelastycznienia - bardzo restrykcyjnego w pierwotnej wersji propozycji KE - podejścia do legalnych posiadaczy broni palnej. Pomimo intensywnych starań, nie udało się wprowadzić do tekstu projektu wszystkich propozycji Polski. Poziom komplikacji *dossier*, ilość rozbieżnych interesów i oczekiwań poszczególnych państw członkowskich i instytucji UE, a także kontekst utrzymującego się na najwyższym poziomie zagrożenia atakami terrorystycznymi w UE, doprowadziły do wypracowania bardzo trudnego kompromisu w Radzie, który będzie stanowił punkt wyjścia do dalszych, równie złożonych negocjacji z PE. Uzasadnione zastrzeżenia i stanowisko Polski zostało wyraźnie zaznaczone

podczas obrad Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w dniu 10 czerwca 2016 r. Podobną opinię w sprawie wyraziły także Czechy.

3.1.1.3. Bezpieczeństwo cybernetyczne

Polska aktywnie uczestniczyła w pracach końcowych nad fundamentem wdrażanej od dwóch lat Strategii Unii Europejskiej w zakresie cyberbezpieczeństwa, a mianowicie- projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie środków mających na celu zapewnienie wspólnego wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci i systemów informatycznych na terytorium Unii. Przyjęty tekst ma na celu zapewnienie wspólnego w całej UE wysokiego poziomu bezpieczeństwa sieci teleinformatycznych i przetwarzanych w nich informacji poprzez:

- wprowadzenie mechanizmów notyfikowania incydentów bezpieczeństwa teleinformatycznego,
- przyjęcie planów reakcji na cybernetyczne incydenty i ataki,
- ustanowienie mechanizmu współpracy pomiędzy państwami członkowskimi na poziomie strategiczno-politycznym (tzw. Grupa Współpracy),
- określenie zasad współpracy między zespołami ds. przeciwdziałania zagrożeniom w cyberprzestrzeni (CSIRT-ami) państw członkowskich UE.

Ponadto Polska bierze aktywny udział w wypracowywaniu mechanizmów współpracy sieci CSIRT oraz Grupy Współpracy, jak również włączyła się w projekt Komisji Europejskiej dotyczący partnerstwa publiczno-prywatnego w dziedzinie cyberbezpieczeństwa.

3.1.2 Polityka rozwojowa i pomoc humanitarna

W okresie prezydencji holenderskiej Polska brała aktywny udział w pracach grupy roboczej Rady ds. współpracy na rzecz rozwoju (CODEV). Najważniejszymi tematami prac grupy były m.in. konkluzje Rady w sprawie podejścia UE do przymusowych przesiedleń i rozwoju (*Council Conclusions on External aspects of migration*), konkluzje Rady w sprawie Odpowiedzialnych Globalnych Łańcuchów Wartości (*Council Conclusions on Responsible Global Value Chains*), konkluzje Rady w sprawie Wspólnego Programowania (*Council Conclusions on stepping up Joint Programming*), konkluzje Rady dot. raportu Europejskiego Trybunału Obrachunkowego w sprawie „podejścia opartego na rezultatach” (*Council Conclusions on ECA report results-oriented approach*) oraz konkluzje Rady w sprawie bezpieczeństwa żywności i żywienia (*Council Conclusions on food and nutrition security*). Ponadto w pierwszej połowie 2016 r. tematem wiodącym była kwestia rewizji Europejskiego Konsensusu na rzecz Rozwoju w kontekście wdrażania przez UE przyjętej przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych we wrześniu 2015 r. Agendy Zrównoważonego Rozwoju 2030. W ramach tego procesu Polska postulowała konieczność przygotowania jednolitego dokumentu politycznego stanowiącego odpowiedź UE na Agendę 2030, który jednocześnie powinien być spójny z priorytetami nakreślonymi w Globalnej Strategii Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa.

Jedną z ważniejszych kwestii podczas prezydencji holenderskiej było szybkie wdrożenie ustaleń podjętych na międzynarodowym szczycie ws. migracji w Valettcie (listopad 2015 r.), w tym m.in. uruchomienie Funduszu Powierniczego UE na rzecz stabilizacji i przeciwdziałania nielegalnej emigracji ludności w Afryce (ang. *European Union Emergency Trust Fund for stability and addressing root causes of irregular migration and displaced persons in Africa*). W ślad za podpisaną przez Polskę w Valettcie deklaracją ws. przystąpienia do ww. funduszu, w dniu 2 lutego 2016 r. na marginesie Rady ds. Zagranicznych z udziałem ministrów ds. współpracy rozwojowej, Polska podpisała Umowę Założycielską (ang. *Constitutive Agreement*), a w dalszej kolejności certyfikat wkładu dawcy (ang. *Donors' contribution certificate*) na kwotę 1,1 mln EUR. Ponadto Polska przyłączyła się do inicjatywy Czech, Węgier i Słowacji ws. wspólnego połączenia wkładów państw tworzących Grupę Wyszehradzką i utworzenia tzw. grupy donorów (ang. *pool of donors*), dysponującej łącznym

wkładem w wysokości 3 mln euro. Dzięki temu rozwiązaniu państwa V4 są reprezentowane wspólnie, dysponując jednym prawem głosu w organach decyzyjnych Funduszu. W dniu 6 kwietnia 2016 r. w Pradze podczas spotkania wiceministrów spraw zagranicznych V4 Polska podpisała porozumienie w sprawie współpracy w ramach ww. Funduszu.

W ramach unijnych działań mających na celu przeciwdziałanie kryzysowi migracyjnemu podczas Konferencji darczyńców w Londynie w lutym 2016 r. Polska zadeklarowała wsparcie finansowe na rzecz Regionalnego funduszu powierniczego w odpowiedzi na kryzys syryjski i wyasygnowała na ten cel wkład w wysokości 3 mln euro (tj. ok. 13.5 mln PLN). Ponadto Polska podobnie jak pozostałe państwa członkowskie UE została zobligowana do sfinansowania swojej części kontrybucji na rzecz dodatkowego instrumentu finansowego jakim jest Unijny Instrument Pomocy dla Uchodźców w Turcji. Proces negocjacji w tej sprawie został zakończony 3 lutego 2016 r. Całkowita wartość budżetu w perspektywie 2016 – 2019 została ustalona na poziomie 3 mld EUR, z czego 1/3 pochodzić będzie z budżetu UE, pozostałe środki zapewnią państwa członkowskie UE. Polska zobligowana jest w ciągu najbliższych czterech lat zrealizować wpłaty o łącznej wysokości 56,96 mln EUR. Zgodnie z harmonogramem płatności Polska jest zobowiązana do przekazania pierwszej transzy w IV kwartale 2016 r. w kwocie 16,87 mln EUR, a następnie 25 mln EUR w 2017 r., 12,58 mln EUR w 2018 r. oraz 2,44 mln EUR w 2019 r.

W zakresie pomocy rozwojowej wobec krajów Afryki, Karaibów i Pacyfiku (AKP) w trakcie prezydencji holenderskiej kontynuowano prace mające na celu sfinalizowanie kolejnych dwóch umów o partnerstwie gospodarczym (UPG) pomiędzy grupami państw AKP i UE, tj. UPG między UE i jej państwami członkowskimi a państwami Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju (SADC) oraz UPG między UE i jej państwami członkowskimi a państwami Partnerskimi Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej (EAC). W dniu 6 czerwca 2016 r. Polska podpisała UPG z SADC, a w dniu 20 czerwca 2016 r. UPG z EAC. W kolejnym etapie procedowania, ww. umowy zostaną skierowane do Parlamentu Europejskiego. Kontynuowano również rozmowy nad przyszłością relacji Unii Europejskiej z krajami AKP, w związku z wygaśnięciem na początku 2020 r. *Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony, a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisanej w Kotonu 23 czerwca 2000 r.*, zwanej Umową z Kotonu².

W ramach wspólnego unijnego programowania podczas prezydencji holenderskiej w maju 2016 r. Rada przyjęła konkluzje (*Council Conclusions on stepping up Joint Programming*). Polska kontynuowała zabiegi o objęcie tym procesem większej liczby krajów wschodniego sąsiedztwa UE, w tym przede wszystkim Ukrainy.

W trakcie prezydencji holenderskiej w obszarze realizacji polityki humanitarnej na forum Unii Europejskiej przedstawiciele Polski aktywnie uczestniczyli w pracach grupy roboczej Rady ds. pomocy humanitarnej i pomocy żywnościowej (ang. *The Council working party on Humanitarian Aid and Food Aid*, COHAFA). Tematem przewodnim podczas prezydencji holenderskiej było promowanie innowacji w udzielaniu pomocy humanitarnej, przy czym odnotowano bardzo duże różnice w podejściu rządów do tej kwestii dotyczące m.in. finansowania innowacji, badań nad ich rozwojem, czy promowania ich użycia w praktyce. Natomiast wszystkie państwa członkowskie opowiedziały się za potrzebą wspierania innowacji w celu poprawy efektywności świadczonej pomocy. Wraz z przyjęciem w dniu 27 listopada 2015 r. Planu implementacji Europejskiego Konsensusu ws. Pomocy Humanitarnej rozpoczął się 18-miesięczny okres realizacji działań określonych w ramach trzech obszarów priorytetowych: przestrzegania zasad Międzynarodowego Prawa Humanitarnego (IHL), położenia nacisku na podejście *needs-based approach* oraz wzmocnienia koordynacji i spójności działań. W lutym 2016 r. rozpoczęto prace zespołu zadaniowego (*Task Force, TF*) mającego na celu przygotowania do rewizji Planu. Przez cały czas trwania Prezydencji holenderskiej Grupa prowadziła przygotowania do Światowego Szczytu Humanitarnego, które podsumowane zostały w Konkluzjach

² Stanowisko Rządu RP dot. wspólnego dokumentu konsultacyjnego *W stronę nowego partnerstwa między Unią Europejską a państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku po 2020 r. (JOIN(2015)033)*, przyjęte przez KSE 17 lutego 2016 r.

Rady z dnia 12 maja 2016 r. *Conclusions of the Council and the Representatives of the Governments of the Member States meeting within the Council on the World Humanitarian Summit*. Zgodnie ze stanowiskiem Unii Europejskiej przyjętym w Konkluzjach Rady Polska wyraziła ogólne poparcie dla wszystkich zobowiązań przedstawionych w Raporcie Sekretarza Generalnego ONZ. W związku ze znaczącym pogorszeniem się sytuacji humanitarnej w UE z powodu kryzysu migracyjnego, KE wystosowała propozycję regulacji dot. utworzenia nowego instrumentu w zakresie reagowania kryzysowego wewnątrz UE. Działania w ramach instrumentu będą realizowane przez agencje ONZ, lokalne i międzynarodowe NGO, Czerwony Krzyż oraz wyspecjalizowane służby państw członkowskich – na zasadzie umów ramowych (*framework agreements*).

3.1.3 Wzmocnienie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa

Europejska Polityka Sąsiedztwa

Okres prezydencji holenderskiej rozpoczął proces implementacji założeń przeglądu Europejskiej Polityki Sąsiedztwa (EPS) przedstawionych w komunikacie Komisji Europejskiej i Wysokiej Przedstawiciel F. Mogherini z listopada 2015 r. Polska brała aktywny udział w dyskusjach na forum UE, oczekując doprecyzowania założeń komunikatu, przedstawienia konkretnych propozycji zmian w funkcjonowaniu EPS, jak również zapewnienia należytej roli państw członkowskich, w tym poprzez regularne konsultowanie planowanych rozwiązań. Nie negując konieczności wzmocnienia finansowania działań zewnętrznych UE związanych z kryzysem migracyjnym, naszym celem było zagwarantowanie, iż nie doprowadzą one do zmniejszenia dotychczasowych alokacji dla partnerów na Wschodzie.

W debatach na różnych gremiach UE prowadzonych przez prezydenturę holenderską znacznie większy nacisk był kładziony na południowe sąsiedztwo UE. W związku z tym strona polska na forach zarówno dwu-, jak i wielostronnych podkreślała, że wyzwania na obszarze sąsiedztwa południowego i wschodniego, choć różnej natury, powinny być postrzegane jako jednakowo ważne i wymagające adekwatnej reakcji ze strony UE.

Partnerstwo Wschodnie

Prezydencja holenderska w swoich priorytetowych działaniach nie umieściła działań na rzecz wschodniego sąsiedztwa UE, w tym rozwoju Partnerstwa Wschodniego (PW). Program prezydencji wskazywał jedynie na geopolityczne napięcia we wschodnim sąsiedztwie, które doprowadziły do złamania zasad prawa międzynarodowego, w tym integralności terytorialnej.

W danym okresie Polska podejmowała działania na rzecz utrzymania PW na agendzie UE i inicjowała dyskusję na forum unijnym odnośnie rozwoju tej polityki, mając na uwadze wytyczne przeglądu Europejskiej Polityki Sąsiedztwa. Pełnomocnik Ministra Spraw Zagranicznych ds. Partnerstwa Wschodniego odbył w związku z tym szereg wizyt i spotkań ze swoimi odpowiednikami z innych państw członkowskich oraz wyższych urzędników instytucji UE, podkreślając znaczenie PW i potrzebę jego dostosowania do nowej sytuacji.

Najważniejszym wydarzeniem w odniesieniu do PW w okresie prezydencji holenderskiej było spotkanie ministrów spraw zagranicznych UE oraz sześciu państw PW, które odbyło się w Brukseli 23 maja 2016 r. Wysoki szczebel pozwolił wyznaczyć kierunki rozwoju PW na następny rok. Strona polska wskazała na dwa priorytety polityki UE wobec wschodnich partnerów: wzmocnienie mobilności oraz rozbudowę projektów infrastrukturalnych łączących UE ze wschodnim sąsiedztwem. Polska wskazywała również na konieczność refleksji dotyczącej przyszłości PW ze względu na fakt wypełnienia założeń PW w stosunku do Gruzji, Ukrainy i Mołdawii.

Należy również odnotować bliską współpracę oraz częste konsultacje Polski z krajami przychylnie odnoszącymi się do polityki PW, jak Szwecja, Finlandia, kraje bałtyckie, państwa Grupy

Wyszehradzkiej. Miały miejsce również kontakty robocze w formule uwzględniającej udział przedstawicieli państw PW (Bruksela, luty 2016 r.). Zarówno w tych, jak i innych rozmowach wysokiego szczebla szczególny nacisk kładziony był na motywowanie krajów stowarzyszonych (Ukraina, Gruzja, Mołdawia) do aktywnego i konsekwentnego wprowadzania niezbędnych dostosowań prawnych i reform wynikających z agendy stowarzyszeniowej z UE.

Polska wspierała także proces liberalizacji wizowej z Gruzją i Ukrainą. Strona polska zachęcała do przedstawienia przez Komisję Europejską odpowiednich poprawek do rozporządzenia Rady i PE umożliwiającego przyznanie ruchu bezwizowego obywatelom Gruzji i Ukrainy, co miało ostatecznie miejsce odpowiednio w kwietniu i maju 2016 r.

Strona polska aktywnie zachęcała państwa członkowskie UE do pełnej ratyfikacji Umów Stowarzyszeniowych (wraz z utworzeniem pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu – DCFTA) UE z Gruzją, Mołdawią i Ukrainą. W przypadku Gruzji i Mołdawii proces ten zakończył się sukcesem, co spowoduje wejście w życie tychże umów w pełnym wymiarze od 1 lipca 2016 r. W przypadku Ukrainy, ze względu na negatywny rezultat referendum w Holandii, proces ten został jak na razie wstrzymany.

Jednocześnie Polska opowiadała się za zwiększeniem wsparcia dla krajów wdrażających Umowy Stowarzyszeniowe oraz dostosowaniem współpracy UE z pozostałymi partnerami (Białoruś, Armenia, Azerbejdżan) do poziomu ich aspiracji, zgodnie z zasadą dyferencjacji, tak by PW wciąż pozostawało dla nich atrakcyjną ofertą współpracy. Strona polska wspierała na forum unijnym prowadzenie negocjacji odnośnie nowej umowy pomiędzy UE i Armenią oraz wypracowaniem mandatu negocjacyjnego UE do analogicznych rozmów z Azerbejdżanem.

Południowe sąsiedztwo UE

Aktywność Globalnej Koalicji przeciwko Da'esh w Syrii oraz w Iraku wkroczyła w nowy etap polegający na przejęciu inicjatywy operacyjnej i stopniowym przejmowaniu wcześniej opanowanych przez Da'esh ośrodków miejskich oraz obszarów o znaczeniu strategicznym. Realizując zobowiązania sojusznicze, Polska podjęła decyzję o militarnym wsparciu działań Koalicji na rzecz walki z Da'esh poprzez użycie do końca 2016 r., z możliwością przedłużenia, kontyngentów wojskowych (komponent powietrzny – 4 myśliwce F-16 oraz komponent lądowy – ok. 200 żołnierzy) do działań rozpoznawczo-szkoleniowych.

W procesie przeglądu implementacji Regionalnej Strategii UE wobec Syrii, Iraku i zagrożenia ze strony Da'esh, Polska podkreślała kluczowe znaczenie wzmocnienia odporności partnerów na Bliskim Wschodzie (szczególnie Iraku, Jordanii i Libanu) oraz wsparcie społeczeństw państw regionu. Popierając intensyfikację współpracy z państwami najbardziej poszkodowanymi przez kryzys migracyjny, Polska w ramach dyskusji nad priorytetami współpracy z Libanem i Jordanią poparła złagodzenie reguł pochodzenia w eksporcie z tych krajów do UE (trwają dyskusje na szczegółowych elementach wsparcia tych państw).

W ramach pomocy humanitarnej, Polska kontynuowała wsparcie społeczności dotkniętych konfliktami, uchodźców i osób wewnątrznie przesiedlonych w regionie. W celu wzmocnienia dotychczasowej reakcji na kryzys humanitarny wywołany konfliktem syryjskim, Polska przygotowała dodatkowy pakiet pomocy, dwukrotnie zwiększając (w porównaniu z 2015 r.) wartość polskiej pomocy humanitarnej kierowanej w 2016 r. do uchodźców syryjskich i społeczności lokalnych w krajach przyjmujących w Afryce i na Bliskim Wschodzie do 42 mln PLN.

W trakcie prezydencji holenderskiej Polska popierała działania UE wspierające proces stabilizacji sytuacji w Libii, w tym konsolidacji władzy rządu zgody narodowej. Polska poparła propozycję wzmocnienia zaangażowania operacyjnego UE w Libii poprzez ustanowienie w przyszłości – w zależności od rozwoju sytuacji na miejscu - nowej cywilnej misji oraz przedłużenie (do 27 lipca 2017 r.) i rozszerzenie mandatu operacji EUNAVFOR MED Sophia o (1) budowę zdolności, szkolenia i

wymianę informacji z libijską marynarką wojenną i strażą przybrzeżną oraz (2) zwalczanie przemytu broni poprzez wymianę informacji i implementację na pełnym morzu embarga ONZ na broń.

W czasie prezydencji holenderskiej Polska utrzymywała aktywność polityczną w odniesieniu do procesu pokojowego na Bliskim Wschodzie, prowadząc dialog ze stronami konfliktu i partnerami w regionie w koordynacji z działaniami podejmowanymi przez UE na rzecz wznowienia rozmów. W czerwcu 2016 Minister W. Waszczykowski wziął udział w konferencji paryskiej stanowiącej pierwszy etap francuskiej inicjatywy skierowanej na powrót stron do negocjacji, jak również złożył wizyty w Izraelu i Palestynie, podkreślając silne poparcie Polski dla ożywienia procesu pokojowego i zachęcając obie strony do konstruktywnej postawy. Wyrazem naszego zaangażowania w działania UE w tym zakresie było również zaproszenie do Polski w lutym 2016 r. Specjalnego Przedstawiciela UE ds. Procesu Pokojowego na Bliskim Wschodzie F. Gentilini.

Relacje z pozostałymi państwami trzecimi:

USA

Priorytetowym celem prezydencji holenderskiej w ramach współpracy UE z USA było zaawansowanie prac nad Transatlantyckim Partnerstwem na rzecz Handlu i Inwestycji (*Transatlantic Trade and Investment Partnership*, TTIP).³

4 maja 2016 r. w Waszyngtonie odbyła się siódma Rada Energetyczna UE-USA. Celem Rady było potwierdzenie woli współpracy transatlantyckiej w tematyce energetycznej oraz klimatycznej. Rada potwierdziła, że kwestią fundamentalną pozostaje zagwarantowanie bezpieczeństwa energetycznego w Europie i USA poprzez dostęp do pewnych, zdywersyfikowanych, efektywnych i zrównoważonych źródeł energii. Zaznaczyła, że energia nie może być wykorzystywana jako narzędzie polityczne i zadeklarowała gotowość do podjęcia wspólnych wysiłków na rzecz zwiększenia dywersyfikacji energetycznej UE i państw sąsiadujących. Polska w pełni popierała takie zapisy i wykazywała się aktywnością w przygotowaniach do Rady i wypracowywaniu konkluzji.

W dziedzinie wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych w lutym 2016 r. odbyło się Spotkanie Wysokiego Szczebla UE-USA, podczas którego omówiono możliwości współpracy w zakresie m.in. kryzysu migracji, kwestii wizowych, ochrony danych osobowych, walki z cyberprzestępczością i walki z narkotykami. Jedną z kwestii priorytetowych w okresie prezydencji holenderskiej była tzw. Tarcza Prywatności (*Privacy Shield*) – negocjacje nowego mechanizmu przekazywania danych osobowych z terytorium UE do USA, mającego zastąpić wygasły *Safe Harbor*. Projekt umowy zakłada większe obowiązki USA i ich skuteczny monitoring oraz kompleksowy mechanizm ochrony praw dla podmiotów z UE. Drugą kwestią, szczególnie wrażliwą z perspektywy Polski, były prowadzone w ramach UE dyskusje dotyczące ewentualnego wprowadzenia mechanizmu wzajemności wizowej z USA. Komisja Europejska przedstawiła w tym zakresie komunikat wskazujący na utrzymującą się asymetrię wizową w relacjach państw członkowskich z USA, Kanadą i Brunei.

Kanada

W trakcie prezydencji holenderskiej 29 lutego 2016 r. zakończył się trwający blisko 1,5 roku proces weryfikacji prawnej (tzw. *legal scrubbing*) umowy handlowej UE-Kanada (*Comprehensive Economic and Trade Agreement*, CETA). Podpisanie umowy planowane jest podczas szczytu UE-Kanada planowanego w październiku 2016 r. Polska – podobnie jak inne państwa członkowskie – stoi na stanowisku, że zakres porozumienia pomiędzy Kanadą i UE reguluje kwestie, które nie mieszczą się w ramach wyłącznych kompetencji UE (m.in. elementy dotyczące inwestycji), dlatego konieczna będzie ratyfikacja porozumienia przez parlamenty narodowe.

Prezydencja holenderska realizowała jednocześnie działania zmierzające do wypracowania decyzji dot. tymczasowego stosowania umowy o partnerstwie strategicznym UE-Kanada (*Strategic*

³ Informacje dot. negocjacji umowy o wolnym handlu znajdują się w części poświęconej polityce handlowej UE pkt 4.3.

Partnership Agreement, SPA), której tekst został parafowany we wrześniu 2014 r. Tymczasowe stosowanie umowy będzie dotyczyć elementów porozumienia obejmujących wyłączne kompetencje UE, z możliwością ich odniesienia do kompetencji współdzielonych z państwami członkowskimi.

Federacja Rosyjska

Okres prezydencji holenderskiej nie przyniósł przełomu w relacjach UE-Rosja. Z uwagi na utrzymujące się zaangażowanie rosyjskie w Donbasie i brak postępów w realizacji porozumień mińskich, współpraca miała ograniczony charakter i była zdominowana przez spory dotyczące polityki UE wobec obszaru wschodniego sąsiedztwa, postrzeganego przez Moskwę jako wyłączna strefa wpływów. Rosja sprzeciwiała się również dążeniom władz RP do wzmocnienia wschodniej flanki NATO.

Priorytetem Polski pozostawało utrzymanie jednolitego i spójnego stanowiska UE w relacjach z Federacją Rosyjską. Polska sprzeciwiała się rosyjskiej polityce rozbijania jedności UE poprzez próby aktywizowania kontaktów z niektórymi państwami członkowskimi oraz wybiórczego stosowania koncesji gospodarczych. Nasz wyraźny i zdecydowany sprzeciw dotyczył również planów budowy gazociągu *Nord Stream 2*.

Wobec pojawiających się głosów wzywających do rozważenia zainicjowania dialogu na linii Unia Europejska – Euroazjatycka Unia Gospodarcza (EaUG) Polska podtrzymała swoje jednoznacznie negatywne stanowisko, wskazując na nieuwzględnianie przez EaUG zasad WTO, istniejące sankcje sektorowe, uniemożliwiające współpracę, jak również możliwości zdominowania przez Rosję rynków pozostałych państw członkowskich EaUG i utrudniania dostępu do ww. rynków państwom trzecim.

W ramach priorytetów prezydencji holenderskiej w obszarze spraw międzynarodowych, strona polska zainicjowała dialog z Federacją Rosyjską nt. bezpieczeństwa międzynarodowego, przedstawiając m.in. ramowe założenia szczytu NATO w Warszawie. Rozmowy potwierdziły, że utrzymują się rozbieżności co do interpretacji wydarzeń na Ukrainie oraz oceny odpowiedzialności za wykonanie porozumień mińskich.

Sankcje wobec Rosji

W trakcie prezydencji holenderskiej Polska podejmowała efektywne działania w zakresie utrzymania wspólnego stanowiska UE ws. środków ograniczających wobec Rosji – 10 marca 2016 r. przyjęta została decyzja Rady przedłużająca stosowanie tzw. sankcje II fazy (zakazy wizowe i zamrożenie aktywów) o pół roku, do 15 września 2016 r. Natomiast 17 czerwca 2016 r. UE podjęła decyzję o przedłużeniu o rok, do 23 czerwca 2017 r., tzw. „sankcji krymskich” (ograniczających możliwość współpracy podmiotów z Krymu i Sewastopola z podmiotami unijnymi).

W odniesieniu do sankcji sektorowych (tzw. sankcje III fazy) – 21 grudnia 2015 r. została przyjęta decyzja Rady przedłużająca termin obowiązywania sankcji sektorowych o kolejne 6 miesięcy, do 31 lipca 2016 r. Wobec braku pełnej implementacji porozumień mińskich, Polska podjęła lobbing ws. konieczności kolejnego przedłużenia tych restrykcji. Wstępne przedłużenie sankcji zostało zaakceptowane przez Coreper II w dn. 21 czerwca. Ostateczna decyzja przedłużająca sankcje o 6 miesięcy została podjęta 1 lipca.

Rosyjskie embargo na towary rolno-spożywcze z UE

W okresie prezydencji holenderskiej nadal obowiązywał wprowadzony 1 sierpnia 2014 r. przez Rosję zakaz importu z Polski wybranych grup produktów pochodzenia roślinnego, jak również embargo na import zachodnich towarów rolno-spożywczych oraz ograniczenia dla tranzytu towarów objętych embargiem, wprowadzone w sierpniu 2014 r. wobec państw, które przyłączyły się do sankcji. Zgodnie z zapowiedziami premiera Miedwiediewa, latem 2016 r. rosyjskie retorsje mają zostać przedłużone do końca 2017 r.

Z dniem 1 stycznia 2016 r., z uwagi na wejście w życie przepisów o utworzeniu pogłębionej i całościowej strefy wolnego handlu (DCFTA) UE-Ukraina, do ww. grupy dołączyła Ukraina. Rosja nie

tylko nałożyła na Ukrainę embargo na import niektórych towarów rolno-spożywczych, ale też wstrzymała wykonywanie umowy o strefie wolnego handlu między państwami WNP i Ukrainą (umowa nadal obowiązuje między Ukrainą i pozostałymi krajami). W odpowiedzi, 2 stycznia 2016 r. Ukraina wprowadziła embargo na część rosyjskich produktów oraz podniosła cła na rosyjskie towary.

W omawianym okresie utrzymywały się również ograniczenia dotyczące zakazu wjazdu dla 89 przedstawicieli państw członkowskich UE, w tym 18 osób z Polski, wprowadzone przez Rosję pod koniec maja 2015 r.

Rosyjskojęzyczne inicjatywy medialne

W trakcie holenderskiej prezydencji Polska konsekwentnie wspierała działania zmierzające do sformułowania właściwej odpowiedzi wobec rosyjskiej propagandy. Aktywność Polski przejawiała się m.in. poprzez promocję projektu rosyjskojęzycznych inicjatyw medialnych, przygotowanego przez Europejski Fundusz na Rzecz Demokracji. Polska udzielała aktywnego wsparcia procesowi implementacji rekomendacji przedstawionych przez Fundusz. Głównym wydarzeniem w tym zakresie była kolejna konferencja donorów „*The Future of Independent Russian Language Media*”, zorganizowana 29 kwietnia 2016 r. w Amsterdamie.

Polska brała aktywny udział w regularnych konsultacjach w gronie państw członkowskich dotyczących funkcjonowania utworzonego we wrześniu 2015 r. specjalnego zespołu Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych odpowiedzialnego za komunikację strategiczną UE i prezentowała stanowisko opowiadające się za wzmocnieniem składu osobowego, jak również zwiększeniem finansowania zespołu.

Ukraina

Ukraina nie znalazła się wśród priorytetów prezydencji holenderskiej, choć UE kontynuowała wsparcie finansowe i techniczne (m.in. poprzez misję WPBiO *EU Assistance Mission to Ukraine*). Rada ds. Zagranicznych omówiła temat stanu reform na Ukrainie w styczniu 2016 r.

W trakcie prezydencji holenderskiej nie udało się doprowadzić do pełnego wejścia w życie umowy AA/DCFTA, ze względu na negatywny wynik referendum w Holandii. Umowa jak dotąd obowiązuje prowizorycznie. Została ona podpisana oraz ratyfikowana przez Ukrainę, 27 państw członkowskich Unii, a także PE. Holandia uzależnia ratyfikację umowy stowarzyszeniowej UE-Ukraina od uzyskania wiążących gwarancji, które odniosą się do obaw, wyrażanych przed holenderskim referendum w sprawie tej umowy.

Ze względu na negatywne stanowisko niektórych krajów członkowskich nie udało się również wprowadzić reżimu bezwizowego.

Polska opowiadała się za zbliżeniem Ukrainy z UE, w tym poprzez wsparcie dla wprowadzenia ruchu bezwizowego UE z tym krajem; Polska konsekwentnie popierała wejście w życie DCFTA, której uruchomienie w styczniu 2016 r. uważamy za jeden z kamieni milowych w transformacji Ukrainy. Wydatnie, także ekonomicznie, wspieramy reformy na Ukrainie, których powodzenie leży w interesie samej Ukrainy i jej obywateli, jak i w interesie Polski i Europy.

Władze RP prezentowały konsekwentne stanowisko w sprawie konfliktu w Donbasie i konieczności jego pokojowego rozwiązania, na zasadzie poszanowania integralności terytorialnej i suwerenności Ukrainy. 36 osób z Polski uczestniczy w Specjalnej Misji Monitorującej OBWE, kontrolującej przestrzeganie rozejmu w Donbasie.

Polska w danym okresie opowiadała się za pełną implementacją porozumień mińskich. Sprzeciwiała się ich swobodnej interpretacji (*de facto* rosyjskiej) przez niektóre państwa członkowskie UE i postulowała za koniecznością poprawy w pierwszej kolejności sytuacji bezpieczeństwa w Donbasie. Podkreślała, że porozumienia stanowią jedyną płaszczyznę umożliwiającą pokojowe rozwiązanie konfliktu, uniknięcie powrotu do rozwiązań siłowych i rozlewu krwi.

Gruzja

W okresie prezydencji holenderskiej miały miejsce dwa fundamentalne wydarzenia dla relacji UE-Gruzja: weszła w życie umowa AA/DCFTA oraz KE przedstawiła propozycję wprowadzenia reżimu bezwizowego wobec Gruzji.

Polska kontynuowała wsparcie na rzecz uzyskania przez Gruzję reżimu bezwizowego w 2016 r. W kontaktach z instytucjami UE oraz państwami członkowskimi, Polska kładła nacisk na motywowanie Gruzji do aktywnego i konsekwentnego wprowadzania niezbędnych dostosowań prawnych i reform wynikających z agendy stowarzyszeniowej z UE, a także do doceniania właściwych zmian.

Przykładem praktycznego wsparcia dla Gruzji na drodze do integracji europejskiej jest powołanie Konferencji Tbiliskiej – instytucji pomocy eksperckiej i technicznej - która oficjalnie rozpoczęła działalność 27 czerwca 2016 r.

Białoruś

W okresie prezydencji holenderskiej częściowemu polepszeniu uległy stosunki UE-Białoruś. W reakcji na wypuszczenie więźniów politycznych i łagodny przebieg wyborów prezydenckich, UE zdecydowała, w październiku 2015 r., o zawieszeniu sankcji wobec Białorusi, a następnie o ich całkowitym zniesieniu w lutym 2016 r. Uruchomiono jednocześnie wiele formatów współpracy unijno-białoruskiej, również dotyczących przestrzegania praw człowieka. Polska popierała proces zbliżenia unijno-białoruskiego i opowiadała się za zniesieniem wiz, czego przykładem jest chociażby wizyta w Mińsku ministra W. Waszczykowskiego w marcu 2016 r.

Azja Centralna

W trakcie prezydencji holenderskiej Polska kontynuowała swoje zaangażowanie w prace Platformy Edukacyjnej UE- Azja Centralna (UE-AC), będąc wiodącym państwem UE w dziedzinie szkolnictwa wyższego. Polska, współpracując z Republiką Łotewską, doprowadziła do organizacji w maju 2016 r. konferencji ekspertów w Rydze, promującej przyjęcie przez państwa Azji Centralnej europejskich doświadczeń w reformowaniu szkolnictwa wyższego. W listopadzie 2016 r. odbędzie się kolejna konferencja ministerialna UE-AC w Krakowie poświęcona szkolnictwu wyższemu.

Azja Południowo-Wschodnia

W okresie prezydencji holenderskiej Polska zaangażowana była w prace nad umowami o wolnym handlu⁴ – na różnych etapach – z krajami Azji Płd.-Wsch.: Indonezją i Filipinami. Prowadzono także prace nad weryfikacją prawną tekstu umowy o wolnym handlu UE-Wietnam.

Polska aktywnie uczestniczyła też w procesie wypracowywania stanowiska UE odnośnie do sankcji oraz strategii UE wobec Mjanmy.

W okresie prezydencji holenderskiej odbył się 3. dialog polityczny UE-Timor Wschodni. Polska popiera dążenie Timoru Wsch. do członkostwa w ASEAN, a także rozwój systemu prawnego Timoru Wsch. w zakresie własności ziemi, zasad przeprowadzania przetargów i zamówień publicznych oraz ułatwień inwestycyjnych i ograniczenia biurokracji.

Chiny

Prezydencja holenderska stanowiła okres przyspieszenia dyskusji nad nową strategią UE-Chiny oraz przygotowań do 18. szczytu UE-Chiny (zaplanowanego w czasie prezydencji słowackiej w Radzie UE, w Pekinie, 13 lipca 2016 r.). 22 czerwca 2016 r. opublikowany został wspólny komunikat KE i Wysokiej Przedstawiciel nt. elementów nowej strategii UE-Chiny, a państwa członkowskie przystąpiły do opracowania konkluzji Rady, których przyjęcie przewidziane jest w połowie lipca 2016 r. W ramach toczących się prac, Polska zgłaszała na poszczególnych etapach swoje komentarze i wskazywała priorytety do uwzględnienia w nowej strategii UE-Chiny.

⁴ Informacje dot. negocjacji umowy o wolnym handlu znajdują się w części poświęconej polityce handlowej UE pkt 4.3.

Wzajemne relacje gospodarcze były bardzo intensywne, jednak najważniejsze wyzwania pozostawały niezmiennie: kwestia przyznania Chinom statusu gospodarki rynkowej, uzyskanie dostępu do rynków na zasadzie wzajemności, równa konkurencja, kwestia praw własności intelektualnej.⁵

Polska brała aktywny udział w wypracowywaniu wspólnego stanowiska UE w odniesieniu do sporów terytorialnych w Azji Wschodniej, opowiadając się za utrzymaniem swobody żeglugi i pokojowego rozwiązywania sporów. 11 marca 2016 r. Wysoka Przedstawiciel opublikowała uzgodnioną przez państwa członkowskie deklarację UE ws. ostatnich wydarzeń na Morzu Południowochińskim. W trakcie prezydencji słowackiej w Radzie UE spodziewana jest kontynuacja prac UE na ten temat, w związku z oczekiwanym werdyktem Stałego Trybunału Arbitrażowego w Hadze ws. sporu między Filipinami a ChRL na M. Południowochińskim.

Japonia

W okresie prezydencji holenderskiej Komisja Europejska kontynuowała negocjacje umowy o wolnym handlu⁶, zaś ESDZ kontynuowała rozmowy o partnerstwie strategicznym (ang. *Strategic Partnership Agreement*, SPA). W marcu 2016 r. odbyła się w Brukseli 11. runda negocjacji SPA. Odnotowano postęp w częściach dotyczących m. in. transportu, podatków i walki ze zmianami klimatu. Problemem pozostaje kwestia klauzul łączących SPA z umową o wolnym handlu. Polska przekazała swoje uwagi do tekstu, starając się wykazać celowość włączenia zapisów m. in. o zawieraniu układów o zabezpieczeniu społecznym pomiędzy państwami UE a Japonią.

Koreańska Republika Ludowo-Demokratyczna (KRL-D)

Po teście jądrowym z 6 stycznia 2016 r. oraz teście raketowym z 7 lutego 2016 r. przeprowadzonych przez władze KRL-D, Polska aktywnie włączyła się w prace nad autonomicznymi sankcjami UE, przyjętymi 27 maja 2016 r. Nasza polityka była zbieżna z reakcją całej społeczności międzynarodowej (m.in. polskie MSZ wydało oświadczenia potępiające działania władz KRL-D, Polska jednoznacznie poparła rezolucję Rady Bezpieczeństwa ONZ numer 2270 z 2 marca 2016 r., która rozszerzyła sankcje ekonomiczne wymierzone przeciwko reżimowi w Pjongjangu). Jednocześnie, w dyskusjach na forum UE, Polska podkreślała konieczność zachowania dostatecznego pola manewru i możliwości skorzystania z efektywnych narzędzi wpływu na wypadek podobnych prowokacji ze strony reżimu w Pjongjangu w przeszłości.

Indie

30 marca 2016 r. odbył się pierwszy od 2012 r. szczyt UE-Indie. Polska brała udział w pracach nad wspólnym oświadczeniem UE i Indii ze szczytu, proponując m.in. zmiany dot. polityki klimatycznej oraz współpracy handlowej. Polska poparła także propozycję umieszczenia w dokumentach końcowych ze szczytu odniesienia do kryzysu ukraińskiego.

Afryka

We współpracy UE z Afryką w I połowie 2016 r. w dalszym ciągu dominował temat przeciwdziałania nieuregulowanej migracji. Wspólne inicjatywy obejmowały zarówno szlak wiodący z regionu Afryki Zachodniej i Sahelu, jak i migracje z obszaru Rogu Afryki. W zakresie tematycznym dotyczyły:

- pokoju i bezpieczeństwa - stabilizacja regionu Sahelu poprzez współpracę z krajami tzw. Grupy G5 – Mauretanią, Mali, Czadem, Nigrem i Burkina Faso, wsparcie dla operacji MINUSMA w Mali poprzez misje szkoleniowe (wojskowe – EUTM Mali, oraz cywilne - EUCAP Sahel Mali i Niger) oraz działania na rzecz poprawy sytuacji w zlewisku Jeziora Czad;
- rozwoju, z uwzględnieniem rozbudowy rynków pracy, w tym w Senegal, Mali, Nigrze, WKS, Nigerii, Sudanie, Etiopii (16 czerwca 2016 r. przyjęto Deklarację o Partnerstwie Strategicznym pomiędzy UE i Etiopią), Erytrei i Somalii. Rozpoczęto procedurę przyjmowania wniosków

⁵ Informacje dot. negocjacji umowy o wolnym handlu znajdują się w części poświęconej polityce handlowej UE pkt 4.3.

⁶ Informacje dot. negocjacji umowy o wolnym handlu znajdują się w części poświęconej polityce handlowej UE pkt 4.3.

projektowych dot. działań finansowanych z Europejskiego Funduszu Powierniczego (EUTF) utworzonego podczas Szczytu UE-Afryka w La Valletcie w listopadzie 2015 r.

Wysiłki UE skupione były także na kontynuacji podjętej podczas Szczytu w La Valletcie dyskusji z władzami krajów pochodzenia i tranzytu migrantów w Afryce na temat ich relokacji i readmisji oraz budowy tymczasowych centrów relokacyjnych dla uchodźców i migrantów, m. in. w Nigrze.

W zakresie polityki handlowej UE doprowadziła do sfinalizowania Porozumienia o Partnerstwie Gospodarczym (EPA) z grupą 6 państw południa Afryki (RPA, Namibia, Botswana, Mozambik, Lesotho i Suazi) oraz analogicznego porozumieniem z grupą EAC (Kenia, Tanzania, Uganda, Rwanda, Burundi).

Polska aktywnie uczestniczyła w wypracowywaniu konkretnych działań UE w odniesieniu do Afryki, w tym także w zakresie migracji. Nasz wkład obejmował m. in. położenie większego nacisku w dokumentach UE na rozwiązywanie rzeczywistych przyczyn migracji (co zostało odzwierciedlone w przedstawionym w czerwcu 2016 r. Komunikacie KE ws. nowych ram współpracy z państwami pochodzenia i tranzytu migrantów) oraz perspektywy długofalowe z tym związane: szybki wzrost demograficzny, kurczące się zasoby naturalne, brak równych szans edukacyjnych dziewczynek i ograniczenia praw kobiet. Polska zwracała też uwagę na fakt, iż pierwsze projekty zgłoszone w ramach Funduszu Powierniczego w większości mają charakter kontynuacji dotychczasowych działań rozwojowych i nie zapewniają wystarczającej wartości dodanej. Ponadto, wskazywała zasadność wsparcia krajów, które mogą stanowić alternatywne cele migracji – Ghany i Wybrzeża Kości Słoniowej.

Ameryka Łacińska i Karaiby

Podczas prezydencji holenderskiej kontynuowana była dyskusja nad projektem dyrektyw negocjacyjnych dotyczących modernizacji Globalnej Umowy UE-Meksyk.⁷ Polska, podobnie jak większość państw członkowskich, opowiadała się za mieszanym charakterem tej umowy. Pierwsza runda negocjacji odbyła się w czerwcu 2016 r. Ustalono, że negocjacje będą toczyć się równolegle w zakresie trzech filarów umowy: politycznego, gospodarczego i dot. współpracy.

Podczas prezydencji holenderskiej toczyła się także dyskusja w sprawie wymiany ofert dostępu do rynku towarów, usług i zamówień publicznych pomiędzy UE i Mercosur⁸.

W marcu 2016 r. UE powołała fundusz powierniczy na rzecz procesu pokojowego dla Kolumbii w celu wsparcia władz lokalnych, stabilizacji i zagospodarowania terenów do niedawna objętych walkami sił rządowych z partyzantką FARC (hiszp. *Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia – Rewolucyjne Siły Zbrojne Kolumbii*). Polska wyraziła polityczne poparcie dla tej idei.

Przez całe półrocze zaniepokojenie UE wzbudzał kryzys polityczny w Wenezueli, któremu towarzyszyła katastrofalna sytuacja gospodarcza i humanitarna. Polska jest w Caracas członkiem miejscowej grupy roboczej ds. Praw Człowieka, która opracowała Strategię dot. Praw Człowieka i Demokracji dla Wenezueli 2016-2020.

11 marca 2016 r. UE parafowała umowę o współpracy i rozwoju z Kubą (*Political Dialogue and Cooperation Agreement – PDCA*). Dokument ma charakter przełomowy i stanowi ramy dla zacieśnienia współpracy politycznej Kuby z UE i państwami członkowskimi oraz platformę dla rozwoju relacji na forach międzynarodowych między Hawaną a Brukselą. Formalne zakończenie prac nad PDCA nastąpi po zakończeniu procesu tzw. obróbki prawnej. Polska dopuszcza możliwość zniesienia Wspólnego Stanowiska UE-Kuba z 1996 r. dopiero w momencie rozpoczęcia obowiązywania nowej umowy.

⁷ Informacje dot. modernizacji Globalnej Umowy UE-Meksyk znajdują się w części poświęconej polityce handlowej UE pkt 4.3.

⁸ Informacje dot. wymiany ofert znajdują się w części poświęconej polityce handlowej UE pkt 4.3.

Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony

Problematyka Wspólnej Polityki Bezpieczeństwa i Obrony (WPBiO) zajmowała istotne miejsce w całokształcie działań prezydencji holenderskiej w Radzie UE przy poszanowaniu wiodącej roli Wysokiej Przedstawiciel F. Mogherini. Wśród priorytetów prezydencji znalazło się m. in. wzmocnienie Wspólnej Polityki Zagranicznej i Bezpieczeństwa (WPZiB), w tym WPBiO; dążenie do zapewnienia właściwego miejsca WPBiO w przygotowywanej Europejskiej Strategii Globalnej (EGS), jak również wzmocnienie europejskiego rynku i przemysłu zbrojeniowego.

Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad nowo projektowanym instrumentem WPBiO, tzw. Inicjatywą Budowy Zdolności na rzecz Bezpieczeństwa i Rozwoju (ang. *Capacity Building in support of Security and Development*), promując jej wykorzystanie dla wsparcia partnerów wschodnich UE.

W kontekście trwającego kryzysu migracyjnego, Polska aktywnie uczestniczyła w dyskusjach nad rozszerzeniem mandatu wojskowej operacji morskiej EUNAVFOR MED Sophia zajmującej się zwalczaniem siatek przemytników migrantów (utrzymując w niej symboliczne zaangażowanie – 1 os. w dowództwie), jak i nad przyszłością zaangażowania WPBiO w Libii oraz regionalizacją zaangażowania operacyjnego UE w Sahelu.

Polska od samego początku aktywnie włączyła się w dyskusję dotyczącą zwalczania zagrożeń hybrydowych na forum UE. Dzięki polskiemu zaangażowaniu, w dokumencie zawierającym propozycje działań zwalczających zagrożenia hybrydowe (ang. *EU Joint Framework*) – opublikowanym 6 kwietnia 2016 r. przez Komisję Europejską – znalazły się szczególnie istotne zapisy dot. konieczności zdecydowanej odpowiedzi UE na zagrożenia hybrydowe, również płynące z kierunku wschodniego, oraz dot. wzmocnienia współpracy UE z NATO w tym obszarze. W kwietniu 2016 r. Polska, wspólnie z Wielką Brytanią, Niemcami, Danią, Norwegią, Chorwacją, Litwą, Łotwą, Rumunią i USA, przygotowała dokument dot. powołania specjalnych zespołów NATO-UE ds. przeciwdziałania zagrożeniom hybrydowym (ang. *Food for Thought Paper – NATO-EU Counter-Hybrid Teams*). 3 maja 2016 r. Polska, w imieniu państw współsponsorujących, przedstawiła ten dokument na forum Komitetu Politycznego i Bezpieczeństwa UE. Dokument został przedstawiony także na forum NATO.

Polska popierała wzmocnienie relacji UE-NATO, zwłaszcza w perspektywie przygotowań do szczytu NATO w Warszawie, jak również opowiadała się za wzmocnieniem współpracy WPBiO z państwami PW.

Polska brała aktywny udział w debacie na temat działań przygotowawczych w zakresie badań związanych z WPBiO (ang. *Preparatory Action on CSDP-related research*) i poprzedzającego je projektu pilotażowego oraz przygotowania europejskiego planu działania w sektorze obronnym, dotyczącego badań i innowacji, rynku wewnętrznego i przemysłu, jak również w pracach nad rozwojem zdolności wojskowych w oparciu o silną, konkurencyjną oraz równomiernie rozwijaną europejską bazę technologiczno-przemysłową sektora obronnego (ang. *European Defence Technological and Industrial Base – EDTIB*). Prace odbywały się na forum Europejskiej Agencji Obrony z udziałem Komisji Europejskiej. Polska konsekwentnie podkreślała, że wzmocnienie przemysłu obronnego państw członkowskich UE musi odbywać się w sposób zrównoważony – tj. przynoszący korzyści wszystkim członkom UE: miejsca pracy, wzrost i innowacyjność.

Europejska Strategia Globalna

Na okres prezydencji holenderskiej przypadły prace nad Europejską Strategią Globalną (EGS). Jeszcze w trakcie prezydencji łotewskiej, 16 czerwca 2015 r., Rada Europejska zleciła Wysokiej Przedstawiciel (WP) F. Mogherini opracowanie strategii globalnej UE w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa i przedłożenie jej Radzie w czerwcu 2016 r. Strategia ma stanowić finalny etap refleksji nad strategicznymi priorytetami unijnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Stanowiący jej podstawy przegląd otoczenia międzynarodowego Unii Europejskiej został zrealizowany w I połowie 2015.

Prezentacja ostatecznego tekstu Strategii miała miejsce 28 czerwca 2016 r. Rada Europejska przyjęła z zadowoleniem EGS i zleciła ESDZ, Radzie i KE dalsze prace.

Polska angażowała się w prace nad Strategią poprzez udział w spotkaniach konsultacyjnych punktów kontaktowych w Brukseli, jak również poprzez prezentację i promocję polskiego stanowiska poprzez opracowywanie dokumentów roboczych (*non-paper*) - również wspólnie z innymi państwami członkowskim - zaznaczających nasze kluczowe interesy w odniesieniu do problematyki bezpieczeństwa w kontekście obecnych wyzwań i zagrożeń. W tym kontekście, Polska wskazywała między innymi na potrzebę ścisłej współpracy UE z NATO. Eksponowała również zasadność zacieśnienia współpracy w obszarze WPBiO ze wschodnimi partnerami UE. W kwestii wzmocnienia rynku i przemysłu zbrojeniowego Polska podkreślała, że rozwój współpracy przemysłów obronnych państw członkowskich powinien przebiegać w sposób zrównoważony i niedyskryminacyjny względem słabiej rozwiniętych przemysłów niektórych państw.

3.2.1 Jednolity rynek cyfrowy

Harmonizacja pasma 700 MHz

Polska wzięła udział w pierwszej fazie dyskusji nad *propozycją decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady ws. harmonizacji wykorzystania zakresu częstotliwości 470 – 790 MHz w Unii* (tzw. pasma 700 MHz). Wyrażając poparcie dla celu przedmiotowej regulacji- zapewnienia bardziej efektywnego wykorzystania cennego pasma 700 MHz- Rząd RP konsekwentnie podkreślał konieczność uwzględnienia uwarunkowań poszczególnych państw członkowskich, w tym związanych z koniecznością prowadzenia koordynacji transgranicznej z krajami nie będącymi członkami UE, a także przyznanymi już rezerwacjami dla nadawców telewizyjnych. Mając na uwadze gwałtowny rozwój łączności mobilnej oraz fakt, że zasoby widma są ze swej natury ograniczonym dobrem, Rząd RP poparł uzgodnienie 30 czerwca 2020 r. jako terminu uwolnienia pasma 700 MHz dla bezprzewodowych usług szerokopasmowej łączności elektronicznej na terenie UE z opcją ewentualnej, 2-letniej derogacji dla państw członkowskich UE, które z istotnych powodów nie mogą dotrzymać daty 2020 r. Rozwiązanie to pozwoliło na zapewnienie im odpowiednich warunków dla zagospodarowania drugiej dywidendy cyfrowej. Na dalszym etapie prac Rząd RP zwracał szczególną uwagę na kwestię ochrony telewizji w paśmie 700 MHz w krajach, które zdecydują się na derogację w zakresie zmiany przeznaczenia pasma 700 MHz, a także na ochronę telewizji w paśmie niższym, 470-694 MHz. Polska zapewniła także przyjęcie zapisów ułatwiających rozwiązywanie problemów w zakresie koordynacji widma w relacjach z państwami trzecimi.

Na posiedzeniu Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (część dot. telekomunikacji) 26 maja 2016 r. Rząd RP poparł przyjęcie podejścia ogólnego Rady do projektu decyzji.

Dostępność stron internetowych instytucji sektora publicznego

W trakcie ostatniej, najbardziej intensywnej fazy prac nad *projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie dostępności stron internetowych instytucji sektora publicznego* podczas prezydencji holenderskiej Rząd RP podtrzymywał konsekwentnie poparcie dla celu przedmiotowego projektu, czyli zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących dostępności stron internetowych instytucji sektora publicznego dla potrzeb osób niepełnosprawnych. Polska zachęcała także do jak najszybszego zakończenia prac dla zapewnienia optymalnego dostępu przez osoby niedowidzące do wielu użytecznych stron internetowych lub elementów ich treści. Podzielając obawy krajowych i europejskich organizacji osób niepełnosprawnych, Polska postulowała jak najszerszy zakres przedmiotowy i podmiotowy dyrektywy.

Jednocześnie Polska z satysfakcją zaakceptowała przyjęte główne rozwiązania tj.:

- pozostawienie poza obszarem dyrektywy podmiotów prywatnych
- włączenie w obszar dyrektywy aplikacji mobilnych
- uwzględnienie intranetów i extranetów organów publicznych.

Polska skutecznie zadbała także o realizację wyjściowych postulatów, tj.:

- zapewnienie wyłączenia z zakresu dyrektywy wymogów analogicznych do obowiązujących w polskim prawie, uzgodnionych z organizacjami pozarządowymi reprezentującymi środowisko osób niepełnosprawnych,

- usunięcie przepisów uprawniających Komisję Europejską do wskazywania w drodze aktów delegowanych Standardów Europejskich, z którymi miałyby być zgodne strony internetowe instytucji publicznych.

Prezydencja holenderska doprowadziła do przyjęcia porozumienia politycznego Rady z PE w odniesieniu do projektu dyrektywy, które zostało poparte przez Rząd RP.

Reforma ram regulacyjnych dla sektora telekomunikacji

Polska zabrała także istotny głos w debacie na posiedzeniu Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii 26 maja 2016 r., która poprzedziła zaplanowaną na jesień publikację projektów aktów prawnych w ramach przeglądu ram regulacyjnych:

- Polska wskazała na konieczność uwzględnienia inwestycji publicznych na obszarach nieopłacalnych komercyjnie;
- Polska podkreśliła konieczność pozostawienia po stronie państw członkowskich UE kompetencji zakresie zarządzania widmem radiowym, takich jak: kwestia wyboru procedur selekcyjnych czy ustalanie warunków towarzyszących;
- W zakresie kwestii regulacji, tzw. dostawców usług over-the-top (OTT) Polska postulowała dokonanie kategoryzacji usług w celu określenia, które z nich powinny być objęte ogólnymi regulacjami, a które - szczegółowymi obowiązkami regulacyjnymi czy informacyjnymi. Polska podkreśliła także potrzebę oparcia wszelkich działań w tym zakresie na kompleksowej analizie przepisów odnoszących się do dostawców usług łączności.

Polskie stanowisko spotkało się z poparciem wielu państw członkowskich UE a udział Polski w tej debacie ułatwi forsowanie polskich postulatów i budowanie koalicji na ich rzecz podczas negocjacji właściwych propozycji legislacyjnych.

Ochrona danych osobowych

Polska wzięła aktywny udział w ostatniej fazie prac nad wnioskiem dotyczącym *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych (projektem ogólnego rozporządzenia o ochronie danych)* - inicjatywy kluczowej dla zapewnienia w UE odpowiednich ram prawnych w zakresie danych osobowych i ich ochrony. Prace na ostatnim etapie koncentrowały się w szczególności na tłumaczeniu dokumentu, a celem Polski było zapewnienie wysokiej jakości lingwistyczno-prawnej dokumentu, niezbędnej dla jego poprawnego stosowania. Prace te, kończące czteroletnie złożone negocjacje przedmiotowego aktu prawnego zostały zwieńczone jego publikacją w maju 2016 r.

W ramach prac nad tworzeniem nowych ram dla transferu danych osobowych pomiędzy UE a USA Polska uczestniczyła w pracach nad, tzw. Tarczą Prywatności. Negocjowana umowa ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony danych osobowych przekazywanych w ramach tego instrumentu do USA oraz realizację wytycznych wyroku Trybunału Sprawiedliwości UE w zakresie zapewnienia adekwatnego do unijnego poziomu ochrony danych osobowych. Polska uczestniczyła także w konsultacjach stanowiska negocjacyjnego Komisji Europejskiej odnoszącego się do modernizacji Konwencji nr 108 Rady Europy o ochronie osób w związku z automatycznym przetwarzaniem danych osobowych, konsekwentnie promując polski postulat szybkiego zakończenia prac nad dokumentem.

Europejski Filar Praw Socjalnych

W dniu 8 marca 2016r., Komisja Europejska opublikowała Komunikat zawierający wstępną wersję Europejskiego Filaru Praw Socjalnych (EFPS), którego finalna wersja (zostanie opublikowana na początku 2017 r.) ma służyć jako punkt odniesienia do przeglądu polityk społecznych i zatrudnienia uczestniczących w nim państw członkowskich oraz pobudzenia reform na poziomie krajowym.

Podczas nieformalnego posiedzenia Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumentckich w dniach 19-20 kwietnia 2016 r., Polska wyraziła zainteresowanie inicjatywą Komisji, z zastrzeżeniem, że inicjatywa ta na szczeblu UE nie powinna się przełożyć na akt legislacyjny. Polska wyraziła zaniepokojenie faktem, iż chociaż nominalnie otwarty dla wszystkich, planowany Filar jest tak naprawdę przeznaczony dla państw strefy euro, jak również tym, że zaproponowane przez KE europejskie prawa socjalne opierają się na dążeniu do ujednoczenia standardów socjalnych w UE.

Podczas spotkania Dyrektorów Generalnych do Spraw Stosunków Przemysłowych w dniu 20 maja 2016 r., Polska zaprezentowała wstępne stanowisko odnośnie inicjatywy, podkreślając również że, tematyka wymiaru społecznego jest nierozdzielnie związana z konkurencyjnością i jest przedmiotem uzasadnionego zainteresowania wszystkich państw UE, a rozwiązania przyjęte dla strefy euro mają realny wpływ na gospodarki państw niewchodzących w jej skład (np. poprzez *spill-over effects*). Ponadto, komunikat KE oraz treść pytań przygotowanych na potrzeby konsultacji społecznych wskazują, że ewentualne nowe wnioski legislacyjne mogą dotyczyć obszarów obejmujących wszystkie państwa członkowskie UE i wpływających na funkcjonowanie rynku wewnętrznego UE.

W opinii Polski podnoszenie standardów społecznych powinno odbywać się w sposób naturalny a nie odgórnie narzucony, czyli zgodnie z tempem konwergencji całej gospodarki, tak by nie obniżyć konkurencyjności państw członkowskich. Prowadzone przez KE działania powinny również w pełni respektować ustalony podział kompetencji pomiędzy UE a jej państwami członkowskimi.

Polska podkreśliła, że zakres EFPS opisany w dokumencie jest bardzo szeroki, obejmuje w zasadzie całość polityki społecznej i zatrudnienia. Brak jasno sformułowanych priorytetów może prowadzić do utraty wizji zmian, dominacji dyskusji technicznej i sprowadzić koncepcję EFPS do długotrwałego przeglądu *acquis*. Warto zająć się przede wszystkim nowymi wyzwaniami.

Projekt zmiany dyrektywy 96/71/WE dot. delegowania pracowników w ramach świadczenia usług

Prezydencja holenderska rozpoczęła prace nad opublikowanym w dn. 8 marca 2016 r. projektem zmiany dyrektywy 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług.

Proponowane zmiany zdaniem KE mają na celu przeciwdziałanie nieuczciwym praktykom oraz promowanie zasady „równej płacy za tę samą pracę świadczoną w tym samym miejscu” (*equal pay for equal work in the same workplace*) w kontekście delegowania pracowników.

Polska konsekwentnie opowiadała się przeciwko projektowi zmiany dyrektywy 96/71/WE podczas posiedzenia Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumentckich w dniu 7 marca 2016 r., nieformalnego spotkania Ministrów do Spraw Zatrudnienia UE w dniu 19 kwietnia 2016 r., a także posiedzeń Grupy Roboczej do Spraw Kwestii Społecznych Rady. W opinii Polski, propozycja zmiany dyrektywy 96/71/WE jest nieuzasadniona i przedwczesna, a obowiązujące uregulowania prawne w obszarze delegowania pracowników zapewniają odpowiednią równowagę pomiędzy ochroną praw pracowniczych i zasadami rynku wewnętrznego. Polska zgłosiła również zasadnicze zastrzeżenia co do zgodności projektu zmiany dyrektywy 96/71/WE z zasadą pomocniczości.

Negatywne stanowisko RP w odniesieniu do projektu zmiany dyrektywy 96/71/WE zostało przyjęte przez Komitet do Spraw Europejskich w dniu 23 marca 2016 r. Ponadto obie izby polskiego parlamentu (podczas sesji plenarnych 13 i 29 kwietnia 2016 r.), przyjęły uzasadnione opinie o niezgodności projektu zmiany dyrektywy 96/71/WE z zasadą subsydiarności.

Polska odbyła szereg spotkań zarówno na szczeblu ministerialnym jak i eksperckim z ministrami właściwymi do spraw zatrudnienia państw członkowskich, z przedstawicielami KE oraz Posłami do Parlamentu Europejskiego, w celu prezentacji stanowiska Polski oraz przedstawienia argumentacji związanej z negatywnym stanowiskiem do projektu zmiany dyrektywy 96/71/WE.

W związku z uchwaleniem przez parlamenty narodowe 11 państw członkowskich (Bułgaria, Czechy, Chorwacja, Dania, Estonia, Litwa, Łotwa, Polska, Słowacja, Węgry, Rumunia) w przewidzianym terminie (do 10 maja 2016 r.) uzasadnionych opinii dot. wątpliwości co do zgodności projektu zmiany dyrektywy 96/71/WE z zasadą pomocniczości, została uruchomiona procedura tzw. „żółtej kartki”. KE zobowiązana jest poddać projekt ponownej analizie. KE może postanowić o podtrzymaniu, zmianie lub wycofaniu wniosku. Decyzja ta musi być uzasadniona.

Minister Elżbieta Rafalska skierowała do swoich odpowiedników z państw, których parlamenty narodowe przyjęły uzasadnione opinie co do niezgodności projektu zmiany dyrektywy 96/71/WE z zasadą pomocniczości listy podkreślające znaczenie tej procedury oraz wyrażające wolę ścisłej współpracy podczas kolejnych etapów prac. Ponadto Pani Minister skierowała list do Komisarzy ds. Zatrudnienia, Spraw Społecznych, Umiejętności i Mobilności Pracowniczej, Pani Marianne Thyssen, w którym zwróciła się z prośbą o wycofanie projektu zmiany dyrektywy 96/71/WE.

W związku z uruchomieniem procedury „żółtej kartki”, na forum Grupy Roboczej do Spraw Kwestii Społecznych Polska prezentowała stanowisko, zgodnie z którym uruchomienie tej procedury stanowi bardzo poważny sygnał ze strony parlamentów narodowych, który musi być odpowiednio wzięty pod uwagę. Zdaniem Polski jest to tym bardziej istotne, że podczas Rady Europejskiej w lutym 2016 r. szefowie państw i rządów wypowiedzieli się co do konieczności uwzględniania w większym stopniu opinii parlamentów narodowych. W uzasadnionych opiniach zawarto wiele poważnych zarzutów wobec projektu dotyczących jego niezgodności z zasadą subsydiarności i proporcjonalności, ale także innych aspektów. W związku z powyższym KE powinna rozważyć wycofanie projektu. Do czasu podjęcia przez KE decyzji co do dalszych losów projektu, prace legislacyjne nad tekstem nie powinny być kontynuowane.

Projekt zmiany dyrektywy 96/71/WE był również diskutowany na forum Grupy ds. Konkurencyjności i Wzrostu oraz Grupy ds. Prawa Cywilnego.

Na wniosek Polski punkt dotyczący stanu prac nad projektem zmiany dyrektywy 96/71/WE został wprowadzony do porządku obrad Rady ds. Konkurencyjności w dniach 26-27 maja 2016 r. Polska podkreśliła w szczególności, że obecnie przepisy w dziedzinie delegowania pracowników są wystarczające, a proponowane zmiany stoją w sprzeczności z zasadami funkcjonowania rynku wewnętrznego i stworzą nowe bariery, zwłaszcza w sektorze usług. Polska zwróciła uwagę na niezgodność projektu z zasadami Better Regulation, zwłaszcza w kontekście przygotowanej oceny wpływu, która wzbudza szereg zastrzeżeń, m.in. w zakresie braku właściwej analizy wpływu na konkurencyjność. PL podkreśliła także, że Rada ds. Konkurencyjności powinna mieć możliwość dyskusji nad projektem, którego wpływ na rynek wewnętrzny będzie znaczący. Polska podkreśliła, iż KE powinna wziąć pod uwagę zgłoszone przez parlamenty narodowe w procedurze „żółtej kartki” wątpliwości i zastrzeżenia i wycofać projekt z dalszych prac.

Podczas posiedzenia Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Spraw Konsumenckich w dniu 16 czerwca 2016r. przyjęto raport z postępu prac w odniesieniu do projektu zmiany dyrektywy 96/71/WE. Polska ponownie wskazała na zasadność wstrzymania dyskusji merytorycznej nad projektem do czasu podjęcia przez Komisję decyzji o ewentualnym dalszym procedowaniu projektu, jego zmianie lub wycofaniu. Polska poinformowała, że w naszej ocenie opinie parlamentów narodowych nie powinny być postrzegane jedynie jako krytyczna ocena projektu dyrektywy pod

względem jego zgodności z zasadą pomocniczości, ale również jako wyraz uzasadnionej obawy, iż propozycja KE będzie miała negatywny wpływ na konkurencyjność Unii Europejskiej i funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Zdaniem Polski z tego względu trzeba poświęcić należytą uwagę wnioskowi parlamentów narodowych dotyczącemu otwarcia dialogu politycznego. Przyczyni się to także do wzmocnienia demokratycznego wymiaru Unii Europejskiej, jak również polepszenia procesu tworzenia polityk europejskich.

Ponadto Polska podkreśliła, że popiera zwalczanie nadużyć w procesie delegowania pracowników, nawet jeśli mają one incydentalny charakter. Jednakże to właśnie dyrektywa wdrożeniowa zawiera rozwiązania mające służyć przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom i obchodzeniu przepisów.

W ocenie Polski proponowane zmiany dyrektywy wprowadzą nowe nieuzasadnione i nieproporcjonalne obciążenia dla przedsiębiorców delegujących pracowników i utrudnią proces delegowania poprzez brak przejrzystości nowych przepisów. Nowa regulacja dotycząca delegowania pracowników podważa więc traktatową swobodę świadczenia usług. Dlatego też Polska wnioskuje o wycofanie projektu dyrektywy.

Współpraca publicznych służb zatrudnienia

Podczas dotychczasowych prac nad projektem rozporządzenia *PE i Rady w sprawie europejskiej sieci służb zatrudnienia, dostępu pracowników do usług w zakresie mobilności oraz dalszej integracji rynków pracy COM(2014) 006* Polska wyrażała ogólne poparcie dla jego celów oraz zgłaszała wiele uwag i propozycji szczegółowych, których znaczną część udało się przeforsować podczas poprzednich prezydencji.

Kluczową kwestią na ostatnim etapie prac stał się sprzeciw Polski wobec przyjętej przez prezydencję poprawki Parlamentu Europejskiego, która nakładała na wszystkie państwa członkowskie obowiązek zbierania i analizy informacji – z podziałem na płeć – nt. nadwyżek i niedoborów na krajowym i sektorowych rynkach pracy oraz nt. działań EURES na szczeblu krajowym i przygranicznym. W opinii Polski propozycja ta nie jest zgodna z zasadą równego traktowania oraz z zasadą zakazu dyskryminacji ze względu na płeć w pośrednictwie pracy. Ostatecznie jednak tekst rozporządzenia, bez uwzględnienia wspomnianych uwag, został zatwierdzony w ramach punktów A na poziomie COREPER I (dn. 9 marca 2016 r.), a następnie na poziomie Rady ds. Ogólnych w dniu 15 marca 2016 r. Polska zgłosiła do protokołu oświadczenie wskazując, że wspomniane przepisy pośrednio naruszają prawo w zakresie zakazu dyskryminacji. Rozporządzenie zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym UE w dniu 22 kwietnia 2016 r. i weszło w życie w dniu 12 maja 2016 r.

Walka z pracą nierejestrowaną

W dniu 2 lutego 2016 r. Parlament Europejski przyjął w I czytaniu Decyzję w sprawie utworzenia europejskiej platformy na rzecz usprawnienia współpracy w zakresie przeciwdziałania pracy nierejestrowanej. Decyzja ta została formalnie zatwierdzona przez Radę ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu w dniu 24 lutego 2016 r. i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej w dniu 11 marca 2016 r.

Przedmiotowa Decyzja zakłada utworzenie europejskiej platformy służącej zacieśnianiu współpracy w celu przeciwdziałania pracy nierejestrowanej, w skład której mają wchodzić krajowe organy egzekwowania prawa wyznaczone przez państwa członkowskie (w szczególności inspektoraty pracy, inspektoraty zabezpieczenia społecznego i organy podatkowe). Podstawowym celem Platformy jest wniesienie wartości dodanej na szczeblu Unii, przy pełnym poszanowaniu kompetencji i procedur krajowych, przyczyniający się do przeciwdziałania złożonemu problemowi pracy nierejestrowanej poprzez lepsze egzekwowanie przepisów prawa unijnego i krajowego, ograniczenie skali pracy nierejestrowanej i zwiększania liczby miejsc pracy legalnej, wspieranie integracji rynku pracy i włączenia społecznego oraz poprawy warunków pracy.

Do zadań Platformy należeć będzie: wymiana najlepszych praktyk i informacji; rozwój wiedzy specjalistycznej i analiz; wspieranie i ułatwianie stosowania innowacyjnych strategii efektywnej i wydajnej współpracy transgranicznej, a także ocenę doświadczeń; przyczynianie się do przekrojowego rozumienia spraw związanych z pracą nierejestrowaną. Platformę powinien wspierać w każdym z państw członkowskich wysoki rangą przedstawiciel, który powinien prowadzić działania koordynacyjne i utrzymywać kontakty z organami państw członkowskich, a w stosownych przypadkach z innymi podmiotami, w tym partnerami społecznymi, zajmującymi się różnorodnymi aspektami pracy nierejestrowanej.

Zgodnie z decyzją Komitetu do Spraw Europejskich rolę instytucji wiodącej dla europejskiej platformy służącej zacieśnianiu współpracy w celu przeciwdziałania pracy nierejestrowanej pełni Państwowa Inspekcja Pracy.

3.2.3 Wzmocnienie rynku wewnętrznego

Polityka konkurencyjności

Prezydencja holenderska kontynuowała zapoczątkowaną przez Luksemburg metodę pracy podczas posiedzeń Rady ds. Konkurencyjności, zwaną sprawdzianem konkurencyjności (*competitiveness check-up*). Podczas posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności w dn. 29 lutego 2016 r. odbyła się w tym punkcie prezentacja Komisji Europejskiej, a następnie spontaniczna dyskusja ministrów nt. najskuteczniejszych form wspierania małych i średnich przedsiębiorstw, w tym start-up'ów i scale-up'ów oraz tworzenia przez nie miejsc pracy. Dla Polski, w kontekście wypracowywania rozwiązań dla projektu *Start in Poland*, była to cenna wymiana opinii. Podczas posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności w dn. 26 maja 2016 r. w punkcie sprawdzian konkurencyjności Komisja Europejska, nawiązując do tabeli *competitiveness scoreboard* (tabeli wskaźników konkurencyjności), opracowanej z inicjatywy i pod przewodnictwem Austrii, przedstawiła analizę produktywności siły roboczej w usługach w UE (także w kontekście cyfryzacji). Polska podczas dyskusji wyraziła poparcie dla kontynuacji tzw. *mainstreaming list*, zapoczątkowanej przez prezydentkę luksemburską (lista inicjatyw mających wpływ na konkurencyjność, przedstawiana ministrom podczas posiedzeń Rady ds. Konkurencyjności) oraz przekonanie o potrzebie cyklicznego dyskutowania nt. tych najistotniejszych inicjatyw w gronie ministrów odpowiedzialnych za politykę rynku wewnętrznego i konkurencyjności.

Stałym punktem posiedzeń Rady ds. Konkurencyjności w czasie prezydencji holenderskiej był także tzw. *mainstreaming competitiveness* (uwzględnianie konkurencyjności we wszystkich politykach UE), który obejmuje istotne tematy służące podnoszeniu konkurencyjności europejskiej gospodarki. Gospodarka o obiegu zamkniętym była przedmiotem dyskusji w tym punkcie podczas posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności w dn. 29 lutego 2016 r. Pomimo, iż nie jest to kwestia, która leży bezpośrednio w gestii Rady ds. Konkurencyjności, ministrowie ds. konkurencyjności w ramach podejścia *mainstreaming competitiveness* dyskutowali na temat wpływu gospodarki o obiegu zamkniętym na realną gospodarkę. Na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności w dn. 26 maja 2016 r. omówiono w tym punkcie rezultaty dyskusji podczas lunchu poświęconego Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego (*Digital Single Market*).

Jednym z tematów posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności w dn. 29 lutego 2016 r. była kontynuacja prac nad sytuacją sektora stalowego, zapoczątkowanych nadzwyczajnym posiedzeniem Rady ds. Konkurencyjności w dn. 9 listopada 2015 r. Polska wyraziła poparcie dla pełnego stosowania dostępnych instrumentów ochrony unijnego rynku (*TDI - Trade Defence Instruments*) oraz wskazała na znaczenie polityki klimatyczno-energetycznej jako kluczowego czynnika wpływającego na konkurencyjność przemysłu stalowego. Podkreśliła również, że zagrożenie dla konkurencyjności tego sektora stanowi nie tylko rosnący import stali z Chin, ale także i z innych państw, np. z Białorusi. W zakresie przyznania Chinom przez UE statusu gospodarki rynkowej (*MES – Market Economy Status*) PL podkreśliła, że UE powinna w sposób bardzo ostrożny podejść do implementacji ustaleń Protokołu

Aksesji Chin do WTO, gdyż należy zdawać sobie sprawę z istnienia bardzo wielu zagrożeń w tym kontekście.

Na poziomie roboczym odbyły się z inicjatywy Austrii dwa spotkania powołanej *ad hoc* grupy roboczej (11 marca 2016 r. w Hadze i 19 kwietnia 2016 r. w Wiedniu), których celem było wypracowanie tablicy wskaźników konkurencyjności ułatwiających monitorowanie konkurencyjności gospodarki UE. Ma ona być przekazywana do wiadomości ministrom ds. konkurencyjności państw członkowskich podczas posiedzeń Rady ds. Konkurencyjności w punkcie „sprawdzian konkurencyjności” (pierwszy prezentacja odbyła się 26 maja 2016 r.). Polska uczestniczyła w obu roboczych spotkaniach. Poparła inicjatywę tworzenia tablicy wskaźników. W trakcie prac zgłosiła propozycje modyfikacji tablicy, które w większości zostały uwzględnione.

Strategia Jednolitego Rynku/Rynek wewnętrzny

Inicjatywy zapowiedziane w Strategii Jednolitego Rynku – geoblokowanie, paszport usługowy, ekonomia współdzielenia – były tematem trzech sesji nieformalnej Rady ds. Konkurencyjności, która odbyła się 28 stycznia 2016 r. w Amsterdamie. Polska wyraziła wówczas chęć uczestniczenia w kształtowaniu przyszłych działań w tym zakresie.

Ministrowie ds. konkurencyjności podczas posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności w dn. 29 lutego 2016 r. przyjęli konkluzje Rady ws. Strategii Jednolitego Rynku towarów i usług. Polska, choć w duchu kompromisu poparła ostateczny kształt konkluzji, wyraziła rozczarowanie usunięciem wcześniejszej wzmianki o wzajemnym uznawaniu, które powinno być kluczowym elementem koncepcji paszportu usługowego. Obok przyjęcia konkluzji, przeprowadzona została również debata orientacyjna, której celem było ukierunkowanie dalszych działań KE w zakresie zapowiedzianych inicjatyw zapowiedzianych w Strategii, zwłaszcza paszportu usługowego.

Obecnie wypracowywane jest Stanowisko Rządu RP ws. jednej z inicjatyw, zapowiedzianych w Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego: *wniosek rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ws. blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji ze względu na przynależność państwową klientów, ich miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE (COM(2016)289)*.

O zasadach funkcjonowania rynku wewnętrznego w kontekście programowanej przez KE zmiany dyrektywy o delegowaniu pracowników w ramach swobody świadczenia usług dyskutowali ministrowie podczas Rady ds. Konkurencyjności w dn. 26 maja 2016 r. Polska podkreśliła wówczas, że właściwa równowaga zachowana jest już w obecnych przepisach, a proponowane zmiany stoją w sprzeczności z zasadami funkcjonowania rynku wewnętrznego i stworzą nowe bariery, zwłaszcza w sektorze usług. Podkreślił, iż KE powinna wziąć pod uwagę zgłoszone przez parlamenty narodowe w procedurze „żółtej kartki” wątpliwości i zastrzeżenia i wycofać projekt z dalszych prac.

Ponadto podczas posiedzenia Rady ds. Konkurencyjności w dn. 26 maja 2016 r. przyjęto 2 teksty konkluzji: ws. pakietu dotyczącego modernizacji Jednolitego Rynku Cyfrowego i usług publicznych oraz ws. lepszego stanowienia prawa dla wzmocnienia konkurencyjności. Projekt konkluzji w sprawie tzw. pakietu technologiczno-przemysłowego odnosi się do opublikowanego przez Komisję 19 kwietnia 2016 r. zestawu 4 komunikatów oraz dokumentów towarzyszących w ramach realizacji swojej strategii tworzenia jednolitego rynku cyfrowego. Konkluzje ws. lepszego stanowienia prawa podkreślają natomiast jego znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania jednolitego rynku, wzrostu gospodarczego, konkurencyjności UE, a także sprzyjania innowacjom.

Istotną inicjatywą w obszarze rynku wewnętrznego przeprowadzoną przez prezydencję holenderską było Forum Jednolitego Rynku, które odbyło się w Amsterdamie w dniu 13 czerwca 2016 r. Stanowiło ono podsumowanie serii warsztatów i konferencji, które odbyły się pod tym samym szyldem w kilku państwach członkowskich w pierwszym półroczu 2016 r. (w Polsce Forum Jednolitego Rynku odbyło się 3 czerwca 2016 r. z udziałem wysokich rangą przedstawicieli KE oraz państw członkowskich). Podczas Forum w Amsterdamie dokonano bilansu dotychczasowych prac nad Strategią Jednolitego

Rynku oraz określono priorytety na przyszłość w ramach tak istotnych dossier jak paszport usługowy, geoblokowanie czy ekonomia współdzielenia.

Badania i rozwój

Jedną z osi priorytetowych prezydencji holenderskiej było efektywne inwestowanie w badania i innowacje. Polska poparła projekt konkluzji ws. „Siódmego programu ramowego i perspektyw na przyszłość: Badania naukowe i innowacje – inwestycje na rzecz wzrostu gospodarczego, zatrudnienia i rozwiązań w zakresie wyzwań społecznych” (7.PR). W konkluzjach zwrócono uwagę na szereg kwestii, takich jak jakość współpracy, doskonałość, związki między światem nauki a społeczeństwem, wsparcie strategicznego podejścia, równowaga między partnerami, otwarcie konsorcjów na sieci współpracy, dalsze uproszczenia, wzmocnienie efektu dźwigni publicznych inwestycji oraz wzmocnienie instrumentów zapewniających synergię między działaniami na poziomie UE oraz krajowym. Wnioski płynące z konkluzji mogą być wykorzystane przy przygotowaniu 9.PR.

W trakcie prac prezydencji holenderskiej przyjęto również konkluzje w sprawie przepisów sprzyjających badaniom i innowacjom. Polska poparła projekt konkluzji zakładających tworzenie warunków sprzyjających inwestycjom i rozwojowi badań i innowacji i poparła m.in. zapisy nt. stosowania zasady innowacyjnej (*Innovation Principle*) w procesie tworzenia prawa UE, zapewnienia synergii i większej spójności zasad „Horyzontu 2020” i europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych (ESIF) w zakresie inwestycji w badania i innowacje, w tym zasad dot. pomocy państwa, kontynuacji wdrażania „umów dotyczących innowacji” (*Innovation Deals*) i projektu wpierającego młode firmy (*Start-Up visa*).

Jednym z głównych priorytetów prezydencji holenderskiej był otwarty dostęp do wyników badań (*Open Access*). W dniach 4-5 kwietnia 2016 r. prezydencja zorganizowała w Amsterdamie konferencję „*Open Science: from Vision to Action*”. W wyniku konferencji przyjęto dokument pn. „*Amsterdam Call for Action on Open Science*”, który postulował intensyfikację działań europejskich na rzecz otwartego dostępu do 2020 r. Główne propozycje zawarte w ww. dokumencie tj. pełny otwarty dostęp do wszystkich publikacji naukowych powstających w oparciu o finansowanie ze środków publicznych, dzielenie się danymi i otwieranie dostępu do danych, oraz uwzględnianie w ewaluacji naukowców i jednostek naukowych kryteriów dotyczących otwartego dostępu, a także wymiana dobrych praktyk i uspołnianie polityk otwartego dostępu w UE znalazły odzwierciedlenie w przyjętym przez Radę ds. Konkurencyjności w dniu 27 maja W zaproponowanym projekcie konkluzji powołano Platformę ds. Otwartej Nauki (*Open Science Policy Platform*) i wezwano KE i państwa członkowskie do eliminacji barier i rozwoju zachęt na rzecz otwartego dostępu do publikacji naukowych do 2020 r.

Własność intelektualna

Na posiedzeniu Rady ds. Konkurencyjności w dniu 26 maja 2016 r. przyjęto ogólne podejście dotyczące *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zapewnienia możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści*. Projekt rozporządzenia został przedstawiony przez Komisję w ramach realizacji Strategii Jednolitego Rynku Cyfrowego i jest pierwszym elementem szerszego pakietu reformy prawa autorskiego w Unii Europejskiej. Rozporządzenie ma na celu umożliwienie konsumentom korzystania z usług *online* w zakresie dostępu do treści (audiowizualnych, muzycznych, książek i prasy) na urządzeniach przenośnych podczas czasowego pobytu w innym państwie członkowskim. Obecnie, w szczególności w przypadku treści audiowizualnych, jest to często utrudnione z uwagi na terytorialne ograniczenia licencji udzielanych usługodawcom.

Aby rozwiązać ten problem bez podważania zasady terytorialności prawa autorskiego, w projekcie zaproponowano wprowadzenie fikcji prawnej, zgodnie z którą korzystanie podczas tymczasowego pobytu w innym państwie członkowskim będzie uznawane za korzystanie w państwie zamieszkania abonenta. Usługodawca świadczący usługi odpłatne będzie zobowiązany do zapewnienia dostępu do

swoich usług z terytorium innych państw członkowskich UE, natomiast w przypadku usług nieodpłatnych usługodawca będzie mógł stosować rozporządzenie fakultatywnie. Z takiego „przenoszenia dostępu” skorzystają wyłącznie abonenci, którzy subskrybowali usługę w swoim miejscu zamieszkania.

W toku dotychczasowych prac w Radzie UE uwzględniono znaczną część postulatów Polski, dotyczących m.in.: fakultatywnego zastosowania rozporządzenia do usług nieodpłatnych, procedury ustalania i weryfikacji miejsca stałego pobytu abonentów, wyeliminowania groźby obchodzenia przepisów rozporządzenia poprzez wskazanie w umowie licencyjnej prawa właściwego innego niż prawo państwa członkowskiego UE, przesądzenia, że zmiana warunków świadczenia usługi wynikająca z dostosowania do wymogów rozporządzenia nie będzie uprawniać do wypowiedzenia umowy przez abonenta, jak również *vacatio legis* rozporządzenia.

3.3 Stabilne finanse i silna strefa euro

3.3.1 Przegląd Wieloletnich Ram Finansowych

Podczas prezydencji holenderskiej nastąpiła intensyfikacja debaty na temat przyszłości Wieloletnich Ram Finansowych (WRF). Prezydencja wolała skupić się na kształcie kolejnych ram finansowych, a kwestie przeglądu obecnych WRF pozostawiła w całości prezydencji słowackiej.

W styczniu 2016 r. prezydencja holenderska zorganizowała konferencję nt. WRF, służącą „refleksji nad potrzebą zmian w budżecie UE”. Skupiono się na kwestii subsydiarności, powiązanej z koncepcją Europejskiej Wartości Danej (EWD) oraz ocenie efektywności wykorzystania środków unijnych nie poprzez poziom absorpcji, a przez realizację zakładanych celów, co odzwierciedla koncepcja „budżetu skoncentrowanego na rezultatach” (*Performance Based Budgeting*). Wypowiedzi uczestników paneli dyskusyjnych ujawniły brak porozumienia w pojmowaniu EWD. Prezydencja zaprezentowała raport pokonferencyjny, w którym zawarła tzw. mapę amsterdamską – graficzną prezentację potencjalnych stanowisk w czterech obszarach: elastyczności, priorytetów, procesu negocjacji oraz sposobu finansowania budżetu UE.

12 kwietnia 2016 r. odbyło się nieformalne posiedzenie Rady ds. Ogólnych, na którym mapa amsterdamska była podstawą do dyskusji. Polskie stanowisko zaprezentowane podczas posiedzenia uwypukliło znaczenie polityki spójności i Wspólnej Polityki Rolnej dla procesu integracji europejskiej, możliwość realizacji przez te polityki Europejskiej Wartości Dodanej, jak również widoczność efektów ich działania dla obywateli państw członkowskich. Kilka krajów płatników netto wezwało do głębokich reform budżetu, w szczególności polityki spójności i WPR jako polityk zorientowanych na przeszłość i o małej EWD.

30 maja 2016 r. prezydencja opublikowała wyważony raport wskazujący na główne głosy w dyskusji.

3.3.2 Reforma Unii Gospodarczo-Walutowej

Podczas prezydencji holenderskiej prowadzone były prace w zakresie reformy Unii Gospodarczej i Walutowej w odpowiedzi na raport 5 Przewodniczących *Dokończenie budowy europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej* przedłożony 22 czerwca 2015 roku oraz komunikat KE z dn. 21 października 2015 roku w sprawie działań na rzecz dokończenia budowy Unii Gospodarczej i Walutowej prezentujący pakiet rozwiązań dotyczących wyzwań krótkookresowych, wraz z towarzyszącymi dokumentami tj. decyzją KE ustanawiającą niezależną doradcą Europejską Radę Budżetową, projektem zalecenia Rady w sprawie utworzenia krajowych rad ds. konkurencyjności w strefie euro, komunikatem KE w sprawie planu działania na rzecz bardziej spójnej zewnętrznej reprezentacji strefy euro na forach międzynarodowych oraz projektem decyzji Rady w sprawie określenia środków mających na celu stopniowe tworzenie jednolitej reprezentacji strefy euro w Międzynarodowym Funduszu Walutowym.

Polska brała aktywny udział w pracach nad wdrożeniem przedstawionych inicjatyw, które miały miejsce w pierwszej połowie 2016 roku. Priorytetem Polski, podczas dyskusji nad reformą UGW było utrzymanie pełnej transparentności i otwartości procesu reformy także na państwa spoza strefy euro. Podczas dyskusji Polska podkreślała, iż prace nad dalszą reformą UGW powinny toczyć się w gronie wszystkich państw członkowskich UE oraz że wszelkie nowe rozwiązania dotyczące zmian w funkcjonowaniu samej strefy euro, nie powinny naruszać zasad funkcjonowania jednolitego rynku ani też zakłócać konkurencyjności gospodarek poszczególnych państw członkowskich oraz UE jako całości.

Upraszczenie reguł Paktu Stabilności i Wzrostu (PSW)

W nawiązaniu do zapowiedzianej w raporcie 5 Przewodniczących oraz Komunikacie KE z dn. 21 października 2015 roku poprawy transparentności oraz redukcji skomplikowania reguł fiskalnych prowadzona była dyskusja na forum Komitetu Ekonomicznego i Finansowego (EFC) w oparciu o dwie notatki KE nt.: możliwości uproszczenia procedury oceny wypełniania zasad Paktu Stabilności i Wzrostu (PSW) oraz aktualizowania wieloletnich rekomendacji w ramach EDP.

W toku prowadzonych prac Polska opowiedziała się za zwiększeniem przejrzystości i przewidywalności PSW i poparła kierunek prac przyjęty przez EFC, w podziale na dwa etapy prac:

- pierwszy etap to rozwiązania niewymagające zmian w prawie: wprowadzenie do procedury nadmiernego deficytu (EDP) reguły wydatkowej i uproszczenie oceny skuteczności działań, skupienie większej uwagi na benchmarku wydatkowym w części prewencyjnej Paktu, możliwość aktualizowania rekomendacji w ramach EDP gdy kraj jest w „dobrych czasach” oraz zmiany w metodologii liczenia luki produktowej. Prace rozpoczną się w czerwcu od dyskusji nt. reguły wydatkowej w EDP. Kolejne kwestie będą omawiane od września do listopada, a w grudniu ustalenia mają zostać zaakceptowane przez ministrów na Radzie ds. Ekonomicznych i Finansowych i przeniesione do *Code of conduct*.
- drugi etap to przygotowanie do zmian w prawie, poprzez ustalenie co państwa chcą zmieniać w Pakcie. Ta dyskusja zacznie się w październiku i na koniec roku miałby zostać przygotowany list przewodniczącego EFC na temat wyników dyskusji.

Europejska Rada Budżetowa

Kierując się zaleceniami zawartymi w raporcie 5 Przewodniczących KE postanowiła na podstawie decyzji z 21 października 2015 roku powołać Europejską Radę Budżetową (ERB), która ma pełnić rolę doradczą wobec Komisji w wykonywaniu jej funkcji w ramach wielostronnego nadzoru budżetowego w strefie euro, w tym ma: oceniać wdrażanie unijnych ram budżetowych, przedstawiać propozycje dotyczące przyszłych ram budżetowych Unii, doradzać KE na temat przyszłego kursu polityki budżetowej właściwej dla strefy euro jak i odpowiednich krajowych kursów polityki budżetowej zgodnie z zasadami PSW oraz zapewniać doradztwo *ad hoc*. W skład Rady ma wchodzić czterech członków oraz przewodniczący. Obsługę ERB ma zapewniać sekretariat przynależny do Sekretariatu Generalnego Komisji. W dniu 21 kwietnia 2016 roku w Dzienniku Urzędowym UE zostało opublikowane zaproszenie do wyrażenia zainteresowania uczestnictwem w procedurze naboru członków ERB. Przewiduje się odbycie rozmów kwalifikacyjnych w czerwcu, tak by ERB została utworzona i była gotowa do pracy od września 2016 roku. Polska przyjęła do wiadomości powołanie Europejskiej Rady Budżetowej i oczekuje informacji KE ws. zakończenia procedur związanych z jej powołaniem.

Krajowe rady ds. konkurencyjności (produktywności)

Projekt zalecenia Rady ws. ustanowienia krajowych rad ds. konkurencyjności w strefie euro został przedstawiony przez KE 21 października 2015 r. w nawiązaniu do raportu 5 Przewodniczących z czerwca 2015 r. Następnie, projekt zalecenia był przedmiotem obrad Komitetu Polityki Gospodarczej (EPC) w pierwszej połowie 2016 r. Polska, zgodnie ze stanowiskiem z 9 grudnia 2015 r., wyrażała krytyczne stanowisko ws. propozycji ustanowienia systemu krajowych rad ds. konkurencyjności w strefie euro, nie znajdując jednoznacznego celu i uzasadnienia dla powołania tego typu nowych organów zaproponowanych przez KE, ani wartości dodanej tego rozwiązania. Sceptycyzm wobec projektu wyrażało początkowo również większość państw członkowskich. Podczas prac EPC Komisja zorganizowała ćwiczenie analityczne („*mapping exercise*”), którego celem było pokazanie stanu instytucji w poszczególnych państwach członkowskich funkcjonujących na zasadach podobnych do tych przypisanych ww. radom. Polska wzięła udział w przeprowadzonym ćwiczeniu wskazując w kwestionariuszu Radę Dialogu Społecznego oraz Instytut Badań Rynku, Konsumpcji i

Koniunktur, podkreślając jednak, że żadna z tych instytucji nie spełnia w całości przesłanek do uznania jej za radę ds. konkurencyjności w rozumieniu projektu zalecenia.

Pomimo wielu krytycznych głosów ze strony państw członkowskich odnośnie do utworzenia nowych rad ds. konkurencyjności, Komitet Ekonomiczno – Finansowy (EFC) na posiedzeniu 13 maja 2016 r. podjął decyzję o konieczności sfinalizowania prac nad zaleceniem przed czerwcowym posiedzeniem Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych i zobowiązał prezydencję holenderską oraz KE do przygotowania zrewidowanego projektu zalecenia, uwzględniającego zastrzeżenia formułowane przez państwa członkowskie.

Treść nowego projektu zalecenia wypracowano w trakcie trzech telekonferencji z członkami EPC, a następnie podczas posiedzenia EFC (9-10 czerwca 2016 r.). Najważniejsze zmiany, w stosunku do pierwotnego projektu:

- tytuł zalecenia zmieniono na rady ds. produktywności, pozostawiając poprawę zarówno konkurencyjności jak i produktywności w dalszej części tekstu, jako cel działania rad;
- rady nie będą udzielać rad (zaleceń) dla polityk krajowych, ani nie będą z urzędu dokonywać oceny realizacji tych polityk;
- rady będą mogły (o ile dostaną taki mandat od władz) dokonywać ocen skutków wariantów polityk poprzez informowanie o kosztach i korzyściach analizowanych opcji;
- rady zachowają niezależność funkcjonalną, taką by mogły przeprowadzać niezależne i obiektywne analizy. Niezależność ta jest rozumiana jako: (i) zdolność do terminowego informowania opinii publicznej; (ii) jest zachowana procedura wyłaniania członków na podstawie ich doświadczenia i kompetencji; (iii) rady mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji umożliwiający sprawowanie mandatu;
- państwa wyznaczają jeden organ, który ma pełnić funkcję rady ds. produktywności. Niemniej, państwa mogą utworzyć radę na bazie istniejących struktur;
- mandat rad nie może naruszyć praw partnerów społecznych w kwestiach dot. kształtowania wynagrodzeń;
- zalecenie nie narusza wyznaczonych obowiązków w ramach europejskiego semestru oraz stosowania procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej;
- KE nie będzie pełnić funkcji koordynatora pomiędzy radami, ale ma za zadanie ułatwiać wymianę opinii między nimi;
- wydłużono czas na realizację zalecenia przez państwa strefy euro do 18 miesięcy od chwili ostatecznego przyjęcia zalecenia, natomiast Komisja Europejska ma opracować w ciągu 30 miesięcy raport nt. implementacji tego zalecenia.

Projekt zalecenia został niewątpliwie złagodzony w stosunku do pierwotnej wersji i zaadresował kilka punktów, które wynikały ze stanowiska Polski, takich jak: duża niezależność rad czy możliwość oceny bieżącej polityki rządu. Tym niemniej, wątpliwości dotyczące racjonalności (wartości dodanej) ustanowienia takich rad – pozostały. Polska nie blokowała jednak procesu, gdyż projekt dotyczy tylko państw strefy euro.

Projekt zalecenia został 17 czerwca 2016 r. przyjęty przez Radę ds. Ekonomicznych i Finansowych, a następnie przekazany Radzie Europejskiej, która omówi konkluzje w sprawie tego tekstu. Następnie projekt zalecenia będzie zatwierdzony przez Radę ds. Ekonomicznych i Finansowych na podstawie art. 121 ust 2 Traktatu o funkcjonowaniu UE.

Jednolita reprezentacja zewnętrzna strefy euro w MFW

W październiku 2015 r. KE przedstawiła propozycje dotyczące bardziej ujednoczonej reprezentacji strefy euro na forach międzynarodowych. Plan zakłada trzy etapy działań: wzmocnienie koordynacji w gronie państw członkowskich strefy euro, udoskonalenie reprezentacji strefy euro w MFW oraz po wprowadzeniu do zarządzania MFW niezbędnych dostosowań – jednolitą reprezentację i jedno miejsce dla strefy euro. W grudniu 2015 r. RE wezwała Radę do przeanalizowania ww. kwestii i przedstawienia raportu z prac do czerwca 2016 r.

Tekst raportu został uzgodniony w ramach prac Podkomitetu EFC – SCIMF i następnie przyjęty przez Radę ds. Ekonomicznych i Finansowych w dn. 17 czerwca 2016 r. Polska poparła tekst raportu, który w sposób adekwatny prezentuje ocenę istniejącego modelu koordynacji stanowisk państw UE w sprawie MFW i możliwości wzmocnienia koordynacji (wobec pogłębiającej się integracji UE) oraz stan dyskusji i rozkład stanowisk państw członkowskich UE w kwestii jednolitej reprezentacji strefy euro w MFW.

W kwestii jednolitej reprezentacji strefy euro w MFW istnieje rozbieżność stanowisk wśród państw UE jak i samej strefy euro. Część państw strefy euro widzi jednolitą reprezentację w MFW jako cel długookresowy, inne państwa – jako cel średnio/krótkookresowy. Reszta państw strefy euro opowiada się za zachowaniem *status quo* podkreślając zalety uczestnictwa w wielu konstytuantach. Zbliżone do tego stanowisko reprezentują państwa członkowskie UE spoza strefy euro. W raporcie znalazła się konkluzja dotycząca gotowości EFC do dalszych prac nad jednolitą reprezentacją strefy euro w MFW.

Podczas prowadzonych prac Polska prezentowała stanowisko, iż w odniesieniu do koordynacji stanowisk wszystkich państw członkowskich UE w sprawie MFW obecny model koordynacji jest wystarczający, choć w ramach istniejących struktur istnieje przestrzeń dla wzmocnienia koordynacji w kierunkach wskazanych w raporcie.

Natomiast, w odniesieniu do jednolitej reprezentacji państw strefy euro w MFW, wobec zróżnicowanych stanowisk państw członkowskich w tej kwestii, Polska popierała postulat dalszych prac Komitetu EFC nad jednolitą reprezentacją jako celem długookresowym, podkreślając jednocześnie związane z tym możliwe negatywne skutki dla państw spoza strefy euro oraz możliwe osłabienie pozycji całej UE w MFW. Polska zwracała również uwagę na skutki uczestnictwa państw UE w konstytuantach mieszanych w MFW oraz znaczenie zachowania ścisłej koordynacji i współpracy państw UE należących do strefy euro z państwami spoza strefy.

Wzmocnienie unii bankowej, Europejski System Gwarantowania Depozytów

W listopadzie 2015 r. KE przedstawiła projekt wniosku ustawodawczego ws. rozporządzenia mającego na celu ustanowienie Europejskiego systemu gwarantowania depozytów (*ang. European deposit insurance scheme, EDIS*). Prace nad wnioskiem miały miejsce w ramach powołanej w dniu 13 stycznia 2016 r. grupy roboczej (w pierwszej połowie 2016 r. odbyło się 9 spotkań). Na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych w dniu 17 czerwca 2016 r. miało miejsce podsumowanie dotychczasowego stanu prac. Rada przyjęła również konkluzje ws. mapy drogowej dotyczącej dokończenia budowy unii bankowej.

Polska pozytywnie odniosła się do inicjatywy dotyczącej utworzenia EDIS jako trzeciego filaru unii bankowej dopełniającego całą strukturę. Polska postrzega tę inicjatywę jako uzasadnioną, w założeniu mającą na celu wzmocnienie ochrony deponentów, docelowo, w całej UE oraz utrzymanie ich zaufania do sektora bankowego w UE, co mogłoby się przyczynić do zwiększenia stabilności i odporności tego sektora.

W ramach unii bankowej na poziom europejski przeniesione zostały już uprawnienia w zakresie nadzoru (*ang. Single Supervisory Mechanism, SSM*) oraz prowadzenia działań z zakresu *resolution* (*ang. Single Resolution Mechanism, SRM*). Tym samym utworzenie wspólnego, paneuropejskiego systemu gwarancji depozytów wydaje się być logiczną i uzasadnioną konsekwencją prac, które zostały już zrealizowane. W powyższym kontekście Polska popierała prowadzenie dalszych prac nad EDIS, mając jednocześnie na uwadze fakt, iż wiele kwestii związanych z jego ostatecznym kształtem wymaga dalszych dyskusji oraz przygotowania dodatkowych analiz, które kompensowałyby brak dedykowanej temu projektowi oceny wpływu.

Polska aktualnie nie uczestniczy w unii bankowej i nie przewiduje się, aby w najbliższym czasie miała do niej dołączyć. Tym samym na obecnym etapie Polska ma możliwość zajmowania neutralnego stanowiska w dyskusjach dotyczących EDIS, których przedmiot w danym momencie nie ma

kluczowego znaczenia z perspektywy interesów krajowych. Niemniej jednak zamierza aktywnie uczestniczyć w pracach i dyskusjach nad EDIS, obserwować ich kierunek oraz przedmiot i zakres proponowanych rozwiązań mając na względzie potrzebę zapewnienia ochrony interesów krajów spoza unii bankowej, jak i w przypadku ewentualnego przystąpienia Polski do unii bankowej w przyszłości.

3.3.3 Kwestie podatkowe

Dla prezydencji holenderskiej sprawy dotyczące walki z oszustwami podatkowymi i unikaniem opodatkowania miały charakter priorytetowy. Polska, uznając znaczenie odpowiedniego i sprawiedliwego systemu podatkowego dla funkcjonowania państwa i zapewnienia zrównoważonego wzrostu gospodarczego, popierała prace w tym kontekście. W dniu 28 stycznia 2016 r. Komisja Europejska opublikowała pakiet zawierający propozycje przeciwdziałania unikaniu opodatkowania i umożliwiające skoordynowane działania UE wobec przedsiębiorstw uchylających się od podatków. Pakiet ten obejmował: projekt dyrektywy ustanawiającej środki przeciw praktykom unikania opodatkowania, które bezpośrednio wpływają na funkcjonowanie Wspólnego Rynku, nowelizację dyrektywy w sprawie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w obszarze opodatkowania, zalecenie w sprawie środków przeciwdziałających nadużyciom postanowień konwencji podatkowych, tzw. zewnętrzną strategię w sprawie efektywnego opodatkowania oraz komunikat w sprawie przyszłych działań na rzecz efektywnego opodatkowania i przejrzystości podatkowej.

W ramach tych prac Polska poparła przyjęcie projektu dyrektywy w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych w dniu 8 marca 2016 r. Po uzyskaniu opinii Parlamentu Europejskiego i zakończeniu prac prawników lingwistów Rada formalnie przyjęła ww. projekt w dn. 25 maja 2016 r. Celem ww. dyrektywy jest poszerzenie zakresu informacji podatkowych wymienianych pomiędzy organami skarbowymi o raporty przygotowane na zasadzie *country-by-country* (CBCR). Jest to działanie zmierzające do implementacji na gruncie prawa UE rozwiązań dotyczących erozji bazy podatkowej i przenoszenia zysków (ang. *Base Erosion and Profits Shifting*, przyjętych w ramach OECD. Zgodnie z projektem automatyczna wymiana informacji objęłaby zestaw podstawowych danych dostępnych państwu członkowskiemu, w którym międzynarodowa grupa spółek ma siedzibę albo podlega opodatkowaniu. Zawarte w sprawozdaniu zagregowane informacje obejmować będą miejsca prowadzenia działalności przez podmioty powiązane lub zagraniczny zakład wraz z podaniem w szczególności: wielkości prowadzonej działalności (wielkości aktywów, kapitału zakładowego oraz liczby zatrudnionych osób), wielkości transakcji z podmiotami powiązаныmi (z podziałem na rodzaje transakcji), osiąganych dochodów oraz zapłaconego podatku. Obowiązek ten powstaje, gdy przychody w skonsolidowanym sprawozdaniu jednostki dominującej przekroczą równowartość 750 mln EUR i spoczywa na jednostce dominującej, jeżeli ma ona siedzibę w Polsce. Zgodnie z powyższym będzie to proste narzędzie do identyfikacji potencjalnie wątpliwych struktur nakierowanych na unikanie opodatkowania. Wprowadzenie praktycznie jednolitych wymogów w ramach UE i państw OECD ma zapewnić efektywną wymianę informacji pomiędzy organami podatkowymi.

Polska popiera wszelkie działania mające na celu eliminację zjawiska erozji bazy podatkowej i przerzucania zysków, a zatem także inicjatywy, których celem jest zwalczanie praktyk unikania opodatkowania, mających bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego. Dlatego poparła także przyjęcie na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych w dniu 17 czerwca 2016 r. projektu dyrektywy ustanawiającej środki przeciw praktykom unikania opodatkowania, które bezpośrednio wpływają na funkcjonowanie Wspólnego Rynku. Jej celem jest wdrożenie do prawa unijnego różnych działań uzgodnionych w ramach OECD w formie minimalnego standardu, co

zapewni spójność rozwiązań w Unii Europejskiej. Dyrektywa zawiera rozwiązania prawne służące przeciwdziałaniu unikaniu opodatkowania, które odnoszą się do: możliwości odliczenia odsetek, opodatkowania niezrealizowanych zysków kapitałowych w przypadku przeniesienia aktywów, rezydencji podatkowej lub stałego zakładu, klauzuli ogólnej przeciwdziałającej unikaniu opodatkowania (ang. *General Anti Avoidance Rule*), zasad dotyczących kontrolowanych spółek zagranicznych oraz ram prawnych neutralizujących skutki rozbieżności w kwalifikacji struktur hybrydowych.

W trakcie prezydencji holenderskiej toczyły się też prace dotyczące walki z oszustwami VAT w UE, w tym zastosowania mechanizmu odwróconego obciążenia (ang. *Reverse Charge Mechanism*). Rada ds. Ekonomicznych i Finansowych przeprowadziła dyskusję w tym zakresie na posiedzeniu w dn. 15 stycznia 2016 r. Polska podkreśliła, że walka z oszustwami w VAT jest priorytetem Polski i popiera dalsze prace i analizy w tym obszarze. Program pilotażowy dotyczący ww. mechanizmu powinien być analizowany w szerszym kontekście, przy uwzględnieniu także wpływu takiego rozwiązania na inne państwa członkowskie. Polska zwróciła uwagę, iż decyzje w tym zakresie powinny być podejmowane dopiero po przedstawieniu przez Komisję Europejską Planu działania w zakresie VAT i różnych propozycji dotyczących sposobów walki z oszustwami w VAT. Dyskusja w tym zakresie była kontynuowana na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych w dniu 25 maja 2016 r., kiedy Rada przyjęła konkluzje w sprawie ww. Planu działania. Polska poparła przyjęcie tych konkluzji. Dyskusja w tym zakresie była kontynuowana na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych w dniu 17 czerwca 2016 r., w oparciu o wyniki analizy przedstawionej przez Komisję Europejską dotyczącej możliwego zastosowania generalnego mechanizmu odwróconego obciążenia w Czechach i Austrii. Komisja Europejska zobowiązała się do przedstawienia przed końcem roku propozycji legislacyjnej pozwalającej indywidualnym państwom członkowskim na odejście od wspólnego systemu podatku VAT i zastosowanie generalnego mechanizmu odwróconego obciążenia na dostawy krajowe powyżej określonego progu, z zachowaniem zasad Jednolitego Rynku. Ww. propozycja Komisja Europejska będzie miała na uwadze ewentualne zagrożenia związane z przenoszeniem się oszustw na sąsiadujące państwa.

W trakcie posiedzenia Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych w dniu 25 maja 2016 r. Polska poparła przyjęcie dyrektywy zmieniającej dyrektywę 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej w zakresie okresu obowiązywania minimalnej stawki podstawowej. Przewiduje ona, że w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. stawka podstawowa nie może być niższa niż 15%. Zmiana ta stanowi szóste przedłużenie obowiązującego do końca 2015 r. rozwiązania w tym zakresie na kolejne dwa lata. Określenie minimalnej stawki podstawowej traktowane jest jako użyteczne zabezpieczenie mające na celu właściwe funkcjonowanie rynku wewnętrznego pod kątem konkurencyjności.

Ponadto, na posiedzeniu Rady ds. Ekonomicznych i Finansowych w dn. 17 czerwca 2016 r. Polska poparła przyjęcie sprawozdania dla Rady Europejskiej dotyczącego kwestii podatkowych. W ww. dokumencie został przedstawiony przebieg prac na forum Unii Europejskiej w obszarze podatków bezpośrednich i pośrednich oraz w zakresie koordynacji polityki podatkowej w Unii Europejskiej. Polska poparła także przyjęcie sprawozdania dla Rady i projektu konkluzji Rady w sprawie Kodeksu postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej). Dotyczą one prac Grupy ds. Kodeksu postępowania (opodatkowanie działalności gospodarczej), która powstała w 1998 roku i której celem jest analiza obowiązujących w państwach członkowskich środków podatkowych, które mogą być uznane za szkodliwe w ramach ww. Kodeksu.

3.4.1 Energia (Unia Energetyczna)

W zakresie polityki energetycznej, prezydencja holenderska kontynuowała prace na rzecz wdrożenia Unii Energetycznej w oparciu o pięć równoważnych i wzajemnie wzmacniających się filarów Unii Energetycznej:

- bezpieczeństwo dostaw w oparciu o zasady solidarności i zaufania;
- konkurencyjny i ukończony rynek wewnętrzny energii;
- obniżenie popytu na energię (poprawa efektywności energetycznej);
- dekarbonizacja gospodarki;
- badania, innowacje i konkurencyjność.

Prezydencja położyła szczególny nacisk na wzmocnienie bezpieczeństwa dostaw, przebudowę rynku energii elektrycznej w celu zwiększenia elastyczności systemu energetycznego, integrację zrównoważonej energii na rynku oraz współpracę regionalną. Polska dążyła do postępu prac w tym zakresie, wskazując od początku prac nad Unią Energetyczną na dwa priorytetowe filary, czyli „Bezpieczeństwo dostaw w oparciu o zasady solidarności i zaufania” oraz ukończenie budowy wewnętrznego rynku energii. W ocenie Polski, rok 2016 jest przełomowy dla realizacji koncepcji Unii Energetycznej ze względu na trwające prace nad zmianami legislacyjnymi w odniesieniu do gazu ziemnego oraz planowaną publikację pakietu w zakresie nowego modelu rynku energii elektrycznej pod koniec bieżącego roku.

„Pakiet zimowy na rzecz bezpieczeństwa dostaw” – Bezpieczeństwo energetyczne, solidarność i zaufanie

Prezydencja holenderska poświęciła szczególną uwagę pracom w zakresie zaprezentowanego przez Komisję Europejską 16 lutego 2016 r. tzw. pakietu zimowego na rzecz bezpieczeństwa dostaw, w skład którego wchodzi następujące inicjatywy:

- Wniosek ROZPORZĄDZENIE PE i Rady dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010 [tzw. Rozporządzenie SoS];
- Wniosek DECYZJA PE i Rady w sprawie ustanowienia mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi i uchylająca decyzję nr 994/2012/UE [tzw. Decyzja IGA];
- KOMUNIKAT KE w sprawie Strategii UE dotyczącej skroplonego gazu ziemnego i magazynowania gazu;
- KOMUNIKAT KE w sprawie Strategii UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia.

Rozporządzenie SoS i Decyzja IGA

Polska z zadowoleniem przyjęła publikację tzw. pakietu zimowego na rzecz bezpieczeństwa dostaw, realizującego zobowiązania pierwszego wymiaru Unii Energetycznej – „Bezpieczeństwo energetyczne, solidarność i zaufanie”, który dla Polski stanowi kluczowy element strategii na rzecz budowy Unii Energetycznej. Nowelizacja tzw. Decyzji IGA 994/2012 i Rozporządzenia SoS 994/2010 mają kluczowe znaczenie z perspektywy bezpieczeństwa energetycznego UE.

Podczas posiedzenia Ministrów UE ds. Energii 6 czerwca 2016 r. Rada przyjęła mandat do dalszych negocjacji z PE ws. projektu *Decyzji IGA*, które rozpoczną się najprawdopodobniej w październiku 2016 r. Dla Polski ważnym jest, że proponowany kompromis zachował rozwiązania stanowiące postęp w stosunku do obecnie obowiązującej Decyzji IGA z 2012 r.:

- Weryfikacja ex ante dla umów międzyrządowych w zakresie gazu (weryfikacja ex post dla umów w zakresie pozostałych nośników energii). Podejście ex ante stanowi kluczowy element pakietu kompromisowego pozwalający na realną perspektywę wyeliminowania z umów międzyrządowych zapisów niezgodnych z prawem UE przed ich akceptacją przez umawiające się strony;
- Doprecyzowanie, że weryfikacji na takich samych warunkach jak umowy międzyrządowe podlegać będzie część tzw. instrumentów niewiążących (te które zawierają zapisy wiążące prawnie);
- Opracowanie niewiążącej listy klauzul modelowych oraz zakazanych (abuzywnych);
- Włączenie do kryteriów weryfikacji również zgodności z celami unijnej polityki energetycznej, w szczególności w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa dostaw.

Przez cały okres prezydencji holenderskiej, Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad projektem, opowiadając się za ambitnymi rozwiązaniami w zakresie mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi. W celu realizacji swoich celów i postulatów Polska zbudowała koalicję wraz z państwami bałtyckimi (Estonią, Łotwą i Litwą), Rumunią i Wielką Brytanią, która stanowiła przeciwwagę dla państw, które opowiadały się za mniej ambitnymi rozwiązaniami.

Negocjacje Rady z Parlamentem Europejskim ws. nowelizacji Rozporządzenia SoS rozpoczną się najprawdopodobniej również w październiku 2016 r. Prace w Radzie są jednak na wcześniejszym etapie (podczas posiedzenia Rady w dniu 6 czerwca 2016 r. odbyła się dyskusja polityczna w zakresie trzech głównych tematów: współpraca regionalna, mechanizm solidarności oraz przejrzystość kontraktów gazowych). Polska prowadziła aktywne działania na rzecz utrzymania ambitnych rozwiązań zawartych w projekcie nowelizacji Rozporządzenia SoS przedstawionym przez Komisję Europejską w lutym 2016 r. W tym celu m.in. z inicjatywy Polski, a we współpracy z Łotwą i Litwą, został przedstawiony non-paper, w którym wykazano potrzebę zacieśnienia współpracy regionalnej oraz zalet z niej płynących. Był on odpowiedzią na non-paper przedstawiony przez Niemcy, Francję, Włochy, Austrię i Belgię, który zawierał krytykę rozwiązań zaproponowanych przez KE oraz sugerował brak potrzeby wzmocnienia współpracy regionalnej. Dalsze prace nad mandatem Rady w zakresie negocjacji Rozporządzenia SoS będą prowadzone przez prezydencję Słowacji w UE.

Strategia na rzecz LNG i magazynowania gazu oraz Strategia dotycząca chłodnictwa i ciepłownictwa

Polska aktywnie uczestniczyła w pracach nad komunikatami dotyczącymi obu strategii opublikowanych przez KE 16 lutego 2016 r. *Strategia na rzecz LNG i magazynowania gazu* w znaczącym stopniu odpowiada postulatom prezentowanym przez Rząd RP, w szczególności potrzebie budowy brakującej transgranicznej infrastruktury przesyłowej, zakończenia budowy wewnętrznego rynku energii oraz wzmocnienia zewnętrznego wymiaru polityki energetycznej UE. Dostawy LNG będą odgrywać kluczową rolę w dywersyfikacji dostaw energii oraz wzmocnieniu bezpieczeństwa energetycznego UE. Dlatego też niezbędnym jest, aby ułatwić dostęp do LNG we wszystkich państwach członkowskich poprzez likwidację istniejących barier i stworzenie odpowiednich zachęt regulacyjnych. Do tej pory KE wdrożyła takie działania jak współpraca z Międzynarodową Agencją Energetyczną oraz intensyfikacja rozmów ze Stanami Zjednoczonymi i Japonią, a Polska monitoruje aktywność KE w tym zakresie. Polska także pozytywnie ocenia *Strategię dotyczącą chłodnictwa i ciepłownictwa* odzwierciedlającą główne oczekiwania Rządu RP, który od początku prac KE uczestniczył na wszystkich etapach konsultacji oraz inicjował, wspólnie z niektórymi państwami członkowskimi, dodatkowe spotkania z przedstawicielami Komisji. Jako jedno z nielicznych państw członkowskich Polska przedstawiła swoje stanowisko i oczekiwania w stosunku do przygotowywanej strategii w non-paper, który został przesłany do Komisji oraz wszystkich państw członkowskich. W celu wzmocnienia niektórych postulatów Polski, został uzgodniony i również przesłany do Komisji wspólny non-paper państw Grupy Wyszehradzkiej.

Przedłożenie przez KE „pakietu zimowego na rzecz bezpieczeństwa dostaw” zostało odnotowane, m.in. z inicjatywy Polski, w konkluzjach Rady Europejskiej z 17–18 marca 2016 r., która z

zadowoleniem przyjęła jego publikację i zachęciła Radę UE i Parlament Europejski, aby na zasadzie priorytetu kontynuowali prace nad projektami legislacyjnymi służącymi wzmocnieniu unijnego bezpieczeństwa energetycznego, na podstawie jej poprzednich konkluzji i odpowiednich strategii zatwierdzonych przez Radę Europejską. Rada w swych konkluzjach przypominała również o znaczeniu w pełni działającego i wzajemnie połączonych rynku energii.

W pełni zintegrowany wewnętrzny rynek energii – nowy model rynku energii elektrycznej

W związku z planowaną publikacją pakietu legislacyjnego (koniec 2016 r.) dotyczącego nowego modelu rynku energii elektrycznej, Polska podejmuje na forum UE starania, aby pakiet zmian zawierał rozwiązania, które wzmocnią bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej i m.in. pozwolą zneutralizować zjawisko tzw. przepływów kołowych w naszym regionie. Kwestii nowej architektury rynku energii elektrycznej prezydencja holenderska poświęciła nieformalne posiedzenie Ministrów ds. Energii w dniach 10-11 kwietnia 2016 r. w Amsterdamie. W jego trakcie odbyły się dwie sesje tematyczne: pierwsza z nich była poświęcona integracji odnawialnych źródeł energii, elastyczności oraz ulepszeniu rynku, druga zaś bezpieczeństwu dostaw energii elektrycznej. Dodatkowo, podczas roboczego obiadu odbyła się dyskusja nt. uaktywnienia konsumentów energii i wykorzystania potencjału zarządzania stroną popytową, podczas której Polska wskazała m.in., że konieczne jest zapewnienie konsumentom dostępu do sygnałów cenowych, które będą ich informować o korzyściach wynikających z gotowości do elastycznego zużycia energii, co wymaga jednak wyeliminowania zaburzeń rynkowych w kształtowaniu cen dla odbiorców końcowych. W związku z ww. posiedzeniem Polska przygotowała non-paper pn. *Ukształtowanie nowego rynku energii elektrycznej w Unii Europejskiej (New Market Design) w tym plany gotowości na ryzyko (risk preparedness plans)*.

Dyskusja na temat najważniejszych elementów, które powinny zostać uwzględnione przez KE w pracach legislacyjnych dotyczących nowej architektury rynku energii elektrycznej i współpracy regionalnej kontynuowana była na formalnym posiedzeniu Rady ds. Energii 6 czerwca 2016 r. W opinii Polski, nowa struktura rynku powinna w należyty sposób uwzględniać wzmocnienie bezpieczeństwa energetycznego i utrzymanie odpowiedzialności poszczególnych państw członkowskich za długoterminową wystarczalność zdolności wytwórczych, przy czym powinna ona brać pod uwagę postępującą integrację rynków energii, w tym koordynację międzyoperatorską. Polska na bieżąco przedstawia swoje oczekiwania w stosunku do przygotowywanego przez KE pakietu dotyczącego nowej architektury rynku energii elektrycznej i prowadzi z nią rozmowy (np. 22 kwietnia 2016 r. w Warszawie odbyły się bilateralne rozmowy z Panem Klausem-Dieterem Borchardtem, Dyrektorem ds. Wewnętrznego Rynku Energii DG ENER Komisji Europejskiej). Z kolei w maju 2016 r. Michał Kurtyka, Podsekretarz Stanu w ME, wziął udział w konferencji pn. *Challenges in aligning the EU Electricity Policy towards the Energy Union* zorganizowanej przez IFRI – Francuski Instytut Spraw Międzynarodowych, podczas której zaprezentował w Brukseli główne postulaty Polski. Debata dotyczyła wpływu nowej architektury rynku energii elektrycznej na integrację odnawialnych źródeł energii, inwestycje długoterminowe i bezpieczeństwo dostaw energii elektrycznej w UE.

Budowa wewnętrznego rynku gazu

Polska prowadziła również aktywne działania w zakresie prac nad przyjęciem Kodeksu Sieci ws. zharmonizowanych struktur taryf przesyłowych (**NC TAR**) oraz nowelizacji Kodeksu Sieci dot. mechanizmów alokacji zdolności w systemach przesyłowych gazu (**NC CAM**) w ramach tzw. procedury komitologii. Polska zainicjowała szereg inicjatyw oraz rozmów mających na celu uwzględnienie w Kodeksie taryfowym przepisów umożliwiających organowi regulacyjnemu zastosowanie niestandardowego podejścia do ustalania opłat na punktach wejścia do systemu przesyłowego z terminala LNG, aby zwiększyć jego konkurencyjność jako źródła gazu, analogicznie do propozycji w zakresie magazynów, która funkcjonuje w projekcie Kodeksu. Dodatkowo Polska

promowała potrzebę włączenia do nowelizowanego NC CAM zasad, które zagwarantują priorytet połączeniom transgranicznym, mającym kluczowy wpływ na bezpieczeństwo dostaw.

System zarządzania Unią Energetyczną oraz plany krajowe na rzecz klimatu i energii

Istotnym elementem Unii Energetycznej jest **system zarządzania** oparty na elastyczności w dochodzeniu do urzeczywistnienia i równym traktowaniu wszystkich pięciu wymiarów Unii Energetycznej. W odpowiedzi na konsultacje publiczne KE, w kwietniu 2016 r. Polska przekazała Komisji non-paper dotyczący optymalizacji obowiązków związanych z raportowaniem i planowaniem jako części systemu zarządzania Unią Energetyczną, przyczyniając się jednocześnie do wypracowania najlepszych rozwiązań w tym zakresie. Polska podzieliła się najistotniejszymi dotychczasowymi doświadczeniami w odniesieniu do istniejących obowiązków sprawozdawczych, wskazując, że rolę systemu zarządzania powinno być monitorowanie zbiorowego wysiłku i postępu UE jako całości w realizacji uzgodnionych celów polityki energicznej i klimatycznej, a nie wyznaczanie szczegółowych sposobów wdrażania w państwach członkowskich. Kluczowym jest zadbanie o to, aby system zarządzania był maksymalnie odbiurokratyzowany, tj. aby nie wprowadzał nowych obciążeń administracyjnych, a raczej wykorzystywał i wpisywał się w istniejące obecnie obowiązki raportowania i narzędzia służące realizacji polityki energetycznej. W tym kontekście, w okresie prezydencji holenderskiej Polska aktywnie działała na forum Technicznej Grupy Roboczej ds. Narodowych Planów na rzecz Energii i Klimatu.

Stosunki zewnętrzne – Nord Stream 2

W kontekście projektu budowy gazociągu **Nord Stream 2**, Polska uczestniczyła w inicjatywie mającej na celu zwrócenie szczególnej uwagi Komisji Europejskiej. W dniu 7 marca 2016 r. Premierzy Polski, Czech, Słowacji, Węgier, Litwy, Łotwy, Estonii, Rumunii i Chorwacji wystosowali list do Przewodniczącego KE, Jean-Claude'a Junckera, domagając się konkretnych działań ze strony Komisji Europejskiej. Poinformowano w nim o spodziewanych negatywnych skutkach budowy gazociągu Nord Stream 2 dla bezpieczeństwa energetycznego oraz wezwano do zapewnienia zgodności Nord Stream 2 z prawem UE, w tym w szczególności III pakietem liberalizującym.

Strona Polska odbyła również szereg spotkań roboczych z członkami KE, których tematem był projekt Nord Stream 2.

3.4.2 Polityka klimatyczna i Szczyt Klimatyczny w Paryżu (COP 21)

Z punktu widzenia interesów Polski w obszarze polityki klimatycznej w okresie prezydencji holenderskiej najważniejsze były prace związane z podpisaniem i ratyfikacją przez UE Porozumienia Paryskiego do Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych ws. zmian klimatu, przyjętego w Paryżu w dniu 12 grudnia 2015 r. w wyniku 21. Konferencji Stron (UNFCCC COP 21).

Porozumienie Paryskie zostało podpisane przez 175 państw świata, w tym Polskę, UE i wszystkie państwa członkowskie 22 kwietnia 2016 r. w Nowym Jorku. Polska była aktywnie zaangażowana w prace nad decyzją Rady ws. podpisania Porozumienia Paryskiego, przyjętą 23 marca 2016 r. Polska proponowała poprawki m.in. precyzujące zakres kompetencji UE w odniesieniu do Porozumienia Paryskiego i część z nich została uwzględniona w ostatecznym tekście decyzji.

W odniesieniu do przygotowań do ratyfikacji przez UE Porozumienia Paryskiego, Rada Europejska przyjęła konkluzje 18 marca 2016 r. Przywódcy potwierdzili aktualność swoich konkluzji z października 2014 r. w kontekście wkładu UE do Porozumienia Paryskiego, a także podkreślili konieczność ratyfikacji Porozumienia przez UE i państwa członkowskie najszybciej jak to możliwe i na czas, aby uzyskać status strony Porozumienia w momencie jego wejścia w życie. Osiągnięciem Polski

było zapewnienie, że konkluzje Rady Europejskiej odnoszą się również do roli państw członkowskich, co wyklucza sytuację, w której tylko UE mogłaby przystąpić do Porozumienia.

Nawiązując do konkluzji Rady Europejskiej z marca 2016 r., Rada ds. Środowiska przyjęła 20 czerwca 2016 r. deklarację nt. ratyfikacji Porozumienia Paryskiego. Rada uwzględniła w tekście deklaracji dwie poprawki zaproponowane przez Polskę – poprawkę wskazującą na rolę Porozumienia Paryskiego w zapewnieniu zrównoważonego rozwoju, w walce z głodem i ubóstwem, oraz w ochronie bioróżnorodności, w tym lasów, a także poprawkę dotyczącą procedury złożenia dokumentów ratyfikacyjnych przez UE i państwa członkowskie.

W okresie prezydencji holenderskiej w dniu 10 czerwca 2016 r. KE opublikowała projekt decyzji Rady ws. ratyfikacji przez UE Porozumienia Paryskiego. Poza prezentacją propozycji w ramach Rady, prezydencja nie podjęła jednak prac nad tym projektem.

Na szczeblu międzynarodowym, w ramach prac nad implementacją Konwencji i Porozumienia Paryskiego, w trakcie prezydencji holenderskiej odbyła się sesja negocjacyjna UNFCCC (maj 2016 r.), oraz nieformalne spotkanie na szczeblu głównych negocjatorów (kwiecień 2016 r.) zorganizowane przez prezydencję francuską COP 21. Prezydencja holenderska przeprowadziła koordynację UE w ramach tych wydarzeń. Polska na tych spotkaniach wykazała bardzo dużą aktywność, wielokrotnie zabierając głos. Wystąpienia Polski były przyjmowane z dużą uwagą, a polscy eksperci kontynuowali swoje zaangażowanie w zespole negocjacyjnym UE, zabierając głos również w imieniu Unii Europejskiej i jej państw członkowskich.

Spośród obszarów tematycznych, w których trwają prace nad implementacją międzynarodowej polityki klimatycznej, szczególnie istotnym dla Polski jest sektor użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa. Polska uzyskała w tym względzie bardzo dobre uregulowania w tekście Porozumienia Paryskiego, między innymi uznanie priorytetowego charakteru bezpieczeństwa żywnościowego i likwidacji problemu głodu na świecie, dostosowania systemów produkcji żywności do skutków zmian klimatycznych oraz włączenie lasów do działań na rzecz redukcji emisji poprzez zachęcanie Stron Porozumienia do podejmowania adekwatnych działań dla zwiększenia potencjału pochłaniania gazów cieplarnianych przez lasy i umożliwienie ich rozliczania w przyszłości. W związku z tym w dniach 26-29 kwietnia 2016 r. Polska zorganizowała międzynarodowe warsztaty w Tucznie. Główne tematy poruszane podczas warsztatów odnosiły się do polityki klimatycznej UE oraz roli lasów borealnych w zmniejszeniu poziomu dwutlenku węgla. Zaprezentowano koncepcję leśnych gospodarstw węglowych, które mają pomóc Polsce realizować cel długoterminowy Porozumienia Paryskiego – osiągnięcie równowagi między emisjami a pochłanianiem gazów cieplarnianych. W warsztatach wzięli udział delegaci z 14 państw świata oraz reprezentanci Komisji Europejskiej.

Nawiązując do toczącej się aktualnie dyskusji na forum UE w zakresie metod realizacji celów określonych w Porozumieniu Paryskim, Polska przyjęła uchwałą Rady Ministrów z dnia 15 marca 2016 r. stanowisko w sprawie niepodnoszenia uzgodnionego pułapu redukcji koncentracji dwutlenku węgla w atmosferze. Stanowisko to zostało przekazane Komisji Europejskiej. Polska ponadto przekazała do Komisji Europejskiej oraz prezydencji i państw członkowskich Non-paper dot. ceny uprawnień do emisji w kontekście wyników COP21, mający na celu prezentację polskiej perspektywy na to zagadnienie. W dokumencie tym strona polska wyraża brak zrozumienia dla działań zmierzających do zwiększenia ceny uprawnień do emisji za pomocą mechanicznych ingerencji, które całkowicie zaprzeczają rynkowej idei EU ETS i sprowadzają go do instrumentu paropodatkowego. Polska podnosiła, iż poparcie dla instrumentalnego zwiększania cen uprawnień do emisji w UE jest nie tylko niezrozumiałe z perspektywy efektywności ekonomicznej polityki klimatycznej, ale również kontrproduktywne z perspektywy środowiskowego wymiaru polityki klimatycznej. Istnieje mnogość rozwiązań wpisujących się w określone w Porozumieniu Paryskim kierunki działań, zarówno w zakresie redukcji emisji, jak i ich pochłaniania, które są efektywne kosztowo, nie wymagają ryzykownych nakładów finansowych, a jednocześnie zapewniają środowiskową integralność i skuteczność podejmowanych działań.

W trakcie prezydencji holenderskiej kontynuowane były prace nad *projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia racjonalnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych*, której podstawowym celem jest wdrożenie ram polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 r. uzgodnionych na Radzie Europejskiej w dniu 23 października 2014 r. Projekt dyrektywy ETS dla mniej zamożnych państw członkowskich wskazuje na możliwość kontynuacji bezpłatnego przydziału uprawnień do emisji dla energetyki po roku 2020 na propagowanie realnych inwestycji służących modernizacji sektora energetycznego oraz określa zasady funkcjonowania nowoutworzonego Funduszu Modernizacyjnego. Środki z tego Funduszu można będzie przeznaczać na projekty mające na celu modernizację sektora energetycznego i wspieranie efektywności energetycznej - środki zarezerwowane w Funduszu na polskie projekty obejmują prawie połowę (43,4%) jego całkowitej wartości. Projekt dyrektywy wprowadza również zmiany w sposobie rozdziału uprawnień do emisji dla sektorów narażonych na ucieczkę emisji. Polska podczas prac w ramach prac grupy roboczej ds. środowiska Rady zajmowała stanowisko zgodne z przyjętym przez Komitet ds. Europejski dokumentem „Stanowisko Polski do wstępnej debaty nt. operacjonalizacji postanowień konkluzji Rady Europejskiej z dnia 24 października 2014 r. w zakresie ram polityki klimatyczno-energetycznej do 2030 roku” oraz stanowiskiem Rządu. Ponadto, we współpracy z Bułgarią, Chorwacją, Republiką Czeską, Estonią, Węgrami, Litwą, Łotwą, Rumunią i Słowacją został przygotowany i przekazany do członków Rady wspólny dokument „*Modernisation Fund – general common lines*”, w którym przedstawiono wspólne stanowisko dotyczące kwestii funkcjonowania Funduszu Modernizacyjnego. W ramach prac nad projektem dyrektywy Polska przekazała również do prezydencji oraz państw członkowskich non paper prezentujący koncepcję dotyczącą wykorzystania w ramach ETS jednostek pochłania przez lasy. W trakcie debaty politycznej na temat projektu, odbytej w ramach czerwcowego posiedzenia Rady ds. Środowiska, Polska prezentowała stanowisko odnoszące się do rozwiązań wdrażanych lub planowanych przez część państw członkowskich, których celem jest bardziej elastyczne podejście do redukcji emisji CO₂, wskazując na szczególne uwarunkowania krajowe w zakresie struktury paliw. Ze względu na te uwarunkowania, Polska będzie potrzebowała wprowadzenia systemowych rozwiązań, mogących przyczynić się do osiągnięcia celów UE do 2030 r. w sposób bardziej efektywny kosztowo i bardziej elastyczny, niż wyłącznie system EU ETS. Stanowisko powyższe zostało również wyrażone w formie noty pisemnej, rozdystrybuowanej przed posiedzeniem Rady. Prace nad projektem dyrektywy będą kontynuowane podczas prezydencji słowackiej.

W ramach dyskusji nad planowaną publikacją projektu decyzji Komisji Europejskiej w sprawie podziału zobowiązań redukcyjnych pomiędzy poszczególne państwa członkowskie w ramach sektorów nieobjętych systemem EU ETS, odbyły się dwie wizyty przedstawicieli Komisji Europejskiej w Polsce, podczas których omawiano sytuację i uwarunkowania Polski w tym zakresie. Ponadto, Minister Środowiska przygotował analizę możliwości wywiązania się Polski z potencjalnych celów redukcyjnych oraz przygotował non-paper zawierający stanowisko Polski w zakresie non-ETS, który został przekazany przedstawicielowi Komisji Europejskiej oraz państw członkowskich.

3.4.3 Gospodarka o obiegu zamkniętym

W grudniu 2015 r. Komisja Europejska opublikowała pakiet projektów dot. gospodarki o obiegu zamkniętym, w skład którego wchodzi:

- a) komunikat *Zamknięcie obiegu – plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym* (dalej: komunikat dot. gospodarki o obiegu zamkniętym),
- b) część legislacyjna – propozycja zmian w dyrektywach dotyczących odpadów.

W zakresie komunikatu dot. gospodarki o obiegu zamkniętym, prezydencja holenderska przeprowadziła debatę orientacyjną na Radzie ds. Konkurencyjności (29 lutego 2016 r.) oraz Radzie ds. Środowiska (4 marca 2016 r.). W dyskusji, Polska podkreśliła, że w związku z rosnącym

zapotrzebowaniem i przy ograniczonej podaży na surowce, transformacja w kierunku gospodarki o zamkniętym obiegu jest szansą na zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju. Wskazane zostały cztery główne priorytety Polski w nowym modelu gospodarczym. Są nimi:

- 1) innowacyjność, wzmocnienie współpracy pomiędzy przemysłem i sektorem nauki, a w efekcie wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w gospodarce,
- 2) stworzenie europejskiego rynku na surowce wtórne, na którym ułatwiony byłby ich przepływ,
- 3) zapewnienie wysokiej jakości surowców wtórnych, wynikającej ze zrównoważonej produkcji i konsumpcji,
- 4) rozwój sektora usług jako element niezbędny do budowy gospodarki o obiegu zamkniętym.

W następstwie dyskusji w obu formacjach Rady prezydencja holenderska zaproponowała wypracowanie w ramach grupy roboczej Rady konkluzji do komunikatu gospodarki o obiegu zamkniętym. Prace nad dokumentem prowadzone były przez Ministerstwo Rozwoju, przy współdziałaniu Ministerstwa Środowiska oraz innych właściwych resortów.

Polska przekazała państwom członkowskim, prezydencji holenderskiej oraz Komisji Europejskiej notę delegacji polskiej na posiedzenie Rady ds. Środowiska w dniu 20 czerwca 2016 r., w której zwrócił uwagę na kilka zagadnień w kontekście potencjału w rozwoju idei gospodarki o obiegu zamkniętym na obszarach nieurbanizowanych, tj.:

1. sprzedaż bezpośrednią, skrócenie łańcucha dostaw;
2. lepszą jakość żywności z wydłużonym okresem trwałości;
3. samowystarczalność energetyczną – rozproszone źródła energii;
4. zamknięty obieg odpadów w skali lokalnej;
5. instalacje przydomowe jako alternatywa dla tradycyjnych systemów kanalizacyjnych;
6. wspieranie ekoinnowacji.

W dyskusji nad treścią konkluzji ścierały się różne podejścia do poziomu ambicji w zakresie realizacji komunikatu gospodarki o obiegu zamkniętym, natomiast świadomość konieczności przejścia na nowy model gospodarczy prezentowana była przez wszystkich uczestników rozmów. W kontekście spraw kluczowych z punktu widzenia interesów Polski, na szczególną uwagę zasługują:

- 1) Uwzględnienie wszystkich elementów zrównoważonego rozwoju (gospodarcze, środowiskowe, społeczne) oraz wskazanie na potencjał lokalnych produktów;
- 2) Odniesienie do hierarchii sposobów postępowania z odpadami: kompromisowy tekst kładzie nacisk na przygotowanie do ponownego użycia i recykling w nie mniejszym stopniu, co na redukcję składowania;
- 3) Gospodarka o obiegu zamkniętym realizowana z uwzględnieniem specyficznych warunków w poszczególnych państwach członkowskich;
- 4) Złagodzenie zapisów odnoszących się do ekoprojektowania: zasadność i wykonalność wymagań dot. ekoprojektowania powinna być poprzedzona analizami i nie powinna być a priori rozszerzana na wszystkie produkty;
- 5) Gruntowne złagodzenie zapisów dot. śladu środowiskowego: wykreślenie bezpośredniego przełożenia wyników prowadzonej przez Komisję Europejską fazy pilotażowej dot. śladu środowiskowego na działania związane z gospodarką o obiegu zamkniętym oraz uwzględnienie specyficznych warunków w państwach członkowskich;
- 6) Wykreślenie zapisów dot. substytucji paliw kopalnych, które w pierwotnej wersji mogły nie być zgodne z polskim stanowiskiem dot. polityki energetyczno-klimatycznej.

Ostatecznie na czerwcowym posiedzeniu Rada przyjęła *Konkluzje w sprawie zamknięcia obiegu - plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym*, uwzględniając postulaty zgłaszane przez Polskę.

W zakresie części legislacyjnej pakietu w okresie prezydencji holenderskiej toczyły się prace legislacyjne nad *nowelizacją dyrektyw w zakresie gospodarki odpadami*. W trakcie spotkań grupy roboczej Rady omówiono całość propozycji przedłożonych przez Komisję Europejską. Polska brała aktywny udział w spotkaniach grupy, przedstawiając konkretne propozycje zmian legislacyjnych,

odnoszących się do następujących zagadnień, na których koncentrowała się dyskusja: definicje oraz metodyka obliczania poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz opakowaniowych, produkty uboczne i utrata statusu odpadów, rozszerzona odpowiedzialność producenta oraz sprawozdawczość.

Zgodnie z otrzymanymi informacjami, prezydencja holenderska we współpracy z następującą po niej prezydencją słowacką, przygotowuje teksty kompromisowe projektów dyrektyw, które zostaną opublikowane w dniu 1 lipca 2016 r. już przez prezydencję słowacką. Polska w dalszych pracach będzie dążyć do tego, aby ustanowione cele dotyczące poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz opakowaniowych były możliwe do osiągnięcia pod względem technicznym i technologicznym oraz w sposób zrównoważony – w powiązaniu z metodyką ich obliczania i definicjami. Ponadto, Polska będzie dążyła do ujednoczenia wymagań w zakresie sprawozdawczości oraz ograniczenia upoważnień do wydawania aktów delegowanych przez Komisję Europejską.

4.1 Polityka spójności i polityka regionalna

W zakresie polityki spójności i polityki regionalnej prezydencja holenderska przede wszystkim koncentrowała się na kwestiach uproszczeń w polityce spójności, synergii europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych z programem Horyzont 2020 oraz roli strategii inteligentnych specjalizacji. W zakresie wymiaru terytorialnego głównym celem prezydencji było sfinalizowanie procesu ustanowienia Agendy Miejskiej UE.

Polityka spójności

Polska brała aktywny udział w dyskusji państw członkowskich na forum Rady, w szczególności w ramach prac Grupy roboczej ds. Działań Strukturalnych (B.05) oraz poprzez udział w warsztatach dotyczących uproszczeń zorganizowanych przez prezydencję we współpracy z Komitetem Regionów. Dyskusja została ukierunkowana przez dokumenty problemowe przygotowane przez prezydencję holenderską na ww. tematy oraz raport z przeprowadzonych warsztatów. Główna debata toczyła się na spotkaniu dyrektorów generalnych ds. polityki spójności, które odbyło się 13 maja 2016 r. W debacie Polska podkreślała, że zapewnienie synergii pomiędzy dwoma europejskimi strumieniami finansowania badań i innowacji było i jest jednym z kluczowych naszych celów. Tym niemniej, zwracała uwagę, że systemy wdrażania tych funduszy znacząco się od siebie różnią m.in. w kwestii stosowania pomocy publicznej, co utrudnia osiągnięcie synergii między nimi. W tym kontekście Komisja powinna zbadać możliwości harmonizacji przepisów między tymi dwoma rodzajami wsparcia.

W kontekście wypełnienia warunku wstępnego dotyczącego strategii inteligentnych specjalizacji, Polska podkreśliła, że wprowadzenie warunkowości ex-ante ma pozytywny wpływ na budowanie odpowiedniego otoczenia dla inwestycji z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Obowiązek przygotowania strategii na rzecz inteligentnych specjalizacji przyczynił się do intensyfikacji współpracy między zaangażowanymi interesariuszami – organami administracji centralnej, samorządowej, środowiskiem naukowym oraz przedsiębiorcami. Natomiast istotnym elementem tego procesu jest wdrożenie systemu monitorowania realizacji tych strategii.

W kwestii uproszczeń w procesie wdrażania polityki spójności, Polska przedstawiła propozycje rozwiązań upraszczających w następujących obszarach: audytu, sprawozdawczości, zamówień publicznych oraz pomocy publicznej. Polska podzieliła pogląd wyrażony w raporcie przygotowanym przez Prezydencję holenderską, że ze względu na konieczność zachowania pewności prawnej dla wszystkich uczestników polityki spójności ewentualne zmiany przepisów w ramach perspektywy 2014-2020 powinny być niewielkie, ograniczone do tych obszarów, w których w wyniku niewielkiej zmiany można usunąć zidentyfikowane bariery we wdrażaniu, bądź wprowadzić znaczące usprawnienie. Natomiast wnioski z obecnej debaty dotyczącej uproszczeń we wdrażaniu bieżącej perspektywy, wraz z wynikami ewaluacji perspektywy 2007-2013 powinny być wykorzystane dla dalszej pogłębionej refleksji nad sposobem wdrażania polityki spójności po 2020 r.

Debata na ww. tematy została podsumowana w postaci konkluzji Rady „*Bardziej przyjazna badaniom naukowym i innowacjom, inteligentna i prosta polityka spójności oraz ogólniej europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne*”, które zostały przyjęte na Radzie ds. Ogólnych w dniu 24 czerwca br.

W trakcie prezydencji holenderskiej prace dotyczące uproszczeń toczyły się również w ramach Grupy Wysokiego Szczebla ds. uproszczeń dla beneficjentów Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych. Jest to grupa złożona z niezależnych ekspertów, którzy mają wspierać Komisję w procesie wdrożenia uproszczeń dla beneficjentów w ramach EFSI. Jednym z ekspertów został przedstawiciel Polski, Pan Paweł Chorąży, Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rozwoju. W okresie Prezydencji holenderskiej dyskutowane były następujące tematy: uproszczenia w ramach

instrumentów finansowych – temat przedstawiony został przez Ministra Chorążego - oraz uproszczenia dla małych i średnich przedsiębiorstw.

W grudniu 2015 r. Komisja Europejska opublikowała raport podsumowujący proces negocjacji umów partnerstwa i programów operacyjnych. Obowiązek przygotowania tego raportu wynika z art. 16.3 rozporządzenia 1303/2013. Polska podkreśliła, że podsumowanie procesu przygotowania i przyjmowania dokumentów programowych dla EFSI jest bardzo istotne, biorąc pod uwagę jak duży wysiłek państwa członkowskie włożyły w ten proces. Jednocześnie strona PL zwracała uwagę m.in. na rolę CSR-ów, potrzebę lepszego podkreślenia w raporcie aspektów pro-efektywnościowych w polityce spójności, w tym jakościowej oceny procesu negocjacji ram wykonania, a także potrzebę szerszego potraktowania roli Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Państwa członkowskie w ramach Grupy B.05, wypracowały konkluzje Rady do przedmiotowego raportu, które zostały przyjęte na posiedzeniu Rady ds. Ogólnych w dn. 15 marca 2016 r.

Działania na rzecz wymiaru terytorialnego i miejskiego

W trakcie prezydencji holenderskiej, w okresie styczeń – czerwiec 2016 r., strona polska brała udział w pracach i spotkaniach dotyczących wymiaru miejskiego w ramach nieformalnej współpracy państw członkowskich UE, prowadzonej przez kolejne prezydencje w Radzie UE, z zakresu rozwoju miast tj. spotkań roboczych grupy ds. rozwoju miast (*ang. Urban Development Group*); dyrektorów generalnych i ministrów odpowiedzialnych za powyższe kwestie. W spotkaniach tych udział biorą także przedstawiciele Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, CoR, EBI, ESPON, URBACT, EUKN, CEMR i EURO CITIES.

Podczas prezydencji holenderskiej prace koncentrowały się na wzmocnieniu miejskiego wymiaru polityk UE, w szczególności polityki spójności, poprzez opracowanie tzw. Paktu Amsterdamskiego ustanawiającego Agendę Miejską UE (dalej: Pakt). W ostatnim półroczu Pakt był przedmiotem prac grupy roboczej, w których Polska brała aktywny udział. Dokument był wielokrotnie konsultowany wśród przedstawicieli państw, Komisji Europejskiej oraz organizacji reprezentujących regiony i miasta na poziomie UE. Na poziomie krajowym Pakt został również przekazany do opinii współpracujących resortów, SP RP przy UE oraz organizacji miejskich na poziomie krajowym, t.j. Związek Miast Polskich, Unia Metropolii Polskich, Towarzystwo Urbanistów Polskich czy Instytut Rozwoju Miast.

Pakt nadaje kształt Agendzie Miejskiej UE, wyznaczając jej cele, m.in.: wykorzystanie potencjału i wkładu obszarów miejskich w osiaganiu celów UE i krajowych; realizacja zintegrowanego podejścia do zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich; wzmocnienie wymiaru miejskiego polityk UE poprzez identyfikację i dążenie do przezwyciężenia niepotrzebnych przeszkód, zaangażowanie władz miejskich w ich projektowanie i realizację oraz tworzenie polityk UE bardziej przyjaznych miastom. Ponadto, działania podejmowane w ramach Agendy Miejskiej UE koncentrować się będą na zapewnieniu lepszej koordynacji polityk mających wpływ na obszary miejskie (*Better regulation*); poprawie możliwości finansowania działań na obszarach miejskich (*Better funding*) oraz na pogłębianiu wymiany wiedzy, doświadczeń i dobrych praktyk (*Better knowledge*).

W Pakcie wskazano 12 tematów priorytetowych Agendy Miejskiej UE, zagadnienia przekrojowe dla ich opracowania oraz ujęto różne działania służące jej realizacji, m.in.: współpracę w ramach partnerstw, dopasowanie do tematów Agendy Miejskiej działań takich inicjatyw i programów współpracy jak: *Urban Innovative Actions*, *Urban Development Network*, URBACT, ESPON 2020. W Pakcie zawarto również zapisy odnoszące się do państw członkowskich, władz miejskich, Komisji Europejskiej, Parlamentu Europejskiego, EBI oraz innych organizacji społecznych, zachęcające do podjęcia poszczególnych działań na rzecz wzmocnienia wymiaru miejskiego i realizacji Agendy Miejskiej.

Pakt tworzy nowy model wielopoziomowej i wielostronnej współpracy zainteresowanych stron mającej na celu wzmocnienie wymiaru miejskiego w politykach UE. Jednym z kluczowych mechanizmów realizacji Agendy Miejskiej będzie współpraca przedstawicieli państw członkowskich

UE, właściwych dyrekcji generalnych KE, władz miejskich i organizacji, zajmujących się tematyką rozwoju miast na poziomie europejskim, w ramach tzw. partnerstw. Udział w partnerstwach jest dobrowolny. Podczas prezydencji holenderskiej uruchomiono cztery pierwsze partnerstwa pilotażowe dla tematów: jakość powietrza, ubóstwo miejskie, mieszkalnictwo oraz integracja migrantów i uchodźców. Z Polski udział w partnerstwach biorą przedstawiciele miast: Łodzi (w temacie ubóstwo miejskie) oraz Poznania (w temacie mieszkalnictwo).

Celem partnerstw, tworzonych na zasadzie dobrowolności, będzie wypracowanie wielopoziomowego i wielowymiarowego podejścia oraz analiza danego tematu Agendy Miejskiej pod kątem wzmocnienia wymiaru miejskiego polityk UE. Współpraca ta koncentrować się będzie na trzech filarach kształtowania i realizacji polityk UE:

- *Better regulation*: lepsza koordynacja polityk mających wpływ na obszary miejskie, skuteczne i spójne wdrażanie obowiązujących przepisów i instrumentów UE; realizacja spójności terytorialnej poprzez zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych obserwowanych w miastach i regionach.
- *Better funding*: integracja tradycyjnych oraz innowacyjnych źródeł finansowania, poprawa możliwości finansowania działań na obszarach miejskich w ramach wszystkich polityk i instrumentów UE, w tym polityki spójności i EFSI, w celu osiągnięcia skutecznego wdrażania interwencji na tych obszarach.
- *Better knowledge*: pogłębianie wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, wzmocnienie wymiaru miejskiego i potencjału rozwojowego obszarów miejskich, lepsza realizacja priorytetów strategii Europa 2020.

Każdy temat priorytetowy Agendy Miejskiej UE będzie realizowany przez konkretne partnerstwo, którego zadaniem będzie przygotowanie oraz implementacja Planu Działań w 2/3 lata. W wyniku realizacji Planu Działań powstaną rekomendacje w obszarach: lepszego stanowienia prawa, finansowania i pogłębiania bazy wiedzy, związane z tematem partnerstwa, które będą niewiążącym wkładem w proces kształtowania przyszłych i rewizji istniejących przepisów prawa, instrumentów i inicjatyw UE mających wymiar miejski.

Koordinację zaproponowanych w ramach Paktu działań Agendy Miejskiej wspólnie zapewnią będą przedstawiciele państw członkowskich UE, Komisji Europejskiej oraz organizacje reprezentujące regiony i miasta na poziomie UE (Komitet Regionów, EUROCITIES, Rada Gmin i Regionów Europy) w ramach dotychczas prowadzonej współpracy – na poziomie grupy roboczej i dyrektorów generalnych ds. miejskich. Obserwatorami w ramach tej nieformalnej współpracy będą przedstawiciele państw partnerskich, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego, Parlamentu Europejskiego, EBI, URBACT, ESPON oraz EUKN.

Pakt uzyskał akceptację dyrektorów generalnych państw członkowskich UE w dniu 12 maja 2016 r., a następnie został przyjęty przez ministrów państw członkowskich UE, na spotkaniu 30 maja 2016 r. Podczas spotkania ministrów prezydencja holenderska przedstawiła Pakt wraz z załącznikami oraz poinformowała o przebiegu jego uzgodnień. Dokument został sporządzony w ścisłej współpracy: państw członkowskich UE, KE, EESC, CEMR, CoR, EIB, EUKN, EUROCITIES, URBACT, ESPON i opiera się na wcześniejszych deklaracjach z zakresu rozwoju miast, m.in. Karta Lipska (2007), Deklaracja z Marsylii (2008), Deklaracja z Toledo (2010), Deklaracja Ryska (2015).

Polska od samego początku popierała opracowanie Paktu Amsterdamskiego. W dyskusji strona polska zwracała uwagę na: potrzebę komplementarności polityk mających wpływ na obszary miejskie, co podkreśla się również na poziomie krajowym; wzmocnienia współpracy z miastami i organizacjami je reprezentującymi; podkreślenia wymiaru terytorialnego; uwzględnienia w treści Paktu, obok tematów priorytetowych Agendy Miejskiej UE, również ich zasad przekrojowych, w tym ujęcia w sposób bardziej kompleksowy rewitalizacji – we wszystkich jej wymiarach. Postulaty te zostały odzwierciedlone w przyjętej wersji dokumentu.

Podczas spotkania ministrów przedstawiciel Polski podkreślił, że Pakt ustanawiający Agendę Miejską Unii Europejskiej jest dobrym przykładem realizacji podejścia partycypacyjnego, a jego przyjęcie jest ważnym krokiem we wzmacnianiu wymiaru miejskiego polityk UE i współpracy z miastami. Ponadto, zwrócił uwagę, że w dokumentach na poziomie krajowym istotną wagę przykładają się do kwestii wymiaru terytorialnego i kluczowej roli miast jaką pełnią w procesach rozwojowych.

24 czerwca 2016 r. Rada ds. Ogólnych przyjęła konkluzję ws. Paktu Amsterdamskiego i Agendy Miejskiej UE. Treść konkluzji odpowiada zapisom przyjętego przez ministrów Paktu Amsterdamskiego.

W obszarze spójności terytorialnej podczas prezydencji holenderskiej odbyło się spotkanie NTCCP – Sieci Krajowym Punktów Kontaktowych ds. spójności terytorialnej – (6 kwietnia) oraz spotkanie dyrektorów generalnych (11 maja). Holandia kontynuowała dyskusję nad tematami rozpoczętymi podczas prezydencji luksemburskiej w Radzie UE, które miały na celu rozpoczęcie realizacji dokumentu *Towards a better use of the European Territory – Pathways for strengthening territorial cohesion in the European Union*. Były to przede wszystkim kwestie wykorzystywania scenariuszy terytorialnych, wzmocnienia współpracy transgranicznej i oceny wpływu terytorialnego polityk i nowych regulacji (TIA – Territorial Impact Assessment). Zaprezentowano także przykłady innowacyjnego podejścia do planowania przestrzennego i zrównoważonego rozwoju miast, dzięki czemu spotkania stały się inspirującą platformą wymiany doświadczeń i dobrych praktyk, które będą mogły być wykorzystywane przez państwa członkowskie UE w budowaniu spójności terytorialnej i wzmacnianiu zintegrowanego, terytorialnego podejścia do polityk na poziomie krajowym i regionalnym.

Współpraca transgraniczna Polska-Rosja w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa

Polska we współpracy ze stroną rosyjską opracowała projekt Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Rosja 2014-2020 realizowanego w ramach Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa. Programem z budżetem 61,9 mln EUR (ze środków EFRR, EIS oraz z budżetu Federacji Rosyjskiej) będzie zarządzać strona Polska. W okresie maj-czerwiec 2016 r. projekt programu poddany był konsultacjom publicznym realizując jednocześnie priorytet prezydencji holenderskiej dotyczący aktywnego angażowania obywateli i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w kształtowanie polityki. Z końcem czerwca 2016 r. wypracowany dokument programowy został przesłany do akceptacji Komisji Europejskiej.

4.2 Wymiar sprawiedliwości

Polska aktywnie uczestniczyła w intensywnych pracach nad projektem *rozporządzenia dotyczącym ustanowienia Prokuratury Europejskiej* (EPPO). W toku obrad marcowej Rady, Ministrowie odnotowali postęp w pracach nad ustanowieniem Prokuratury Europejskiej, zwłaszcza w zakresie relacji pomiędzy tą instytucją a innymi partnerami (Eurojust, Europol, OLAF), zaplecza logistycznego i personalnego oraz wymiany i ochrony informacji. Dyskutowano również o kwestii określenia kosztów funkcjonowania EPPO oraz źródłach ich finansowania. Zdania w tej materii były dość rozbieżne, choć większość delegacji, w tym Polska zdaje się akceptować ogólną zasadę, zgodnie z którą koszty dochodzeń prowadzonych przez europejskich prokuratorów delegowanych będą obciążały państwa członkowskie. Na czerwcowym posiedzeniu Rady prezydencji holenderskiej udało się uzyskać szerokie koncepcyjne poparcie państw członkowskich (*broad conceptual support*) co do części przepisów rozporządzenia ws. ustanowienia Prokuratury Europejskiej, które dotyczą:

- systemu zarządzania sprawami oraz ochrony danych osobowych
- postępowań uproszczonych, tj. transakcji
- kosztów i finansowania, personelu, relacji z innymi ciałami UE, ogólnych przepisów przejściowych i końcowych oraz funkcji Dyrektora Administracyjnego.

Z uwagi na szereg spraw, które nadal nie zostały rozstrzygnięte i wymagają dalszych dyskusji - Polska sprzeciwiła się udzieleniu poparcia. W ocenie Polski wyrażanie poparcia dla diskutowanych w ostatnich miesiącach przepisów nie odpowiadałoby rzeczywistemu przebiegowi prac, wskazującemu na wiele niezgodzonych kwestii. Również wiele delegacji podkreśliło, iż poszczególne kwestie wymagać będą dalszej pracy ekspertów. Dotyczy to zwłaszcza sprawowania nadzoru nad ochroną danych osobowych, współdzielenia kosztów operacyjnych Prokuratury Europejskiej, jednolitego elektronicznego systemu akt czy też statusu Europejskich Prokuratorów Delegowanych, którzy mieliby pracować na rzecz EPPO w ramach krajowych struktur prokuratury. Prace będą kontynuowane przez prezydencję słowacką.

W czasie trwania prezydencji holenderskiej intensywne prace toczyły się na rzecz *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii za pośrednictwem prawa karnego*. Od przyjęcia podejścia ogólnego przez Radę w czerwcu 2013 r., Rada i PE uzgodniły brzmienie zasadniczej części projektu dyrektywy, za wyjątkiem przepisów dotyczących włączenia przestępstw na tle VAT do zakresu przedmiotowego tego aktu. Prezydencja niderlandzka podobnie jak luksemburska podjęła nieskuteczną próbę uzyskania kompromisu w tej kwestii. Podczas czerwcowego posiedzenia Rady prezydencja przedstawiła – stanowiącą wynik dotychczasowych prac - zrewidowaną propozycję części przepisów dyrektywy. Zamiarem prezydencji było uzyskanie stanowiska m.in. ws. możliwości kontynuowania prac w Radzie w oparciu o proponowane przez nią nowe brzmienie części przepisów dyrektywy w celu powrotu do uzgodnień z PE i osiągnięcia kompromisu w sprawie brzmienia tego aktu prawnego. Polska, jak i większość delegacji, wypowiedziały się stanowczo przeciwko włączeniu naruszeń VAT w zakres dyrektywy argumentując, iż szkody z tego tytułu ponoszą przede wszystkim budżety krajowe. Polska wyraziła również sprzeciw wobec zatwierdzenia propozycji zapisów przedstawionych przez prezydencję. Znaczna część ministrów była jednak gotowa poprzeć dalsze prace ekspertów, które miałyby doprowadzić do znalezienia kompromisu z PE, domagającym się włączenia oszustw VAT w zakres dyrektywy.

W zakresie projektów z obszaru ochrony praw obywateli UE, prezydencji holenderskiej – na czerwcowym posiedzeniu Rady – udało się doprowadzić do przyjęcia podejścia ogólnego w odniesieniu do rozporządzeń wykonujących wzmocnioną współpracę w zakresie ustrojów majątkowych. Projekt decyzji Rady upoważniającej do podjęcia wzmocnionej współpracy w obszarze jurysdykcji, prawa właściwego oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w zakresie ustrojów majątkowych par międzynarodowych, obejmującej zarówno małżeńskie ustroje majątkowe, jak i skutki majątkowe zarejestrowanych związków partnerskich Komisja Europejska przedstawiła 2 marca 2016 r. Był on odpowiedzią na postulat 17 państw członkowskich, które w związku z faktem, że podczas posiedzenia Rady ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych w grudniu 2015 r. nie udało się osiągnąć jedynomyślności wymaganej do przyjęcia negocjowanych wówczas projektów rozporządzeń dotyczących małżeńskich ustrojów majątkowych oraz majątkowych skutków zarejestrowanych związków partnerskich (brak zgody na przepisy w proponowanym wówczas brzmieniu wyraziły Polska oraz Węgry) - zwróciły się do niej z prośbą o przedstawienie propozycji legislacyjnych, wskazując na wolę przystąpienia do mechanizmu wzmocnionej współpracy we wskazanym obszarze.

Przedstawione przez Komisję Europejską teksty projektów rozporządzeń są tożsame z tymi, które były rozpatrywane przez Radę ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych na posiedzeniu w dniu 3 grudnia 2015 r.

Polska zdecydowała, że nie będzie uczestniczyć we wzmocnionej współpracy. Jednakże nie sprzeciwiła się przyjęciu decyzji upoważniającej do wzmocnionej współpracy. W toku negocjacji w Radzie Polska zabiegała o zapewnienie, że przyjęcie decyzji, a następnie przyjęcie na jej podstawie rozporządzeń ustanawiających wzmocnioną współpracę, w żaden sposób nie zmieni sytuacji państw członkowskich nie uczestniczących we wzmocnionej współpracy, a w szczególności pozostanie bez wpływu na umowy dwustronne i wielostronne dotyczące materii objętej tymi rozporządzeniami,

które obecnie obowiązują w relacjach państw członkowskich uczestniczących we wzmocnionej współpracy z państwami nie uczestniczącymi, co oznacza że w tych relacjach umowy będą dalej stosowane zamiast rozporządzeń.

W okresie prezydencji holenderskiej przyjęte zostały:

- *dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wzmocnienia określonych aspektów domniemania niewinności i prawa do obecności na rozprawie w postępowaniu karnym*, której celem jest ustanowienie norm minimalnych dotyczących prawa podejrzanych lub oskarżonych do domniemania niewinności oraz obecności na rozprawie. W toku negocjacji wszystkie postulaty Polski zostały uwzględnione. Dotyczy to zwłaszcza zakresu czasowego stosowania zasady domniemania niewinności, niestosowania dyrektywy w postępowaniach dotyczących odpowiedzialności osób prawnych oraz kwestii związanych z tzw. przeniesieniem ciężaru dowodu. W obecnym kształcie projekt dyrektywy jest w pełni zgodny z polskim prawem.
- *dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie gwarancji procesowych dzieci podejrzanych lub oskarżonych w postępowaniu karnym*, która miała na celu stworzenie wspólnych standardów minimalnych w zakresie praw dzieci, które występują w roli podejrzanego lub oskarżonego w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu w przedmiocie wykonania europejskiego nakazu aresztowania. W trakcie negocjacji w Radzie UE i w ramach trilogu udało się uwzględnić wiele postulatów Polski, w tym m.in. dotyczących zakresu dyrektywy (będzie miała zastosowanie w przypadku postępowań prowadzonych na podstawie kodeksu postępowania karnego, nie zaś na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, w ramach której dąży się przede wszystkim do zmiany postawy dziecka, a nie do jego ukarania), pomocy adwokata (doprecyzowano przypadki, w których pomoc taka powinna być zapewniana), oceny indywidualnej (zróznicowano zakres takiej oceny, tzw. wywiadu środowiskowego, w zależności od wagi czynu), nagrywania przesłuchań (uwzględniono kwestię obecności adwokata jako gwaranta właściwego sposobu przeprowadzenia przesłuchania dziecka).

Co się tyczy projektów, mających wpływ na polepszenie warunków dla prowadzenia działalności gospodarczej, prezydencja holenderska prowadziła prace nad projektem *dyrektywy w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych*. Prace nad projektem *dyrektywy w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów zawieranych przez Internet lub w inny sposób na odległość* zostały odłożone do czasu przedstawienia przez Komisję Europejską oceny funkcjonowania dyrektywy 1999/44/WE, która obecnie reguluje, dla wszystkich umów sprzedaży, kwestie analogiczne do tych zawartych w projektowanej dyrektywie. W czerwcu Rada przyjęła wytyczne polityczne przedstawione przez prezydencję niderlandzką w odniesieniu do projektu przedmiotowej dyrektywy. Polska opowiadając się za harmonizacją zupełną w obszarze regulowanym dyrektywą, nie zgadza się na obniżenie poziomu ochrony konsumentów. Wobec powyższego zdaniem PL w dyrektywie powinna zostać wprowadzona tzw. opcja regulacyjna, pozwalająca państwom członkowskim utrzymać regulacje prawne, które lepiej niż sama dyrektywa chronią konsumentów - np. poprzez pozostawienie konsumentom możliwości wyboru środka ochrony w przypadku dostarczenia przez przedsiębiorcę wadliwych treści cyfrowych.

Odnotować należy, że 17 maja 2016_r. przyjęto *projekt dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ochrony niejawnego know-how i niejawnych informacji handlowych (tajemnic handlowych) przed ich bezprawnym pozyskiwaniem, wykorzystywaniem i ujawnianiem*. W toku krótkich i intensywnych negocjacji Polsce udało się zrealizować założenia stanowiska Rządu odnoszące się do tego projektu, w szczególności poprzez usunięcie z projektu ograniczenia dla strony przeciwnej do dostępu do dowodów i udziału w rozprawie w postępowaniu sądowym oraz wydłużenia okresu przedawnienia roszczeń przysługujących posiadaczowi tajemnicy przedsiębiorstwa. Ujednolicenie środków prawnych przewidzianych w przepisach prawa cywilnego i gospodarczego zapewni innowacyjnym przedsiębiorstwom bardziej skuteczną ochronę prawną tajemnic handlowych w całej

UE. Ponadto, w sytuacji gdy posiadacze tajemnic handlowych będą mieć zapewnioną poufność w trakcie postępowania sądowego, będą bardziej skłonni do korzystania z ochrony prawnej przed ewentualnymi szkodami wynikającymi z przywłaszczenia tajemnic handlowych na drodze sądowej. Większa pewność prawa i konwergencja przepisów przyczynią się do zwiększenia wartości innowacji chronionych przez przedsiębiorstwa jako tajemnice handlowe, gdyż ryzyko przywłaszczenia zostanie zmniejszone.

W czasie trwania prezydencji holenderskiej toczyły się również prace nad regulacjami prawnymi, które stanowią odpowiedź na wydarzenia społeczno-polityczne związane z kryzysem migracyjnym oraz zagrożeniem terrorystycznym. Podczas marcowego posiedzenia Rady, przy poparciu Polski, zostało przyjęte podejście ogółem do *projektu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW w sprawie zwalczania terroryzmu*. Jego celem jest uzupełnienie i zaktualizowanie instrumentów prawnych UE dotyczących zwalczania terroryzmu, w tym także jego najnowszych form. Niniejszy projekt zobowiązuje państwa członkowskie do wprowadzenia kryminalizacji zarówno samych przestępstw o charakterze terrorystycznym, jak i innych czynów stanowiących „przedpole” dla popełniania ww. przestępstw, takich jak przynależność do organizacji terrorystycznej, podróż w celach terrorystycznych, organizowanie i finansowanie takiej podróży, świadczenie i pobieranie szkolenia terrorystycznego czy publiczne nawoływanie do popełnienia przestępstwa terrorystycznego.

Podczas czerwcowego posiedzenia Rady przedstawiony został również raport z postępu prac nad *projektem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej decyzję ramową Rady 2009/315/WSiSW w odniesieniu do wymiany informacji dotyczących obywateli państw trzecich oraz w odniesieniu do europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS) i zastępującej decyzję Rady 2009/316/WSiSW*. Zaakceptowano również kierunek prac nad wymianą informacji o skazaniach obywateli państw trzecich na terenie UE. Celami strategicznymi niniejszej dyrektywy są: poprawa funkcjonowania wspólnej przestrzeni bezpieczeństwa i sprawiedliwości poprzez usprawnienie wymiany informacji w sprawach karnych w odniesieniu do obywateli państw trzecich, ograniczenie przestępczości i wspieranie działań z zakresu zapobiegania przestępczości, w tym również terroryzmu oraz zapewnienie równego traktowania obywateli państw trzecich i obywateli Unii Europejskiej w odniesieniu do efektywnej wymiany informacji z rejestrów karnych.

Prezydencja niderlandzka prowadziła również prace mające na celu zwalczanie cyberprzestępczości. Na posiedzeniu Rady w czerwcu przyjęty został projekt konkluzji w sprawie wzmocnienia wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych w cyberprzestrzeni oraz utworzenia Europejskiej Sieci Sądowniczej ds. Cyberprzestępczości. Konkluzje dot. wzmocnienia wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych w cyberprzestrzeni stanowią odpowiedź na podejmowany wielokrotnie na forach politycznych i roboczych UE temat konieczności usprawnienia pozyskiwania dowodów elektronicznych oraz poprawy współpracy właściwych organów w zwalczaniu cyberprzestępczości. Natomiast Europejska Sieć Sądowicza ds. Cyberprzestępczości ma służyć poprawie współpracy i wymiany informacji pomiędzy organami władzy sądowiczej a ekspertami w obszarze cyberprzestępczości i dochodzeń prowadzonych w cyberprzestrzeni. Polska poparła dążenie do przyjęcia wspólnego unijnego podejścia w ww. obszarze jako priorytet.

4.3 Polityka handlowa

Bilateralne negocjacje handlowe UE

USA

W obszarze polityki handlowej jednym z priorytetów prezydencji holenderskiej były działania na rzecz zaawansowania negocjacji nad Transatlantyckim Partnerstwem w dziedzinie Handlu i Inwestycji (ang.

Transatlantic Trade and Investment Partnership, TTIP). Polska opowiadała się za zawarciem szerokiej i ambitnej umowy i w trakcie ostatnich 6 miesięcy była aktywnie zaangażowana w prace nad porozumieniem, ważnym dla licznych sektorów polskiej gospodarki, m.in. rolnictwa.

Negocjacje TTIP uległy w trakcie prezydencji holenderskiej znacznemu przyspieszeniu. Odbyły się 2 rundy negocjacyjne, podczas których dokonano m.in.: wymiany ofert w zakresie zamówień publicznych. Odnotowuje się zwiększone zaangażowanie USA w dyskusję dot. horyzontalnej współpracy regulacyjnej tzw. dobrych praktyk regulacyjnych czy zrównoważonego rozwoju, co skutkowało dalszą konsolidacją tekstów w wielu innych obszarach. Pomimo tego, głównie ze względu na stopień skomplikowania negocjacji (np. w sektorowej współpracy regulacyjnej), poziom zaawansowania negocjacji odnotowany w trakcie prezydencji holenderskiej nie był szczególnie satysfakcjonujący.

Istotne różnice stanowisk pomiędzy UE a USA utrzymywały się m.in. w obszarze rolnictwa, usług i zamówień publicznych. Także rozmowy dotyczące przyszłej współpracy energetycznej były jak dotąd niekonkluzywne (planowana jest więc rewizja unijnej propozycji tekstu w tym obszarze), a wprowadzenie osobnego rozdziału energetycznego wciąż budzi opór USA. Jednocześnie dyskusja nt. liberalizacji stawek celnych na towary najbardziej wrażliwe (w tym produkty energochłonne i produkty rolne) w ofercie taryfowej UE, jest odłożona na końcową fazę negocjacji (*end-game*). KE aktualnie unika zaangażowania w negocjacje taryfowe dla produktów z grupy najbardziej wrażliwych do momentu poważniejszego zaangażowania USA w inne ważne dla UE obszary (w obszarze rolnictwa są to bariery weterynaryjne i fitosanitarne (SPS), a w przypadku towarów energochłonnych, chodzi o ww. współpracę energetyczną), co należy uznać za uzasadnione, także w punktu widzenia interesów Polski.

W międzyczasie udostępniono również projekt raportu dotyczący przewidywanych skutków umowy TTIP (SIA, od ang. *Sustainability Impact Assessment*). Z polskiego punktu widzenia, oraz biorąc pod uwagę fakt, że raport dotyczy kwestii z zakresu zrównoważonego rozwoju, ważnym elementem jego ostatecznej wersji powinny być konkluzje, w jaki sposób ograniczyć potencjalny efekt dywergencji gospodarczej, który miałby nastąpić w wyniku TTIP (Polska znalazła się wśród krajów, które zyskałaby najmniej w odniesieniu do własnego potencjału gospodarczego (mierzonego PKB).

Przy opracowaniu tekstów współpracy regulacyjnej Polska zwracała uwagę na m.in. na zakres współpracy regulacyjnej, potrzebę doprecyzowania roli państw członkowskich UE we współpracy regulacyjnej oraz zapisy instytucjonalne. Ponadto, Polska poparła propozycję unijnej oferty w zakresie dostępu do rynku zamówień publicznych jako adekwatną odpowiedź na wcześniejsze zapowiedzi USA, cechujące się niskim poziomem ambicji w poprawie dostępu do amerykańskiego rynku zamówień. Zdaniem Polski propozycja UE w zamówieniach publicznych tylko w niewielkim stopniu rezygnuje z zastrzeżeń w dostępie do rynku zamówień publicznych w GPA (*Agreement on Government Procurement*) wobec zamówień z USA. Polska skomentowała i uzyskała wyjaśnienia dot. projektu unijnego tekstu ws. genetyków oraz zgłosiła uwagi do zrewidowanego unijnego tekstu ws. współpracy celnej i ułatwień w handlu. Ponadto Polska horyzontalnie sprzeciwiała się obniżaniu ambicji przyszłej umowy TTIP.

Polskim priorytetem w trakcie prezydencji holenderskiej pozostawała jakość umowy, a nie czas zakończenia negocjacji.

W lipcu 2016 r. planowana jest jeszcze 1 runda negocjacyjna, w trakcie której oczekuje się konsolidacji wszystkich tekstów, także tych których jeszcze nie omawiano. Równocześnie podtrzymywane są deklaracje o możliwości zakończenia negocjacji TTIP do końca kadencji prezydenta B. Obamy, czyli praktycznie do końca 2016 r. ew. początku roku 2017.

Japonia

Podczas prezydencji holenderskiej miała miejsce jedna runda negocjacji umowy FTA (ang. Free Trade Agreement), UE-Japonia (luty/marzec 2016 r.). W tym okresie Polska podtrzymywała stanowisko, że

priorytetem powinna być jakość negocjowanej umowy, a nie termin zakończenia negocjacji. Obszarami priorytetowymi dla Polski pozostawały eliminacja przez Japonię barier taryfowych oraz pozataryfowych – m.in. zniesienie przez Japonię zakazu importu z Polski wieprzowiny (uznanie unijnych zasad regionalizacji), dostęp do rynku zamówień publicznych i rynku rolnego (także w odniesieniu do wrażliwych dla Japonii produktów, jak np. mięso, produkty mleczne i zbożowe, wyroby cukiernicze czy czekoladowe) oraz znoszenie barier w dostępie do rynku usług. W związku ze staraniami o wznowienie eksportu polskiej wieprzowiny Polska zabiegała o wyegzekwowanie od Japonii respektowania zasad regionalizacji oraz oceny ryzyka w oparciu o ekspertyzę naukową.

Mimo wielu politycznych deklaracji i pewnego postępu na poziomie technicznym nie osiągnięto oczekiwanego postępu w negocjacjach w obszarach szczególnie ważnych dla UE.

Azja Południowo - Wschodnia (ASEAN)

Filipiny

Podczas prezydencji holenderskiej odbyła się pierwsza runda negocjacji FTA z Filipinami (23 - 27 maja 2016 r.). Runda miała przede wszystkim na celu wymianę informacji dotyczących oczekiwań stron w poszczególnych obszarach umowy.

W ramach tych negocjacji Polska zabiegała o szeroki zakres liberalizacji wymiany handlowej towarów, usług i inwestycji, w tym m.in. zapewnienie dostępu do rynków zamówień publicznych, przestrzeganie zasad ochrony konkurencji i ochrony praw własności intelektualnej; zniesienie barier pozataryfowych w dostępie do rynku filipińskiego dotyczących zarówno eksportu, jak i importu towarów i usług oraz barier systemowych. Polska ponadto sprzeciwia się zmianom w zakresie standardowej kumulacji reguł pochodzenia (Polska nie zgadza się na kumulację z krajami, które nie posiadają umowy z UE). Ponadto, Polska stwierdziła, iż nie popiera wprowadzenia do zapisów umowy postanowień o powołaniu sądów inwestycyjnych, w których strony sporu nie mają prawa wyboru arbitrów.

Indonezja

Podczas prezydencji holenderskiej kontynuowane byłyby rozmowy na temat FTA UE-Indonezja (kompleksowa umowa o partnerstwie gospodarczym - CEPA), które rozpoczęły się w 2012 r. Ze względu na brak porozumienia co do poziomu ambicji w różnych kluczowych obszarach rozmowy został wstrzymany i wznowione dopiero we wrześniu 2015 r. W dniu 21 kwietnia 2016 r. uzgodniony został zakres umowy (*paper scoping*), który zdaniem Komisji, obejmuje wszystkie kluczowe interesy UE, z poziomem ambicji, który w wystarczającym stopniu odzwierciedla cele i oczekiwania UE w tych negocjacjach.

W ramach dyskusji na Komitecie Polityki Handlowej (TPC, *Trade Policy Committee*) Polska poparła rozpoczęcie negocjacji FTA z Indonezją, jednocześnie zwracając uwagę, iż do głównych problemów w handlu z Indonezją należą bariery pozataryfowe – zarówno w eksporcie, jak i imporcie – i w ramach negocjacji należy dążyć do jak najszerzej ich likwidacji. Ponadto, Polska stwierdziła, iż nie popiera wprowadzenia do zapisów umowy postanowień o powołaniu sądów inwestycyjnych, w których strony sporu nie mają prawa wyboru arbitrów.

Chiny

W obszarze polityki handlowej w relacjach UE – Chiny kontynuowano strategię opartą o 3 elementy:

- poprawa warunków działania firm europejskich w Chinach poprzez zawarcie umowy inwestycyjnej,
- poprawa dostępu do chińskiego rynku zamówień publicznych poprzez ustalenie odpowiednich warunków akcesji Chin do Umowy o Zamówieniach Rządowych WTO (GPA),

- poprawa sytuacji w zakresie przestrzegania w Chinach praw własności intelektualnej poprzez zawarcie porozumienia o ochronie unijnych oznaczeń geograficznych.

Żadna z powyższych inicjatyw nie została zakończona w okresie prezydencji holenderskiej.

W trakcie toczących się dyskusji Polska postulowała zawarcie ambitnego porozumienia inwestycyjnego, obejmującego nie tylko ochronę inwestycji ale także dostęp do rynku. Chiny w kontaktach z UE podnosiły kwestię możliwości zawarcia umowy o wolnym handlu, jednak KE popierana przez zdecydowaną większość krajów członkowskich, w tym Polskę, nie przewiduje w najbliższym czasie rozpoczęcia kompleksowych rozmów z Chinami w tej sprawie. Możliwe i pożądane są natomiast negocjacje kolejnych porozumień sektorowych, analogicznych do umowy inwestycyjnej.

Mercosur (Argentyna, Brazylia, Paragwaj, Urugwaj i Wenezuela)

W dniu 11 maja 2016 r. nastąpiła wymiana kompleksowych ofert dostępu do rynku towarów, usług i zamówień publicznych pomiędzy UE i Mercosur. Wymiana ta poprzedzona była intensywną dyskusją pomiędzy KE i państwami członkowskimi UE. Szereg państw, w tym Polska, negatywnie odniosło się do planów wymiany ofert oraz do zakresu oferty UE.

Polska przedstawiała stanowisko, iż przed wznowieniem negocjacji należy przeprowadzić pogłębioną ocenę warunków ponownego rozpoczęcia rozmów. KE powinna przeprowadzić, także dodatkową analizę wpływu umowy na państwa członkowskie UE, jak również wskazać kierunki zmian kompensujących ewentualne koszty. Polska wskazywała również na potencjalne zagrożenia, jakie mogą wynikać z otwarcia unijnego rynku na import towarów rolnych z krajów Mercosur. Ponadto Polska podkreśliła konieczność uwarunkowania koncesji dla Mercosuru eliminacją barier pozataryfowych oraz przestrzeganiem unijnych standardów, w tym w zakresie dobrostanu zwierząt. Polska negatywnie oceniła asymetryczności zobowiązań UE i Mercosur w dziedzinie zamówień publicznych.

Na wniosek kilku krajów członkowskich, w tym Polski, KE zobowiązała się do przedstawienia analizy skumulowanego wpływu negocjowanych FTA na sektor rolny UE.

Meksyk

Podczas prezydencji holenderskiej kontynuowane były prace nad przedstawionym przez KE w grudniu 2015 r. projektem dyrektyw negocjacyjnych dotyczących modernizacji Globalnej Umowy UE – Meksyk. Komitet Polityki Handlowej w pierwszym kwartale 2016 r. wypracowywał treść handlowej części tych dyrektyw.

W części handlowej mandat przewidywał unowocześnienie dotychczas obowiązującej strefy wolnego handlu, która funkcjonowała w sposób ograniczony i de facto zawężona była do liberalizacji handlu towarami przemysłowymi. W tym zawężonym zakresie nie działała ona wydajnie z uwagi na istniejące pozataryfowe bariery w handlu.

W wyniku dyskusji większość polskich postulatów została uwzględniona w finalnej wersji mandatu, w szczególności w odniesieniu do wrażliwości sektora rolnego, gdzie uzyskano zapewnienie, iż żadna forma ograniczenia liberalizacji importu nie jest a priori wykluczona oraz zachowano możliwość stosowania klauzuli ochronnej. Explicite została wyłączona możliwość odniesienia do sankcji karnych w obszarze ochrony praw własności intelektualnej. Wzmocniono zapisy dotyczące stosowania zasady ostrożności w zakresie unijnej legislacji dot. bezpieczeństwa żywności, ochrony zdrowia itp.

W ogólnej dyskusji najbardziej kontrowersyjnymi kwestiami okazały się sprawy związane z ochroną inwestycji oraz kwestia podejścia do kumulacji w regułach pochodzenia towarów. W odniesieniu do ochrony inwestycji linia sporu przebiegała między zwolennikami odniesienia do zaproponowanego przez KE sądu inwestycyjnego a zwolennikami bardziej ogólnych zapisów. Kompromis osiągnięto poprzez ogólne odniesienie do sądu inwestycyjnego. Niektóre delegacje, na czele z HU zgłosiły ogólne

zastrzeżenie co do umieszczenia kwestii ochrony inwestycji w umowie. Kwestia ta zostanie rozwiązana na poziomie politycznym na późniejszym etapie.

Afryka, Karaiby i Pacyfik (AKP)

Poszczególne kraje AKP negocjują z Unią Europejską porozumienia o partnerstwie gospodarczym (EPA, ang. *Economic Partnership Agreement*), mające regulować wzajemne relacje handlowe i gwarantować wzajemny, choć niekoniecznie symetryczny, dostęp do rynku. Polska, z punktu widzenia relacji handlowych, wyrażała poparcie dla procesu zawierania porozumień EPA z krajami AKP, przy równoczesnym uwzględnieniu wrażliwych elementów (kwestie cukru, etanolu, wybranych towarów rolnych). Opowiadała się za tworzeniem ram prawnych, które gwarantowałyby stosowanie także przez kraje rozwijające się międzynarodowych standardów handlu. W czerwcu 2016 r. podpisano umowę EPA z państwami Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju (SADC) oraz planowane jest podpisanie umowy z państwami Partnerskimi Wspólnoty Wschodnioafrykańskiej (EAC).

Wielostronne negocjacje handlowe w ramach Światowej Organizacji Handlu.

Prace na forum Światowej Organizacji Handlu (WTO) koncentrowały się w pierwszym półroczu 2016r. na wypracowaniu przyszłego programu prac. Dyskusja nad programem prac była stałym przedmiotem obrad Komitetu Polityki Handlowej podczas prezydencji holenderskiej. Mając na względzie wstępny charakter prac w Genewie, dopiero w II kw. 2016 r. KE przygotowała dokumenty bazowe, które pozwoliły na rozpoczęcie w ramach UE dyskusji o priorytetach unijnych przyszłych działań w WTO.

Prace w Genewie nie wyszły ciągle poza wstępną fazę analityczną i właściwe negocjacje rozpoczną się po przerwie wakacyjnej. Wtedy też wypracowane zostaną, w dyskusji między krajami członkowskimi a KE, propozycje negocjacyjne UE. UE we wstępnych rozmowach w WTO podkreśla, że nowa agenda powinna obejmować zarówno tematy wybrane z agendy toczącej się Rundy z Doha (DDA), jak i tzw. „nowe tematy”, a przyszły program prac powinien obejmować wszystkie sektory negocjacji.

Na forum unijnego Komitetu Polityki Handlowej Polska podkreślała potrzebę określenia takiego zakresu przyszłych negocjacji, który nie ograniczałby się wyłącznie do kwestii rolnych i zawierał również inne elementy istotne dla naszej gospodarki, takie jak restrykcje w eksporcie i bariery techniczne w handlu. Podkreślała, że w kwestiach rolnych UE powinna kierować się ogólną zasadą, że przyszłe uzgodnienia nie powinny ograniczać prawa UE do kształtowania polityki rolnej w zakresie wsparcia wewnętrznego w ramach wspólnej polityki rolnej (WPR).

Negocjacje plurilateralnego porozumienia o handlu usługami – TiSA.

W pierwszej połowie 2016 r. prace nad plurilateralnym Porozumieniem w sprawie handlu usługami (*Trade in Services Agreement - TiSA*), negocjowanym poza systemem WTO, zostały zaawansowane, głównie za sprawą dużego zaangażowania UE m.in. podczas organizowanych przez nią rund negocjacyjnych. Ostatnia runda odbyła się w dniach 26 maja - 3 czerwca 2016 r.

TiSA jako Porozumienie oparte na Układzie Ogólnym w sprawie Handlu Usługami (GATS) z 1995 r. obejmuje swoim zakresem wszystkie sektory usługowe oraz wszystkie sposoby świadczenia usług. Na obecnym etapie przedstawione zostały wstępne oferty usługowe przez prawie wszystkich członków TiSA. Polska wyrażała poparcie dla negocjacji TiSA ze względu na relatywnie silny sektor usługowy. Na forum UE, Polska przedstawiała swoje interesy ofensywne zwłaszcza w odniesieniu do sektora usług profesjonalnych, w tym w szczególności usług dla biznesu. Polska zabiegała także o zabezpieczenie interesów defensywnych, takich jak usługi audiowizualne, kulturalne, usługi publiczne, w tym w szczególności usługi zdrowotne i edukacyjne, a także usługi tradycyjnie regulowane umowami dwustronnymi, jak np. transport drogowy i lotniczy.

Negocjacje plurilateralnego porozumienia WTO o liberalizacji towarów środowiskowych (EGA).

W pierwszej połowie 2016 r. na forum unijnym kontynuowano dyskusję nad nową inicjatywą liberalizacji towarów środowiskowych, z możliwym uwzględnieniem kwestii usług środowiskowych i pozataryfowych barier w handlu.

Podstawą toczących się negocjacji była tzw. *Lista Przewodniczącego*, na której znalazły się towary ważne dla poszczególnych stron negocjacji. Polska w trakcie toczących się prac wielokrotnie podkreślała, iż negocjacje nie powinny podlegać rowery, których Polska jest trzecim największym producentem w Europie. Stanowisko to podzieliła większość państw członkowskich UE. Należy jednak zaznaczyć, iż najważniejszym państwem opowiadającym się za włączeniem rowerów na *Listę* są Chiny. KE w ramach negocjacji tego porozumienia przykładała szczególną uwagę do rozmów z Chinami, organizując seminaria i spotkania w Chinach celem przybliżenia stanowiska UE.

Renegocjacje plurilateralnego porozumienia WTO o handlu elektroniką (ITA)

Po zakończeniu, w grudniu 2015 r., prac na forum WTO w sprawie renegocjacji plurilateralnego porozumienia o handlu produktami technologii informacyjnej (*Information Technology Agreement – ITA*), w pierwszym półroczu 2016 r. trwały prace techniczne na forum UE i WCO (Światowa Organizacja Celna) dotyczące przełożenia wynegocjowanego porozumienia na zapisy unijnej taryfy celnej, w pełni oddające zakres towarowy wynegocjowanego Porozumienia ITA II. W ramach tych prac Polska zabiegała o to aby, poprzez niewłaściwą implementację nie zaprzepaścić sukcesu negocjacyjnego uwzględniającego interesy gospodarcze Polski i nie obniżyć cła dla produktu ważnego dla Polski (np. telewizory). Dla Polski rewizja postanowień ITA miała istotne znaczenie z uwagi na strukturę gospodarki naszego kraju, w szczególności rozbudowany sektor produkujący elektronikę użytkową oraz inne urządzenia wykorzystujące komponenty elektroniczne. Zagregowana wartość rocznej produkcji RTV i AGD w Polsce szacowana jest na 13-14 mld EUR. Głównym rynkiem zbytu dla zlokalizowanych w Polsce producentów jest rynek Unii Europejskiej.

Postępowania ochronne (antysubsydia i antydumping)

Dzięki ścisłej współpracy z polskimi producentami, Polska na forum UE podejmowała konkretne kroki przeciwdziałające nieuczciwym praktykom handlowym ze strony dostawców pozaunijnych, takim jak dumping czy niedozwolone subsydia eksportowe. Efektem tych działań jest zniwelowanie przewagi uzyskiwanej w nieuczciwy sposób i przywrócenie równych zasad konkurencji na rynku światowym. Prowadzone były także działania, których celem jest ochrona polskich eksporterów przed środkami wprowadzanymi przez kraje spoza UE.

W pierwszym półroczu 2016 r. wszczęto 17 nowych postępowań ochronnych. Obecnie toczy się 40 różnego rodzaju postępowań ochronnych.

Z punktu widzenia interesów polskiego przemysłu, szczególnie istotne są aktualnie obowiązujące cła antydumpingowe lub antysubsydyjne na import następujących towarów: rowerów i części rowerowych z Chin, saletry amonowej z Rosji, zastawy stołowej i kuchennej z porcelany z Chin, kukurydzy z Tajlandii, żelazokrzemu z Rosji i Chin, stali powlekanej organicznie z Chin, łączników rur i przewodów rurowych z Chin i Tajlandii, rur spawanych z Rosji, Białorusi i Chin, rur bez szwu z Chin, płytek ceramicznych z Chin, pstrąga tęczowego z Turcji, elementów złącznych z Chin.

Niewątpliwymi sukcesami Polski w pierwszym półroczu 2016 r., w ramach współpracy polskiego przemysłu z rządem RP, było doprowadzenie do wszczęcia postępowania antydumpingowego na pręty zbrojeniowe z Białorusi oraz doprowadzenie do wejścia w życie na początku czerwca 2016 r. unijnego nadzoru importu wyrobów stalowych z krajów pozaunijnych, w celu analizy sytuacji w imporcie stali do UE. Taka analiza może zakończyć się wszczęciem postępowania ochronnego i wprowadzeniem środków ochronnych.

Obniżenie unijnych ceł ze względów gospodarczych

Przy ścisłej współpracy z polskimi producentami, Polska podejmowała na forum UE działania mające na celu obniżenie kosztów importu zaopatrzeniowego surowców i komponentów (zawieszenie ceł albo preferencyjne kontyngenty taryfowe) z krajów pozaunijnych do dalszego przerobu i produkcji wyrobów gotowych. Procesom tym towarzyszyło przeciwdziałanie wnioskom innych państw członkowskich UE o obniżenie ceł na import towarów produkowanych w Polsce. Dzięki obniżeniu obciążeń celnych w odniesieniu do surowców i komponentów do produkcji, polskie firmy mogą kupić niedostępne w UE materiały z krajów trzecich po obniżonych lub zerowych stawkach celnych. Rozwiązanie to jest wsparciem dla rozwoju firm, zwiększając ich konkurencyjność na rynku i możliwość tworzenia nowych miejsc pracy.

W okresie prezydencji holenderskiej kontynuowano prace nad regulacjami wchodzącymi w życie z dniem 1 lipca 2016 r. (w ramach tych prac uwzględniono 12 z 14 wnioskowanych przez Polskę towarów). Ponadto w ramach prac nad rundą 1 lipca 2016 r., Polska złożyła 3 sprzeciwy do wniosków innych państw członkowskich UE oraz do obowiązujących już regulacji, z uwagi na zidentyfikowanie w Polsce produkcji towarów objętych tymi wnioskami. Polska udzieliła też poparcia dla trzech wniosków innych krajów członkowskich UE jako zgodnego również z interesem krajowych producentów (soczewki okularowe, różne rodzaje polietylenów).

W okresie prezydencji holenderskiej, rozpoczęły się także prace nad zawieszeniem poboru ceł i kontyngentami taryfowymi UE, które wejdą w życie z dniem 1 stycznia 2017 r. (13 wniosków polskich firm o obniżenie obciążeń celnych na import z krajów pozaunijnych komponentów dla przemysłu, motoryzacyjnego i przemysłu materiałów ogniotrwałych). Prace te będą kontynuowane również w drugiej połowie 2016 r.

Dostęp do rynków krajów trzecich

W okresie prezydencji holenderskiej Polska zaangażowana była w bieżące działania na forum UE w zakresie znoszenia barier (taryfowych, pozataryfowych) w dostępie do rynków krajów trzecich, które ograniczają dostęp dla unijnego, w tym polskiego eksportu. Wg stanu na czerwiec 2016 r., zestawienie w unijnej bazie barier w dostępie do rynków krajów trzecich (MADB, ang. akronim od *Market Access Database*) wskazuje na 43 kraje, zidentyfikowane jako stosujące bariery w dostępie do rynku, istotne dla unijnego eksportu. Wskazane kraje stosują łącznie 373 różnego rodzaju bariery w poszczególnych sektorach (lista obejmuje tylko oficjalnie zgłoszone bariery).

Działania Polski znacząco przyczyniły się do znoszenia barier przez kraje trzecie stosowanych wobec unijnego, w tym polskiego, eksportu. Polska na bieżąco przekazywała także informacje w zakresie zidentyfikowanych barier do KE, która w oparciu o informacje ze strony państw członkowskich UE publikuje corocznie osiągnięcia w tym zakresie w ramach raportów UE: a) dotyczących potencjalnych środków protekcyjnych wprowadzanych przez kraje trzecie wobec unijnego eksportu, b) dot. barier w handlu i inwestycjach w dostępie do rynków krajów trzecich. Z uwagi na interesy polskiego biznesu, w okresie prezydencji holenderskiej w sposób szczególny Polska zaangażowała się m.in. w kwestie eliminacji ograniczeń w imporcie cementu przez Rosję i Białoruś oraz restrykcyjnych wymogów w dostępie do Białorusi na płyty kartonowo-gipsowe; eliminacji restrykcji w używaniu określonych niebezpiecznych substancji w sprzęcie oświetleniowym przez Zjednoczone Emiraty Arabskie; obowiązkowych restrykcyjnych standardów w imporcie do Chin mebli; restrykcyjnych wymogów w imporcie opon przez Indie i Arabię Saudyjską; ograniczeń w imporcie do Chin kosmetyków. Działania te przekładają się na poprawę warunków eksportu także dla polskich produktów, usług, inwestycji.

Stosowanie zreformowanego GSP

Podczas prezydencji holenderskiej Polska aktywnie brała udział w pracach KE dotyczących stosowania zreformowanego Ogólnego Systemu Preferencji Taryfowych (ang. *Generalised Scheme of*

Preferences, unijny jednostronny system preferencji celnych dla krajów rozwijających się i najstabiliej rozwiniętych).

W tym okresie Polska wzięła udział w pracach nad aktami delegowanymi dotyczącymi m.in. przyjęcia do grona beneficjentów szczególnego rozwiązania motywacyjnego dotyczącego zrównoważonego rozwoju i dobrych rządów (GSP+) nowego kraju, tj. Kirgistanu. Kolejnym potencjalnym beneficjentem zarówno rozwiązania ogólnego GSP oraz GSP+ jest Sri Lanka. Ponadto zainicjowano prace nad coroczną weryfikacją listy beneficjentów. Z uwagi na rozpoczęcie stosowania umowy o wolnym handlu z UE, z grupy beneficjentów rozwiązania ogólnego GSP zostanie wyłączona Ukraina (po upływie dwuletniego okresu przejściowego).

Prace legislacyjne w ramach polityki handlowej

Polska na forum UE uczestniczyła w dyskusji nad *rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające unijny system certyfikacji własnej w zakresie należytej staranności w łańcuchu dostaw odpowiedzialnych importerów cyny, tantalu i wolframu, ich rud oraz złota, pochodzących z obszarów dotkniętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka*.

Głównym celem projektu rozporządzenia jest ograniczenie finansowania ugrupowań zbrojnych i sił bezpieczeństwa z dochodów pochodzących z eksploatacji wskazanych minerałów na obszarach dotkniętych rebeliami i konfliktami zbrojnymi oraz obszarach wysokiego ryzyka. Odnośnie do szczegółowych rozwiązań Polska opowiadała się za wprowadzeniem dobrowolnego systemu certyfikacji oraz wyraziła gotowość do ewentualnego zaakceptowania systemu obowiązkowego, ale tylko w odniesieniu do segmentu przemysłu *up-stream*. Ponadto, Polska wniosowała o wydłużenie okresu przejściowego na wdrożenie przedmiotowej regulacji.

Polska na forum UE uczestniczyła również w dyskusji nad projektem *rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1236/2005 w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania*. Komisja uwzględniła uwagi zgłaszane przez Polskę w zakresie definicji tortur, innego okrutnego, niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania. KE odstąpiła od propozycji zmian tych definicji i pozostawiła je w brzmieniu zbliżonym do obecnie obowiązującego. Również uwagi zgłaszane przez Polskę dot. zakresu przedmiotowego rozporządzenia zostały uwzględnione. Polska informowała KE, że będzie potrzebowała okresu przejściowego na wdrożenie rozporządzenia do polskiego systemu prawnego.

4.4 Transport

Transport lotniczy

Od stycznia do czerwca 2016 r. Rada prowadziła intensywne negocjacje w sprawie *projektu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Unii Europejskiej ds. Bezpieczeństwa Lotniczego oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 216/2008 Parlamentu Europejskiego i Rady*. W efekcie tych prac, podczas posiedzenia Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii w dniu 7 czerwca 2016 r. w Luksemburgu Rada przyjęła zaprezentowane przez prezydentkę holenderską sprawozdanie z postępu prac nad tym projektem.

W opinii Polski sprawozdanie prawidłowo odzwierciedla stan negocjacji. Polska ocenia, że osiągnięto już wiele w zakresie prac nad stanowiskiem Rady do projektu rozporządzenia, natomiast w projekcie pozostają jeszcze sprawy wymagające pogłębionej dyskusji oraz doprecyzowania. W opinii Polski szczególnie istotne podczas prac nad projektem były takie kwestie jak zmniejszenie zakresu spraw, które miałyby być regulowane aktami delegowanymi, finansowanie EASA z opłat nawigacyjnych,

zasady wykorzystania dronów do celów cywilnych, wprowadzenie mechanizmu przenoszenia kompetencji - z władz lotniczych państw członkowskich na rzecz EASA - w obszarze certyfikacji i bieżącego nadzoru.

W pierwszym półroczu 2016 r. Rada pracowała także nad treścią mandatów negocjacyjnych dla Komisji Europejskiej upoważniających do negocjowania w imieniu UE kompleksowych umów o transporcie lotniczym z państwami ASEAN, Katar, Zjednoczonymi Emiratami Arabskimi oraz Turcją.

Propozycje Polski zgłaszane w ramach prac nad treścią mandatów odnosiły się do kluczowych zagadnień, wokół których toczyła się dyskusja – klauzule dotyczące wygaśnięcia upoważnień do negocjacji dla Komisji oraz zakres tzw. wolności lotniczych, jakie miałyby znaleźć się w poszczególnych umowach. Polsce zależało na wypracowaniu takich rozwiązań, które mogłyby zostać przyjęte przez wszystkie państwa członkowskie UE. W efekcie prac grupy roboczej wypracowane zostały kompromisowe zapisy do tych mandatów. W związku z czym, podczas posiedzenia Rady, Polska mogła poprzeć treść odpowiednich decyzji Rady.

Dla Polski istotnym elementem prac w Radzie było odwołanie się przez prezydencję holenderską w komunikacie po szczycie lotniczym w Amsterdamie 20-21 stycznia 2016 r. do kwestii zwiększenia dostępności transportu lotniczego nie tylko w Unii Europejskiej ogółem, ale także w poszczególnych jej regionach.

Prezydencja holenderska kontynuowała także prace w ramach współpracy z Organizacją Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) koordynując wypracowywanie stanowiska UE w ramach przygotowań do 207 sesji Rady ICAO oraz 39 sesji Zgromadzenia ICAO. Dominującym tematem w przygotowywanym stanowisku Unii Europejskiej w ICAO była kwestia globalnego mechanizmu redukcji gazów cieplarnianych (GMBM).

Istotnymi elementami stanowiska UE odnośnie globalnego mechanizmu redukcji gazów cieplarnianych (GMBM) będą między innymi proponowane przez Polskę elastyczne i wielowariantowe podejście UE do negocjacji z partnerami nie będącymi w UE; wyeliminowanie dublowania się systemów redukcyjnych CO₂ (globalnego i europejskiego).

Prezydencja holenderska prowadziła również prace w zakresie koordynacji wspólnego stanowiska Unii Europejskiej w odniesieniu do decyzji, które mają zostać przyjęte przez Stałą Komisję Eurocontrol w odniesieniu do usług scentralizowanych. Polska po zmianach naniesionych do projektu decyzji przez grupę roboczą popiera jej treść.

Transport kolejowy

IV pakiet kolejowy

W czasie prezydencji holenderskiej zakończono prace nad finalnym tekstem projektów aktów prawnych, wchodzących w skład części politycznej IV Pakietu Kolejowego:

- dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającą dyrektywę 2012/34/UE ws. utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych kolejowych przewozów pasażerskich oraz zarządzania infrastrukturą kolejową;
- rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 w odniesieniu do otwarcia rynku krajowych usług kolejowego transportu pasażerskiego;
- rozporządzeniem uchylającym rozporządzenie Rady (EWG) nr 1192/69 ws. wspólnych zasad normalizujących rachunkowość przedsiębiorstw kolejowych.

W zakresie projektu zmiany rozporządzenia nr. 1370/2007, uwzględniono polskie postulaty, dotyczące przede wszystkim: utrzymania możliwości bezpośredniego udzielania zamówień na świadczenie usług użyteczności publicznej (PSO) w określonych przypadkach, utrzymano korzystną dla Polski definicję „władz lokalnych”, umożliwiającą przydzielanie bezpośrednio przez samorządy

województw umów PSO podmiotom wewnętrznym (utworzonym przez siebie spółkom przewozowym, takim jak Koleje Mazowieckie czy Koleje Wielkopolskie) oraz zapewniono możliwości realizacji już zawartych długookresowych umów PSO (przez czas, na który zostały zawarte).

Natomiast w odniesieniu do projektu zmiany dyrektywy nr. 2012/34/EU, zrealizowano zasadniczy postulat Polski, którym było niewprowadzenie przepisów wymagających przeprowadzenia radykalnych, kosztownych i czasochłonnych zmian strukturalnych na rynku kolejowym w Polsce, wymagających wprowadzenia pełnego rozdziału pomiędzy zarządcę infrastruktury a przedsiębiorstwa kolejowe oraz pomiędzy zarządcę a spółki utrzymaniowe. Ponadto, z inicjatywy Polski, uzgodniony projekt dyrektyw zawiera wyłącznie sieci regionalnych o szerokości toru różnej od dominującej sieci państw członkowskich UE (w Polsce dotyczy to spółki PKP LHS) z zakresu stosowania dyrektywy, czyli z obowiązku rozdzielenia zarządzania infrastrukturą od prowadzenia przewozów kolejowych.

W zakresie rozporządzenia ws. normalizacji rachunków, Polska mogła poprzeć uchylenie tego aktu prawnego, ponieważ płatności kompensacyjne, na podstawie uchylanego rozporządzenia dokonywane przez państwo na rzecz zarządcy infrastruktury, będą dozwolone w oparciu o inną podstawę prawną (dyrektywę 2012/34 ws. utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego).

Uzgodnione przepisy części politycznej IV pakietu kolejowego stanowią ważny krok na drodze do ukończenia jednolitego europejskiego rynku kolejowego, zapewniając jednocześnie wystarczającą elastyczność państwom członkowskim UE, tak aby mogły one wybrać najbardziej efektywne rozwiązania, dostosowane do specyfiki ich rynku.

Postęp w części politycznej IV pakietu kolejowego, wpłynął na sprawne zatwierdzenie przez Parlament Europejski porozumienia osiągniętego z Radą UE oraz opublikowanie w Dzienniku Urzędowym UE w dn. 26 maja 2016 r. aktów prawnych, wchodzących w skład części technicznej IV pakietu kolejowego:

- rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ws. Agencji Kolejowej UE i uchylającym rozporządzenie (WE) 881/2004;
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ws. interoperacyjności systemu kolei w UE;
- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ws. bezpieczeństwa kolei.

Hałas na kolei

W następstwie opublikowanego przez Komisję Europejską dokumentu roboczego⁹, prezydencja holenderska podjęła wątek ograniczania hałasu generowanego przez pociągi towarowe, zwracając uwagę, że jest to temat wymagający dalszych prac. Polska opowiedziała się za niewprowadzaniem na poziomie europejskim dalszych rozwiązań legislacyjnych dotyczących kwestii hałasu, ponieważ wymiana taboru towarowego na cichszy dokonuje się już w sposób naturalny, a rozwiązania proponowane przez Komisję stanowiłyby nadmierne obciążenie finansowe branży oraz groziłyby zmniejszeniem konkurencyjności transportu kolejowego względem innych gałęzi transportu. Kwestia ta była również poruszona w Deklaracji dot. rozwoju kolejowych korytarzy transportowych RFC, przyjętej podczas konferencji TEN-T Days 2016 w Rotterdamie.

Transport drogowy

Harmonizacja techniczna w transporcie drogowym

Podczas prezydencji holenderskiej rozpoczęte zostały prace nad *rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów*. Polska aktywnie uczestniczy w posiedzeniach Grupy Roboczej Rady ds. harmonizacji technicznej, gdzie omawiany jest projekt.

⁹ SWD (2015) 300 final

Sprawy socjalne w transporcie drogowym

Prezydencja holenderska kontynuowała dyskusję na temat wymiaru socjalnego transportu, z utrzymującą się silną polaryzacją stanowisk państw członkowskich UE (z jednej strony – państw uzależniających dalszą liberalizację transportu od harmonizacji przepisów socjalnych, z drugiej natomiast – państw uznających postulaty ochrony praw socjalnych, jednakże przy poszanowaniu swobód wspólnego rynku).

Polska konsekwentnie opowiadała się za zrównoważonym rozwojem transportu drogowego, z uwzględnieniem jego aspektu socjalnego, który nie zaburzy funkcjonowania wspólnego rynku i będzie zgodny z celami Białej Księgi transportowej z 2011 r. Wyrażała również zaniepokojenie wprowadzaniem przez niektóre państwa członkowskie UE środków o charakterze protekcyjnym w międzynarodowym transporcie drogowym, bez zważania na wątpliwości dotyczące legalności tych regulacji na gruncie prawa unijnego.

Kwestia płacy minimalnej w transporcie międzynarodowym jest również samodzielnym wątkiem w dyskusji nt. wymiaru socjalnego transportu. Z tego względu Polska kontynuowała działania interwencyjne przede wszystkim w sprawie niemieckiego prawa o płacy minimalnej (MiLoG) oraz francuskiej ustawy dot. wzrostu, aktywności i równych szans gospodarczych (tzw. ustawa Macrona), które są najbardziej kontrowersyjnymi przykładami regulacji ingerującej w swobodny przepływ usług transportowych w relacjach międzynarodowych.

W dniu 7 czerwca 2016 roku w Luksemburgu podczas posiedzenia Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (Transport), z inicjatywy Polski w sprawach różnych został podniesiony temat działań protekcyjnych niektórych państw członkowskich UE. Minister Infrastruktury i Budownictwa, Pan Andrzej Adamczyk, wyraził stanowisko, że przepisy wprowadzone we Francji i Niemczech podzielią unijny rynek transportowy, a na przewoźników nałożą biurokratyczne wymogi w nieuzasadniony sposób podwyższające koszty prowadzenia działalności gospodarczej. Stanowisko Polski spotkało się z dużym poparciem ze strony państw członkowskich UE. Polskę poparło 7 państw Europy Środkowo – Wschodniej (Węgry, Czechy, Litwa, Łotwa, Estonia, Rumunia i Bułgaria) oraz Hiszpania, Portugalia i Irlandia.

Na marginesie posiedzenia Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii w dniu 7 czerwca 2016 r., został przekazany wspólny list ministrów ds. transportu V4+ skierowany do Pani Violety Bulc, Komisarz ds. transportu, w którym sygnatariusze zaapelowali o podjęcie działań w celu uniknięcia fragmentyzacji rynku transportowego w UE. Wspólne oświadczenie zostało podpisane przez ministrów ds. transportu Bułgarii, Czech, Estonii, Węgier, Łotwy, Litwy, Malty, Polski, Rumunii, Słowacji i Słowenii.

Kwestie horyzontalne w transporcie

W dniach 14-15 kwietnia 2016 r. prezydencja holenderska zorganizowała w Amsterdamie nieformalne spotkanie ministrów ds. transportu i środowiska. Tematem przewodnim spotkania były „Innowacje przyszłości: Inteligentne i Zielone rozwiązania dla zrównoważonego transportu”.

Podczas sesji poświęconej Inteligentnej Mobilności (*Smart Mobility*) została przyjęta Deklaracja Amsterdamska pt. „*Cooperation in the field of connected and automated driving*”. Na wniosek Polski do tekstu Deklaracji zostały włączone odniesienia do problematyki niezawodności systemu sterowania pojazdów w świetle rosnącej liczby cyber-zagrożeń. Wśród wspólnych celów do osiągnięcia w Deklaracji Amsterdamskiej zostały wymienione: poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego, ochrona zdrowia ludzkiego, współpraca transgraniczna, wymiana informacji, innowacje, ochrona danych osobowych.

W tekście deklaracji zostały zdefiniowane działania do podjęcia przez państwa członkowskie UE, Komisję Europejską i przemysł w celu wsparcia wprowadzenia pojazdów skomunikowanych i automatycznych. Przyjęty tekst deklaracji wskazuje, że należy dążyć do przyjęcia europejskich ram dla

wprowadzenia takich pojazdów. Na prośbę Polski i innych państw członkowskich UE (Niemiec, Austrii, Rumunii, Grecji), aby nie wskazywać konkretnej daty, prezydencja holenderska wprowadziła zapis „jeśli to będzie możliwe do 2019 r.”

Podczas sesji poświęconej zrównoważonemu transportowi w przyszłości, odbyła się debata mająca zidentyfikować kluczowe obszary i konkretne działania, które miałyby być podjęte na poziomie krajów oraz UE dla zrealizowania wizji zero-emisyjnej mobilności w perspektywie 2050 roku. Debata wykazała, że zaproponowana przez Komisję i promowana przez kraje z wysokimi ambicjami w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych wizja nie jest jeszcze w pełni zaakceptowana na poziomie krajów. Przedstawiciele Polski wskazali, że kluczowe problemy, z którymi dziś boryka się transport, to ograniczone zdolności przepustowości infrastruktury transportowej, rosnące zapotrzebowanie na paliwa, wpływ transportu na środowisko i zmiany klimatu, powinny być inspiracją do poszukiwania nowych rozwiązań i technologii dla zabezpieczania potrzeb transportowych społeczeństwa oraz gospodarki. Podkreślili również, że Polska spodziewa się również istotnego wpływu automatyzacji pojazdów na ograniczenie negatywnego oddziaływania transportu drogowego na zdrowie i środowisko, a przede wszystkim na jakość powietrza i poziom hałasu.

W ramach prezydencji holenderskiej kontynuowane były prace nad wdrażaniem korytarzy sieci bazowej TEN-T, stanowiących najważniejsze połączenia transportowe w Unii Europejskiej. W ramach tych prac, koordynatorzy europejscy odpowiedzialni za poszczególne korytarze TEN-T kontynuowali prace nad przygotowaniem zaktualizowanych wersji planów pracy dla tych połączeń, które wyznaczać będą dalsze priorytety ich rozwoju. Dokumenty te zostaną przekazane państwom członkowskim UE do zaopiniowania w II połowie 2016 r.

Ponadto, w ramach prac w zakresie rozwoju sieci TEN-T wypracowany został szereg deklaracji odnoszących się do realizacji tej sieci. Dokumenty te zostały oficjalnie przyjęte podczas konferencji TEN-T Days 2016 w Rotterdamie w dniach 20-22 czerwca 2016 r.:

- Deklaracja dot. wymiaru zewnętrznego sieci TEN-T. W ramach tego dokumentu ministrowie ds. transportu potwierdzili konieczność rozszerzenia sieci kompleksowej i bazowej TEN-T na państwa Partnerstwa Wschodniego UE i Turcji, potwierdzając tym samym znaczenie polityki TEN-T na rzecz rozwoju nowoczesnego systemu transportu również w obszarze sąsiadującym z UE. Jednocześnie potwierdzono ustanowienie orientacyjnych map sieci kompleksowej TEN-T w regionie śródziemnomorskim.
- Deklaracja dot. projektu *Rail Baltica*. Ministrowie transportu Polski, Litwy, Łotwy, Estonii i Finlandii podpisali deklarację dotyczącą realizacji projektu kolejowego *Rail Baltica*. Jest ona wyrazem politycznego poparcia dla realizacji inwestycji kolejowych na tej linii.
- Deklaracja Rotterdamska ws. wdrażania transeuropejskiej sieci. Dokument ten zawiera najważniejsze, kluczowe rekomendacje zawarte w pięciu raportach Komisji Europejskiej dotyczących innowacji, inteligentnych systemów transportowych, multimodalności, wymiaru miejskiego oraz zewnętrznego TEN-T. Deklaracja zawiera również odniesienie do instrumentów finansowania tej sieci, w tym, wynegocjowane przez Polskę, odniesienie do funduszu spójności, który stanowi kluczowy instrument realizacji TEN-T.
- Deklaracja dot. rozwoju kolejowych korytarzy transportowych (ang. *Railway Freight Corridors*, RFC). W deklaracji tej zidentyfikowano cele i działania wymagające współpracy i koordynacji na poziomie europejskim, które sprzyjają rozwojowi zrównoważonego jednolitego europejskiego obszaru towarowego transportu kolejowego. Polska jest szczególnie zadowolona z uwzględnienia w tekście deklaracji konieczności uwzględniania odmiennej specyfiki państw członkowskich UE w temacie hałasu generowanego przez kolej.

W trakcie panelu konferencji TEN-T Days 2016 w Rotterdamie w dniach 20-22 czerwca 2016 r. podkreślono również znaczenie projektu *Via Carpatia* dla integracji systemu drogowego państw europejskich na osi północ – południe.

Via Carpatia to umowna nazwa korytarza transportowego łączącego w pierwotnej wersji kraje bałtyckie z krajami południowej Europy. Celem współpracy w ramach przedmiotowej inicjatywy jest intensyfikacja współpracy międzynarodowej państw zlokalizowanych na trasie przebiegu korytarza oraz rozwój gospodarczy regionów Polski Wschodniej. Polska wraz z innymi krajami Europy Środkowo-Wschodniej zaangażowana jest w rozwijanie tego międzynarodowego szlaku drogowego, który w ramach negocjacji wytycznych UE dla sieci TEN-T z Komisją Europejską w 2013 r. został uwzględniony jako element tej sieci. Na terenie Polski, w skład Via Carpatia wchodzi odcinki dróg: S61, DK8, S19 pomiędzy m. Budzisko, Suwałki, Białystok, Lublin, Rzeszów, Barwinek. W dniu 3 marca br. podpisano międzynarodową deklarację w sprawie dalszej współpracy w rozwoju korytarza oraz aktualizacji jego przebiegu. Celem deklaracji jest potwierdzenie wysokiej rangi korytarza, w związku z koniecznością zapewnienia środków europejskich w obecnej perspektywie oraz wpisaniem korytarza do sieci bazowej TEN-T na całym przebiegu, przy kolejnej aktualizacji sieci. Deklaracja jest potwierdzeniem priorytetu realizacji inwestycji wchodzących w skład Via Carpatia w krajowych programach inwestycyjnych. Ważnym elementem Deklaracji jest przystąpienie Ukrainy i Turcji do współpracy w zakresie Via Carpatia oraz otwarcie inicjatywy na inne kraje, w tym spoza UE. Pozwoli to na wzmocnienie współpracy w ramach partnerstwa wschodniego i wymiany gospodarczej z państwami Bliskiego Wschodu”.

Transport morski

Prezydencja holenderska rozpoczęła trilog między Parlamentem Europejskim, Komisją Europejską i Radą w sprawie *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego ramy w zakresie dostępu do rynku usług portowych oraz przejrzystości finansowej portów*. Polska brała aktywny udział w pracach grupy roboczej Rady ds. żeglugi, mających na celu wypracowanie mandatu do negocjacji. Podczas prac ww. grupy oraz negocjacji z Parlamentem Europejskim uwzględniono postulowaną przez Polskę propozycję dodania do projektowanego rozporządzenia przepisu o możliwości zadecydowania w prawie krajowym o stosowaniu lub nie, przewidzianych w rozporządzeniu ograniczeń w dostępie do rynku usług portowych. Prace w tym zakresie będą kontynuowane celem osiągnięcia porozumienia z Parlamentem Europejskim.

Żegluga śródlądowa

W okresie styczeń-czerwiec 2016 r. trwały również prace nad *dyrektywą w sprawie wzajemnego uznawania kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej oraz uchylającą dyrektywę Rady 96/50 i dyrektywę Rady 91/672/EWG*. Polska co do zasady popiera ujednoczenie wymagań w zakresie szkolenia marynarzy, uzyskiwania dokumentów kwalifikacyjnych w żegludze śródlądowej oraz ich wzajemnego uznawania na terenie wszystkich państw członkowskich UE. Takie rozwiązanie uprości sytuację prawną marynarzy śródlądowych, którzy świadczą pracę na statkach uprawiających żeglugę po europejskich śródlądowych drogach wodnych. Obecna sytuacja członków załóg statków, którzy uprawiają żeglugę na śródlądowych drogach wodnych państw członkowskich UE, jest skomplikowana prawnie. Fakt uzyskania uprawnień w jednym kraju nie zawsze przekłada się na możliwość zajmowania równorzędnego stanowiska w innym kraju. Zgodnie z obecnie obowiązującym systemem prawnym we Wspólnocie, jedynym dokumentem kwalifikacyjnym w żegludze śródlądowej uznawanym we wszystkich państwach członkowskich UE jest patent kapitana żeglugi śródlądowej. Sprawy te reguluje dyrektywa 96/50/WE *w sprawie harmonizacji warunków uzyskiwania krajowych patentów kapitanów łodzi do celów przewozu towarów i pasażerów śródlądowymi drogami wodnymi we Wspólnocie*. Pozostałe dokumenty kwalifikacyjne nie są wzajemnie uznawane. Zharmonizowanie procedur szkolenia marynarzy oraz wypracowanie wspólnych rozwiązań prawnych w tym zakresie będzie miało korzystny wpływ na rozwój żeglugi śródlądowej w Europie. Rada ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii na posiedzeniu w dniu 7 czerwca 2016 r. przyjęła podejście ogólne w zakresie ww. dyrektywy, o które postulowała również Polska.

W latach 2015-2016 Polska brała czynny udział w pracach Grupy Roboczej do spraw żeglugi (Shipping Working Party) na projektem *Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającej wymagania techniczne mające zastosowanie do statków żeglugi śródlądowej i uchylającej dyrektywę 2006/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady*. Proponowane w projekcie zapisy ujednociające wymagania techniczne dla statków żeglugi śródlądowej z wymaganiami technicznymi mającymi zastosowanie do statków pływających po Renie ustanowionych przez Centralną Komisję Żeglugi na Renie (CKZR) przyczynią się do zharmonizowanego stosowania zasad w zakresie przepisów technicznych dla statków. W szczególności zasady te będą miały zastosowanie w zakresie wystawiania świadectw technicznych dla statków żeglugi śródlądowej, które obowiązywać będą na wszystkich śródlądowych drogach wodnych w UE.

4.5 Ochrona środowiska

W okresie prezydencji holenderskiej trwały prace nad projektem *dyrektywy w sprawie redukcji krajowych emisji niektórych rodzajów zanieczyszczenia atmosferycznego oraz zmiany dyrektywy 2003/35/WE (NEC)* i miały formę nieformalnych rozmów trójstronnych z udziałem przedstawicieli Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji Europejskiej (trilogi). W rezultacie czterech trilogów została uzgodniona większość kwestii technicznych. Zgodnie ze stanowiskiem Rządu RP podtrzymano sprzeciw wobec ustanawiania zobowiązań do redukcji metanu. Zdaniem Polski emisje tego gazu jako jednego z gazów cieplarnianych są już regulowane w przepisach dotyczących zmian klimatu.

Prezydencji nie udało się rozwiązać kluczowej sprawy dotyczącej przyjęcia poziomu celu głównego dyrektywy, jakim jest ograniczenie liczby przedwczesnych zgonów spowodowanych zanieczyszczeniem powietrza w Europie, a co za tym idzie wysokości krajowych zobowiązań do redukcji emisji (kwestie uregulowane w załączniku II projektu). Prezydencja holenderska dążąc do przyjęcia porozumienia z Parlamentem Europejskim, który opowiadał się za zwiększeniem poziomu ambicji do 52%, przedstawiła państwom członkowskim UE propozycję załącznika II skalkulowanego na poziomie 50%. Jednakże państwa członkowskie UE, prezentując stanowisko zbieżne ze stanowiskiem Polski, sprzeciwiły się takiemu rozwiązaniu i w drodze konsensusu przyjęto ambicję na poziomie podejścia ogólnego z 2015 r. (poziom 48%), z zastrzeżeniem możliwości zwiększenia poziomu ambicji do 49%. W rezultacie w mandacie prezydencji do rozmów z Parlamentem, dzięki staraniom Polski, znalazły się następujące, zgodne ze stanowiskiem Rządu RP, wartości zobowiązań dla Polski do redukcji emisji substancji objętych dyrektywą: tlenków azotu (NO_x) – 39%, dwutlenku siarki (SO₂) – 69%, amoniaku (NH₃) – 17%, niemetanowych lotnych związków organicznych (NMVOC) – 26%, a także pyłu zawieszonego o średnicy do 2,5 µm (PM_{2.5}) – 54%. Wartości te są zgodne ze stanowiskiem Polski i odzwierciedlają zwiększony poziom ambicji (49%).

Pomimo udzielenia prezydencji mandatu obejmującego modyfikację załącznika II w kierunku oczekiwań Parlamentu w trakcie czwartego trilogu, negocjacje nie zakończyły się sukcesem z powodu braku konsensusu pomiędzy Parlamentem a Radą co do celów średniookresowych dyrektywy wyznaczonych na rok 2025. Rada, zgodnie ze stanowiskiem Polski i Komisji Europejskiej, opowiadała się jedynie za indykatywnym charakterem tych celów, jednakże Parlament domagał się ustanowienia prawnie wiążących celów na rok 2025.

Podczas Rady ds. Środowiska w dn. 20 czerwca 2016 r. większość państw członkowskich, w tym Polska, poparły starania prezydencji w kierunku uzyskania porozumienia z Parlamentem Europejskim w I czytaniu, z zastrzeżeniem że zwiększenie poziomu do ok. 49% było bardzo trudnym kompromisem ze względu na wysokie koszty dostosowawcze. 21 czerwca 2016 r. odbył się piąty trilog, podczas którego dokończono negocjacje przerwane na poprzednim trilogu. Parlament nie przyjął proponowanego przez Radę poziomu ambicji, domagając się zwiększenia celu dyrektywy do poziomu 50%. Uzgodniono natomiast indykatywny charakter dla celów średniookresowych na rok 2025.

Na posiedzeniu COREPER I w dn. 29 czerwca 2016 r. prezydencja przedstawiła nową propozycję kompromisową opartą o cel ogólny dyrektywy w wysokości 49,6%. Polsce zostało narzucone zwiększenie zobowiązania do SO₂ o 3% w stosunku do wartości odpowiadającym 49% poziomowi ambicji. Jednakże po negocjacjach podjętych przez Polskę, wartość ta została obniżona do 1% tj. zobowiązanie dla SO₂ wyniosło 70%, kosztem podniesienia zobowiązania dla PM_{2.5} o 4% tj. do 58%. Wynegocjowane wartości zobowiązań są zgodne ze stanowiskiem Polski dla poziomu ambicji 50%. Prezydencja uzyskała zgodę większości państw członkowskich UE na przedstawienie Parlamentowi tej propozycji jako ostatecznego porozumienia w sprawie dyrektywy NEC. Polska wraz z HU, RO, AT, DK, LT, sprzeciwiła się propozycji ze względu na nierealistyczne w jej ocenie poziomy redukcji emisji związków ujętych w dyrektywie i związane z tym nieproporcjonalnie wysokie koszty dostosowawcze dla gospodarki. Prezydencja została skrytykowana przez większość państw członkowskich w tym Polskę ze względu na brak przejrzystości procesu, nierówne traktowanie państw członkowskich w wyznaczaniu poziomów zobowiązań oraz narzucanie zobowiązań wykraczających poza ich możliwości. Ostatecznie w dniu 30 czerwca Przewodniczący Komisji ds. Środowiska Parlamentu Europejskiego poinformował o akceptacji propozycji przez Panią poseł sprawozdawcę. Kolejne kroki, konkludujące procedowanie, zostaną podjęte w czasie prezydencji słowackiej.

Prezydencja holenderska rozpoczęła prace nad przedstawionymi w lutym 2016 r. *projektem rozporządzenia w sprawie rtęci oraz uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1102/2008 w sprawie zakazu wywozu rtęci metalicznej, niektórych związków i mieszanin rtęci oraz bezpiecznego składowania rtęci metalicznej*, a także *projektem decyzji Rady w sprawie przyjęcia Konwencji Minamata dotyczącej rtęci*, stanowiących tzw. pakiet ratyfikacyjny, którego uzgodnienie oraz przyjęcie na forum Rady warunkuje możliwość ratyfikacji Konwencji przez Unię Europejską. Celem projektu rozporządzenia w sprawie rtęci jest wypełnienie luki transpozycyjnej pomiędzy przepisami Konwencji Minamata ws. rtęci, a aktualnie obowiązującymi przepisami Unii Europejskiej. Rozporządzenie dotyczy zatem wyłącznie niektórych obszarów tematycznych Konwencji rtęciowej, tj. ograniczeń w handlu i produkcji dotyczącej rtęci, ograniczeń w zakresie stosowania i składowania rtęci, w tym zastosowania rtęci w stomatologii, a także składowania i unieszkodliwiania odpadów rtęciowych. W trakcie intensywnych prac na poziomie grupy roboczej Rady, Polska poparła potrzebę uregulowania kwestii dotyczących rtęci ze względu na negatywny wpływ substancji na środowisko i zdrowie człowieka, potrzebę ograniczania antropogenicznych uwolnień i emisji rtęci do środowiska, a tym samym zasadniczy cel projektu rozporządzenia w sprawie rtęci jakim jest dopełnienie brakującej transpozycji przepisów Konwencji do prawodawstwa Unii Europejskiej. W trakcie negocjacji, Polska zwracała natomiast uwagę na te przepisy projektu rozporządzenia, które wprowadzałyby nowe obowiązki dla państw członkowskich UE, wykraczające poza uzgodnione przepisy Konwencji rtęciowej, w tym przepisy dotyczące amalgamatu dentystycznego. Dodatkowo, Polska zabiegała aby państwa członkowskie UE miały możliwość skutecznego wpływu na szczegółowe rozwiązania wynikające z rozporządzenia, zwłaszcza jeśli dotyczą one zagadnień, które niosą ze sobą określone skutki finansowe, gospodarcze i społeczne w tych państwach. Dotychczasowe prace w Radzie UE nad przedmiotowym projektem, które kontynuować będzie następująca prezydencję, zmierzają do uwzględnienia postulatów Polski.

W zakresie *globalnych aspektów zrównoważonego rozwoju* prace prezydencji holenderskiej koncentrowały się na przygotowaniach do *2. sesji Zgromadzenia Środowiskowego ONZ (UNEA UNEP)*, która odbyła się w maju 2016 r. w Nairobi. Prezydencja efektywnie koordynowała stanowiska UE i jej państw członkowskich UE do omawianych tematów oraz projektów negocjowanych 25 rezolucji UNEP, z czego 6 rezolucji było autorstwa UE i jej państw członkowskich UE (implementacja Agendy 2030; wspieranie Porozumienia Paryskiego w sprawie zmian klimatu; oceany i morza; zrównoważone wzorce produkcji i konsumpcji; zarządzanie chemikaliami i odpadami; koordynacja prac pomiędzy UNEP a międzynarodowymi porozumieniami środowiskowymi). Sesja UNEA 2 była jednym z pierwszych globalnych spotkań na szczeblu ministrów, zorganizowanym po przyjęciu Agendy 2030. Bezpośrednią konsekwencją tego faktu była możliwość dokonania pierwszej oceny implementacji tego dokumentu, w tym realizacji Celów Zrównoważonego Rozwoju (SDGs). Drugim istotnym

wydarzeniem podczas prezydencji holenderskiej była 8. *Ministerialna Konferencja „Środowisko dla Europy”*, zorganizowana pod auspicjami EKG ONZ, której gospodarzem była Gruzja (Batumi, czerwiec 2016 r.). Polska pozytywnie ocenia organizację i przebieg tych prac pod kierownictwem prezydencji holenderskiej. Uwagi zgłaszane w trybie roboczym przez stronę polską, szczególnie w tak istotnych dla nas kwestiach jak wdrażanie Agendy 2030 czy Porozumienia Paryskiego, były respektowane i odzwierciedlane w dokumentach. Prezydencja holenderska podczas obu wydarzeń stwarzała korzystne warunki do dialogu. W obu przypadkach zorganizowała spotkania z organizacjami pozarządowymi, biznesem, nauką, czy przedstawicielami innych państw spoza UE, podczas których Polska miała możliwość przedstawienia swojego stanowiska w istotnych kwestiach z punktu widzenia krajowych interesów. Minister Jan Szyszko poruszył kwestię Puszczy Białowieskiej, pokrótce prezentując między innymi plan naprawczy oraz informując na temat relacji ze społecznością lokalną. Minister zaprosił także wszystkich zainteresowanych do Puszczy Białowieskiej, celem zapoznania się ze stanem ochrony i zagrożeniem siedlisk spowodowanym rozwojem szkodliwych organizmów oraz zaplanowanych działań ochronnych dla zagrożonych siedlisk leśnych. Ponadto istniała możliwość zaprezentowania polskich doświadczeń, mających istotne znaczenie dla procesu implementacji Porozumienia Paryskiego, w tym roli lasów w procesie pochłaniania CO₂ i zmniejszania koncentracji CO₂ w atmosferze. Podczas konferencji w Batumi Polska zaprezentowała jako swoje zobowiązanie w procesie implementacji zielonej gospodarki - projekt dotyczący leśnych gospodarstwach węglowych, a jako przykład działania w zakresie adaptacji lasów i leśnictwa do zmian klimatu - projekt dotyczący małej retencji na terenach nizinnych i górskich.

W obszarze problematyki *ochrony przyrody* prace koncentrowały się m.in. na zagadnieniu międzynarodowego handlu dzikimi zwierzętami i roślinami gatunków zagrożonych wyginięciem (Konwencja Waszyngtońska - CITES) - prezydencja zorganizowała szereg spotkań poświęconych wypracowaniu i przyjęciu konkluzji Rady w sprawie *Planu działań UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką przyrodą*. Polska wyraziła poparcie dla wszelkich inicjatyw zmierzających do ograniczenia nielegalnego handlu okazami dzikiej fauny i flory, w tym w zakresie zwiększenia skuteczności egzekwowania przepisów i ograniczenia popytu na te okazy, uznając kwestię zwalczania nielegalnego handlu dziką przyrodą za bardzo istotną. Prezydencja rozpoczęła także przygotowania do uzgodnienia i przyjęcia wspólnego stanowiska UE na nadchodzącą 17. Konferencję Stron CITES, która odbędzie się w dniach 24 września — 5 października 2016 r. w Johannesburgu, RPA. Polska bierze aktywny udział w procesie wypracowania tego stanowiska uczestnicząc w spotkaniach zarówno eksperckich, jak i na poziomie Komisji Europejskiej oraz Rady.

W zakresie problematyki *różnorodności biologicznej* głównym celem prezydencji holenderskiej było rozpoczęcie przygotowań do 13. Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej (CBD COP13), które odbędzie się w dniach 4-17 grudnia 2016 r. w Cancun, Meksyk. Polska uczestniczyła w opracowaniu wspólnego stanowiska UE na pierwsze posiedzenie Organu Pomocniczego ds. Wrażania Konwencji (SBI), zwłaszcza w obszarze oceny postępów prac nad wdrażaniem Planu Strategicznego na lata 2011-2020, włączania różnorodności biologicznej do polityk innych sektorów, mobilizacji środków na rzecz różnorodności biologicznej oraz zakresu działania SBI. Wypracowane rekomendacje SBI będą przedłożone na formalne posiedzenie Konwencji CBD COP13. W trakcie wstępnych prac nad deklaracją ministerialną, której przyjęcie planowane jest podczas COP13, Polska zaproponowała uzupełnienie propozycji włączenia różnorodności biologicznej do problematyki infrastruktury i rozwoju miast (wstępna propozycja Meksyku -kraju gospodarza kolejnego COP13 - koncentrowała się na uwzględnieniu celów ochrony przyrody w rolnictwie, rybołówstwie, turystyce i leśnictwie). Propozycja przyjęta na unijnej koordynacji podczas UNEA w maju 2016 r. w Nairobi, została zaprezentowana Prezydencji COP.

Głównym działaniem prowadzonym przez prezydencję holenderską w dziedzinie *leśnictwa* była praca nad konkluzjami Rady nt. oceny Planu Działań w zakresie rozporządzenia Rady w sprawie ustanowienia systemu zezwoleń na przywóz drewna do Wspólnoty Europejskiej (FLEGT), w tym implementacji rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego obowiązki podmiotów wprowadzających do obrotu drewno i produkty z drewna (EUTR). W trakcie prac nad

konkluzjami Polska zabiegała, pomimo faktu ogólnego poparcia dla idei, o niepodejmowanie działań zmierzających do rozszerzenia zakresu EUTR na obecnym etapie prac, ze względu na jego niepełną implementację.

4.6 *Polityka rolna*

Rynki rolne

Rynek mleka i wieprzowiny

Na wniosek Polski na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 15 lutego 2016 r. była omawiana krytyczna sytuacja na rynkach wieprzowiny i mleka. Swoje stanowisko w tej kwestii przekazały na piśmie także Cypr, Francja i Hiszpania. Komisja zwróciła się do państw członkowskich UE, które podobnie oceniają sytuację na tych rynkach, aby przedłożyły swoje spostrzeżenia i wnioski na piśmie. Komisja Europejska zobowiązała się do dokonania analizy otrzymanych stanowisk pod kątem możliwości ich wdrożenia, a następnie do zaprezentowania swojej opinii na Radzie UE w marcu 2016 r. w kontekście ram legislacyjnych i finansowych.

Polska aktywnie włączyła się w dyskusję i przekazała właściwym instytucjom w Unii Europejskiej wniosek zawierający szereg postulatów w zakresie wsparcia obu rynków. Polska wniosowała m.in. o rozszerzenie siatki bezpieczeństwa, przyznanie rekompensat producentom w sektorach mleka i wieprzowiny, a także działania na rzecz zwiększenia limitu pomocy *de minimis*, sprawiedliwe dla producentów marże w łańcuchu żywnościowym, podjęcie działań w zakresie otwierania nowych rynków zbytu i zniesienia embarga. Wśród postulatów Polski znalazły się także wnioski o uzupełnienie wytycznych w sprawie pomocy państwa w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich w latach 2014-2015 o pomoc na niwelowanie skutków dla gospodarstw rolnych w związku z utrzymującymi się trudnościami w sektorze mleka i wieprzowiny. Wystosowano również wniosek o przyznanie rekompensat producentom świń w strefach objętych restrykcjami z uwagi na ASF w związku z powiększeniem strefy objętej ograniczeniami i problemy ze sprzedażą świń.

Dyskusja o sytuacji rynkowej była również, m.in. na wniosek Polski, kontynuowana na kolejnych posiedzeniach Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa. W wyniku powyższych dyskusji Komisja Europejska przygotowała drugi pakiet pomocowy. Zawarte w nim propozycje, zwłaszcza w odniesieniu do rynku wieprzowiny, Polska uważa za daleko niewystarczające i domaga się zdecydowanych działań. Polska podkreślała to stanowisko w dyskusjach na kolejnych posiedzeniach Rady, które odbyły się w kwietniu, maju i czerwcu 2016 r., ale także na innych forach unijnych. W opinii Polski nie jest realizowany w wystarczający sposób traktatowy cel Wspólnej Polityki Rolnej jakim jest stabilizacja rynków rolnych. Konkretnie decyzje w zakresie stabilizacji rynków rolnych potrzebne są dzisiaj i nie powinny być przekładane na bliżej nieokreślony termin. Ponadto, Polska przedstawiła stanowisko, że zakupy interwencyjne odtłuszczonego mleka w proszku po stałych cenach powinny być kontynuowane. W związku z powyższym Polska wniosowała o ponowne zwiększenie limitów (do poziomu 350 tys. ton), prezentując opinię, że skup proszku mlecznego w formie przetargów nie jest rozwiązaniem, gdyż przyczyni się do dalszego obniżania i tak niskich cen rynkowych odtłuszczonego mleka w proszku.

Rynek owoców i warzyw

Na posiedzeniu Rady Ministrów UE w dniu 11 kwietnia 2016 r. Polska przedłożyła wniosek o przyspieszenie prac nad projektem rozporządzenia delegowanego Komisji uruchamiającego kolejną transzę pomocy przyznawanej producentom owoców i warzyw w związku z kontynuacją zakazu przywozu produktów rolnych pochodzących z UE na teren Federacji Rosyjskiej, wprowadzonego w 2014 r.

W powyższym wniosku Polska zwróciła uwagę, że mechanizm wdrożony w związku z rosyjskim embargiem na jesieni 2015 r. pozwolił ustabilizować w sezonie 2015/2016 podaż owoców i warzyw,

które tradycyjnie miały duży udział w eksporcie z UE do Rosji. We wniosku podkreślono ponadto, że Polska z zadowoleniem przyjmuje zapowiedź Komisji o zamiarze kontynuacji wspierania sektora owoców i warzyw w związku z kontynuacją zakazu przywozu produktów rolnych do Federacji Rosyjskiej z państw członkowskich UE oraz wskazano, że alternatywne wobec Federacji Rosyjskiej kierunki eksportu unijnych owoców i warzyw nie są tak chłonne, aby zastąpić popyt, jaki do momentu wprowadzenia embarga reprezentowali odbiorcy rosyjscy.

Jednocześnie Polska we wniosku zwróciła się o:

- zweryfikowanie stawek wsparcia udzielanego w ramach mechanizmu w szczególności w odniesieniu do operacji wycofania z rynku z przeznaczeniem innym niż bezpłatna dystrybucja;
- wprowadzenie w projektowanych przepisach możliwości refundowania kosztów transportu również w przypadku operacji wycofania z przeznaczeniem na cele inne niż bezpłatna dystrybucja;
- zastosowanie zasad przeliczania kwoty pomocy z EUR na waluty krajowe w przypadku państw członkowskich UE, które pozostają poza strefą euro, które umożliwiają skrócenie oczekiwania na pomoc producentów, którzy uczestniczyli w mechanizmie.

Na dalszym etapie, po przedłożeniu przez Komisję projektu rozporządzenia delegowanego, z którego wynikało, że ilości owoców i warzyw, które mogą zostać objęte mechanizmem realizowanym w okresie lipiec 2016 r. – czerwiec 2017 r. zostały zredukowane w porównaniu z ilościami, które mogły zostać objęte tym mechanizmem w sezonie 2015/2016 są o 70%, Polska wielokrotnie wносиła dodatkowo o zwiększenie przydzielonych ilości do poziomu przewidzianego w sezonie 2015/2016, podkreślając, że redukcja podaży na tak ograniczonym poziomie nie ustabilizuje sytuacji na polskim rynku owoców i warzyw, a w szczególności jabłek.

Ponadto, w dniu 9 czerwca 2016 r. w Warszawie odbyło się spotkanie Ministrów Rolnictwa Francji, Niemiec i Polski, którego głównym rezultatem jest podpisanie oświadczenia dotyczącego wspólnych działań na rynkach rolnych. Dokument zawiera najważniejsze postulaty sygnatariuszy odnośnie koniecznych działań do podjęcia w celu stabilizacji sytuacji na rynkach rolnych. Francja, Niemcy i Polska oczekują, że Komisja Europejska uwzględni zgłoszone postulaty. Najważniejsze postulaty z Oświadczenia Warszawskiego obejmują:

- uruchomienie kolejnego pakietu wsparcia bezpośredniego,
- zwiększenie zakresu działań interwencyjnych,
- podwyższenie poziomu pomocy *de minimis* do 30 tys. EUR,
- działania wspierające rozwój eksportu.

Większość delegacji na czerwcowym posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa poparła Oświadczenie Warszawskie. W odpowiedzi na powyższe postulaty Komisarz Phil Hogan zapowiedział przedstawienie w lipcu 2016 r. pakietu działań na rynkach rolnych, w tym propozycji finansowania działań w celu stabilizacji rynku mleka. W zakresie owoców i warzyw poinformował o przygotowywanych propozycjach podniesienia stawek za wycofanie z rynku. W celu poprawienia płynności finansowej gospodarstw rolnych Komisja gotowa jest podjąć działania umożliwiające realizację wypłacania podwyższonego poziomu zaliczek na poczet płatności bezpośrednich.

Na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniach 27-28 czerwca 2016 r. zostały również przyjęte jednomyślnie Konkluzje w sprawie marnotrawienia żywności i strat żywności, w odniesieniu do których państwa członkowskie UE podkreślały ważność zagadnienia w kontekście dyskusji nad gospodarką o obiegu zamkniętym oraz konieczność prowadzenia dalszych działań w tym kontekście w oparciu o badania naukowe.

Rolnictwo ekologiczne

Podczas prezydencji holenderskiej odbyły się cztery posiedzenia Specjalnego Komitetu ds. Rolnych, na których prowadzone były prace nad projektem rozporządzenia w sprawie *produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych*, w związku z trwającymi negocjacjami z Parlamentem Europejskim. Podczas posiedzeń Polska konsekwentnie dążyła do utrzymania rozwiązań

wpracowanych podczas prac grupy roboczej Rady ds. Jakości Żywności i zawartych w „podejściu ogólnym” Rady, przyjętym w dniu 16 czerwca 2015 r. na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w Luksemburgu. Decyzja o poparciu przez Polskę „podejścia ogólnego” została podjęta po kompleksowej ocenie całego dokumentu, który w dużej mierze odpowiada naszym oczekiwaniom. W opinii Polski reforma systemu rolnictwa ekologicznego mogła być jednakże znacznie głębsza i ambitniejsza, a przyjęte podejście ogólne nie realizuje w pełni celów przeglądu legislacji, jakimi są uproszczenia i ułatwienia. Z uwagi na powyższe, 18 marca 2016 r. Polska przesłała do prezydencji holenderskiej pismo zawierające postulaty strony polskiej w odniesieniu do proponowanych zmian w systemie importu produktów ekologicznych do Unii Europejskiej.

Ponadto, Polska konsekwentnie wspiera rozwiązania mające na celu oparcie systemu kontroli produkcji ekologicznej w pełni na analizie ryzyka, sprzeciwia się nakładaniu na podmioty nowego obowiązku wykonywania oceny środowiskowej prowadzonej działalności, a także opowiada się, aby wynikające z rozporządzenia uprawnienia KE do wydawania aktów prawnych upoważniały ją do przyjmowania aktów wykonawczych, a nie delegowanych.

Postulaty Polski mają na celu ochronę interesów unijnych producentów ekologicznych, obniżenie kosztów funkcjonowania systemu bez obniżania jakości nadzoru oraz zmniejszenie obciążeń producentów ekologicznych.

Uproszczenie WPR

W okresie od stycznia do czerwca 2016 r. tj. w czasie trwania prezydencji holenderskiej, Polska aktywnie uczestniczyła w pracach Unii Europejskiej w zakresie zapoczątkowanych jeszcze w 2015 r. prac uproszczeniowych zreformowanej WPR. W trwającej debacie Polska przedstawiła szereg propozycji uproszczeń w zakresie płatności bezpośrednich, a w szczególności w zakresie nowego komponentu płatności bezpośrednich, tj. płatności za zazielenienie, a także w zakresie działań obszarowych w ramach PROW.

Niektóre z polskich propozycji uproszczeniowych zostały już uwzględnione. Polska postulowała między innymi o uproszczenie przepisów rozporządzenia nr 808/2014¹⁰ w odniesieniu do obowiązku informowania opinii publicznej o pomocy otrzymanej z EFRROW. Postulat ten został uwzględniony. Uproszczenie polega na wyłączeniu beneficjentów działań obszarowych PROW 2014-2020 z obowiązku informacyjnego, tj. informowania opinii publicznej o pomocy otrzymanej z EFRROW.

Ponadto, zgodnie z postulatami Polski, do rozporządzenia delegowanego nr 640/2014¹¹ wprowadzona została ogólna zasada, zgodnie z którą w sytuacji zadeklarowania przez rolnika powierzchni/liczby sztuk zwierząt większej niż obowiązujący limit, nie będą stosowane sankcje.

W powyższym okresie Polska wielokrotnie zwracała również uwagę na konieczność uproszczenia systemu sankcji stosowanego do działań obszarowych II filaru WPR w zakresie sankcji wstecznych i powtarzalności uchybień. Propozycje Polski nie uzyskały jednak aprobaty ze strony Komisji i nie zostały uwzględnione.

Należy także zaznaczyć, że z inicjatywy Polski Komisja wprowadziła (*rozporządzenie wykonawcze nr 2016/761*) w 2016 r. możliwość wydłużenia przez państwo członkowskie terminu składania wniosków o przyznanie płatności. Rolnicy mogą zatem składać wnioski o przyznanie płatności bezpośrednich oraz płatności obszarowych PROW za 2016 r. o miesiąc dłużej, tj. do dnia 15 czerwca

¹⁰ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) Nr 808/2014 z dnia 17 lipca 2014 r. *ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW).*

¹¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 640/2014 z dnia 11 marca 2014 r. *uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do zintegrowanego systemu zarządzania i kontroli oraz warunków odmowy lub wycofania płatności oraz do kar administracyjnych mających zastosowanie do płatności bezpośrednich, wsparcia rozwoju obszarów wiejskich oraz zasady wzajemnej zgodności.*

2016 r., bez narażania się na zastosowanie jakichkolwiek sankcji z tytułu późniejszego złożenia wniosku.

Polska stoi na stanowisku, że uproszczenie nie powinno być ograniczone jedynie do nowelizacji aktów wykonawczych czy delegowanych. Jeśli osiągnięcie realnego uproszczenia WPR, odczuwalnego dla rolników i innych beneficjentów wymaga zmiany aktów bazowych, to należy takie zmiany wprowadzić. Polska prezentowała swoje stanowisko ws. uproszczenia WPR na różnych forach UE, zarówno na komitetach i grupach eksperckich powoływanych przy Komisji, jak i na Specjalnym Komitecie ds. Rolnych oraz na posiedzeniach Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa. Polska wyraziła także swoją opinię nt. doświadczeń po pierwszym roku wdrażania zazielenienia a także przedstawiła propozycje uproszczeniowe w tym obszarze w konsultacjach publicznych organizowanych przez Komisję (konsultacje trwały od 15 grudnia 2015 r. do 8 marca 2016 r.). Wyniki konsultacji mają zostać wzięte pod uwagę przez Komisję przy przeglądzie WPR.

Rozpoczęcie unijnej debaty nad Wspólną Polityką Rolną po 2020 roku

Przyszły kształt WPR był przedmiotem dyskusji podczas posiedzenia Nieformalnej Rady Ministrów Rolnictwa UE, które odbyło się 31 maja 2016 r. w Holandii w Amsterdamie. Prezydencja holenderska przygotowała dokument do dyskusji pt. „Przyszłość żywności - żywność przyszłości”, zawierający 6 istotnych pytań dotyczących wizji WPR. W trakcie dyskusji Polska podkreślała, że przystępując do dyskusji o przyszłym kształcie WPR po 2020 r. należy w pierwszej kolejności ocenić, w jakim stopniu obecna WPR realizuje cele traktatowe.

W kontekście pytań prezydencji Polska wskazywała również, że WPR jest już polityką żywnościową, a zapewnienie UE bezpieczeństwa żywnościowego wymaga tego, aby polityka ta koncentrowała się na wyzwaniach stojących przed samym rolnictwem, dbając przede wszystkim o opłacalność produkcji, stabilizację rynków rolnych oraz zapewnienie równych warunków konkurencji na jednolitym rynku.

Drugą kluczową sprawą podkreślaną przez Polskę było to, aby nowe rozwiązania, głównie w zakresie płatności bezpośrednich, zapewniały równe warunki konkurencji na jednolitym rynku. Polska wskazywała, że istnieje wyraźna sprzeczność między nierównymi dziś stawkami płatności bezpośrednich a zapisami traktatowymi o niedyskryminacji.

Trzecią bardzo istotną sprawą prezentowaną przez Polskę było to, aby nowe rozwiązania pozwalały niwelować różnice w rozwoju rolnictwa i obszarów wiejskich w rozszerzonej UE – poprawa spójności społeczno-gospodarczej powinna być nadal odzwierciedlona zarówno w wymiarze finansowym, programowym, jak i w proponowanym instrumentarium WPR.

Kwestie weterynaryjno-fitosanitarne

W okresie prezydencji holenderskiej kontynuowane były prace nad projektem *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin, materiału przeznaczonego do reprodukcji roślin i środków ochrony roślin (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych)*. Celem projektu jest ustanowienie zharmonizowanych ram w zakresie organizacji kontroli urzędowych oraz czynności urzędowych innych niż kontrole urzędowe w całym łańcuchu rolno-spożywczym w Unii Europejskiej, jak również doświadczenia zdobytego w wyniku ich stosowania.

Polska wyrażała poparcie dla ogólnego kierunku działań podjętych przez Komisję w zakresie ww. projektu rozporządzenia, zgłaszając jednocześnie szereg uwag w zakresie m.in.: obszaru objętego projektowanym aktem (konieczności wyłączenia z zakresu projektu kontroli leśnego materiału rozmnożeniowego), zmiany systemu opłat pobieranych przez organy urzędowej kontroli, roli urzędowego lekarza weterynarii, braku spójności projektowanych przepisów z przepisami

sektorowymi z zakresu fitosanitarnego i nasiennictwa. W wyniku dyskusji technicznych z projektu został wyłączony sektor roślinnego materiału rozmnożeniowego (w tym leśnego materiału rozmnożeniowego), zmianom zgodnym ze stanowiskiem Polski uległy także zapisy o finansowaniu kontroli urzędowych, zwiększono ponadto spójność projektowanych przepisów z przepisami o ochronie zdrowia roślin. Projektowane rozwiązania zmniejszały zakres odpowiedzialności urzędowego lekarza weterynarii, co w opinii Polski mogłoby doprowadzić do obniżenia jakości prowadzonych kontroli i co za tym idzie obniżenia poziomu bezpieczeństwa produkowanej oraz sprowadzanej do Unii żywności. Dzięki zdecydowanej postawie Polski oraz kilku innych państw członkowskich UE w tekście projektu dokonano zmian, które pozwolą na utrzymanie właściwego poziomu bezpieczeństwa.

Podczas uzgadniania mandatów na trilogii Polska zgłaszała uwagi dotyczące kluczowych elementów projektu, które w wyniku negocjacji z Parlamentem Europejskim były ponownie dyskutowane. Polska przedstawiała stanowisko mające na celu wypracowanie kompromisu najbliższego pozycji Polski prezentowanej podczas dotychczasowych prac nad projektem. Na posiedzeniu COREPER I w dniu 22 czerwca 2016 r. państwa członkowskie UE, w tym Polska, zaakceptowały porozumienie wynegocjowane przez prezydencję z Parlamentem Europejskim.

W zakresie kwestii dotyczących zdrowia roślin w okresie prezydencji holenderskiej kontynuowano dyskusję nad przedstawionym przez Komisję Europejską 6 maja 2013 r. projektem *rozporządzenia w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin* COM(2013) 267, stanowiącego część pakietu zmierzającego do wzmocnienia zdrowia i standardów bezpieczeństwa w całym łańcuchu żywnościowym.

Sprawy związane ze zdrowiem roślin są obecnie regulowane na poziomie Unii Europejskiej postanowieniami dyrektywy Rady nr 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w *sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie*. Postanowienia dyrektywy były jednak wielokrotnie nowelizowane, co wpłynęło negatywnie na spójność tekstu tego aktu prawnego. Ponadto, po ponad 10 latach obowiązywania postanowień dyrektywy, możliwe było dokonanie analizy skuteczności przyjętych w niej rozwiązań, w szczególności w odniesieniu do zapewnienia bezpieczeństwa fitosanitarnego Unii Europejskiej.

Dokonana analiza wykazała, że w wielu obszarach dotychczasowe regulacje wymagają zmiany. Dotyczy to m.in. przepisów regulujących zasady importu do Unii Europejskiej towarów pochodzenia roślinnego, pochodzących z państw trzecich. Dotychczasowe przepisy unijne należą bowiem do najbardziej liberalnych na świecie. Propozycja Komisji, jak również uwagi zgłaszane przez państwa członkowskie, w tym Polskę, zmierzały do wzmocnienia ochrony Unii Europejskiej przed zagrożeniami związanymi z importem towarów pochodzenia roślinnego z państw trzecich. Projektowane rozporządzenie rewiduje także przepisy dotyczące stref chronionych, ustanawianych na obszarze Unii Europejskiej w odniesieniu do określonych organizmów kwarantannowych. Obszary te, ze względu na to, iż są wolne od określonych organizmów szkodliwych dla roślin, podlegają szczególnej ochronie. Projektowane rozporządzenie w sposób bardziej szczegółowy, niż przepisy dotychczasowe, reguluje zasady ustanawiania i znoszenia stref chronionych, co ograniczy ryzyko, iż będą one utrzymywane w sposób nieuzasadniony. Ponadto projektowane rozporządzenie ujednotoczy zasady wydawania paszportów roślin poświadczających, że rośliny, produkty roślinne lub przedmioty przemieszczane w obrębie Unii Europejskiej nie stwarzają ryzyka fitosanitarnego.

Prezydencji holenderskiej udało się w dniu 26 maja 2016 r. uzyskać akceptację Rady dla projektu rozporządzenia. Polska poparła przyjęcie dokumentu, ponieważ odpowiada on oczekiwaniom strony polskiej i uwzględnia szereg uwag zgłaszanych przez Polskę na wcześniejszych etapach prac. Przed wszystkim uzgodnione rozporządzenie zwiększa bezpieczeństwo fitosanitarne UE związane importem towarów z państw trzecich, na czym zależało stronie polskiej. Wprowadzone rozwiązania są przy tym uzasadnione i proporcjonalne do skali zagrożeń. W projekcie uwzględnione zostały także m.in. uwagi Polski dotyczące obowiązków podmiotów (w tym innych niż podmioty zawodowe) w przypadku

wystąpienia agrofagów kwarantannowych, w sposób ułatwiający skuteczną eliminację tych agrofagów. Przyjęto także szereg propozycji ograniczających nadmierne obciążenia administracyjne zarówno organów państw członkowskich, jak i podmiotów spoza administracji.

W zakresie kwestii weterynaryjnych w okresie prezydencji holenderskiej omawiano również *Wniosek w sprawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącego wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej oraz uchylającego dyrektywę Rady 90/167/EWG COM(2014) 556*, który zastąpi dyrektywę Rady 90/16/EWG z dnia 26 marca 1990 r. *ustanawiającą warunki przygotowania, wprowadzania do obrotu i użycia pasz leczniczych we Wspólnocie*. Wniosek ten ma na celu zapewnienie wysokiego poziomu ochrony zdrowia ludzi i zwierząt, dostarczenie odpowiednich informacji użytkownikom oraz poprawę skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego w zakresie wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej poprzez zharmonizowanie – z zachowaniem wysokiego poziomu bezpieczeństwa – procedur wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej oraz produktów pośrednich w Unii Europejskiej, a także odzwierciedlenie postępu technicznego w tej dziedzinie.

Polska dostrzega potrzebę poprawy skuteczności funkcjonowania rynku wewnętrznego w zakresie wytwarzania, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej. Działania UE nie powinny jednak wykraczać poza zakres niezbędny do osiągnięcia wyznaczonych celów. Przedmiotowy projekt określa zasady dotyczące wytwarzania, składu, wprowadzania na rynek i stosowania paszy leczniczej.

Co do zasady propozycje zawarte we wniosku są zbieżne z rozwiązaniami obowiązującymi w prawodawstwie krajowym. W ocenie Polski jednolity zbiór szczegółowych przepisów UE regulujących wytwarzanie, wprowadzanie na rynek i stosowanie paszy leczniczej wnosi wartość dodaną polegającą na zapewnieniu krajowym organom ram, dzięki którym właściwe organy mogą polegać na prowadzonych w innym państwie członkowskim UE działaniach w zakresie egzekwowania przepisów, a także na pozytywnym wpływie na opłacalność i wzrost gospodarczy w sektorze produkcji paszy leczniczej m.in. w kontekście innowacyjnych zastosowań weterynaryjnych produktów leczniczych.

Podczas prac nad projektem Polska zgłaszała uwagi i komentarze w zakresie:

- nadzoru nad mobilnymi wytwórniami pasz;
- etykietowania paszy leczniczej i produktów pośrednich;
- limitu wartości przeniesienia produktu leczniczego weterynaryjnego w paszy niedocelowej;
- dopuszczalnych tolerancji w odniesieniu do etykietowania składu paszy leczniczej lub produktów pośrednich – dopuszczalne tolerancje obejmują odchylenia;
- długości okresu leczenia zwierząt z użyciem paszy leczniczej oraz termin ważności recepty weterynaryjnej;
- recepty na paszę leczniczą.

Polska zgłosiła pisemne uwagi, propozycje i zapytania do treści projektu w powyższym zakresie. Polska nadal będzie podnosić istotne zagadnienia na kolejnych posiedzeniach grupy roboczej.

4.7 Polityka rybołówstwa

W trakcie trwania prezydencji holenderskiej w Radzie UE prowadzone były prace nad *projektem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych*. Podczas dyskusji nad dokumentem na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniu 11 kwietnia 2016 r. Polska wyraziła zadowolenie i podziękowała za długo oczekiwany przez rybaków postulat uwzględniający zmianę przepisów, które od dawna nie przystają do rzeczywistych warunków panujących na łowiskach. Ponadto, Polska z satysfakcją odniosła się do nadania regionalizacji w procesie wypracowywania

szczegółowych rozwiązań technicznych, które powinny być podejmowane w ścisłej konsultacji ze środowiskami rybackimi i innymi zainteresowanymi stronami. Zgłoszono, że Polska w przyszłych dyskusjach przedstawi szczegółowe stanowisko odnośnie konkretnych kwestii technicznych – szczególnie tych, które mają duży wpływ na sytuację małej floty przybrzeżnej. Zgłoszono również, że ze szczególną uwagą analizowana jest, zaproponowana przez Komisję, rozszerzona definicja pławnicy, a także pomysł umieszczania pingerów na wszystkich sieciach stawnych. Polska odniosła się także do całkowitego zakazu stosowania pławnic na Morzu Bałtyckim - zgłoszono, że kontynuacja zakazu stosowania jakichkolwiek pławnic na Bałtyku stanowi dyskryminację w stosunku do innych regionów morskich UE, gdzie dopuszcza się stosowanie tradycyjnych małych pławnic o długości do 2,5 km używanych przez małą flotę przybrzeżną. Całkowity zakaz stosowania pławnic w Morzu Bałtyckim nigdy nie został naukowo uzasadniony, dlatego też zdaniem Polski należy powrócić do możliwości stosowania ww. małych pławnic w Morzu Bałtyckim. W trakcie dalszych prac nad dokumentem Polska opowiadać się będzie za podjęciem ograniczonych działań pozwalających na kompleksowe przetestowanie wpływu tego typu narzędzi na środowisko morskie w ramach projektów pilotażowych dopuszczających połowy ryb łososiowatych małymi pławnicami, z pełnym monitoringiem naukowym.

Kolejną istotną kwestią z obszaru rybołówstwa były prace nad *projektem rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005 ustanawiające Wspólnotową Agencję Kontroli Rybołówstwa*. Dokument jest częścią pakietu dotyczącego współpracy w zakresie kontroli granicznej, bezpieczeństwa żeglugi i ratownictwa¹². W trakcie prac nad projektem, Polska wyraziła ogólne poparcie w zakresie potrzeby wydania nowelizacji przepisów w celu zapewnienia właściwej podstawy dla finansowania i wykonywania przez Europejską Agencję Kontroli Rybołówstwa (ang. *European Fisheries Control Agency, EFCA*) dodatkowych zadań. Celem projektu jest wzmocnienie potencjału UE w zakresie kontroli zewnętrznych morskich granic UE poprzez poprawę współpracy i koordynacji między podmiotami krajowymi i agencjami UE pełniącymi funkcje straży przybrzeżnej (takie jak kontrola graniczna, bezpieczeństwo i ochrona żeglugi, poszukiwanie i ratownictwo, kontrola rybołówstwa, zapobieganie zanieczyszczeniu itp.).

W trakcie prezydencji holenderskiej Polska aktywnie uczestniczyła również w pracach nad *rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi, uchylającym rozporządzenie Rady (WE) nr 1006/2008*. Rozporządzenie to stanowi, wraz z rozporządzeniem w sprawie kontroli i rozporządzeniem w sprawie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów, jeden z trzech filarów realizacji Wspólnej Polityki Rybołówstwa. Zgodnie z założeniami Komisji wyjaśnienie i uproszczenie przepisów powinno usprawnić rozpatrywanie wniosków o udzielenie upoważnienia, zapewniając podmiotom gospodarczym większą pewność prawa i eliminując nakładanie się kompetencji poszczególnych instytucji. Zgodnie z przyjętym stanowiskiem Rządu w sprawie, projekt w pierwotnej formie wprowadzał dużo obciążeń biurokratycznych zarówno dla armatorów, jak i administracji państw członkowskich UE, nie zapewniał podmiotom gospodarczym większej stabilności prawa oraz nie eliminował nakładania się kompetencji poszczególnych instytucji – Komisji Europejskiej i administracji rybackiej państw członkowskich UE. Ww. projekt jest bardzo ważny dla funkcjonowania polskiej floty dalekomorskiej ze względu na to, iż znaczna część połowów polskiej floty dalekomorskiej odbywa się na podstawie upoważnień bezpośrednich, będących przedmiotem projektowanych przepisów. Statki pod polską banderą łowią w trakcie roku na wodach wyłącznych stref ekonomicznych Namibii oraz Angoli. Stanowi to ważny element polskich połowów dalekomorskich. Niestabilność umów zachodnioafrykańskich (Maroko, Mauretania) i niewielkie

¹² W skład pakietu wchodzi również: *projekt rozporządzenia ustanawiającego Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej* oraz *projekt rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1406/2002 ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego*. Projekt rozporządzenia przewiduje rozszerzenie zakresu działania dwóch istniejących unijnych Agencji (Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego – ang. *European Maritime Safety Agency, EMSA* oraz Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa) na rzecz wspierania krajowych organów pełniących funkcje straży przybrzeżnej.

dostępne tam kwoty powodują, że nie jest możliwe prowadzenie całorocznej działalności połowowej w oparciu jedynie o ten umowy.

Ponadto, Polska uczestniczyła w pracach dotyczących podjęcia przez KE, w imieniu UE, rokowań związanych z podpisaniem umowy międzynarodowej w sprawie zapobiegania nieuregulowanym połowom na morzu pełnym w środkowej części Oceanu Arktycznego i działań zmierzających do ich zapobiegania na morzu pełnym w ww. obszarze. W dniu 16 lipca 2015 r. pięć państw nadbrzeżnych regionu arktycznego (Federacja Rosyjska, Kanada, Królestwo Danii w odniesieniu do Grenlandii, Królestwo Norwegii i Stany Zjednoczone Ameryki) podpisało deklarację dotyczącą zapobiegania nieuregulowanym połowom na morzu pełnym w środkowej części Oceanu Arktycznego. Deklaracja stanowi dobrowolne zobowiązanie tych państw do tego, że ich statki otrzymają upoważnienie do prowadzenia połowów przemysłowych w środkowej części Oceanu Arktycznego wyłącznie w ramach regionalnej lub podregionalnej organizacji ds. zarządzania rybołówstwem bądź większej ich liczby lub na podstawie uzgodnień, które są lub mogą zostać przyjęte w celu zarządzania tymi połowami zgodnie z nowoczesnymi standardami międzynarodowymi. Powyższa decyzja została spowodowana obserwowanymi od wielu lat zmianami klimatu prowadzącymi do zmniejszania się pokrywy lodowej na Oceanie Arktycznym, w tym na niektórych obszarach morza pełnego w środkowej części Oceanu Arktycznego. Obecnie nie prowadzi się połowów przemysłowych na morzu pełnym w środkowej części Oceanu Arktycznego. Nie można zatem wykluczyć, że w średniej i długiej perspektywie czasowej ekosystem Oceanu Arktycznego ulegnie zmianie, która spowoduje, że wystąpią tam stada ryb interesujące z komercyjnego punktu widzenia i że na morzu pełnym Arktyki będzie się prowadzić działalność połowową. W dniach 1–3 grudnia 2015 r. Stany Zjednoczone Ameryki zorganizowały spotkanie, aby omówić możliwość rozszerzenia deklaracji na zainteresowane państwa nie będące państwami nadbrzeżnymi (Chiny, Islandia, Japonia, Korea Południowa i Unia Europejska) w formie umowy międzynarodowej. Ze względu na to, że uczestnicy spotkania wyrazili zainteresowanie ustanowieniem wielostronnych ram zarządzania dla morza pełnego Arktyki, na początku 2016 r. rozpoczęły się negocjacje w sprawie takiej umowy. Zarządzanie Oceanem Arktycznym stanowi istotny element polityki UE i zarówno Rada, jak i Parlament Europejski podzielają koncepcję polityczną, którą Komisja Europejska przedstawiła w komunikacie z 2008 r. i komunikacie z 2012 r. Obejmuje ona odpowiedzialne podejście do arktycznych zasobów rybnych, przy jednoczesnym poszanowaniu praw ludności tubylczej. Od 2009 r. Unia zajmuje stanowisko, że na morzu pełnym Arktyki nie należy rozpoczynać żadnych połowów przemysłowych, zanim dla tego obszaru nie zostanie ustanowiony – we współpracy z naukowcami – system ostrożnego zarządzania zasobami, który umożliwiłby zrównoważoną eksploatację stad. Polska wyraziła poparcie dla inicjatywy podjęcia rokowań dotyczących podpisania ww. umowy. W swoim stanowisku Polska zwracała również uwagę na konieczność przemyślanego i odpowiedzialnego działania Komisji w prowadzonych negocjacjach, konieczność współpracy naukowej, a także konieczność odniesienia umowy do Komisji ds. Rybołówstwa Północno-Wschodniego Atlantyku (ang. *North-East Atlantic Fisheries Commission, NEAFC*) - zwłaszcza zapewnienie ścisłej współpracy i koordynacji między środkami podejmowanymi na podstawie umowy a środkami podejmowanymi przez NEAFC.

Prezydencja Polski w BALTFISH

Polska sprawująca w okresie lipiec 2015 - czerwiec 2016 prezydencję w BALTFISH (ang. *The Baltic Sea Fisheries Forum*) przeprowadziła w dniach 1-2 czerwca 2016 r. dwa spotkania grup roboczych BALTFISH – techniczne i ds. kontroli rybołówstwa. W trakcie spotkań kompleksowo omówiono działania projektowane w zakresie środków technicznych wspomagających ochronę stad dorsza, a także wstępnie przedyskutowano doradztwo naukowe Międzynarodowej Rady Badań Morza (ang. *International Council for the Exploration of the Seas, ICES*) na rok 2017. Grupa kontrolna, obradująca pod przewodnictwem Szwecji, przedyskutowała m.in. doświadczenia wynikające z wdrażania obowiązku wyładunkowego. Grupa robocza techniczna znacząco zaawansowała prace nad raportem w zakresie działań wspomagających ochronę stad dorsza. Uzgodniono stanowisko na temat poszczególnych propozycji zasugerowanych przez prezydencję holenderską na początku roku.

Pozytywnie należy ocenić ustalenia dotyczące parametrów systemu, który wkrótce pozwoli rybakom na stosowanie sieci innych niż BACOMA i T90, o tej samej lub lepszej selektywności. Propozycje polskiego przewodnictwa w tym zakresie zostały zaakceptowane z niewielkimi poprawkami.

W części dotyczącej ochrony dorszy podczas tarła, tak ważnej w świetle alarmującej sytuacji stada zachodniego i znacznie mniejszych niż spodziewane efektów ostatnich wlewów nasolonej wody do Bałtyku dla stada wschodniego, odnotowano znaczące różnice między państwami członkowskimi UE. Sugestie przekazane przez Polskę dotyczyły m.in. wydłużenia letniego okresu zamkniętego do trzech miesięcy, a także poszerzenie obszaru zamkniętego dla wszystkich połowów na Głębi Bornholmskiej – głównym tarlisku dorsza, lecz nie uzyskały na tym etapie jednoznacznego poparcia ekspertów. Część uczestników dyskusji postulowała zamówienie doradztwa ICES odnośnie powyższych sugestii. Sprawa ochrony dorsza podczas tarła niewątpliwie wymagać będzie dalszych intensywnych prac w nadchodzących miesiącach – w ICES, BALTFISH oraz Radzie Ministrów UE. W zakresie połowów rekreacyjnych dorsza omówiono projekt przygotowanego przez polską prezydencję dokumentu informacyjnego nt. sytuacji w poszczególnych krajach członkowskich UE regionu Morza Bałtyckiego.

4.8 Zdrowie

Wyroby medyczne

Prezydencja holenderska zakończyła z sukcesem trwające cztery lata trudne negocjacje pomiędzy Parlamentem Europejskim i Radą UE w sprawie rozporządzeń dot. wyrobów medycznych i do diagnostyki pozaustrojowej. W istotnych dla Polski kwestiach takich jak regeneracja wyrobów medycznych do jednorazowego użytku czy też testy genetyczne wprowadzono klauzule narodowe co oznacza, że Polska może uregulować te kwestie w odmienny sposób. Polska i znaczna część państw członkowskich miały stanowisko odrębne od proponowanych jednolitych rozwiązań dla całej Unii Europejskiej. Konsultacje społeczne przeprowadzone w tym zakresie wykazały, że polskie środowiska nie zgadzają się na regenerowanie wyrobów medycznych w kraju i poza granicami oraz swobodny obrót takimi wyrobami wewnątrz Unii i wprowadzaniu ich do polskich świadczeniodawców, nawet po ustaleniu wymagań technicznych dla takich procesów. Testy genetyczne zdaniem Polski powinny być wprowadzane z zachowaniem odpowiednich dla poszczególnych państw – ochrony danych i pobranych próbek, oraz uwzględnieniem zróżnicowanych warunków i stanowisk państw członkowskich UE. W przypadku testów genetycznych wprowadzono dodatkowo obowiązek porady lekarskiej, co Polska przyjmuje ze szczególnym zadowoleniem. Polska na każdym etapie prac popierała co do zasady cele przyświecające obu projektom. Polska ocenia wypracowany tekst jako wyważony kompromis.

Produkty lecznicze weterynaryjne

W czasie prezydencji holenderskiej kontynuowano prace nad projektem *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie weterynaryjnych produktów leczniczych COM(2014)558*. Rozporządzenie ma zastąpić dotychczasową dyrektywę 2001/82/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 listopada 2001 r. w sprawie wspólnotowego kodeksu odnoszącego się do weterynaryjnych produktów leczniczych, transponowaną ustawą z dnia 6 września 2001 r. – *Prawo farmaceutyczne*. Zmiana formy prawnej regulacji dotyczącej weterynaryjnych produktów leczniczych powoduje konieczność rewizji i uregulowania w rozporządzeniu całego zakresu zagadnień objętych aktualnie ww. dyrektywą. Szczególnym celem projektu rozporządzenia, zgodnie z wyjaśnieniem Komisji Europejskiej jest rewizja dotychczasowych przepisów, zapewniająca zwiększenie dostępności weterynaryjnych produktów leczniczych, redukcję obciążeń administracyjnych, stymulację innowacyjności i konkurencyjności, poprawę funkcjonowania rynku wewnętrznego i podjęcie kwestii ryzyka dla zdrowia publicznego, wynikającego z antybiotykooporności. Polska na bieżąco dokonuje analizy proponowanego aktu prawnego kierując się przy tym nadrzędnym celem zapewnienia

wysokiego poziomu bezpieczeństwa stosowania leczniczych produktów weterynaryjnych, koniecznością zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia zwierząt oraz ochrony zdrowia publicznego i stoi na stanowisku, że propozycja nowych przepisów Unii Europejskiej w tej materii powinna uwzględnić podwyższenie dotychczasowego poziomu bezpieczeństwa.

Polska do tej pory miała przede wszystkim zastrzeżenia odnośnie do kwestii braku definicji produktu referencyjnego; bezterminowego dopuszczania do obrotu nowych produktów leczniczych weterynaryjnych; zwolnienia z obowiązku sporządzania okresowych raportów bezpieczeństwa; przeniesienia obowiązku monitorowania bezpieczeństwa produktów leczniczych weterynaryjnych na agencje narodowe; zniesienia obowiązku składania wniosków o dopuszczenie do obrotu produktów leczniczych weterynaryjnych we wszystkich państwach członkowskich UE w zakresie procedury wzajemnego uznawania; wydłużania ochrony danych dokumentacji produktów leczniczych weterynaryjnych; obowiązku harmonizacji charakterystyk produktów leczniczych weterynaryjnych.

Ponadto Polska wyraziła wątpliwości co do treści i precyzji przepisów dotyczących sprzedaży hurtowej oraz detalicznej produktów leczniczych weterynaryjnych, zwłaszcza w kontekście sprzedaży wysyłkowej; prowadzenia dokumentacji produktów leczniczych weterynaryjnych, recepty weterynaryjnej oraz reklamy produktów leczniczych weterynaryjnych. Polska zwróciła również uwagę na brak przepisów dotyczących ograniczeń i kar w zakresie obrotu produktów leczniczych weterynaryjnych.

Substancje psychoaktywne

Prezydencja holenderska kontynuowała rozpoczęte w 2013 r. prace nad rozporządzeniem w sprawie nowych **substancji psychoaktywnych**. Polska podtrzymuje dotychczasowe stanowisko. Jego istotą jest poparcie dla rozwiązania, które przyspiesza, usprawnia i doskonali systemy EWS (system wczesnego ostrzegania) oraz oceny ryzyk powodowanych przez tzw. Nowe Substancje Psychoaktywne, zapewniając równocześnie możliwości indywidualnej oceny i swobody reagowania w przypadku zagrożeń występujących na terytorium państw członkowskich UE. Prezydencja przychyliła się do tego stanowiska, popartego także przez inne państwa członkowskie UE.

4.9 Edukacja, młodzież, kultura i sport

Edukacja

Priorytetami prezydencji holenderskiej w obszarze kształcenia i szkolenia były umiejętności oraz promowanie obywatelskości i podstawowych wartości poprzez edukację.

W trakcie Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu 29 lutego 2016 r. przyjęto rezolucję w sprawie wspierania rozwoju społeczno-gospodarczego i włączenia społecznego w UE za pomocą kształcenia: wkład kształcenia i szkolenia w europejski semestr 2016. Rezolucja zwraca uwagę na obecne wyzwania UE (m.in. wysokie bezrobocie wśród młodych ludzi, niedopasowanie umiejętności do potrzeb rynku pracy, napływ uchodźców), które mają znaczący wpływ na politykę edukacyjną. Edukacja ma ważną rolę do odegrania poprzez zapewnienie ludziom odpowiednich umiejętności, kompetencji i wiedzy, które tym samym napędzają innowacje i wzrost. Zgłoszone przez Polskę w trakcie prac uwagi zostały uwzględnione w ostatecznym kształcie dokumentu. Dla Polski istotne było uzupełnienie projektu o kompetencje i aktywne obywatelstwo, podkreślenie konieczności większego otwarcia instytucji edukacyjnych oraz uwzględnienie współpracy z Radą Europy.

W trakcie Rady odbyła się również debata polityczna na temat łączenia kształcenia, rynku pracy i społeczeństwa w kontekście przyszłego europejskiego programu na rzecz nowych umiejętności. Polska zwróciła uwagę, że poprawa umiejętności i kwalifikacji wymaga promowania szerszej

odpowiedzialności za ich stan. Odpowiedzialność ta nie może ograniczać się jedynie do instytucji edukacyjnych. Powinna być ona czytelnie określana i dotyczyć wszystkich etapów nabywania umiejętności. Instytucje edukacyjne powinny działać w sieci współpracy obejmującej nie tylko przedsiębiorców, ale także reprezentacje pracobiorców, instytucje eksperckie oraz szerszą reprezentację administracji.

Natomiast w trakcie Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu 30 maja 2016 r. przyjęto konkluzje w sprawie rozwijania – poprzez kształcenie i szkolenie – umiejętności korzystania z mediów i umiejętności krytycznego myślenia, które zwracają uwagę na potrzebę posiadania odpowiednich umiejętności korzystania z mediów, zwłaszcza kompetencji cyfrowych oraz umiejętności krytycznego myślenia, tak aby w procesie korzystania z mediów różnego typu, w tym mediów społecznościowych, potrafić dokonywać niezależnego osądu i autorefleksji. Jest to kluczowe, mając na uwadze wykorzystywanie mediów przez niektóre grupy do szerzenia nienawiści, ekstremistycznych przekazów i dezinformacji. Właśnie dlatego kształcenie i szkolenie muszą wspierać młodych ludzi w nabywaniu umiejętności korzystania z mediów poprzez uwzględnienie na wszystkich poziomach kształcenia kompetencji cyfrowych oraz umiejętności krytycznego myślenia, czy też odpowiednie przygotowanie w tym zakresie kadry edukacyjnej. Zgłoszone przez Polskę w trakcie prac uwagi zostały uwzględnione w ostatecznym kształcie dokumentu. Dla Polski kluczowe było, aby w konkluzjach pozostawiano do wyłącznej decyzji państw członkowskich UE, w jaki sposób będą wykorzystywać europejskie narzędzia/ramy oraz usunięcie odniesienia do przyszłych i niesprecyzowanych ram regulacyjnych i inicjatyw legislacyjnych

Ministrowie odbyli również debatę polityczną na temat modernizacji szkolnictwa wyższego w Europie. Polska podkreśliła, że stworzenie warunków dla bliższej współpracy szkolnictwa wyższego z przedsiębiorcami i lepsze dopasowanie kompetencji absolwentów szkół wyższych do wymogów rynku pracy są od dawna priorytetem w polskiej polityce dotyczącej szkolnictwa wyższego

Młodzież

Priorytety prezydencji holenderskiej w obszarze młodzieży dotyczyły takich kwestii jak: zapobieganie radykalizacji postaw poprzez pracę z młodzieżą oraz współpraca międzysektorowa na rzecz zachęcania do uczestnictwa i integracji młodych ludzi z problemami psychicznymi.

W trakcie Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu 30 maja 2016 r. przyjęto konkluzje w sprawie roli sektora młodzieżowego w zakresie zintegrowanego międzysektorowego podejścia do zapobiegania radykalizacji prowadzącej do brutalnego ekstremizmu wśród młodych ludzi oraz zwalczania takiej radykalizacji. Punktem wyjścia dla opracowania tego dokumentu była świadomość pilnej potrzeby współdziałania wszystkich sektorów na rzecz utrzymania stabilności społecznej. Praca z młodzieżą, organizacje młodzieżowe oraz sektor edukacji we współpracy z wieloma innymi partnerami powinny wspierać młodych ludzi w ich rozwoju i działaniach m.in. poprzez propagowanie demokratycznych wartości i zasad oraz aktywności obywatelskiej. W trakcie prac nad dokumentem uwzględniono propozycję Polski, aby podkreślić w nim znaczenie nie tylko bezpiecznego, ale również włączającego środowiska. Państwa członkowskie UE zgodziły się ponadto na konieczność pogłębionej współpracy na szczeblu europejskim w zakresie dzielenia się wiedzą i sprawdzonymi rozwiązaniami m.in. w zakresie wykorzystywania mediów społecznościowych i pracy z młodzieżą za pomocą technologii cyfrowych.

W dalszej części Rady ds. Młodzieży ministrowie odbyli debatę na temat roli polityki na rzecz młodzieży oraz sektora młodzieżowego w zintegrowanym podejściu na rzecz wspierania młodzieży w procesie ewoluowania jej tożsamości. Przedstawiciel Polski podkreślił zaangażowanie wielu instytucji i podmiotów w Polsce na rzecz wspierania młodych ludzi w okresie dorastania. Zwrócił przy tym uwagę na wyzwania związane z realizacją międzysektorowego zintegrowanego podejścia. W celu wymiany doświadczeń w obszarze związanym z debatą, prezydencja holenderska przygotowała – na podstawie przekazanych wkładów, w tym również z Polski – kompendium

krajowych, regionalnych i lokalnych przykładów sprawdzonych rozwiązań związanych z tworzeniem sieci wsparcia dla młodych ludzi.

Kultura

Na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu w dniach 30-31 maja 2016 r. Ministrowie państw członkowskich UE po raz pierwszy wymienili poglądy na temat niedawnego wniosku Komisji w sprawie zmiany dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. Dyrektywa reguluje swobodny obieg utworów audiowizualnych, łącząc jurysdykcję kraju pochodzenia z (minimalną) ochroną ogólnych interesów w całej UE. Proponowana zmiana ma służyć unowocześnieniu obecnych ram regulacyjnych, tak by nadążały za szybko ewoluującym rynkiem cyfrowym oraz nowymi sposobami korzystania z treści audiowizualnych.

Ministrowie zgodzili się, że uaktualnienie dyrektywy – w ramach strategii jednolitego rynku cyfrowego – to sprawa ważna, ale podkreślili, że akt ten musi respektować europejską różnorodność kulturową i językową, wolność i pluralizm mediów, otwartość internetu, a także ochronę konsumentów, zwłaszcza małoletnich.

Jednemu z aspektów dyrektywy ministrowie poświęcili szczególną uwagę: jak za pomocą polityki publicznej wspierać transgraniczny obieg europejskich treści audiowizualnych. Wzięli pod uwagę kilka zagadnień: tworzenie treści a oglądalność, koprodukcje, krajowe zachęty finansowe i kwoty.

Polska poinformowała, że rozpoczęła konsultacje społeczne projektowanej dyrektywy. Polska podziękowała KE za przygotowanie projektu i rozpoczęcie dyskusji. Nowelizacja przepisów dyrektywy jest niezbędna z uwagi na fakt, iż nie jest ona dostosowana do szybko zmieniających się warunków rynkowych. Polska Wyraziła swoje wątpliwości dotyczące niektórych proponowanych regulacji, w tym dotyczących ustalania jurysdykcji wobec dostawców usług medialnych oraz liberalizacji przekazów handlowych.

Ponadto Rada przyjęła konkluzje w sprawie roli europejskiej biblioteki cyfrowej Europeana w zakresie dostępu cyfrowego do europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz widoczności i wykorzystywania tego dziedzictwa. W konkluzjach zaleca, by ulepszyć ten portal od strony technicznej, oraz apeluje o trwalszy model finansowania w ramach obecnych wieloletnich ram finansowych.

Sport

Prezydencja holenderska w zakresie sportu skupiła się przede wszystkim na kwestiach związanych z uczciwością i dobrym zarządzaniem. Najważniejszą inicjatywą prezydencji było przyjęcie konkluzji pt. „Wzmacnianie uczciwości, przejrzystości i dobrego zarządzania w trakcie organizacji dużych imprez sportowych”. Polska w trakcie prac na posiedzeniach grup roboczych przychylnie odniosła się do zaproponowanego dokumentu, zwracając jednak uwagę na zbyt ambitne podejście prezydencji, której pierwotnym zamiarem było stworzenie platformy koordynacyjnej na wysokim szczeblu, mającej na celu wypracowywanie standardów i wymianę informacji w zakresie dobrego zarządzania. Polska była również przeciwna zapisom odnoszącym się do przyszłego programu prac UE w zakresie sportu oraz uwzględnianiu w całości rekomendacji stworzonych przez grupę ekspercką do spraw dobrego zarządzania. Większość uwag Polski została uwzględniona w ostatecznej wersji dokumentu.

W trakcie prezydencji holenderskiej nie udało się przełamać impasu w zakresie podpisania przez UE Konwencji Rady Europy ws. manipulowania zawodami sportowymi. Polska jednoznacznie opowiadała się za potrzebą szybkiego jej podpisania przez UE. Zgłosiła również non-paper zawierający propozycję rozwiązania umożliwiającego ratyfikację Konwencji przez państwa członkowskie UE. Z uwagi na trwający sprzeciw Malty, ostatecznie nie udało się osiągnąć konsensusu w tej sprawie.

W zakresie koordynacji stanowisk państw członkowskich UE w związku ze współpracą ze Światową Agencją Antydopingową (WADA), Polska skupiła się głównie na zapewnieniu korzystnych zapisów w instrukcji dla przedstawiciela UE na posiedzenia organów WADA. W szczególności w kontekście punktu dotyczącego niezgodności ustawodawstw członków WADA z Kodeksem Antydopingowym.

Na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu oprócz przyjęcia wspomnianych konkluzji, przeprowadzono debatę orientacyjną na temat zarządzania w sporcie. Polska podkreśliła, że zarządzanie ma kluczową rolę przede wszystkim w efektywnym wykorzystywaniu środków oraz we właściwym wypełnianiu celów organizacji sportowych, a rolą strony rządowej powinno być właściwe wydatkowanie środków, odpowiednia współpraca ze związkami sportowymi oraz edukowanie. Zaprezentowała również przykłady narzędzi dobrego zarządzania stosowanych w Polsce.

Prezydencja holenderska nie zorganizowała nieformalnego spotkania ministrów ds. sportu. Obyło się jednak spotkanie dyrektorów, które poświęcone było uczciwości w zakresie organizacji dużych imprez sportowych oraz bezpieczeństwu sportu amatorskiego. Polska podczas tego spotkania zwracała przede wszystkim uwagę na kwestię nadmiernych oczekiwań ze strony międzynarodowych federacji sportowych wobec państwa gospodarza imprezy.

Turystyka

Prezydencja holenderska nie prowadziła szczególnych działań na rzecz rozwoju turystyki europejskiej.

V. LISTA ZAŁĄCZNIKÓW

1. Rozliczenia finansowe pomiędzy RP a UE
2. Informacja o wykorzystaniu środków z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności oraz funduszy pozaunijnych
3. Plan prac nad projektami ustaw wykonujących prawo Unii Europejskiej (przygotowany na podstawie ust. 1a art. 125a Regulaminu Sejmu)
4. Wykaz stanowisk do aktów prawnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2015 r.
5. Wykaz stanowisk do dokumentów pozalegisacyjnych UE, przygotowanych przez Rząd zgodnie z ustawą z 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem RP w UE, przekazanych do Sejmu i Senatu RP w I poł. 2015 r.

Rozliczenia finansowe pomiędzy Polską a Unią Europejską w okresie styczeń – maj 2016 r.**1. Saldo**

W ciągu 5 miesięcy¹ prezydencji holenderskiej odnotowano pozytywne saldo rozliczeń pomiędzy Unią Europejską a Rzeczpospolitą Polską, która osiągnęła pozycję beneficjenta netto w wysokości **3,17 mld EUR**.

Tabela 1. Struktura transferów finansowych Rzeczpospolita Polska – budżet Unii Europejskiej w okresie 1 I – 31 V 2016 (w EUR).

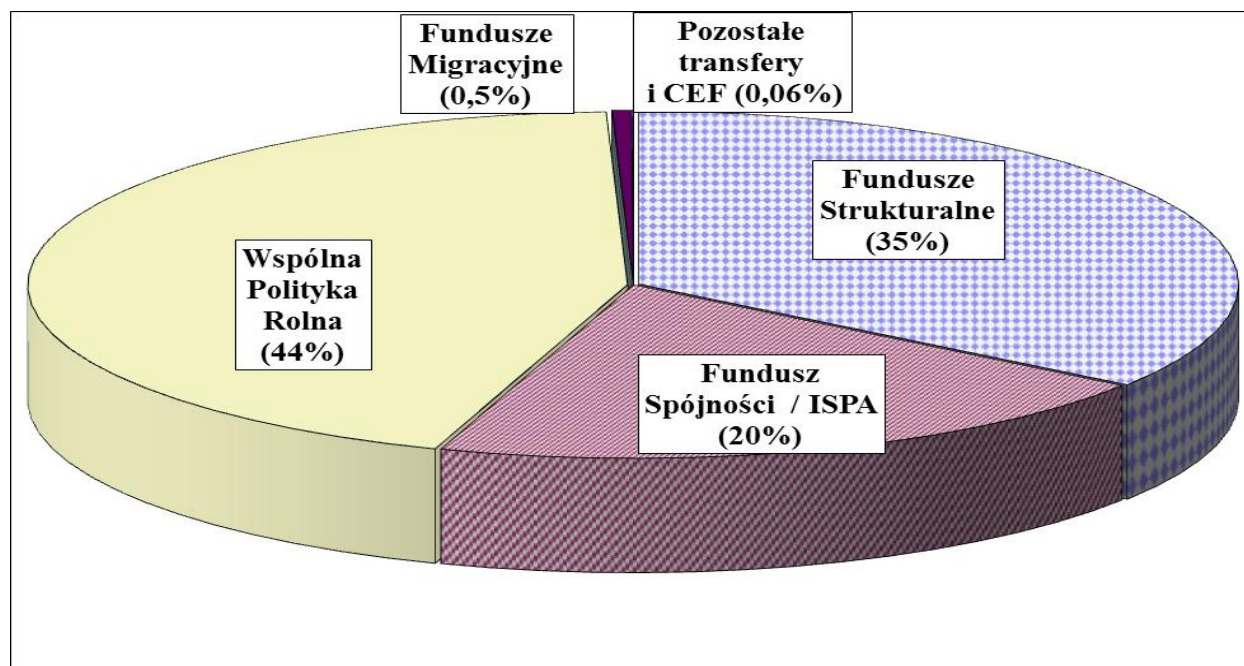
Wspólna Polityka Rolna	2 213 212 275
Fundusze Strukturalne	1 744 770 672
Fundusz Spójności / ISPA	1 016 583 321
Środki z działu 3 budżetu UE*	25 747 841
Pozostałe transfery *	2 304 047
Instrument Łącząc Europę (CEF)	478 182
Transfery razem	5 003 096 339
Składka członkowska	1 833 368 852
Zwrot środków do budżetu UE	1 072 977
Saldo	3 168 654 511

* W skład pozycji „Środki z działu 3 budżetu UE” wchodzi transfery przekazane głównie z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji oraz z Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

* Dane w pozycji „Pozostałe transfery” dotyczą okresu do końca kwietnia 2016 r.

2. Transfery do Polski

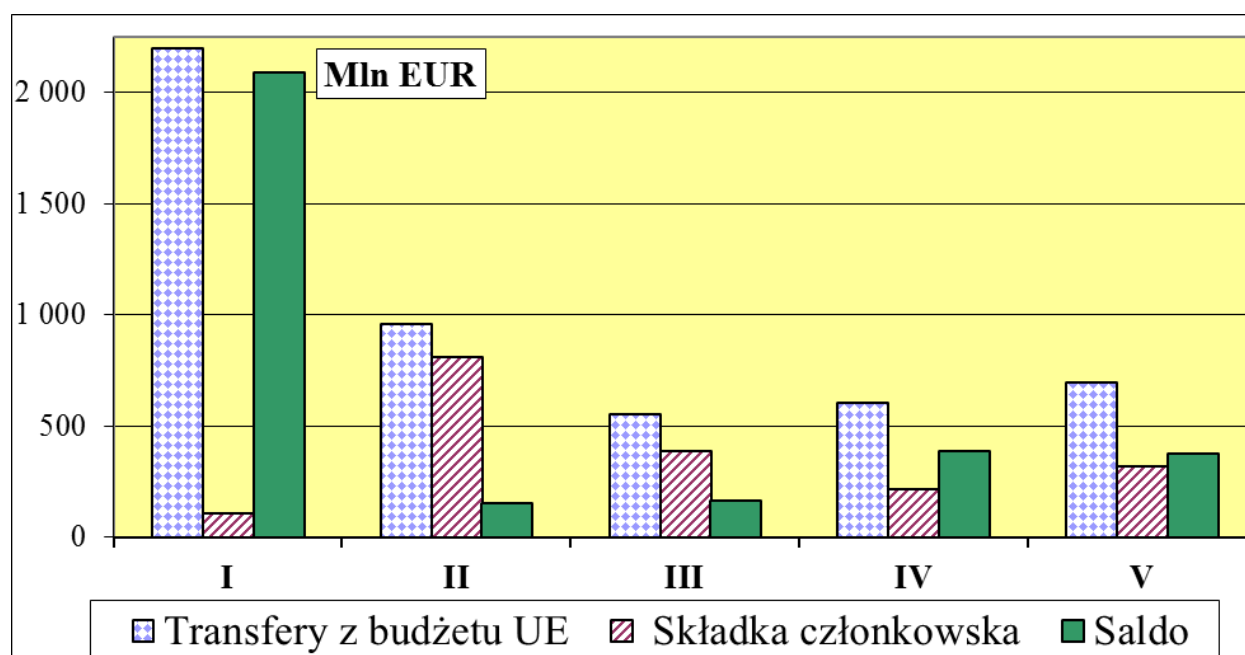
Wykres 1. Transfery z budżetu Unii Europejskiej do Polski w okresie 1 I – 31 V 2016

¹ Dane za czerwiec i łącznie za 6 miesięcy dostępne będą ok. połowy lipca br.

W okresie 1 stycznia – 31 maja 2016 r. Rzeczpospolita Polska otrzymała z budżetu ogólnego Unii Europejskiej **5 mld EUR**. Najważniejsze pozycje wśród przepływów finansowych stanowiły transfery przeznaczone na Wspólną Politykę Rolną (**2,2 mld EUR**, z czego 2 mld EUR z tytułu dopłat bezpośrednich), na finansowanie projektów realizowanych w ramach funduszy strukturalnych (**1,7 mld EUR**, z czego większość to zaliczki okresu programowania 2014 – 2020) oraz na Fundusz Spójności/ISPA (**1 mld EUR**, jw.). Do Rzeczypospolitej Polskiej wpływają także środki z działu 3 budżetu UE, środki z Instrumentu Łącząc Europę (CEF) oraz środki klasyfikowane jako „Pozostałe transfery²”. W omawianym okresie łączna kwota środków przekazanych z tych trzech źródeł osiągnęła **28,5 mln EUR**.

Wykres 2. *Transfery, składka członkowska oraz saldo rozliczeń finansowych Polska – budżet Unii Europejskiej w kolejnych miesiącach okresu 1 I – 31 V 2016 (w mln EUR).*

3. Składka do budżetu UE

W okresie 1 stycznia – 31 maja 2016 r. Rzeczpospolita Polska wpłaciła do budżetu ogólnego UE składkę w wysokości **1,8 mld EUR**, w tym:

- z tytułu zasobu własnego opartego o DNB: 1,2 mld EUR,
- z tytułu zasobu własnego opartego o VAT: 259 mln EUR,
- z tytułu tradycyjnych zasobów własnych: 245 mln EUR,
- z tytułu mechanizmów korekcyjnych (rabatu brytyjskiego oraz korekt przyznanych Szwecji i Królestwu Niderlandów): 130 mln EUR.

² Są to środki przekazywane m.in. szkołom wyższym, jednostkom badawczo – rozwojowym, czy fundacjom rządowym obsługującym programy współpracy zagranicznej, na konta w bankach komercyjnych.

**INFORMACJA O WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH
FUNDUSZU SPÓJNOŚCI ORAZ FUNDUSZY POZAUNIJNYCH****INFORMACJA O WYKORZYSTANIU ŚRODKÓW Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH
ORAZ FUNDUSZU SPÓJNOŚCI W POLSCE (STAN NA 31 MAJA 2016 R.)****PERSPEKTYWA FINANSOWA 2007-2013**Postęp finansowy w ramach Narodowej Strategii Spójności 2007-2013**Wnioski o dofinansowanie**

Według danych wygenerowanych z Krajowego Systemu Informatycznego KSI SIMIK 07-13 od początku uruchomienia programów do 31 maja 2016 r. złożono około 302,4 tys. wniosków poprawnych pod względem formalnym na całkowitą kwotę dofinansowania (zarówno środki unijne, jak i środki krajowe) 616,0 mld PLN.

Kontraktacja środków

Do 31 maja 2016 r. podpisano z beneficjentami około 106,4 tys. umów o dofinansowanie na kwotę dofinansowania w części UE 285,1 mld PLN. Kwota ta stanowi 101% alokacji na lata 2007-2013. Wartość wydatków kwalifikowalnych wykazana w umowach o dofinansowanie projektów wyniosła natomiast 398,6 mld PLN.

Wydatki beneficjentów (na podstawie wniosków o płatność)

Wydatki poniesione przez beneficjentów i uznane za kwalifikowalne wyniosły około 395,8 mld PLN, w tym wartość dofinansowania UE to 283,3 mld PLN. Tym samym wykorzystanie alokacji na lata 2007-2013 wyniosło 100%.

Szczegółowe dane na temat stanu wdrażania programów operacyjnych realizowanych w ramach NSRO 2007-2013 przedstawiono w tabeli 2.

Wydatki certyfikowane do Komisji Europejskiej i refundacje

Według stanu na 31 maja 2016 r., od początku wdrażania NSRO 2007-2013 certyfikowano do Komisji Europejskiej wydatki kwalifikowalne w wysokości 88,2 mld EUR.

Certyfikowane wydatki pozwoliły zawnioskować do Komisji Europejskiej o refundację 65,7 mld EUR, co stanowi 97% alokacji. Z powyższej kwoty Komisja Europejska dokonała na rzecz Polski refundacji w kwocie 57,9 mld EUR. Uwzględniając przekazaną zaliczkę w wysokości 6,2 mld EUR, KE wypłaciła na rzecz Polski blisko 64,2 mld EUR (tj. 95% alokacji na lata 2007-2013). W samym 2016 roku KE wypłaciła tytułem refundacji ponad 92 mln EUR.

Tabela 1. Certyfikacja wydatków do Komisji Europejskiej oraz wartość wydatków już zrefundowanych, stan na 31 maja 2016 r.

Program Operacyjny	alokacja na lata 2007-2013	Kwota wydatków kwalifikowalnych, stanowiących podstawę certyfikacji, certyfikowanych do KE (narastająco)	Wartość wydatków certyfikowanych do KE (kwota wnioskowana narastająco uwzględniająca wartość wypłaconych refundacji) (narastająco)	Wartość wniosków zrefundowanych przez KE (narastająco)*	Procentowa wartość wydatków wnioskowanych do KE w stosunku do alokacji
	EUR	EUR	EUR	EUR	%
	1	2	3	4	5=3/1
PO IG	8 658 126 047	14 784 824 422	8 548 948 492	7 482 280 069	99%
PO IiS	28 337 972 519	34 832 946 151	27 524 480 269	24 076 197 047	97%
PO KL	10 007 397 937	11 516 830 224	9 678 091 032	8 633 382 200	97%
PO PT	516 700 000	602 605 240	504 167 179	444 362 000	98%
PO RPW	2 387 709 248	3 085 472 031	2 347 238 486	2 063 682 348	98%
Razem Krajowe Programy Operacyjne	49 907 905 751	64 822 678 068	48 602 925 458	42 699 903 664	97%
RPO Dolnośląskie	1 240 184 092	1 919 859 846	1 239 722 740	1 068 991 848	100%
RPO Kujawsko-Pomorskie	996 053 121	1 309 499 421	918 566 366	860 660 121	92%
RPO Lubelskie	1 192 840 908	1 492 637 815	1 166 013 850	1 029 171 953	98%
RPO Lubuskie	494 355 098	643 794 376	481 649 474	430 111 764	97%
RPO Łódzkie	1 046 023 918	1 458 222 946	1 036 456 824	903 148 440	99%
RPO Małopolskie	1 355 863 222	1 684 906 563	1 308 908 284	1 171 945 365	97%
RPO Mazowieckie	1 868 602 800	2 102 539 883	1 740 491 289	1 610 337 957	93%
RPO Opolskie	491 446 973	755 591 563	489 692 512	428 431 591	100%
RPO Podkarpackie	1 198 786 957	1 567 565 392	1 173 342 334	1 036 579 905	98%
RPO Podlaskie	672 542 971	1 023 464 513	659 466 021	581 657 113	98%
RPO Pomorskie	938 379 686	1 375 831 169	934 470 568	811 804 783	100%
RPO Śląskie	1 747 104 507	2 069 045 075	1 700 752 089	1 505 581 054	97%
RPO Świętokrzyskie	769 528 014	1 221 528 638	769 528 014	665 728 959	100%
RPO Warmińsko-Mazurskie	1 070 550 290	1 291 119 737	1 037 253 023	923 733 992	97%
RPO Wielkopolskie	1 332 573 532	1 948 175 219	1 331 339 200	1 151 393 517	100%
RPO Zachodniopomorskie	862 807 404	1 120 298 746	832 854 885	744 477 677	97%
Razem Regionalne Programy Operacyjne	17 277 643 493	22 984 080 902	16 820 507 473	14 923 756 039	97%
Razem Programy Operacyjne EWT	344 771 677	386 246 920	324 710 923	296 695 157	94%
Razem Programy Operacyjne	67 530 320 921	88 193 005 890	65 748 143 854	57 920 354 860	97%

* Dane dotyczące refundacji z KE są uzupełniane w KSI na podstawie dokumentów z Instytucji Płatniczej z Ministerstwa Finansów i mogą być przekazywane do IC z pewnym opóźnieniem, dlatego też, stan informacji w KSI/wiedzy MR o dokumentach w zakresie refundacji z KE to 31 maja 2016 r.

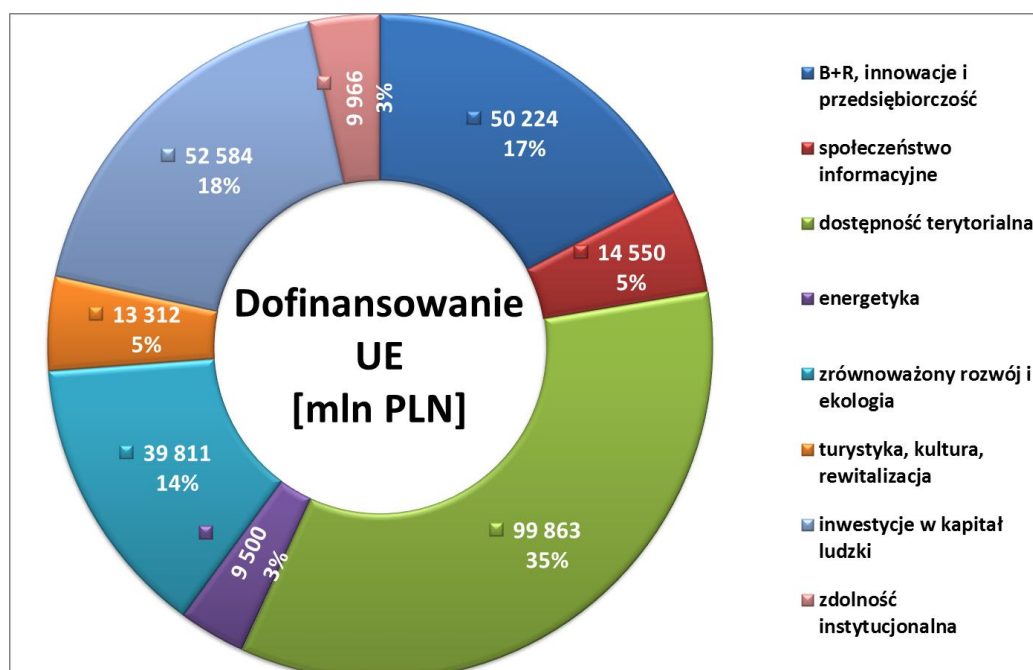
Dane zaokrąglone do pełnych PLN/EUR

Źródło: DCD

Efekty rzeczowe w ramach Narodowej Strategii Spójności 2007-2013 na podstawie zawartych umów o dofinansowanie

Ponad 1/3 wartości wszystkich projektów realizowanych w ramach NSRO 2007-2013 to inwestycje w infrastrukturę transportową (wykres 1.). W ramach tych przedsięwzięć wybudowano m.in.: ponad 1,4 tys. kilometrów autostrad i dróg ekspresowych, 3,3 tys. kilometrów dróg krajowych i wojewódzkich oraz 7,3 tys. kilometrów dróg powiatowych i gminnych. Zakupionych zostało ponad 2,9 tys. jednostek taboru miejskiego. Duża część środków unijnych (18% wartości wszystkich umów o dofinansowanie) kierowana jest na rozwój kapitału ludzkiego. Dzięki nim np. 32,8 tys. osób otrzymało pomoc w podjęciu działalności gospodarczej typu *spin off* lub *spin out*, około 13,5 tys. pracowników sektora B+R ukończyło szkolenia w ramach podnoszenia kwalifikacji, utworzono m.in. blisko 410 tys. nowych miejsc pracy¹, a ok. 7,7 tys. przedszkoli skorzystało ze wsparcia finansowego. Znaczne środki zainwestowane zostały w sektor B+R i rozwój przedsiębiorczości – ponad 17% wartości wszystkich projektów, co pozwoliło na objęcie wsparciem m.in.: 653 ośrodki badawcze, ponad 1,9 tys. laboratoriów oraz 1,4 tys. uczelni i jednostek naukowych. Ze wsparcia unijnego skorzystało 30,7 tys. przedsiębiorstw. Podobne środki (14%) zaangażowano w zrównoważony rozwój oraz inwestycje podnoszące jakość środowiska naturalnego w Polsce. Za unijne pieniądze wybudowanych lub zmodernizowanych zostało m.in.: 24,6 tys. kilometrów sieci kanalizacyjnych oraz blisko 7,2 tys. kilometrów sieci wodociągowych.

Wykres 1. Główne obszary wsparcia w ramach NSRO 2007-2013 – dane na podstawie umów o dofinansowanie podpisanych do 31 maja 2016 r., kwoty w mln zł

¹ Dotyczy miejsc pracy utworzonych z udziałem wsparcia EFRR, EFS oraz FS.

Tabela 2. Liczba i wartość złożonych wniosków, podpisanych umów/wydaných decyzji oraz wniosków o płatność w ramach NSRO 2007-2013, wg stanu na 31 maja 2016 r. (dane w PLN)

Program Operacyjny	Wnioski o dofinansowanie po ocenie formalnej				Umowy o dofinansowanie				Wnioski o płatność			
	Liczba	Wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN)	Wartość - dofinansowanie unijne i krajowe (PLN)	Liczba	Wartość wydatków kwalifikowalnych (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Poziom wykorzystania alokacji na lata 2007-2013	Wartość wydatków uznanych za kwalifikowalne (PLN)	Wartość wydatków kwalifikowalnych stanowiących podstawę certyfikacji (PLN)	Dofinansowanie UE (PLN)	Poziom wykorzystania alokacji na lata 2007-2013	
POIG	47 470	180 190 696 980	113 602 650 954	17 460	65 038 352 370	36 773 169 296	102%	63 762 214 759	42 614 245 381	35 989 085 655	100%	
POIS	4 483	247 556 402 414	196 229 363 373	3 309	155 170 080 415	120 599 474 617	101%	155 201 766 359	155 201 766 359	120 608 878 171	101%	
POIS EFRR	1 853	62 644 992 896	42 784 883 398	1 179	35 397 714 965	24 963 579 807	100%	35 427 792 178	35 427 792 178	24 972 491 845	100%	
POIS FS	2 630	184 911 409 518	153 444 479 975	2 130	119 772 365 449	95 635 894 811	100%	119 773 974 181	119 773 974 181	95 636 386 326	101%	
POKL	184 332	171 274 181 610	164 759 123 600	47 774	50 359 833 247	42 016 339 863	101%	50 502 238 929	49 566 307 296	42 131 361 202	101%	
PO PT	478	2 730 753 872	2 321 140 787	467	2 533 412 593	2 153 400 692	100%	2 533 412 593	2 533 412 593	2 153 400 692	100%	
PO RPW	452	16 117 318 393	11 462 178 332	304	13 223 983 607	10 078 674 161	100%	13 223 983 607	12 711 639 087	10 078 674 161	100%	
PO EWT (bez EISP)	684	4 008 060 371	3 344 000 230	334	1 941 591 643	1 604 890 314	106%	1 743 866 390	1 312 383 986	1 446 256 150	96%	
EISP	706	1 149 973 038	993 457 228	204	397 839 051	335 323 745	108,02%	223 234 684	223 234 684	192 626 970	62,05%	
Razem Krajowe	238 605	623 027 386 678	492 711 914 504	69 852	288 665 072 926	213 561 272 689	101%	287 190 697 321	264 162 989 386	212 600 283 001	101%	
RPO Woj. Dolnośląskiego	3 580	12 390 121 041	7 539 871 012	2 317	8 219 150 126	5 143 446 550	100%	8 228 795 900	8 228 795 900	5 147 784 701	100%	
RPO Woj. Kujawsko-Pomorskiego	3 631	10 918 726 875	6 228 138 496	2 293	7 046 955 792	4 154 818 454	100%	6 615 895 397	5 785 656 149	3 947 360 159	95%	
RPO Woj. Lubuskiego	1 834	5 920 412 526	3 767 384 131	1 024	3 274 476 457	2 027 373 625	98%	3 290 265 858	2 844 938 008	2 027 563 120	98%	
RPO Woj. Łódzkiego	4 184	10 773 192 407	7 457 662 289	2 467	6 510 834 749	4 329 307 149	99%	6 516 181 697	6 516 181 697	4 330 248 635	99%	
RPO Woj. Lubelskiego	5 574	14 469 379 824	9 912 754 930	3 130	7 585 371 571	4 981 721 130	100%	7 449 216 073	6 318 074 265	4 893 580 102	98%	
RPO Woj. Mazowieckiego	6 187	27 208 735 954	19 173 603 903	2 403	11 281 884 371	7 843 056 442	100%	10 671 197 270	9 228 881 675	7 407 074 295	94%	
RPO Woj. Małopolskiego	4 679	12 973 835 672	7 806 967 104	3 068	9 319 930 159	5 627 514 395	99%	8 959 254 372	7 642 843 220	5 426 028 764	96%	
RPO Woj. Opolskiego	1 938	4 978 455 023	3 258 300 104	1 265	3 137 630 660	2 052 314 611	100%	3 159 136 889	2 645 365 972	2 061 725 359	101%	
RPO Woj. Podlaskiego	2 580	9 348 300 481	5 964 272 582	1 275	4 386 226 957	2 802 576 494	100%	4 405 979 210	3 720 968 348	2 810 091 567	100%	
RPO Woj. Podkarpackiego	3 638	10 572 326 252	7 297 823 025	2 588	7 181 950 898	4 966 147 089	100%	7 199 669 667	6 601 715 376	4 975 433 070	100%	
RPO Woj. Pomorskiego	3 673	10 631 171 676	6 840 063 088	1 678	5 916 067 947	3 911 949 043	100%	5 862 069 318	5 862 069 318	3 870 313 819	99%	
RPO Woj. Śląskiego	9 566	20 055 946 163	13 550 024 473	5 217	10 375 786 784	7 285 674 203	99%	10 428 698 955	9 168 569 157	7 308 621 274	100%	
RPO Woj. Świętokrzyskiego	2 027	6 600 394 353	3 912 181 816	1 303	5 081 418 495	3 161 616 429	99%	5 085 376 218	4 431 609 413	3 162 380 677	99%	
RPO Woj. Warmińsko-Mazurskiego	3 828	11 371 185 349	7 089 330 570	2 484	6 801 739 495	4 430 351 475	99%	6 860 785 462	5 484 210 263	4 454 131 950	100%	
RPO Woj. Wielkopolskiego	4 459	13 625 610 446	9 070 632 201	2 451	8 434 685 256	5 521 541 802	99%	8 358 849 511	8 358 849 511	5 457 005 017	98%	
RPO Woj. Zachodniopomorskiego	3 095	8 983 495 194	5 430 916 472	1 740	5 781 382 435	3 596 719 794	100%	5 749 275 259	4 977 046 026	3 579 326 166	99%	
Razem Regionalne	64 473	190 821 289 235	124 299 926 195	36 703	110 335 492 152	71 836 128 686	100%	108 841 422 557	97 815 774 299	70 858 668 674	98%	
RAZEM NSRO	303 078	813 848 675 913	617 011 840 699	106 555	399 000 565 078	285 397 401 375	101%	396 032 119 878	361 978 763 685	283 458 951 675	100%	

Tabela 3. Programy EISP: certyfikacja wydatków do Komisji Europejskiej oraz wartość wydatków już zrefundowanych, stan na 31 maja 2016 r.

Program	Alokacja na lata 2007-2013	Kwota wydatków kwalifikowalnych, stanowiących podstawę certyfikacji, certyfikowanych do KE (narastająco)	Wartość wniosków certyfikowanych do KE (kwota wnioskowana narastająco uwzględniająca wartość wypłaconych refundacji) (narastająco)	Wartość wniosków zrefundowanych przez KE (narastająco)*	Procentowa wartość wydatków wnioskowanych do KE w stosunku do alokacji
	EUR				
	1	2	3	4	5=3/1
Polska-Białoruś-Ukraina	186 201 367,00	150 863 912,53	141 021 071,58	141 021 071,58	75,74%
Litwa-Polska-Rosja	124 212 271,66	135 301 323,89	99 365 104,66	99 365 104,66	80,00%
Razem programy EISP	310 413 638,66	286 165 236,42	240 386 176,24	240 386 176,24	77,44%

*Dane dotyczące EWT przeliczone wg kursu 1 EUR= 4,388 PLN

Źródło: KSI SIMIK 07-13, dane wygenerowane z systemu 1 czerwca 2016 r. Wykorzystanie alokacji na podstawie algorytmu MF i MRR obowiązującego w maju 2016 r.

Stan wdrażania programów operacyjnych 2014-2020

Według danych wygenerowanych z systemu informatycznego SL2014, do 31 maja 2016 r. uruchomiono łącznie 1 049 naborów projektów, angażujących środki unijne w wysokości 91,6 mld PLN, co stanowi 30% dostępnej alokacji.

W omawianym okresie złożono 18 842 wnioski o dofinansowanie projektów na całkowitą kwotę 107,4 mld PLN. Wartość dofinansowania UE we wnioskach o dofinansowanie wyniosła 67,7 mld PLN, co stanowi 21,9% alokacji.

Od uruchomienia programów do 31 maja 2016 r. podpisano z beneficjentami 2 632 umowy o dofinansowanie na kwotę dofinansowania w części UE 22,8 mld PLN, co stanowi 7,4% alokacji. Wartość wydatków kwalifikowalnych wykazana w umowach o dofinansowanie projektów wyniosła natomiast 27,3 mld PLN.

Wartość wydatków beneficjentów uznanych za kwalifikowalne, wynikająca ze złożonych wniosków o płatność, wyniosła 4,982 mld PLN, w tym dofinansowanie UE: 4,265 mld PLN, co stanowi 1,4% alokacji .

Zestawienie liczby i wartości wniosków o dofinansowanie, podpisanych umów oraz wydatków wykazanych przez beneficjentów zawarto w poniższych tabelach.

Zgodnie z danymi wygenerowanymi z SL2014, w 2016 roku w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych certyfikowano do KE 1 043 mln PLN wydatków kwalifikowalnych, co stanowi 5,2% założonego celu wydatków kwalifikowalnych, jakie będą certyfikowane w 2016 r. W ramach programów EWT w 2016 r. nie certyfikowano wydatków.

Jednocześnie, od początku wdrażania UP 2014-2020 certyfikowano do KE 2,9 mld PLN w ramach krajowych i regionalnych programów operacyjnych, co stanowi 13,3% kumulatywnego celu wydatkowania do końca 2016 r. W przypadku programów EWT nie certyfikowano dotychczas wydatków.

Tabela 4. Stan wdrażania programów operacyjnych 2014-2020, stan na 31 maja 2016 r.

Program	fundusz	wnioski o dofinansowanie				umowy o dofinansowanie				wnioski o płatność		
		Liczba	Wartość ogółem mln PLN	Wkład UE mln PLN	% wykorzystania alokacji	Liczba	Wartość ogółem mln PLN	Wkład UE mln PLN	% wykorzystania alokacji	Wartość ogółem mln PLN	Wkład UE mln PLN	% wykorzystania alokacji
PO IR	EFRR	3 721	39 716	23 449	68,1%	238	3 715	2 685	7,8%	8	6	0,02%
		6	3 296	1 766	9,0%	3	2 044	1 201	6,1%	159	132	0,7%
PO IS	FS	229	25 931	13 364	14,8%	31	19 321	10 180	11,3%	3 441	2 696	3,0%
		235	29 227	15 130	13,8%	34	21 364	11 382	10,4%	3 600	2 828	2,6%
POPC	EFRR	139	4 019	3 183	36,6%	23	1 308	1 103	12,7%	1	1	0,01%
POPT	FS	81	815	661	23,6%	78	788	639	22,8%	2	1	0,02%
POPW	EFRR	253	2 060	1 516	19,0%	18	108	65	0,8%	1	1	0,01%
POWR	EFS	4 078	8 456	7 033	37,5%	940	3 459	3 045	16,2%	1 074	945	5,0%
RPO	EFS	2 870	11 995	7 493	8,3%	284	1 729	1 329	1,5%	81	68	0,1%
		7 364	10 926	9 097	26,0%	1 011	3 028	2 560	7,3%	495	416	1,2%
	Ogółem RPO	10 234	22 922	16 590	13,3%	1 295	4 757	3 889	3,1%	577	484	0,4%
EWT	EFRR	101	187	145	11,8%	6	5	4	0,3%	0	0	0,0%
Razem EFRR		7 090	61 274	37 554	23,2%	572	8 908	6 389	3,9%	250	207	0,1%
Razem EFS		11 442	19 382	16 130	30,0%	1 951	6 487	5 604	10,4%	1 570	1 362	2,5%
Razem FS		310	26 745	14 025	15,1%	109	20 108	10 819	11,7%	3 443	2 697	2,9%
Razem		18 842	107 402	67 709	21,9%	2 632	35 503	22 811	7,4%	5 263	4 265	1,4%

Źródło: Centralny System Teleinformatyczny SL2014.

PERSPEKTYWA FINANSOWA 2014-2020 - PROGRAMY EUROPEJSKIEGO INSTRUMENTU SĄSIĘDZTWA

W latach 2014-2020 Polska uczestniczy w programach współpracy transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina i Polska-Rosja. Oba programy są zarządzane przez stronę polską. Programy realizowane są w ramach europejskiej polityki sąsiedztwa ze środków Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa (EIS). Wsparcie z EIS skupia się głównie na propagowaniu praw człowieka i demokracji, zrównoważonym rozwoju, mobilności i kontaktach międzyludzkich, integracji regionalnej, w tym na współpracy transgranicznej.

Program Polska-Białoruś-Ukraina 2014-2020 został już zatwierdzony przez KE, trwają prace zmierzające do uruchomienia pierwszego naboru wniosków (planowany w czwartym kwartale 2016 r.). Program Polska-Rosja 2014-2020 został wysłany do zatwierdzenia przez KE 29 czerwca 2016 r.

Tabela 5. Wielkość środków finansowych przeznaczonych na realizację programów Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, gdzie rolę IZ pełni strona Polska

Program	Alokacja (mln EUR)
PWT Polska-Białoruś-Ukraina	183
PWT Polska-Rosja	61,9

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) i Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) - 2009-2014

Celem Mechanizmu Finansowego jest przyczynianie się do zmniejszenia różnic społecznych i ekonomicznych w obrębie Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Cel ten jest tożsamy z założeniami polityki regionalnej i polityki spójności Unii Europejskiej.

Łączna kwota drugiej edycji funduszy norweskich i EOG to 1,788 mld EUR. Alokacja dla Polski wynosi **578,1 mln EUR²**, włączając w to koszty zarządzania funduszami ponoszone przez stronę darczyńców oraz przez stronę polską. Środki są dostępne w ramach 14 programów, *Pomocy Technicznej* oraz *Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD)* na poziomie krajowym. Ponadto, w ramach Mechanizmów wdrażane są fundusze realizowane jedynie przez stronę darczyńców: *Globalny fundusz na rzecz godnej pracy i dialogu trójstronnego* (ok. 3 mln EUR), *Fundusz dla Organizacji Pozarządowych* (37 mln EUR) oraz *Green Industry Innovation* (20 mln EUR).

W ramach funduszy norweskich i EOG wydzielono kilkanaście programów (obszarów wsparcia). Wśród programów znalazło się wiele obszarów z pierwszej edycji funduszy norweskich i EOG. Przede wszystkim należy wymienić: **ochronę środowiska (w tym energię odnawialną), dziedzictwo kulturowe, zdrowie, badania naukowe i stypendia**. Wyodrębniono też programy dotyczące strefy Schengen i spraw wewnętrznych, w tym **więziennictwa i przeciwdziałania przemyocy**. Podobnie jak w pierwszej edycji, duży nacisk położono na **wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego**. Pojawiły się też zupełnie nowe tematy, jak **godna praca i dialog trójstronny**, a także współpraca samorządów w zakresie **rozwoju regionów**.

² Kwota uwzględnia koszty zarządzania państw-darczyńców. Kwota netto alokacji, tj. przyznana Polsce jako beneficjentowi wynosi ok. 535 mln euro.

Za realizację każdego z programów odpowiadają instytucje/organizacje, które specjalizują się w danej dziedzinie. Instytucje te pełnią funkcję tzw. Operatora programu. W niektórych programach Operatorzy współpracują z podmiotami z państw-darczyńców.

Tabela przedstawia podział alokacji oraz certyfikacji zgodnie ze stanem na 13 czerwca 2016 r. w podziale na poszczególne programy (środki mogą być wydatkowane do 2017 r.):

Nazwa programu w ramach Mechanizmów Finansowych 2009-2014	Alokacja	Kwota wydatków kwalifikowalnych poniesionych przez Operatora/Beneficjentów (narastająco)	Kwota zaliczek na program Darczyńców (narastająco)	Wartość wypłaconych zaliczek przez Darczyńców na program (narastająco)	Procentowa wartość zaliczek certyfikowanych do Darczyńców w stosunku do alokacji
	euro	euro	euro	euro	%
	1	2	3	4	5=3/1
Ochrona różnorodności biologicznej i ekosystemów (PL02)	21 084 000	9 303 274	14 976 965	14 976 965	71,0%
Wzmocnienie monitoringu środowiska oraz działań kontrolnych (PL03)	15 000 000	7 665 694	11 676 791	11 676 791	77,8%
Oszczędzanie energii i promowanie odnawialnych źródeł energii (PL04)	144 150 000	47 990 109	76 858 442	76 858 442	53,3%
Rozwój miast poprzez wzmocnienie kompetencji jednostek samorządu terytorialnego, dialog społeczny oraz współpracę z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego (PL06)	9 835 000	6 489 106	7 468 308	7 468 308	75,9%
Poprawa i lepsze dostosowanie ochrony zdrowia do trendów demograficzno-epidemiologicznych (PL07)	58 000 000	31 512 631	46 613 222	41 278 809	71,2%
Konserwacja i rewitalizacja dziedzictwa kulturowego (PL08)	70 200 000	59 816 674	63 338 212	63 338 212	90,2%

Promowanie różnorodności kulturowej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturowego (PL09)	11 000 000	10 068 100	10 417 495	10 417 495	10 417 495	94,7%
Fundusz Stypendialny i Szkoleniowy (PL10)	15 000 000	12 714 583	14 255 640	14 255 640	14 255 640	95,0%
Norwesko-Polska Współpraca Badawcza (PL12)	63 180 500	59 293 614	62 171 950	62 171 950	62 171 950	98,4%
Ograniczanie społecznych nierówności w zdrowiu (PL13)	18 000 000	8 472 359	14 245 159	14 245 159	14 245 159	79,1%
Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie i przemocy ze względu na płeć (PL14)	3 625 000	1 371 620	2 884 919	2 884 919	2 884 919	79,6%
Współpraca w obszarze Schengen oraz walka z przestępczością transgraniczną i zorganizowaną, w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz migracjom grup przestępczych (PL15)	10 000 000	2 492 174	5 242 284	5 242 284	5 242 284	52,4%
Budowanie potencjału instytucjonalnego i współpraca w obszarze wymiaru sprawiedliwości/Poprawa skuteczności wymiaru sprawiedliwości (PL16)	14 000 000	3 303 621	7 708 245	7 708 245	7 708 245	55,1%
Wsparcie służby więziennej, w tym sankcji pozawięziennych (PL17)	13 000 000	11 839 585	12 307 354	12 307 354	12 307 354	94,7%
Fundusz Pomocy Technicznej oraz Fundusz Współpracy Dwustronnej na poziomie krajowym	8 556 000	3 212 885	5 173 276	5 173 276	5 173 276	60,5%
Razem	474 630 500³	275 546 029	355 338 254	355 338 254	350 003 842	74%

³ Zestawienie nie uwzględnia kosztów zarządzania Programem ponoszonych przez stronę darczyńców oraz programów realizowanych jedynie przez darczyńców.

Szwajcarsko - Polski Program Współpracy (SPPW)

W ramach SPPW na lata 2007 – 2017 przyznano Polsce środki w wysokości do 489 mln CHF, włączając w to koszty zarządzania funduszami ponoszone przez stronę darczyńców oraz Fundusz Stypendialny.

Fundusze szwajcarskie mają na celu zmniejszanie różnic społeczno-gospodarczych istniejących pomiędzy Polską a wyżej rozwiniętymi państwami UE oraz różnic na terytorium Polski – pomiędzy ośrodkami miejskimi a regionami słabo rozwiniętymi pod względem strukturalnym.

Program zakłada 5-letni okres zaciągania zobowiązań i 10-letni okres wydatkowania, który rozpoczął się 14 czerwca 2007 r., tj. w dniu przyznania pomocy finansowej Polsce przez Parlament Szwajcarski.

14 czerwca 2012 r. podpisano łącznie 58 umów (50 dla projektów indywidualnych oraz 8 dla tzw. alokacji specjalnych) na całą przyznaną Polsce kwotę wsparcia, wynoszącą 464,57 mln CHF.

Zgodnie ze stanem na 13 czerwca 2016r. (podział środków kształtuje się w sposób następujący):

Priorytety w ramach SPPW	Alokacja	Kwota wydatków certyfikowanych do Darczyńców (narastająco)	Kwota wydatków zrefundowanych przez Darczyńcę (narastająco)	Procentowy udział wydatków certyfikowanych do Darczyńcy w alokacji
	CHF	CHF	CHF	%
	1	2	3	4=2/1
Priorytet 1 Bezpieczeństwo, stabilność, wsparcie reform	79 699 602	66 748 466	65 241 748	83,75%
Priorytet 2. Środowisko i infrastruktura	198 726 913	99 315 523	96 231 441	49,98%
Priorytet 3 Sektor prywatny	67 866 117	61 232 989	56 111 563	90,23%
Priorytet 4 Rozwój społeczny i	69 179 938	57 078 218	57 047 464	82,51%

zasobów ludzkich					
Grant Blokowy dla Organizacji Pozarządowych i Polsko – Szwajcarskich Projektów Regionalnych	28 101 153	27 998 187	27 862 515	99,63%	
Projekt wskazany przez stronę szwajcarską <i>Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych poprzez modernizację zespołu szkół specjalnych oraz budowę centrum integracji kulturalnej w Łodygowicach (KIK/77)</i>	500 000	500 000	500 000	100%	
Fundusz Pomocy Technicznej oraz Fundusz na Przygotowanie Projektów	8 496 277	4 500 062	4 500 062	52,97%	
Razem	452 570 000⁴	317 373 445	307 494 793	70,13%	

⁴ Zestawienie nie uwzględnia kwoty w wysokości 24,45 mln CHF przeznaczonej na zarządzanie Programem przez Szwajcarię.

PLAN PRAC NAD PROJEKTAMI USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ (PRZYGOTOWANY NA PODSTAWIE UST. 1A ART. 125A REGULAMINU SEJMU).**PROJEKTY USTAW PRZYJĘTE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW W OKRESIE STYCZEŃ-CZERWIEC 2016 R.**

W okresie styczeń - czerwiec 2016 r. Rada Ministrów przyjęła 22 projekty ustaw, które mają na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej, tj.:

- projekt ustawy o zmianie ustawy o rejestracji i ochronie nazw i oznaczeń produktów rolnych i środków spożywczych oraz o produktach tradycyjnych oraz o zmianie niektórych innych ustaw
- projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt
- projekt ustawy o zmianie ustawy o publicznej służbie krwi oraz niektórych innych ustaw
- projekt ustawy o zmianie ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych
- projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz niektórych innych ustaw
- projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych
- projekt ustawy o zmianie ustawy o drogach publicznych oraz ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym
- projekt ustawy o efektywności energetycznej
- projekt ustawy o zmianie ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego oraz niektórych innych ustaw
- projekt ustawy o bezpieczeństwie obrotu prekursorami materiałów wybuchowych
- projekt ustawy o systemach oceny zgodności i nadzoru rynku
- projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie drogowym
- projekt ustawy o zmianie ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych oraz niektórych innych ustaw
- projekt ustawy o pozasądowym rozwiązywaniu sporów konsumenckich
- projekt ustawy o zmianie ustawy o finansowaniu wspólnej polityki rolnej
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo celne oraz niektórych innych ustaw
- projekt ustawy o zmianie niektórych ustaw w związku z implementacją dyrektywy nr 2014/54/UE z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie środków ułatwiających korzystanie z praw przyznanych pracownikom w kontekście swobodnego przepływu pracowników
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw
- projekt ustawy o delegowaniu pracowników w ramach świadczenia usług
- projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz niektórych innych ustaw
- projekt ustawy o umowach koncesji na roboty budowlane lub usługi
- projekt ustawy o dostępie do zasobów genetycznych i podziale korzyści z ich wykorzystania

WYKAZ PROJEKTÓW USTAW WYKONUJĄCYCH PRAWO UNII EUROPEJSKIEJ, KTÓRE POWINNY ZOSTAĆ SKIEROWANE PRZEZ RADĘ MINISTRÓW DO SEJMU RP DO KOŃCA II POŁOWY 2016 R.

	Zmieniany/nowy akt prawny	Zakres zmian	Termin implementacji
1.	Projekt ustawy – Prawo wodne	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnienie transpozycji dyrektywy Rady 91/676/EWG dotyczącej ochrony wód przed zanieczyszczeniami powodowanymi przez azotany pochodzenia rolniczego 	01.05.2004
2.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo energetyczne	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnienie transpozycji dyrektywy 2009/73/WE dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego gazu ziemnego 	03.03.2011 03.03.2013
3.	Projekt ustawy o narodowych dobrach kultury	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/60/UE w sprawie zwrotu dóbr kultury wyprowadzonych niezgodnie z prawem z terytorium państwa członkowskiego 	18.12.2015
4.	Projekt ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/26/ w sprawie zbiorowego zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi oraz udzielania licencji wieloterytorialnych dotyczących praw do utworów muzycznych do korzystania online na rynku wewnętrznym 	10.04.2016
5.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnienie wykonania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE 1257/2013 w sprawie recyklingu statków transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiej i Rady 2012/33/UE zmieniającej dyrektywę Rady 1999/32/WE w zakresie zawartości siarki w paliwach żeglugowych 	31.12.2014 31.12.2020 18.06.2014
6.	Projekt ustawy o wyposażeniu morskim	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/90 w sprawie wyposażenia morskiego 	18.09.2016
7.	Projekt ustawy o pracy na statkach żeglugi śródlądowej	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Rady 2014/112/UE wykonującej Umowę europejską dotyczącą niektórych aspektów organizacji czasu pracy w transporcie śródlądowym, zawartą przez Europejskie Stowarzyszenie Żeglugi Śródlądowej (EBU), Europejską Organizację Kapitanów (ESO) i Europejską Federację Pracowników Transportu (ETF) 	31.12.2016
8.	Projekt ustawy o wymianie informacji podatkowych z innymi państwami	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Rady 2014/107/UE zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania transpozycja dyrektywy Rady 2015/2376/UE zmieniającej dyrektywę 2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania 	31.12.2015 31.12.2016
9.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/57/UE w sprawie sankcji karnych za nadużycia na rynku wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 596/2014 w sprawie 	03.07.2016 03.07.2016

		nadużyć na rynku <ul style="list-style-type: none"> wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014 w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych 	01.01.2015 01.05.2023 01.05.2025
10.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o usługach płatniczych oraz ustawy o nadzorze nad rynkiem finansowym	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/92/UE w sprawie porównywalności opłat związanych z rachunkami płatniczymi, przenoszenia rachunku płatniczego oraz dostępu do podstawowego rachunku płatniczego 	18.09.2016
11.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie tachografów cyfrowych oraz o zmianie niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 165/2014 w sprawie tachografów stosowanych w transporcie drogowym 	01.03.2014 02.03.2015 02.03.2016
12.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 258/2012 wdrażającego art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej), oraz ustanawiającego zezwolenia na wywóz i środki dotyczące przywozu i tranzytu dla broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji uzupełnienie transpozycji dyrektywy Rady 91/477/EWG z w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni 	19.04.2012 30.09.2013 01.05.2014
13.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo lotnicze oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnienie transpozycji/ wykonania: rozporządzenia Rady (EWG) nr 95/93 w sprawie wspólnych zasad przydzielania czasu na start lub lądowanie w portach lotniczych Wspólnoty dyrektywy Rady 2000/79/ dotyczącej Europejskiego porozumienia w sprawie organizacji czasu pracy personelu pokładowego w lotnictwie cywilnym, zawartego przez Stowarzyszenie Europejskich Linii Lotniczych (AEA), Europejską Federację Pracowników Transportu (ETF), Europejskie Stowarzyszenie Cockpit (ECA), Stowarzyszenie Linii Lotniczych Regionów Europy (ERA) i Międzynarodowe Stowarzyszenie Przewoźników Lotniczych (IACA) rozporządzenia (WE) nr 847/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie negocjacji i wykonania umów dotyczących usług lotniczych między państwami członkowskimi a państwami trzecimi rozporządzenia Komisji (WE) nr 2042/2003 w sprawie nieprzerwanej zdatności do lotu statków powietrznych oraz wyrobów lotniczych, części i wyposażenia, a także w sprawie zezwoleń udzielanych instytucjom i personelowi zaangażowanym w takie zadania 	30.07.2005 01.12.2003 30.05.2004 29.11.2003 28.09.2005

		<ul style="list-style-type: none"> • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 w sprawie wspólnych zasad w zakresie lotnictwa cywilnego i utworzenia Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 300/2008. w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie ochrony lotnictwa cywilnego • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1008/2008 w sprawie wspólnych zasad wykonywania przewozów lotniczych na terenie Wspólnoty • rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 80/2009 w sprawie kodeksu postępowania dla komputerowych systemów rezerwacji • rozporządzenia Komisji (UE) nr 185/2010 ustanawiającego szczegółowe środki w celu wprowadzenia w życie wspólnych podstawowych norm ochrony lotnictwa cywilnego • rozporządzenia Komisji (UE) nr 805/2011 ustanawiającego szczegółowe zasady licencjonowania kontrolerów ruchu lotniczego oraz wydawania określonych certyfikatów • rozporządzenia Komisji (UE) nr 1178/2011 ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do załóg w lotnictwie • rozporządzenia Komisji (UE) nr 748/2012 ustanawiającego przepisy wykonawcze dotyczące certyfikacji statków powietrznych i związanych z nimi wyrobów, części i akcesoriów w zakresie zdatowności do lotu i ochrony środowiska oraz dotyczące certyfikacji organizacji projektujących i produkujących • rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 923/2012 ustanawiającego wspólne zasady w odniesieniu do przepisów lotniczych i operacyjnych dotyczących służb i procedur żeglugi powietrznej • rozporządzenia Komisji (UE) nr 965/2012 ustanawiającego wymagania techniczne i procedury administracyjne odnoszące się do operacji lotniczych • rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 390/2013 ustanawiającego system skuteczności działania dla służb żeglugi powietrznej i funkcji sieciowych • rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 391/2013 ustanawiającego wspólny system opłat za korzystanie ze służb żeglugi powietrznej 	<p>08.04.2008 08.04.2012</p> <p>29.04.2008 29.04.2010</p> <p>01.11.2008</p> <p>29.03.2009</p> <p>09.04.2011</p> <p>15.12.2011 08.04.2012</p> <p>10.09.2012</p> <p>02.11.2012 04.12.2012</p> <p>28.10.2012</p> <p>29.05.2013 01.01.2015</p> <p>29.05.2013 01.01.2015</p> <p>06.03.2014 31.12.2017</p> <p>09.07.2015</p>
14.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o transporcie kolejowym oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/34/UE w sprawie utworzenia jednolitego europejskiego obszaru kolejowego • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu 	<p>16.06.2015</p> <p>19.07.2010</p>

		Europejskiego i Rady 2008/57/WE w sprawie interoperacyjności systemu kolei we Wspólnocie	
15.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo geologiczne i górnicze oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/30/UE w sprawie bezpieczeństwa działalności związanej ze złożami ropy naftowej i gazu ziemnego na obszarach morskich 	19.07.2015
16.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz ustawy o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/72/WE dotyczącej wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej 	02.03.2011 05.06.2014
17.	Projekt ustawy o zmianie ustawy – kodeks karny oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/42/UE w sprawie zabezpieczenia i konfiskaty narzędzi służących do popełnienia przestępstwa i korzyści pochodzących z przestępstwa w Unii Europejskiej 	04.10.2016
18.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/36/UE w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu zatrudnienia w charakterze pracownika sezonowego 	30.09.2016
19.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o rachunkowości	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/95/UE zmieniającej dyrektywę 2013/34/UE w odniesieniu do ujawniania informacji niefinansowych i informacji dotyczących różnorodności przez niektóre duże jednostki oraz grupy 	06.12.2016
20.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o nasiennictwie	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy wykonawczej Komisji 2014/98/UE w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/90/WE w odniesieniu do szczegółowych wymogów dotyczących rodzajów i gatunków roślin sadowniczych, o których mowa w załączniku I do tej dyrektywy, szczegółowych wymogów wobec dostawców oraz szczegółowych zasad dotyczących inspekcji urzędowych • transpozycja dyrektywy wykonawczej Komisji 2014/97/UE w sprawie wykonania dyrektywy Rady 2008/90/WE w odniesieniu do rejestracji dostawców i odmian oraz w odniesieniu do wspólnego wykazu odmian • transpozycja dyrektywy wykonawczej Komisji 2014/96/UE w sprawie wymagań dotyczących etykietowania, plombowania i pakowania materiału rozmnożeniowego roślin sadowniczych oraz roślin sadowniczych przeznaczonych do produkcji owoców, który to materiał i rośliny są objęte zakresem dyrektywy Rady 2008/90/WE 	31.12.2016 31.12.2016 31.12.2016
21.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Rady 2006/112/WE w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej 	01.01.2008
22.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/720 zmieniającej dyrektywę 94/62/WE w odniesieniu do zmniejszenia zużycia lekkich plastikowych toreb 	27.11.2016

		na zakupy	
23.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o kredycie hipotecznym	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/17/UE w sprawie konsumenckich umów o kredyt związanych z nieruchomościami mieszkalnymi 	21.03.2016
24.	Projekt ustawy o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy i finansowaniu terroryzmu	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849 w sprawie zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu 	26.06.2017
25.	Projekt ustawy o produktach kosmetycznych	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 1223/2009 dotyczącego produktów kosmetycznych 	11.07.2013
26.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 650/2012 w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń, przyjmowania i wykonywania dokumentów urzędowych dotyczących dziedziczenia oraz w sprawie ustanowienia europejskiego poświadczenia spadkowego 	16.11.2014 17.08.2015
27.	Projekt ustawy o biegłych rewidentach i ich samorządzie, podmiotach uprawnionych do badania sprawozdań finansowych oraz o nadzorze publicznym oraz o zmianie niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/56/UE zmieniającej dyrektywę 2006/43/WE w sprawie ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych wykonanie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 537/2014 w sprawie szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego 	16.06.2016 17.06.2016 17.06.2017
28.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 655/2014 ustanawiającego procedurę europejskiego nakazu zabezpieczenia w rachunku bankowym w celu ułatwienia transgranicznego dochodzenia wierzytelności w sprawach cywilnych i handlowych 	18.07.2016 18.01.2017
29.	Projekt ustawy o usługach zaufania, elektronicznej identyfikacji i zmianie niektórych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 910/2014 w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym 	01.07.2016 18.09.2018
30.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt	<ul style="list-style-type: none"> wykonanie rozporządzenia Rady (WE) nr 1099/2009 w sprawie ochrony zwierząt podczas ich uśmiercania 	01.01.2013
31.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/48/UE w sprawie prawa dostępu do adwokata w postępowaniu karnym i w postępowaniu dotyczącym europejskiego nakazu aresztowania oraz w sprawie prawa do poinformowania osoby trzeciej o pozbawieniu wolności i prawa do porozumiewania się z osobami trzecimi i organami konsularnymi w czasie pozbawienia wolności 	27.11.2016

32.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o biokomponentach i biopaliwach ciekłych oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy 2015/1513/WE Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 98/70/WE odnoszącą się do jakości benzyny i olejów napędowych oraz zmieniającej dyrektywę 2009/28/WE w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych 	10.09.2017
33.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/254 uchylającej dyrektywę Rady 93/5/EWG w sprawie pomocy Komisji i współpracy państw członkowskich w naukowym badaniu zagadnień dotyczących żywności • wykonanie rozporządzenia Komisji (UE) nr 579/2014 przyznającego odstępstwo od niektórych przepisów załącznika II do rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do transportu morskiego płynnych olejów i 	29.02.2016 18.06.2014
34.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/45/UE w sprawie okresowych badań zdatności do ruchu drogowego pojazdów silnikowych i ich przyczep 	20.05.2017
35.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnienie transpozycji dyrektywy Rady 2003/96/WE w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej 	01.05.2014
36.	Projekt ustawy o dystrybucji ubezpieczeń	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/97 w sprawie dystrybucji ubezpieczeń 	23.02.2018
37.	Projekt ustawy o zmianie ustawy - Prawo atomowe	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Rady 2013/59/Euratom ustanawiającej podstawowe normy bezpieczeństwa w celu ochrony przed zagrożeniami wynikającymi z narażenia na działanie promieniowania • transpozycja dyrektywy Rady 2014/87/Euratom zmieniającej dyrektywę 2009/71/Euratom ustanawiającą wspólnotowe ramy bezpieczeństwa jądrowego obiektów 	06.02.2018 15.08.2017
38.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o rzecznikach patentowych	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnienie transpozycji dyrektywy 2006/123/WE Parlamentu Europejskiego i Rady dotyczącej usług na rynku wewnętrznym 	27.12.2009
39.	Projekt ustawy o zmianie ustawy o cudzoziemcach oraz niektórych innych ustaw	<ul style="list-style-type: none"> • transpozycja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/66/UE w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w ramach przeniesienia wewnątrz przedsiębiorstwa 	29.11.2016

WYKAZ STANOWISK DO AKTÓW PRAWNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2016 R.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł projektowanego aktu prawnego	Data przekazania Polsce dokumentu	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE	Data przyjęcia przez KSE stanowiska przygotowanego na wniosek Sejmu lub Senatu RP
1	C(2016) 2633	DECYZJA KOMISJI z dnia 3.5.2016 r. w sprawie wszczęcia, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1173/2011 w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego w strefie euro, postępowania wyjaśniającego związanego z manipulowaniem danymi statystycznymi w Austrii	2016-06-03	MF	-	2016-06-17
2	COM(2015) -	DECYZJA RADY w sprawie przyjęcia przepisów zmieniających Akt dotyczący wyboru członków Parlamentu Europejskiego w powszechnych wyborach bezpośrednich	2016-01-05	MSZ	2016-01-26	-
3	COM(2015) 337	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę 2003/87/WE w celu wzmocnienia racjonalnych pod względem kosztów redukcji emisji oraz inwestycji niskoemisyjnych	2015-09-03	MŚ	2016-04-06	-
4	COM(2015) 583	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie prospektu emisyjnego publikowanego w związku z ofertą publiczną lub dopuszczeniem do obrotu papierów wartościowych	2015-12-21	MF	2016-01-25	-
5	COM(2015) 586	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w celu	2015-12-21	MF	2016-01-07	-

Załącznik 4

		ustanowienia europejskiego systemu gwarantowania depozytów					
6	COM(2015) 593	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywy 2000/53/WE w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji, 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów i 2012/19/UE w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	2015-12-07	MŚ	2016-01-07	-	
7	COM(2015) 594	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę 1999/31/WE w sprawie składowania odpadów	2015-12-07	MŚ	2016-01-13	-	
8	COM(2015) 595	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę 2008/98/WE w sprawie odpadów	2015-12-07	MŚ	2016-01-13	-	
9	COM(2015) 596	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę 94/62/WE w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych	2015-12-07	MŚ	2016-01-13	-	
10	COM(2015) 613	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie wspólnych zasad w dziedzinie lotnictwa cywilnego i utworzenia Agencji Bezpieczeństwa Lotniczego Unii Europejskiej oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008	2016-01-05	MIB	2016-02-08	-	
11	COM(2015) 615	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie zbliżenia przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich w odniesieniu do wymogów dostępności produktów i usług	2015-12-08	MR	2016-01-08	-	
12	COM(2015) 625	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie zwalczania terroryzmu i zastępująca decyzję ramową Rady 2002/475/WSiSW w sprawie zwalczania terroryzmu	2015-12-22	MS	2016-01-14	-	

Załącznik 4

13	COM(2015) 627	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie zapewnienia możliwości transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści	2015-12-17	MKIDN	2016-02-01	-
14	COM(2015) 634	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie niektórych aspektów umów o dostarczanie treści cyfrowych	2016-01-11	MS	2016-02-09	-
15	COM(2015) 635	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie niektórych aspektów umów sprzedaży towarów zawieranych przez internet lub w inny sposób na odległość	2016-01-11	MS	2016-02-05	-
16	COM(2015) 636	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi, uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1006/2008	2015-12-10	MRIRW	2016-02-09	-
17	COM(2015) 648	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w zakresie wyłączeń w odniesieniu do podmiotów prowadzących handel towarami	2015-12-16	MF	2016-01-07	-
18	COM(2015) 667	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1406/2002 ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego	2016-01-18	MGM	2016-01-28	-
19	COM(2015) 668	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie europejskiego dokumentu podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich	2016-01-27	MSWIA	2016-02-09	-
20	COM(2015) 669	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005 ustanawiające Wspólnotową Agencję Kontroli i Rybołówstwa	2016-01-18	MGM	2016-02-01	-
21	COM(2015) 670	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I	2016-01-18	MSWIA	2016-02-02	-

Załącznik 4

22	COM(2015) 671	RADY zmieniające rozporządzenie nr 562/2006 (WE) w odniesieniu do wzmocnienia kontroli z użyciem odpowiednich baz danych na granicach zewnętrznych	2016-01-18	MSWIA	2016-03-15	-		
23	COM(2015) 674	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie Europejskiej Straży Granicznej i Przybrzeżnej oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE	2016-01-06	MZ	2016-01-20	-		
24	COM(2015) 677	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie poddania nowej substancji psychoaktywnej 1-fenyl-2-(1-pirolidyn-1-yl)pentan-1-on (?-pirolidynowalerofenon, ?-PVP) środkom kontroli	2016-02-19	MSWIA	-	2016-03-01		
25	COM(2015) 750	Wniosek DECYZJA RADY ustanawiająca środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Szwecji zgodnie z art. 9 decyzji Rady (UE) 2015/1523 oraz art. 9 decyzji Rady (UE) 2015/1601 ustanawiającymi środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji	2015-12-07	MSWIA	2016-01-21	-		
26	COM(2016) 007	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca decyzję ramową Rady 2009/315/WSISW w odniesieniu do wymiany informacji dotyczących obywateli państw trzecich oraz w odniesieniu do europejskiego systemu przekazywania informacji z rejestrów karnych (ECRIS) i zastępująca decyzję Rady 2009/316/WSISW	2016-01-25	MS	2016-02-11	-		
27	COM(2016) 020	Wniosek DECYZJA WYKONAWCZA RADY zezwalająca Francji na zastosowanie zróżnicowanych stawek opodatkowania benzyny i oleju gazowego używanych jako paliwa silnikowe zgodnie z art. 19 dyrektywy 2003/96/WE	2016-03-03	MF	-	2016-03-17		
28	COM(2016) 025	Wniosek DYREKTYWA RADY zmieniająca dyrektywę	2016-02-02	MF	2016-02-22	-		

Załącznik 4

		2011/16/UE w zakresie obowiązkowej automatycznej wymiany informacji w dziedzinie opodatkowania					
29	COM(2016) 026	Wniosek DYREKTYWA RADY ustanawiająca przepisy mające na celu przeciwdziałanie praktykom unikania opodatkowania, które mają bezpośredni wpływ na funkcjonowanie rynku wewnętrznego	2016-02-02	MF	2016-02-16	-	
30	COM(2016) 031	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów	2016-02-01	MIB	2016-02-15	-	
31	COM(2016) 034	Zmieniony wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie dostępu towarów i usług z państw trzecich do rynku wewnętrznego Unii w zakresie zamówień publicznych oraz procedur wspierających negocjacje dotyczące dostępu unijnych towarów i usług do rynków zamówień publicznych państw trzecich	2016-01-29	UZP	2016-02-12	-	
32	COM(2016) 039	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie rtęci oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1102/2008	2016-02-02	MŚ	2016-02-18	-	
33	COM(2016) 043	Wniosek DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie wykorzystywania zakresu częstotliwości 470-790 MHz w Unii	2016-02-02	MC	2016-04-13	-	
34	COM(2016) 044	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/936 w sprawie wspólnych reguł dotyczących przywozu wyrobów włókienniczych z niektórych państw trzecich, nieobjętych umowami dwustronnymi, protokołami, innymi ustaleniami lub innymi szczegółowymi regulami Unii	2016-02-03	MR	2016-02-19	-	

Załącznik 4

		dotyczącymi przywozu						
35	COM(2016) 052	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY dotyczące środków zapewniających bezpieczeństwo dostaw gazu ziemnego i uchylające rozporządzenie (UE) nr 994/2010	2016-03-01	ME	2016-04-11	-		
36	COM(2016) 053	Wniosek DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie ustanowienia mechanizmu wymiany informacji w odniesieniu do umów międzyrządowych w dziedzinie energii między państwami członkowskimi a państwami trzecimi i uchylająca decyzję nr 994/2012/UE	2016-02-23	ME	2016-03-08	-		
37	COM(2016) 056	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę 2014/65/UE w sprawie rynków instrumentów finansowych w odniesieniu do niektórych dat	2016-02-16	MF	2016-03-01	-		
38	COM(2016) 057	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (UE) nr 600/2014 w sprawie rynków instrumentów finansowych, rozporządzenie (UE) nr 596/2014 w sprawie nadużyć na rynku oraz rozporządzenie (UE) nr 909/2014 w sprawie usprawnienia rozrachunku papierów wartościowych w Unii Europejskiej i w sprawie centralnych depozytów papierów wartościowych w odniesieniu do niektórych dat	2016-02-16	MF	2016-03-01	-		
39	COM(2016) 062	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie podpisania, w imieniu Unii Europejskiej, porozumienia paryskiego przyjętego w ramach Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu	2016-03-25	MŚ	-	2016-04-06		
40	COM(2016) 067	Wniosek DECYZJA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie udzielenia dalszej pomocy makrofinansowej Tunezji	2016-02-12	MF	2016-02-25	-		
41	COM(2016) 080	Wniosek DECYZJA WYKONAWCZA RADY w sprawie tymczasowego zawieszenia relokacji 30 % wnioskodawców	2016-03-03	MSWIA	-	2016-03-15		

Załącznik 4

42	COM(2016) 082	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych w żegludze śródlądowej oraz uchylająca dyrektywę Rady 96/50/WE i dyrektywę Rady 91/672/EWG	2016-03-15	MGM	2016-03-30	-		
43	COM(2016) 106	Wniosek ROZPORZĄDZENIE RADY w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń w zakresie małżeńskich ustrojów majątkowych	2016-03-11	MS	2016-04-06	-		
44	COM(2016) 107	Wniosek ROZPORZĄDZENIE RADY w sprawie jurysdykcji, prawa właściwego, uznawania i wykonywania orzeczeń w zakresie skutków majątkowych zarejestrowanych związków partnerskich	2016-03-11	MS	2016-04-06	-		
45	COM(2016) 108	Wniosek DECYZJA RADY upoważniająca do podjęcia wzmocnionej współpracy w obszarze jurysdykcji, prawa właściwego oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w zakresie ustrojów majątkowych par międzynarodowych, obejmującej zarówno małżeńskie ustroje majątkowe, jak i skutki majątkowe zarejestrowanych związków partnerskich	2016-03-25	MS	-	2016-04-06		
46	COM(2016) 122	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie zawarcia, w imieniu Unii Europejskiej, umowy w formie deklaracji, dotyczącej rozwoju handlu produktami technologii i informacyjnej (ITA)	2016-04-13	MR	-	2016-04-27		
47	COM(2016) 134	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie zachowania zasobów rybnych i ochrony ekosystemów morskich za pomocą środków technicznych, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1224/2009 i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1343/2011 i (UE) nr 1380/2013 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 894/97, (WE) nr	2016-03-11	MGM	2016-03-25	-		

Załącznik 4

		850/98, (WE) nr 2549/2000, (WE) nr 254/2002, (WE) nr 812/2004 i (WE) nr 2187/2005					
48	COM(2016) 142	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wize podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Gruzja)	2016-03-09	MSZ	2016-04-12	-	
49	COM(2016) 157	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY określające zasady udostępniania na rynku produktów nawozowych z oznakowaniem CE i zmieniające rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 i (WE) nr 1107/2009	2016-03-17	MR	2016-04-26	-	
50	COM(2016) 159	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustalające współczynnik korygujący do płatności bezpośrednich przewidziany w rozporządzeniu (UE) nr 1306/2013 w odniesieniu do roku kalendarzowego 2016	2016-03-22	MRIRW	2016-04-05	-	
51	COM(2016) 171	Wniosek DECYZJA RADY zmieniająca decyzję Rady (UE) 2015/1601 z dnia 22 września 2015 r. ustanawiającą środki tymczasowe w obszarze ochrony międzynarodowej na rzecz Włoch i Grecji	2016-04-13	MSWiA	-	2016-06-13	
52	COM(2016) 183	Wniosek DECYZJA RADY w sprawie stanowiska, jakie należy przyjąć w imieniu Unii Europejskiej w odniesieniu do międzynarodowego instrumentu, który ma zostać opracowany przez organy ICAO, a który ma na celu wprowadzenie od 2020 r. jednego międzynarodowego środka rynkowego dotyczącego emisji w lotnictwie międzynarodowym	2016-05-12	MIB	-	2016-05-30	
53	COM(2016) 194	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiające system wjazdu/wyjazdu w celu rejestrowania danych dotyczących wjazdu i wjazdu obywateli państw trzecich i danych dotyczących odmowy wjazdu w odniesieniu do obywateli państw trzecich przekraczających	2016-05-02	MSWiA	2016-05-16	-	

Załącznik 4

					granice wewnętrzne państw członkowskich Unii Europejskiej oraz określające warunki dostępu do systemu wjazdu/wyjazdu na potrzeby ścigania i zmieniające rozporządzenie (WE) nr 767/2008 i rozporządzenie (UE) nr 1077/2011				
54	COM(2016) 196			2016-05-02	MSWiA	2016-05-16			-
55	COM(2016) 198			2016-04-19	MF	2016-05-04			-
56	COM(2016) 202			2016-04-13	MF	2016-04-27			-
57	COM(2016) 236			2016-04-21	MSZ	2016-05-05			-
58	COM(2016) 237			2016-05-20	MSWiA	-			2016-06-02
59	COM(2016) 238			2016-05-20	MSWiA	-			2016-06-02

Załącznik 4

		wykrzywaniem i ściąganiem					
60	COM(2016) 248	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę 2004/37/WE w sprawie ochrony pracowników przed zagrożeniem dotyczącym narażenia na działanie czynników rakotwórczych lub mutagenów podczas pracy	2016-05-13	MZ	2016-06-13	-	
61	COM(2016) 273	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY określające parametry statków rybackich (wersja przekształcona)	2016-05-23	MGM	2016-06-06	-	
62	COM(2016) 279	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (Turcja)	2016-05-04	MSZ	2016-05-19	-	
63	COM(2016) 285	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie transgranicznych usług doręczania paczek	2016-05-27	MIB	2016-06-14	-	
64	COM(2016) 289	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie blokowania geograficznego oraz innych form dyskryminacji ze względu na przynależność państwową klientów, ich miejsce zamieszkania lub miejsce prowadzenia działalności na rynku wewnętrznym oraz w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 2006/2004 i dyrektywy 2009/22/WE	2016-05-30	MR	2016-06-17	-	
65	COM(2016) 290	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniające rozporządzenie (WE) nr 539/2001 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu (zmiana mechanizmu zawieszającego)	2016-05-04	MSZ	2016-05-19	-	
66	COM(2016) 317	Wniosek ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I	2016-05-30	MS	2016-06-14	-	

Załącznik 4

67	COM(2016) 369	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę Rady 2009/45/WE w sprawie reguł i norm bezpieczeństwa statków pasażerskich	2016-06-06	MGM	2016-06-20	-		
68	COM(2016) 370	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY zmieniająca dyrektywę Rady 98/41/WE w sprawie rejestracji osób podróżujących na pokładzie statków pasażerskich płynących do portów państw członkowskich Wspólnoty lub z portów państw członkowskich Wspólnoty i zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/65/UE w sprawie formalności sprawozdawczych dla statków wchodzących do lub wychodzących z portów państw członkowskich	2016-06-06	MGM	2016-06-20	-		
69	COM(2016) 371	Wniosek DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie systemu inspekcji na potrzeby bezpiecznego użytkowania promów typu ro-ro i szybkich jednostek pasażerskich wykonujących regularne usługi oraz zmieniająca dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/16/WE w sprawie kontroli państwa portu i uchylająca dyrektywę Rady 1999/35/WE	2016-06-06	MGM	2016-06-20	-		

WYKAZ STANOWISK DO DOKUMENTÓW POZALEGISLACYJNYCH UE, PRZYGOTOWANYCH PRZEZ RZĄD ZGODNIE Z USTAWĄ Z 8 PAŹDZIERNIKA 2010 R. O WSPÓŁPRACY RADY MINISTRÓW Z SEJMEM I SENATEM W SPRAWACH ZWIĄZANYCH Z CZŁONKOSTWEM RP W UE, PRZEKAZANYCH DO SEJMU I SENATU RP W I POŁ. 2016 R.

Lp.	Sygnatura COM	Tytuł dokumentu pozalegisłacyjnego UE	Data wystąpienia Parlamentu z wnioskiem o przekazanie stanowiska	Instytucja wiodąca	Data przyjęcia stanowiska przez KSE
1	C(2015) 7455	SPRAWOZDANIE KOMISJI oceniające sytuację braku wzajemności z pewnymi państwami trzecimi w dziedzinie polityki wizowej	2015-11-27	MSZ	2016-01-15
2	COM(2015) 419	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w kierunku Światowego Szczytu Humanitarnego: globalne partnerstwo na rzecz skutecznych działań humanitarnych opartych na przyjętych zasadach	2015-09-25	MSZ	2016-01-29
3	COM(2015) 566	COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL on the Transfer of Personal Data from the EU to the United States of America under Directive 95/46/EC following the Judgment by the Court of Justice in Case C-362/14 (Schrems)	2015-11-27	MC	2015-12-21
4	COM(2015) 572	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO, KOMITETU REGIONÓW ORAZ EUROPEJSKIEGO BANKU INWESTYCYJNEGO Stan unii energetycznej w 2015 r.	2015-12-11	MR	2016-01-25
5	COM(2015) 576	REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL Climate action progress report, including the report on the functioning of the European carbon market and the report on the review of Directive 2009/31/EC on the geological storage of carbon dioxide	2015-12-11	MŚ	2016-02-03
6	COM(2015) 587	Communication from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Central Bank, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions "Towards the completion of the Banking Union"	2015-12-18	MF	2016-01-26

Załącznik 5

7	COM(2015) 598	COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT, THE COUNCIL, THE EUROPEAN ECONOMIC AND SOCIAL COMMITTEE AND THE COMMITTEE OF THE REGIONS An Aviation Strategy for Europe	2015-12-29	MIB	2016-02-04
8	COM(2015) 599	REPORT FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL The European Aviation Safety Programme	2015-12-29	MIB	2016-02-04
9	COM(2015) 611	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Strategia rozszerzenia UE	2015-11-27	MSZ	2015-12-29
10	COM(2015) 614	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Zamknięcie obiegu - plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym	2015-12-29	MR	2016-01-12
11	COM(2015) 624	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Wdrażanie Europejskiej agencji bezpieczeństwa: Plan działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi bronią palną i materiałami wybuchowymi oraz ich wykorzystywaniu do celów niezgodnych z prawem	2015-12-29	MSWiA	2016-02-05
12	COM(2015) 630	Zielona księga w sprawie detalicznych usług finansowych: Lepsze produkty, szerszy wybór i większe możliwości dla konsumentów i przedsiębiorstw	2015-12-14	MF	2016-02-24
13	COM(2015) 633	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO Umowy cyfrowe dla Europy - Uwolnienie potencjału handlu elektronicznego	2016-01-11	MS	2016-02-15
14	COM(2015) 673	COMMUNICATION FROM THE COMMISSION TO THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL A European Border and Coast Guard and effective management of Europe's external borders	2016-01-13	MSWiA	2016-02-24
15	COM(2015) 676	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY dotyczące działań podjętych w następstwie posiedzenia przywódców w sprawie przepływów uchodźców szlakiem zachodniobałkańskim	2016-01-13	MSZ	2016-03-01
16	COM(2015) 690	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-	2015-12-18	MR	2016-01-22

Załącznik 5

17	COM(2015) 700	PROJEKT WSPÓLNEGO SPRAWOZDANIA O ZATRUDNIENIU KOMISJI I RADY towarzyszącego komunikatowi Komisji w sprawie rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2016 r.	2015-12-18	MRP/PS		2016-01-26	
18	COM(2015) 751	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA RADY I PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO Ocena REFIT dyrektywy Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni, zmienionej dyrektywą 2008/51/WE z dnia 21 maja 2008 r.	2015-12-11	MSW/A		2016-01-18	
19	COM(2016) 046	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Ocena skuteczności istniejącego systemu europejskich publicznych instytucji finansowych wspierających inwestycje w Unii i jej sąsiedztwie	2016-02-26	MF		2016-03-24	
20	COM(2016) 049	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW w sprawie strategii UE dotyczącej skroplonego gazu ziemnego i magazynowania gazu	2016-03-04	ME		2016-04-26	
21	COM(2016) 050	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie planu działania na rzecz skuteczniejszego zwalczania finansowania terroryzmu	2016-02-26	MF		2016-03-25	
22	COM(2016) 051	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Strategia UE w zakresie ogrzewania i chłodzenia	2016-03-04	ME		2016-04-18	
23	COM(2016) 065	SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie wydatków EFRG: System wczesnego ostrzegania nr 11-12/2015	2016-02-26	MRIRW		2016-03-23	
24	COM(2016) 087	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Plan działania UE przeciwko nielegalnemu handlowi dziką fauną i florą	2016-03-18	MŚ		2016-05-05	
25	COM(2016) 095	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO BANKU CENTRALNEGO I EUROGRUPY Europejski semestr 2016: Ocena postępów	2016-03-18	MR		2016-04-08	

Załącznik 5

			w zakresie reform strukturalnych, zapobiegania zakłóceniom równowagi makroekonomicznej i ich korygowania oraz wyniki szczegółowych ocen sytuacji na mocy rozporządzenia (UE) nr 1176/2011			
26	COM(2016) 105		SPRAWOZDANIE KOMISJI DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Ósme sprawozdanie na temat statusu wdrożenia i programów wykonania (wymaganych na mocy art. 17) dyrektywy Rady 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych	2016-03-25	MŚ	2016-04-29
27	COM(2016) 117		KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Transatlantyczne przepływy danych: odbudowa zaufania dzięki ustanowieniu silniejszych gwarancji	2016-03-18	MC	2016-05-19
28	COM(2016) 120		KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY EUROPEJSKIEJ I RADY Przywrócenie strefy Schengen - Plan działania	2016-03-25	MSWIA	2016-04-19
29	COM(2016) 148		KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY I EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO dotyczący planu działania w sprawie VAT: W kierunku jednolitego unijnego obszaru VAT - czas na decyzje	2016-04-07	MF	2016-05-13
30	COM(2016) 166		KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY EUROPEJSKIEJ I RADY: DALSZE ETAPY OPERACYJNE WE WSPÓŁPRACY MIĘDZY UE A TURCJĄ W DZIEDZINIE MIGRACJI	2016-04-08	MSWIA	2016-04-28
31	COM(2016) 176		KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Priorytety w normalizacji ICT na jednolitym rynku cyfrowym	2016-05-05	MR	2016-06-08
32	COM(2016) 178		KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Europejska inicjatywa dotycząca przetwarzania w chmurze - budowanie w Europie konkurencyjnej gospodarki opartej na danych i wiedzy	2016-05-05	MC	2016-06-09
33	COM(2016) 179		KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Plan działania UE na rzecz administracji elektronicznej na lata 2016–2020. Przyspieszenie	2016-05-05	MC	2016-06-09

Załącznik 5

		transformacji cyfrowej w administracji			
34	COM(2016) 180	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Cyfryzacja europejskiego przemysłu. Pełne wykorzystanie możliwości jednolitego rynku cyfrowego	2016-05-05	MR	2016-06-13
35	COM(2016) 197	KOMUNIKAT KOMISJI DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY W KIERUNKU REFORMY WSPÓLNEGO EUROPEJSKIEGO SYSTEMU AZYLOWEGO I ZWIĘKSZENIA LICZBY LEGALNYCH SPOSOBÓW MIGRACJI DO EUROPY	2016-04-07	MSWIA	2016-04-19
36	JOIN(2015) 032	WSPÓLNA DECYZJA KOMISJI EUROPEJSKIEJ I WYSOKIEGO PRZEDSTAWICIELA UNII DO SPRAW ZAGRANICZNYCH I POLITYKI BEZPIECZEŃSTWA w sprawie udziału Unii Europejskiej w różnych organizacjach ds. współpracy na rzecz zapobiegania terroryzmowi i jego zwalczania	2015-09-18	MSZ	2016-01-04
37	JOIN(2015) 033	WSPÓLNY DOKUMENT KONSULTACYJNY W stronę nowego partnerstwa między Unią Europejską a państwami Afryki, Karaibów i Pacyfiku po 2020 r.	2015-10-30	MSZ	2016-02-17
38	JOIN(2015) 040	WSPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY Stawić czoła kryzysowi uchodźczemu w Europie: rola Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych	2015-10-02	MSZ	2016-01-18
39	JOIN(2015) 050	WSPÓLNY KOMUNIKAT DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO, RADY, EUROPEJSKIEGO KOMITETU EKONOMICZNO-SPOŁECZNEGO I KOMITETU REGIONÓW Przegląd Europejskiej Polityki Sąsiedztwa	2015-12-11	MSZ	2016-01-22

Tłoczono z polecenia Marszałka Senatu
